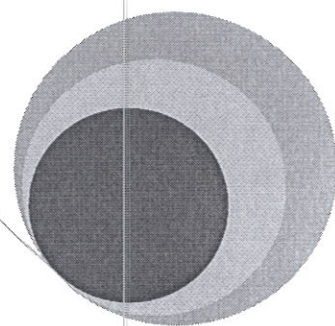

**PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE ÎN
ÎNVĂȚĂMÂNT 2016 -2025 JUDEȚUL
HUNEDOARA
ACTUALIZAT 2023-2024**

**PLAI
2016 – 2025
REVIZUIT 2023-2024**

**PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE ÎN
ÎNVĂȚĂMÂNT CU
ANEXE - CAPITOLUL ÎNVĂȚĂMÂNT**

Aprobat,
Inspectoratul Școlar
Județean Hunedoara
În ședința CA din 25.11.2023

Inspector Școlar General
Prof. Maria ȘTEFĂNIE

Avizat,
Comitetul Local pentru Dezvoltare a
Parteneriatului Social Hunedoara
(CLDPS Hunedoara)

Președinte CLDPS
Conf. dr. ing. ec. Gelu Ovidiu TIRIAN

MINISTERUL EDUCAȚIEI

INSPECTORATUL
ȘCOLAR JUDEȚEAN
HUNEDOARA

ECHIPA

DE ELABORARE

Comitetul Local pentru Dezvoltarea Parteneriatului Social Hunedoara (CLDPS Hunedoara)	1. Tirian Ovidiu Gelu – președinte CLDPS – Universitatea Politehnică Timișoara, Facultatea de Inginerie din Hunedoara 2. Ștefănie Maria – Inspector școlar general – Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara; 3. Almășan Adriana - Inspector școlar general adjunct – Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara; 4. Szasz Zsofia – Inspector școlar general adjunct – Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara; 5. Cioară Dana Luiza – secretar CLDPS – Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara; 6. Bufnea Daniela–membru CLDPS – Asociația Proformare 7. Gafton Crinela – membru CLDPS - Camera de Comerț și Industrie Hunedoara; 8. Iacobescu Raluca – membru CLDPS – CCD Hunedoara; 9. Manolea Mihaela – membru CLDPS – A.E.D.E.R.; 10. Rusu Paul Dragoș – membru CLDPS – Sindicatul Învățământului Preuniversitar Hunedoara; 11. Ivan Cosmin – membru CLDPS -Direcția Județeană de Statistică Hunedoara; 12. Tomuța Georgeta Angelica – membru CLDPS -A.J.O.F.M. Hunedoara; 13. Ilieș Gabriel – membru – C.J.R.A.E. Hunedoara; 14. Stanciu Lucia – Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara 15. Mureșan Oana - Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara 16. Mițar Diana – AJOFM Hunedoara 17. Pașca Maria – Primăria Municipiului Deva 18. Ștefoni Sabin – S.C. DAR DRAEXLMAIER AUTOMOTIVE S.R.L. Hunedoara
Colectivul de profesori:	19. Merce Nadia – Colegiul Economic "Emanuil Gojdu" Hunedoara 20. Cernat Kati– Colegiul Economic "Emanuil Gojdu" Hunedoara 21. Solomon Carmen – Colegiul Economic "Emanuil Gojdu" Hunedoara 22. Spătaru Raul – Colegiul Economic "Emanuil Gojdu" Hunedoara 23. Micșoniu Dumitru – Liceul Tehnologic "Ovid Densusianu" Călan 24. Boroacă Luis – Colegiul Economic "Emanuil Gojdu" Hunedoara 25. Tetileanu Mihaela – Liceul Tehnologic "Retezat" Uricani 26. Albu Corina – Liceul Tehnologic Energetic "Dragomir Hurmuzescu" Deva 27. Popescu Florin-Iosif – Liceul Tehnologic "Ovid Densusianu" Călan 28. Sandu Dumitru – Liceul Tehnologic "Mihai Viteazu" Vulcan 29. Demeter Sorin – Liceul Tehnologic "Transilvania" Deva 30. Ștefan Daniela – Liceul Tehnologic "Transilvania" Deva 31. Moșuțiu Laura – Liceul Tehnologic "Transilvania" Deva 32. Dumitraș Alina – Liceul Tehnologic "Transilvania" Deva

LISTA DE ABREVIERI

PRAI	Planul Regional de Acțiune pentru dezvoltarea Învățământului profesional și tehnic
PLAI	Planul Local de Acțiune pentru dezvoltarea Învățământului profesional și tehnic

PAS	Planul de Acțiune al Școlii
AJOFM	Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă
ANOFM	Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă
CJ	Consiliul Județean
CAEN	Nomenclatorul Activităților Economice Clasificarea Activităților din Economia Nationala
CNP	Comisia Națională de Prognoză
COR	Codul Ocupațiilor din România
FPC	Formare Profesională Continuă (formarea adulților)
DJS	Direcția Județeană de Statistică
SEOFM	Strategia Europeană de Ocupare a Forței de Munca
FSE	Fondul Social European
UE	Uniunea Europeană
PIB	Produsul Intern Brut
VAB	Valoarea Adăugată Brută
IU	Învățământ Universitar
IDRU	Index Dezvoltarea Resurselor Umane
DRU	Dezvoltarea Resurselor Umane
INS	Institutul Național de Statistică (România)
ISCO	International Standard Classification of Occupations
ISCED	Clasificarea Internațională Standard a Educației (UNESCO) International Standard Classification of Education
ISJ	Inspectoratul Școlar Județean
OIM	Organizația Internațională a Muncii (asta este ILO International Labour Office)
IFPI	Învățământ și Formare Profesională Inițială
CLDPS	Comitete Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social în formarea profesională
PDL	Planul de Dezvoltare Locală
ACL	Analiza Cadrului Logic
APM	Analiza Pieței Muncii
MECT	Ministerul Educației Cercetării și Tineretului
MMSSF	Ministerul Muncii, al Solidarității Sociale și Familiei
PNAO	Planul Național de Acțiune pentru Ocuparea Forței de Muncă
PND	Planul Național de Dezvoltare
ONG	Organizații Non-guvernamentale
NUTS	Nomenclatorul Unităților Teritoriale pentru Statistică
PCM	Management-ul Ciclului Proiectului (PCM Project Cycle Management)
UIP	Unitatea de Implementare a Proiectului
CR	Consortii Regionale
PDR	Planul de Dezvoltare Regională
RO	România
RON	Noul Leu Românesc
POS	Programul Operațional Sectorial
SWOT	Puncte Tari, Puncte slabe, Oportunități, Riscuri (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats)
TVET	Învățământ Profesional și Tehnic
VET	Învățământ și Formare Profesională (Vocational Education and Training)
WB	Banca Mondială (Word Bank)
UNESCO	Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură
SPP	Standarde de Pregătire Profesională

CUPRIN

S

Cuvânt înainte	6
1. Rezumat.....	10
2. CONTEXTUL EUROPEAN, NAȚIONAL ȘI REGIONAL	14
2.1. Contextul european.....	14
2.2. Contextul național	15
2.3. Contextul regional	20
2.4. Contextul județean	22
3. DEMOGRAFIE.....	24
3.1. Situația prezentă	24
3.1.1. <i>Populația totală. Dinamica generală</i>	24
3.1.2. Distribuția pe medii rezidențiale (urban/rural)	26
3.1.3. <i>Distribuția pe sexe</i>	27
3.1.4. <i>Structura pe grupe de vârstă</i>	28
3.1.5. <i>Structura pe grupe de vârstă și medii rezidențiale</i>	29
3.1.6. <i>Structura etnică</i>	30
3.1.7. <i>Mișcarea migratorie</i>	31
3.1.8. <i>Nivelul de trai</i>	34
3.2. Proiecții demografice în orizontul de timp 2025, 2030 și 2060	34
3.2.1. Evoluția populației de vârstă preșcolară și școlară.....	34
3.2.2. Populația României pe grupe mari de vârstă, în anii 2011, 2020, 2030 și 2060.....	35
3.3. Principalele concluzii din analiza demografică. Implicații pentru ÎPT	37
4. PROFILUL ECONOMIC JUDEȚEAN	24
4.1. Principalii indicatori economici	38
4.1.1. <i>Produsul intern brut (PIB) și valoarea adăugată (VAB)</i>	38
4.1.2. <i>Productivitatea muncii.</i>	43
4.1.3. <i>Firmele din județ. Dinamica, repartizarea sectorială și pe clase de mărime</i>	44
4.1.4. <i>Investițiile brute ale unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii</i>	48
4.2. Informații parțiale	
4.2.1. <i>Procesul de integrare europeană și cerințele de competitivitate</i>	49
4.2.2. <i>Cercetarea-dezvoltarea</i>	49
4.2.3. <i>Industria</i>	53
4.2.4. <i>Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicații și mediu</i>	55
4.2.5. <i>Agricultura, silvicultură și pescuit</i>	57
4.2.6. <i>Turismul</i>	59
4.2.7. <i>Zona montană și dezvoltarea durabilă – aspecte specifice ruralului montan</i>	62
4.3. Concluzii din analiza mediului economic. Implicații pentru ÎPT	64
5. PIAȚA MUNCII	66
5.1. Indicatori statistici ai pieței muncii.....	70
5.1.1. <i>Participarea la forța de muncă</i>	68
5.1.2. <i>Structura populației ocupate pe niveluri de instruire, la nivel regional</i>	71
5.1.3. <i>Structura populației civile pe principalele activități ale economiei naționale</i>	71
5.1.4. <i>Numărul mediu al salariaților și muncitorilor pe activități ale economiei naționale</i>	73
5.2. Informații parțiale.....	77
5.2.1. <i>Analiza comparativă pe ocupații a șomajului și locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM Hunedoara</i>	75
5.2.2. <i>Evoluțiile recente ale șomajului și a locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM (aspecte critice în contextual crizei economice și financiare)</i>	76
6. ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL ȘI TEHNIC DIN JUDEȚ	76
6.1. Indicatori de context	76

6.1.1.	Contextul european	76
6.1.2.	Contextul național.....	78
6.2.	Indicatori de context specifici	80
6.2.1.	Contextul demografic și populația școlară	80
6.3.	Indicatori de intrare	81
6.3.1.	Populația școlară pe nivele de educație, sexe, medii de rezidență	81
6.3.2.	Numărul de elevi care revin unui cadru didactic.....	89
6.3.3.	Resursele umane din ÎPT	86
6.3.4.	Resurse materiale și condiții de învățare	104
6.4.	Indicatori de proces	105
6.4.1.	Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în ÎPT	105
6.4.2.	Asigurarea calității în ÎPT	106
6.4.3.	Serviciile de orientare și consiliere	106
6.5.	Indicatori de ieșire	108
6.5.1.	Absolvenți de liceu pe filiere de pregătire.....	108
6.5.2.	Rata netă de cuprindere în sistemul de educație și formare profesională	109
6.5.2.a.	Rata netă de cuprindere școlară pe grupe de vârste	109
6.5.3.	Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED	111
6.5.3.a.	Rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial(Rata abandonului (INS).....	111
6.5.4.	Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED	113
6.5.5.	Rata de tranziție la următorul nivel de educație	113
6.5.6.	Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație	114
6.5.7.	Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor de citire/lectură (PISA).....	114
6.5.8.	Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani care nu urmează un program de educație și formare si nici nu au un loc de munca (NEET)(Anexa Tineri NEET)	115
6.6.	Indicatori de impact	116
6.6.1.	Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra ratei șomajului	116
6.6.2.	Rata de inserție a absolvenților la 6 luni de la absolvire, pe niveluri de educație.....	116
6.6.3.	Gradul de utilizare a competențelor dobândite de absolvenți la locul de muncă.....	120
6.7.	Oferta școlilor ÎPT din județ	120
6.7.1.	Evoluția planurilor de școlarizare	120
6.7.2.	Analiza ofertei pentru anul școlar 2021-2022.....	123
6.7.3.	Proiectul planului de școlarizare pentru anul școlar 2021-2022 Analiza ofertei pentru anul școlar 2021-2022.....	124
6.7.4.	Oferta școlilor ÎPT pentru formarea adulților.....	132
6.7.5.	Rețele școlare.....	133
6.7.6.	Parteneriatul cu întreprinderile.....	134
6.8.	Principalele concluzii din analiza Î.P.T. județean	134
7.	EVALUAREA PROGRESULUI ÎN IMPLEMENTAREA PLAI.....	136
8.	ANALIZA SWOT A CORELĂRII OFERTEI DE FORMARE PROFESIONALĂ CU CEREREA PIETEI MUNCII.....	137
9.	REZUMATUL PRINCIPALELOR CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI PENTRU PLANUL DE MĂSURI	141
10.	ACȚIUNI PROPUSE – PLAN DE MĂSURI.....	147
	ANEXE PLAI 2022-2023, JUDEȚUL HUNEDOARA	170

Cuvânt înainte

Creșterea rolului educației și formării profesionale în formarea capitalului uman în sprijinul creșterii competitivității economice, a gradului de ocupare a forței de muncă, în promovarea incluziunii sociale, consolidarea cetățeniei democratice active, și, nu în ultimul rând, în dezvoltarea personală și profesională a celor care învață, constituie o preocupare majoră în cadrul politicilor și strategiilor în domeniul educației.

În

acest context, corelarea ofertei de formare cu cerințele derivate din nevoile de dezvoltare economică și socială și cu nevoile de dezvoltare personală și profesională a celor care învață constituie un obiectiv permanent al sistemelor de educație și formare profesională.

Învățământul profesional și tehnic, prin obiectivele sale, este subsumat dublului rol al educației: economic și social. Prin urmare învățământului profesional și tehnic (IPT) nu poate răspunde, în sens restrâns, cerințelor imediate ale unui loc de muncă, el trebuie să asigure pregătirea pentru o carieră de succes care presupune integrare socio-profesională. În aceste condiții învățământul profesional și tehnic trebuie văzut ca o etapă în procesul învățării pe parcursul întregii vieți, care este imediat urmată de învățarea la locul de muncă în vederea adaptării la cerințele acestuia.

Din aceste motive, este necesară o planificare prospectivă, în termeni de prognoză, a ofertei IPT în corelare cu cererea previzionată a forței de muncă și integrată într-o strategie coerentă de dezvoltare a capacității IPT de adaptare continuă la nevoile în schimbare și de promovare a măsurilor necesare pentru o tranziție eficientă de la școală la viața activă.

Planificarea strategică¹ a ofertei de formare profesională prin învățământ profesional și tehnic (IPT) are caracter național și este realizată în raport cu obiectivele asumate de România ca stat membru al Uniunii Europene.

Exercițiul de planificare strategică a ofertei IPT este încadrat în orizontul de timp 2020 adoptat de Planul național și Planurile regionale de dezvoltare 2013-2020, acestea, la rândul lor, fiind sincronizate cu orizontul de planificare al programelor UE.

În cadrul Strategiei Lisabona, Uniunea Europeană și-a stabilit ca până în 2010 să devină în „cea mai competitivă și mai dinamică economie bazată pe cunoaștere din lume, capabilă de creștere economică durabilă, cu locuri de muncă mai multe și mai bune și o mai mare coeziune socială” (Presidency Conclusion – *Lisbon European Council, Lisbon, 23-24.03.2000*).

Conform HG nr. 313/2017 art. 3 alin. 1 lit. c, Departamentul „avizează propunerile aferente setului național de măsuri de dezvoltare durabilă, urmărind o abordare integrată și multidimensională a acestora, precum și racordarea strategiei naționale la obiectivele de dezvoltare durabilă stabilite la nivelul Uniunii Europene și al Organizației Națiunilor Unite;” Pentru a realiza această atribuție, Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă a coordonat elaborarea Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030.

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 a fost adoptată prin HG nr. 877/9 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial nr. 985/21 noiembrie 2018.

În aceste condiții învățământul profesional și tehnic trebuie văzut ca o etapă în procesul învățării pe parcursul întregii vieți, care este imediat urmată de învățarea la locul de muncă în vederea adaptării la cerințele acestuia.

Iată de ce prognoza ofertei IPT realizată în corelare cu o cerere previzionată a forței de muncă și tranziția de la școală la viața activă devin elemente strategice pentru o planificare performantă. Planificarea strategică a ofertei IPT utilizează următoarele documente:

- Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ (PRAI) – realizat la nivel regional.
- Planul Local de Acțiune pentru Învățământ (PLAI) – realizat la nivel județean.
- Planul de Acțiune al Școlii (PAS) – realizat de unitatea de învățământ la nivelul comunității.

Scopul Planului Local de Acțiune pentru Învățământ (PLAI) este de a îmbunătăți corelarea dintre oferta învățământului profesional și tehnic și nevoile de dezvoltare socio-economică la nivel județean, stabilirea măsurilor integrate de educație și formare profesională și de a crește contribuția învățământului superior la dezvoltarea regională, în perspectiva anului 2023.

PLAI oferă cadrul general pentru elaborarea planurilor și programelor vizând:

- ⇒ Calificările profesionale relevante pentru dezvoltarea socio-economică locală (nivel de județ) structurate pe domenii ocupaționale și nivele de calificare;
- ⇒ Măsuri de raționalizare a rețelei școlare ;
- ⇒ Planul de școlarizare al școlilor IPT;
- ⇒ Măsuri complementare de formare profesională continuă;

¹ Termenul „planificare strategică” este utilizat cu semnificația de „prognoză” pe termen mediu de 5 – 7 ani a ofertei IPT.

⇒ Măs

uri asociate de formare profesională a elevilor cu nevoi speciale, în vederea integrării lor în sistemul general de educație;

⇒ Măsuri privind dezvoltarea parteneriatului social și a curriculum-ului în dezvoltare locală;

⇒ Măsuri privind susținerea investițiilor în infrastructură și echipamente didactice.

PLAI sunt actualizate periodic de către Comitetele Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social pentru Formarea Profesională, structurile manageriale participative, consultative de la nivelul județean, și sunt aprobate de către consiliile de administrație ale inspectoratelor școlare.

Re

zumat

Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social Hunedoara, a dezvoltat și pune la dispoziția celor interesați prezentul document, PLAI Hunedoara, drept un suport pentru:

- CLDPS – Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social Hunedoara și alte structuri cu atribuții pentru politicile de formare profesională dezvoltate și implementate în județ
- Autorități județene și regionale responsabile de implementarea politicilor de dezvoltare integrată a resurselor umane
- Universități, pentru cunoașterea bazinului din care își vor colecta viitorii studenți. Astfel, universitățile își pot promova oferta informând viitorii candidați despre traseele de carieră și specializări oferite împreună cu expectanțele facultăților;
- Autoritățile locale, în sprijinul și fundamentarea deciziilor privind alocare de fonduri din bugetul local/județean pentru școli, în funcție de performanțele acestora, inclusiv adecvarea ofertei cu cerințele angajatorilor;
- Agenții economici, în cunoașterea nivelelor de pregătire și a specializării viitorilor angajați precum și pentru fundamentarea cooperărilor școală-companie în timpul formării profesionale;

Pe baza datelor statistice analizate, obținute din surse validate, PLAI oferă o imagine de ansamblu a echilibrului dintre cerere și ofertă; Cererea este descrisă prin capitole dedicate aspectelor Demografice, Economice, Piața muncii iar oferta este structurată pe indicatori relevanți privind sistemul de formare profesională – prin rutele de liceul tehnologic, școala profesională tradițională și duală, cu date privind starea actuală dar și evoluția în timp a acestor indicatori.

Setul de obiective și acțiuni sunt generate din analiza realizată, ținând cont și de reursele existente și cele ce vor fi atrase pentru atingerea obiectivelor vizate.

Planul de acțiuni adoptat și asumat de către CLDPS Hunedoara **este un document care va fi completat și actualizat de către acest parteneriat responsabil, de fiecare dată când contextul în continuă schimbare o va cere.**

PLAI este destinat dezvoltării sistemului de învățământ profesional și tehnic la nivel de județ și se referă la modul în care instituțiile din județul Hunedoara:

- Contribuie la prioritățile și țintele stabilite la nivel regional;
- Implementează acțiunile regionale la nivel de județ;
- Abordează prioritățile specifice județului;
- Revizuieste rețeaua școlară, conform planului la nivel regional;
- Identifică nevoia de formare și conversie profesională, realizată de alți furnizori decât unitățile de învățământ;
- Contribuie la optimizarea parteneriatului și colaborării la nivel județean, în lumina prevederilor PRAI.

Scopul Planului Local de Acțiune pentru Învățământ (PLAI) este de a **îmbunătăți corelarea dintre oferta învățământului profesional și tehnic și nevoile de dezvoltare socio-economică la nivel județean și regional** și de a crește contribuția învățământului superior la dezvoltarea regională, în perspectiva anului 2025.

PLAI cuprinde:

- ✓ analiza contextului județean din punct de vedere al evoluțiilor și previziunilor demografice, de piață a muncii și economice;
- ✓ analiza capacității sistemului învățământului profesional și tehnic de a răspunde nevoilor identificate prin analiza contextului județean și regional;
- ✓ prioritățile, țintele și acțiunile pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic la nivel județean ca răspuns la nevoile identificate;
- ✓ contribuția învățământului superior la dezvoltarea regională.

În baza PLAI și PRAI au fost elaborate de către Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara planurile de școlarizare, urmărindu-se și optimizarea rețelei școlare. PLAI poate fi utilizat și pentru

identificare

a nevoilor de formare profesională realizată de alți furnizori decât unitățile de învățământ.

În elaborarea versiunii actualizate a PLAI, s-au luat în considerare sugestiile și observațiile primite în cadrul procesului de consultare (perioada septembrie –decembrie 2023), atât cele de la partenerii județeni, cât și **cele de la unitățile de învățământ implicate**. Întregul document va fi supus avizării de către CLDPS și aprobării Consiliului de Administrație al Inspectoratului Școlar al Județului Hunedoara – ca document cadru de planificare strategică la nivelul județului, pe termen mediu și lung.

Alinierea analizelor din aceste documente strategice la sistemul de indicatori structurali definiți pentru sistemele de educație și formare profesională din UE și adoptarea indicatorilor de referință pentru 2022 (*Benchmarks*) - necesită:

- măsuri corelate la nivel național și regional pentru definirea și raportarea unitară a indicatorilor statistici;
- adoptarea la toate de nivelurile de planificare a unor ținte și măsuri care să vizeze apropierea de indicatori de referință UE, precum și
- măsurarea sistematică a progresului în raport cu indicatorii propuși.

Prezentul document a fost elaborat de către grupul operativ de lucru al CLDPS Hunedoara. Pe baza PLAI sunt elaborate Planurile de Acțiune la nivel de unități școlare (PAS).

Versiunea de față a documentului PLAI, a fost elaborat având drept reper **PRAI VEST** actualizat, incluzând structura adoptată la nivel național, pentru a asigura comparabilitatea datelor și a rezultatelor la nivel național, pentru a permite monitorizarea progresului realizat în raport cu țintele asumate de România ca o contribuție la obiectivele europene.

Astfel, **Capitolul 2. Contextul european și național** oferă o sinteză a indicatorilor relevanți pentru ÎPT (capitol preluat din PRAI – VEST), indicatori asumați de România pentru următorul interval, cilcu de programare european. Sunt prezentate elemente ale analizei la nivel european, național și județean, pentru a permite ca setul de obiective și activități planificate la nivel județean să constituie o contribuție la realizarea indicatorilor de progres asumați la nivel regional și național.

Acest capitol permite totodată să realizăm analiza propriului sistem prin metoda benchmarking, având repere situațiile și exemplele din statele membre ale UE, relevante pentru progresul asumat pentru următoarea perioadă.

Capitolele 3. Aspecte demografice, 4. Profilul economic județean și 5. Piața muncii la nivel regional oferă o sinteză a celor mai importante elemente ale CERERII JUDEȚENE, nevoia actuală și cea prognozată de calificări. Concluziile obținute din interpretarea corelată a datelor specifice aferente acestor domenii pot constitui imaginea cererii actuale de forță de muncă la nivel regional.

Capitolul 6 destinat Învățământului profesional și tehnic din județ, oferă imaginea actualizată a capacității existente de a oferi calificări pe nivelele reglementate, de cadrul legislativ în vigoare. Evoluția ofertei de IPT urmărită și documentată pentru ultimii 10 ani (pentru majoritatea indicatorilor relevanți) scoate în evidență o dramatică reducere a ofertei de calificări la nivel regional și județean, atât în valoare absolută cât și în ceea ce privește raportul IPT și educație generală; descreșterea demografică a afectat în mod dezechilibrat oferta regională și județeană de IPT. Capacitatea existentă la nivelul unităților școlare cu ofertă în IPT este analizată în raport cu cererea conturată în capitolele anterioare.

Cele mai importante roluri ale PLAI sunt:

- să analizeze, în profunzime, contextul județean în raport cu reperele regionale și să identifice aspectele specifice județului;
- să stabilească prioritățile, țintele și acțiunile la nivel județean pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic, ca soluție la problemele specifice, identificate ale județului;
- să contribuie la stabilirea țăintelor la nivel regional;
- să furnizeze un cadru general pentru elaborarea și armonizarea la nivelul județului a planurilor strategice ale școlilor;
- să faciliteze luarea deciziilor la nivel județean pentru restructurarea rețelei școlare și finanțarea investițiilor.

Planul Local de Acțiune pentru Învățământ oferă cadrul general pentru elaborarea planurilor și programelor vizând:

- calificările profesionale relevante pentru dezvoltarea socio-economică locală
- măsuri de raționalizare a rețelei școlare
- planul de școlarizare al unităților din IPT

măsurile complementare de formare profesională continuă

- măsuri asociate de formare profesională a elevilor cu cerințe educaționale speciale în vederea integrării lor în sistemul general de educație
- măsuri privind dezvoltarea parteneriatului și CDL
- măsuri privind susținerea investițiilor în infrastructură și echipamente didactice.

Structura PLAI-ului s-a realizat în conformitate cu Metodologia de actualizare a Planurilor Locale de Acțiune pentru Învățământ. Datele statistice au fost actualizate pe baza informațiilor realizate de Institutul Național de Cercetare Științifică în Domeniul Muncii și Protecției Sociale. Pe baza domeniilor prioritare de dezvoltare economică județeană, Planul Local de Acțiune pentru Învățământ, stabilește ce domenii/calificări trebuie dezvoltate în învățământul local, ce trebuie menținut în limite aproximativ constante și ce anume trebuie diminuat, astfel încât, în perspectivă să avem pe piața muncii forță de muncă corespunzător calificată, iar raportul absolvenți/angajați să atingă cota ideală 1:1

Formarea profesională atât cea inițială cât și cea continuă privită din perspectiva părinților, elevilor, unităților de învățământ și angajatorilor, este caracterizată de:

- promovarea unei imagini interesante a rețelei de unități școlare din învățământul profesional și tehnic pentru elevi, în vederea integrării viitoare pe piața muncii.
- diversificarea și inovarea în elaborarea ofertei educaționale de fiecare unitate școlară și o preocupare mai mare de a dezvolta activități de marketing pentru învățământul profesional și tehnic.
- absolvenți care dețin competențe la nivelul standardelor angajatorilor, competitivi pe piața forței de muncă.
- adecvarea ofertei de calificare la cerințele pieței muncii printr-un echilibru optim între resurse umane cu calificare superioară, dotări necesare și suficiente, curriculum adecvat, prin corelare cu țintele P.R.A.I. și P.L.A.I și cu consultarea CLDPS.

În perspectiva anului 2022, putem concluziona finalitățile așteptate de la formarea profesională și tehnică inițială și continuă în județul Hunedoara:

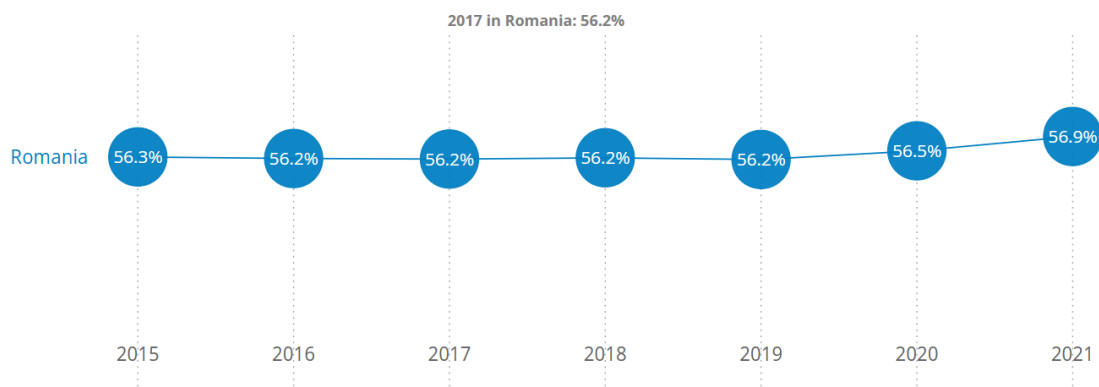
- Învățământul profesional și tehnic trebuie să asigure dezvoltarea profesională și personală a tinerilor astfel încât aceștia să devină cetățeni activi la nivelul comunității, să participe la viața activă, civică și profesională;
- Toate unitățile școlare din învățământul profesional și tehnic să asigure șanse egale de dezvoltare profesională a fiecărui beneficiar;
- Să asigure formarea profesională în condiții de calitate a procesului educațional;
- Învățământul profesional și tehnic să asigure șanse de dezvoltare profesională în vederea dobândirii unei calificări pentru care există oportunități de ocupare pe piața muncii locală, județeană sau regională, națională precum și de continuare a învățării de-a lungul întregii vieți active în vederea adaptării la schimbările tehnologice specifice economiei bazată pe cunoaștere.

Este necesar, așadar, să ținem seama de nivelul de calificare solicitat de piața muncii, inclusiv piața muncii europeană care prezintă următoarea tendință (potrivit CEDEFOP).

(Nivelele REDUS, MEDIU, ÎNALT sunt corelate cu nivelele ISCED, astfel: REDUS – ISCED 0-1, MEDIU – ISCED 2-3, ÎNALT – ISCED 5-6)

IVET students as % of all upper secondary students in Romania

Number of students in upper secondary IVET (ISCED 3) as a percentage of all upper secondary students. (Cedefop calculations based on Eurostat data, UOE data collection on formal education)

CEDEFOP

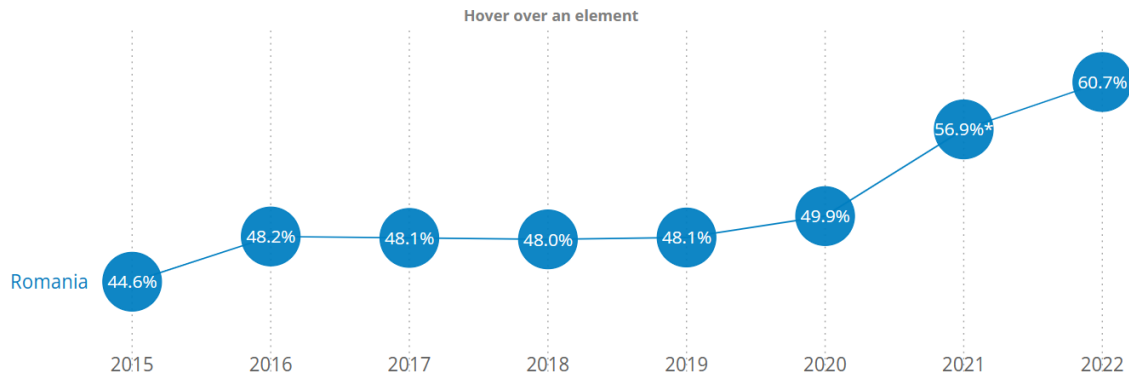
Source: Cedefop | Data published in 2022

Din datele de mai sus se observă o ușoară creștere a numărului de elevi din învățământul profesional la nivelul anului 2021.

De asemenea trebuie să se țină seama de tendințele de ocupare oferă o imagine a persoanelor angajate în diferite sectoare, cu diferite ocupații și calificări. Imagine privind ocuparea reflectă cerința economiei, capacitatea economiei de a oferi un loc de muncă forței de muncă libere.

Young IVET graduates in further education and training (%) in Romania

Percentage of the population aged 18-24 with a medium-level vocational qualification (ISCED 3 or 4) as their highest educational attainment who participated in education and training over the four weeks prior to the survey. (Cedefop calculations based on Eurostat data, LFS, data supplied at Cedefop request)

CEDEFOP

Source: Cedefop | Data published in 2022

Din datele de mai sus se observă o creștere de peste 16% a numărului de tineri (18-24 ani) Care și-au continuat studiile după absolvirea învățământului profesional la nivelul anului 2022

Plecând de la liniile directoare ale Programului de guvernare, Consiliul Județean Hunedoara și-a stabilit propria strategie de dezvoltare economico-socială a județului, strategie care stabilește principalele domenii și direcții de acțiune, identifică modalitățile practice de realizare a obiectivelor propuse și configurează standardele la care trebuie să se situeze localitățile județului din punct de vedere economic, social, cultural și administrativ.

Pentru a se dezvolta cu succes, comunitățile trebuie să aibă propria lor viziune și propriile lor strategii de dezvoltare. Planificarea strategică are ca scop, în primul rând, maximizarea utilizării resurselor locale și construirea unei strategii asupra dezvoltării viitoare a comunității.

Dezvoltarea economico-socială a județului Hunedoara este concepută în concordanță cu

obiectivele

strategiei naționale de dezvoltare a României pe termen mediu și lung. Având în vedere evaluarea situației sociale și economice a județului, potențialul economic și criteriul determinant al concordanței cu cerințele integrării europene și euroatlantice, au fost identificate următoarele priorități:

- Diversificarea și extinderea bazei industriale care vizează crearea și menținerea locurilor de muncă permanente, atragerea IMM-urilor în sfera producției și dezvoltarea IMM-urilor în vederea creării de activități industriale complementare sau creării de alte sectoare ale producției materiale care să asigure dezvoltarea economică.

- Valorificarea resurselor agricole și dezvoltarea mediului rural prin investiții pentru dezvoltarea, modernizarea și realizarea de noi capacități de producție, în scopul preluării și realizării de produse agroalimentare care să asigure consumul intern și posibilități de export.

- Dezvoltarea turismului și modernizarea serviciilor adiacente care vor duce la atragerea unui număr sporit de turiști.

- Dezvoltarea potențialului de resurse umane care are în vedere calificarea și recalificarea forței de muncă angajată în sfera economică, training pentru personalul cuprins în sfera serviciilor precum și programe de formare și orientare profesională pentru tineri și șomeri.

Luând în considerare aceste priorități, învățământul profesional și tehnic din rețeaua județului Hunedoara își exprimă viziunea asupra reformei TVET prin:

- Adaptarea planificării educaționale la nivelul de dezvoltare economico-socială a județului Hunedoara precum și la nevoile de educație și formare ale elevilor;

- Asigurarea calității procesului instructiv educativ ca deziderat major în inserția socială a absolvenților.

Obiectivul general al strategiei este punerea în valoare a potențialului material și uman, folosirea resurselor existente și identificarea altor surse capabile să producă o dezvoltare durabilă și echilibrată a localităților județului, în sensul asigurării unui mediu sănătos sub raport funcțional, economico-social și cultural, în condițiile păstrării echilibrului față de complexul de resurse al capitalului natural. Documentul este actualizat anual, iar parteneriatul interinstituțional reprezintă singura modalitate de acțiune care poate genera dezvoltarea durabilă în interesul comun al tuturor instituțiilor implicate.

2. CONTEXTUL EUROPEAN, NAȚIONAL ȘI REGIONAL

2.1. Contextul european

Rezoluția Consiliului privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației (2021-2030) desfășurat în anul 2021 stabilește ca mijloc de monitorizare a progreselor și de identificare a provocărilor, precum și datorită contribuției aduse la elaborarea de politici pe baza unor elemente concrete prin culegerea și analizarea sistematică a datelor comparabile la nivel

internațională

I, o serie de niveluri de referință ale performanței europene medii în educație și formare („ținte la nivelul UE”) ar trebui să sprijine prioritățile strategice prezentate în rezoluție pentru perioada 2021-2030. Acestea ar trebui să se bazeze numai pe date comparabile și de încredere și să țină seama de situațiile diferite din fiecare stat membru nu ar trebui considerate drept ținte concrete de atins pentru fiecare țară până în 2025 sau 2030.

Pe acest temei, statele membre convin asupra următoarelor șapte ținte de atins la nivelul UE:

1. Tineri în vârstă de 15 ani având competențe de bază scăzute

Proporția tinerilor în vârstă de 15 ani cu competențe scăzute la citire, matematică și științe ar trebui să fie sub 15 % până în 2030.

2. Elevi de clasa a opta având competențe de bază digitale scăzute

Proporția elevilor de clasa a opta cu competențe scăzute în domeniul informatic ar trebui să fie sub 15 % până în 2030.

3. Participarea la educația și îngrijirea timpurie

Cel puțin 96 % dintre copiii cu vârsta cuprinsă între 3 ani și vârsta pentru înscrierea obligatorie la școala primară ar trebui să participe la educație și îngrijire timpurie până în 2030.

4. Părăsirea timpurie a sistemului de educație și formare

Până în 2030, proporția persoanelor care părăsesc timpuriu sistemele de educație și formare ar trebui să fie sub 9 %.

5. Absolvirea învățământului terțiar

Proporția persoanelor cu vârsta cuprinsă între 25 și 34 de ani care au absolvit învățământul terțiar ar trebui să fie de cel puțin 45 % până în 2030.

6. Expunerea absolvenților EFP la învățarea la locul de muncă

Proporția absolvenților recenți de EFP care beneficiază de o expunere la învățarea la locul de muncă în cursul educației și formării lor profesionale ar trebui să fie de cel puțin 60 % până în 2025.

7. Participarea adulților la activitățile de învățare

Cel puțin 47 % dintre adulții cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani ar trebui să fi participat la activități de învățare în ultimele 12 luni, până în 2025.

Cadrul strategic va aborda următoarele cinci priorități strategice:

– **Prioritatea strategică 1: Îmbunătățirea calității, a echității, a incluziunii și a reușitei pentru toți în educație și formare**

– **Prioritatea strategică 2: Transformarea învățării pe tot parcursul vieții și a mobilității într-o realitate pentru toți**

– **Prioritatea strategică 3: Îmbunătățirea competențelor și a motivației în profesia de cadru didactic**

– **Prioritatea strategică 4: Consolidarea învățământului superior european**

– **Prioritatea strategică 5: Susținerea tranziției verzi și a tranziției digitale în și prin educație și formare**

2.2. Contextul național

Guvernul României a aprobat în ședința din 18 ianuarie 2023, *Strategia națională privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023 - 2030*. Este un moment de maximă importanță pentru învățământul românesc, fiind pentru prima dată când România adoptă o strategie națională dedicată educației pentru mediu și pentru schimbările climatice.

Documentul programatic stabilește acțiuni clare pentru creșterea gradului de educație și de conștientizare, în rândul copiilor și tinerilor, privind dezvoltarea sustenabilă și responsabilizarea față de mediu.

Obiectivele și măsurile prevăzute vizează mai multe paliere (educație formală și nonformală, resursă umană, inclusiv formarea cadrelor didactice, investiții, resurse deschise, parteneriate etc.), prin patru direcții de acțiune:

- implementarea unui Program național educațional pentru mediu și climă;

- iden
tificarea, promovarea și facilitarea unor soluții pentru crearea și utilizarea de resurse educaționale;
- crearea, dezvoltarea și sprijinirea reabilitării de infrastructură pentru școli sustenabile;
- formarea resursei umane implicate în educația privind mediul și schimbările climatice în vederea promovării unei culturi a sustenabilității la nivelul instituțiilor de învățământ.

În acest context, unitățile de învățământ devin parteneri strategici în construirea unui viitor sustenabil. Prin urmare, elevii și cadrele didactice vor beneficia de tot sprijinul pentru a înțelege gravitatea crizei climatice și de mediu, pentru a conștientiza cauzele și efectele acestora, dar și modurile de a îmbunătăți răspunsul societății în fața acestor provocări. Prin educația privind schimbările climatice și mediul, Ministerul Educației propune o educație care promovează un stil de viață sustenabil, prin dezvoltarea de competențe ecosociale. Acest obiectiv se aliniază principiilor Proiectului Președintelui României, *România Educată*, care are în vedere cultivarea respectului pentru mediu ca parte a valorilor promovate și dezvoltate prin educație. Unul dintre dezideratele asumate prin acest proiect este ca sistemul de educație să formeze cetățeni responsabili față de societate și față de mediul înconjurător. Educația privind schimbările climatice și mediul în școli sustenabile răspunde priorităților europene, angajamentelor asumate de România și preocupărilor cetățenilor în domeniul schimbărilor climatice și protecția mediului și vizează învățământul preuniversitar prin creșterea expunerii elevilor la informații referitoare la factorii care duc la degradarea mediului și schimbările climatice, asigurând contextul pentru ca aceștia să se implice, pe perioada de școlarizare, în activități concrete de protecție a mediului.

Prin urmare, obiectivul educației privind mediul și schimbările climatice constă în dezvoltarea de cunoștințe, abilități și atitudini necesare adaptării la schimbările climatice precum și protejării mediului înconjurător. Educația pentru mediu și pentru schimbări climatice vizează educația pentru schimbare socială, prin sensibilizarea publicului și acțiuni concrete, în scopul de a crea un viitor sustenabil.

Implementarea unui Program educațional pentru climă și mediu constituie un obiectiv-cheie care va fi atins prin **introducerea în curriculumul național a unei săptămâni dedicate mediului și schimbărilor climatice, Săptămâna Verde**, precum și prin introducerea, în oferta națională de curriculum la decizia școlii (CDS), a unor discipline dedicate educației privind adaptarea la schimbările climatice și protecția mediului.

Obiectivele strategiei, în ceea ce privește soluțiile pentru resurse educaționale, constau atât în **crearea unui astfel de ecosistem digital** pentru educația privind schimbările climatice și mediu, prin diverse aplicații și platforme, cât și în a oferi opțiuni variate de activități extracurriculare și extrașcolare, care să fie dezvoltate cu ajutorul cadrelor didactice, al ONG-urilor de mediu, precum și al altor instituții relevante din domeniu.

Implementarea Planului Național de Redresare și Reziliență, în perioada programatică 2021-2026, vizează Componenta 15 „Educație”, Investiția 10 „Dezvoltarea rețelei de școli verzi și achiziționarea de microbuze verzi”, țintele 486,487,488, cu termene de realizare în T2 2023, respectiv T4 2025.

În **contextul european și național al tranziției către clădiri „verzi” și inteligente**, în luna iunie 2022, a fost aprobată, prin Ordinul al ministrului educației nr. 4147/2022, Metodologia-cadru privind organizarea și funcționarea „școlilor verzi”.

Cele trei componente esențiale operaționalizării conceptului de „Școală verde” sunt: infrastructura, curriculumul și pedagogia. „Școlile Verzi” vor implementa măsuri și vor atinge ținte legate de:

- elemente de infrastructură școlară sustenabilă (eficiență energetică superioară prin izolare termică, sisteme de generare energie din surse regenerabile, planificarea spațiului verde, colectarea și predarea selectivă a deșeurilor etc.);
- un curriculum responsabil față de mediu și climă, care înglobează conținuturi despre și pentru mediu, integrate într-o manieră transversală, în toți anii de studiu.

România s-a angajat, la nivel internațional și național, să crească, prin educație, gradul de conștientizare a populației privind schimbările climatice și problemele de mediu. Astfel, **conform „Programului Doha pentru 2022-2031”, România se numără printre țările care se angajează să acționeze ferm pentru protejarea mediului și contra schimbărilor climatice prin dezvoltarea și implementarea de programe de formare la toate nivelurile și să adere la Action for Climate Empowerment ACE (Acțiuni pentru Protejarea Climatului, termen adoptat de**

Convenția-

cadru a Națiunilor Unite privind schimbările climatice), prin implementarea acestei strategii naționale.

Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă – SNOFM 2021-2027

În SNOFM 2021-2027, pentru domeniul formării profesionale a fost stabilit un obiectiv specific - Consolidarea sistemului de formare profesională a adulților pentru o mai bună conectare la cerințele pieței muncii, iar direcțiile de acțiune vizează:

1. Promovarea formării profesionale pentru redresare economică.

Măsuri:

- includerea creditelor transferabile în sistemul de formare profesională a adulților;
- reglementarea și dezvoltarea sistemului de asigurare a calității în formarea profesională a adulților;
- elaborarea și actualizarea standardelor ocupaționale în concordanță cu noile schimbări tehnologice și cu agenda digitală.

2. Sprijinirea participării adulților la educație și formare profesională de calitate, favorabilă incluziunii, atractivă, mai flexibilă și adecvată erei digitale și tranziției ecologice.

Măsuri:

- constituirea unui fond de formare profesională (conturi de învățare individuală);
- dezvoltarea unor instrumente sectoriale de recunoaștere a competențelor angajaților și a unor instrumente inovative de evaluare a competențelor dobândite în sistem nonformal și informal;
- organizarea de programe de formare profesională pentru angajați în vederea dezvoltării și diversificării competențelor, în contextul schimbărilor tehnologice și digitale de pe piața muncii;

3. Implicarea entităților relevante pentru a oferi adulților oportunități de formare de calitate și pentru deblocarea investițiilor publice și private care să stimuleze realizarea unui echilibru dintre cererea și oferta de competențe.

Măsuri:

- semnarea unui Pact național pentru competențe, precum și a unor Pacte regionale/sectoriale pentru competențe;
- elaborarea de studii periodice privind nevoia de formare pentru regiunile care se confruntă cu deficit de forță de muncă calificată.

4. Stimularea dobândirii de noi competențe în vederea ocupării unui loc de muncă și gestionarea cu succes a tranzițiilor profesionale.

Măsuri:

- organizarea de programe de recalificare și perfecționare proactive pentru valorificarea beneficiilor tranziției ecologice;
- implementarea programelor de actualizare a competențelor pentru adulții cu nivel scăzut de educație și calificare, inclusiv a programelor de ucenicie (Upskilling Pathways);
- sprijinirea formării continue a angajaților în acord cu nevoile identificate la nivelul angajatorilor, inclusiv prin programe de formare internaționale.

Strategia Națională pentru Locuri de Muncă Verzi 2018-2025

Strategia Națională pentru Locuri de Muncă Verzi 2018-2025 și Planul de acțiuni au fost aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 594/2018. Strategia realizează o corelare a intervențiilor cu potențial generator de locuri de muncă verzi cuprinse în documente strategice naționale ce vizează protecția mediului și implementarea unui sistem economic bazat pe dezvoltarea durabilă cu măsuri noi de natură a asigura dezvoltarea "competențelor verzi" și o mai bună anticipare a nevoilor în materie de "competențe verzi", care să permită autorităților și părților interesate relevante să se adapteze tranziției la "economia verde". Obiectivul Specific 2 al strategiei - Dezvoltarea competențelor forței de muncă în vederea asigurării unei ocupări de calitate în sectoarele competitive, generatoare de locuri de muncă verzi - cuprinde 11 direcții de acțiune și 22 măsuri cuantificabile în indicatori de rezultat realizați de instituții responsabile cu implementarea SNLMV 2018-2025 prevăzute în Planul de acțiuni aferent. Măsurile care vizează domeniul formării profesionale continue sunt următoarele:

***Direcția de acțiuni nr. 1 Formarea și dezvoltarea competențelor verzi**

- Măsura nr.1 Realizarea unei analize privind cererea și oferta de competențe verzi
- Măsura nr.2 Atragerea /încurajarea revenirii din străinătate a cetățenilor români prin recunoașterea calificărilor dobândite în alte state

Măsura nr.3 Adaptarea lucrătorilor și a întreprinderilor pentru tranziția la "economia verde", gestionarea tranziției la noile modele organizaționale și adaptarea la noile tehnologii

- Măsură nr.4 Valorificarea/formarea competențelor antreprenoriale

• *Direcția de acțiuni nr.5 Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier*

- Măsura nr.1 Sprijin pentru formarea profesională și dobândirea de competențe prin programe de formare profesională de scurtă durată (ex: inițiere, perfecționare), cu perioade diferențiate de pregătire, în funcție de nivelul de pregătire al beneficiarilor finali, precum și de tematica programului de formare profesională

- Măsura nr.2 Sprijin pentru activități demonstrative și de informare prin sesiuni practice privind metode noi de protecție a culturilor sau tehnici specifice de producție, respectiv prin activități de difuzare a informațiilor cu privire la agricultură, protecția mediului și identificarea unor soluții tehnologice și practici agricole adecvate

• *Direcția de acțiuni nr.6 Promovarea îmbunătățirii competențelor în ceea ce privește eficiența energetică în clădiri și în sistemele majore de infrastructură urbană*

• *Direcția de acțiuni nr.7 Dezvoltarea competențelor privind gestionarea deșeurilor*

• *Direcția de acțiuni nr.10 Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic și la programe de învățare pe tot parcursul vieții*

Programul Educație și Ocupare (PEO) 2021—2027 a fost aprobat de Comisia Europeană în data de 9 decembrie 2022 și prevede o valoare de finanțare de aproximativ 3,4 miliarde euro.

Prin PEO 2021-2027 sunt prevăzute următoarele programe:

- programe de dobândire a competențelor digitale, structurate pe niveluri (inițiere, intermediar, avansat), precedate de o evaluare a nivelului de competențe digitale în acord cu Cadrul European pentru Competențele Digitale,

- programe personalizate de dobândire a competențelor de limba română, matematică, competențe IT de bază, calificare de nivel 1 sau/și 2 pentru persoanele fără/cu nivel scăzut de formare(angajați sau persoane aflate în căutarea unui loc de muncă),

- programe de actualizare a competențelor specifice ale angajaților ca urmare a evoluțiilor tehnologice rapide și a apariției de noi competențe, digitalizare, schimbări în practicile/metodele de lucru,

- programe de formare pentru dezvoltarea competențelor profesionale și transversale ce permit progresul în carieră al angajaților defavorizați (care nu pot ține pasul din diferite motive sau ale căror competențe nu se mai cer și angajații sunt supuși riscului disponibilizării: angajați part-time, angajați supuși riscului sărăciei în muncă, angajați care și-au reluat activitatea după o perioadă de inactivitate).Aceste programe sunt însoțite de dezvoltarea de instrumente digitale care să sprijine evaluarea competențelor și certificarea lor.

Planul Național de Implementare pentru educație și formare profesională inițială și continuă (PNI – VET) definește măsurile naționale pentru atingerea obiectivelor stabilite la nivel european, prin Recomandarea Consiliului din 24 noiembrie 2020 privind educația și formarea profesională (EFP) pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență (Recomandarea VET).

Obiectivul general al PNI-VET este îmbunătățirea relevanței, accesibilității, flexibilității, atractivității și calității programelor de educație și formare profesională inițială și continuă care să susțină coeziunea economică și socială, să sprijine competitivitatea, creșterea și dezvoltarea inteligentă, incluzivă și durabilă și să faciliteze dezvoltarea profesională și personală a indivizilor. Atingerea acestui obiectiv general este susținută prin abordarea sinergică și corelată a cinci categorii de măsuri generale:

- Îmbunătățirea corelării ofertei de formare profesională inițială și continuă cu nevoile pieței muncii;
- Asigurarea flexibilității și a oportunităților de evoluție prin educație și formare profesională;
- Creșterea atractivității învățământului profesional și tehnic;
- Creșterea participării și facilitarea accesului la formarea profesională inițială și continuă;

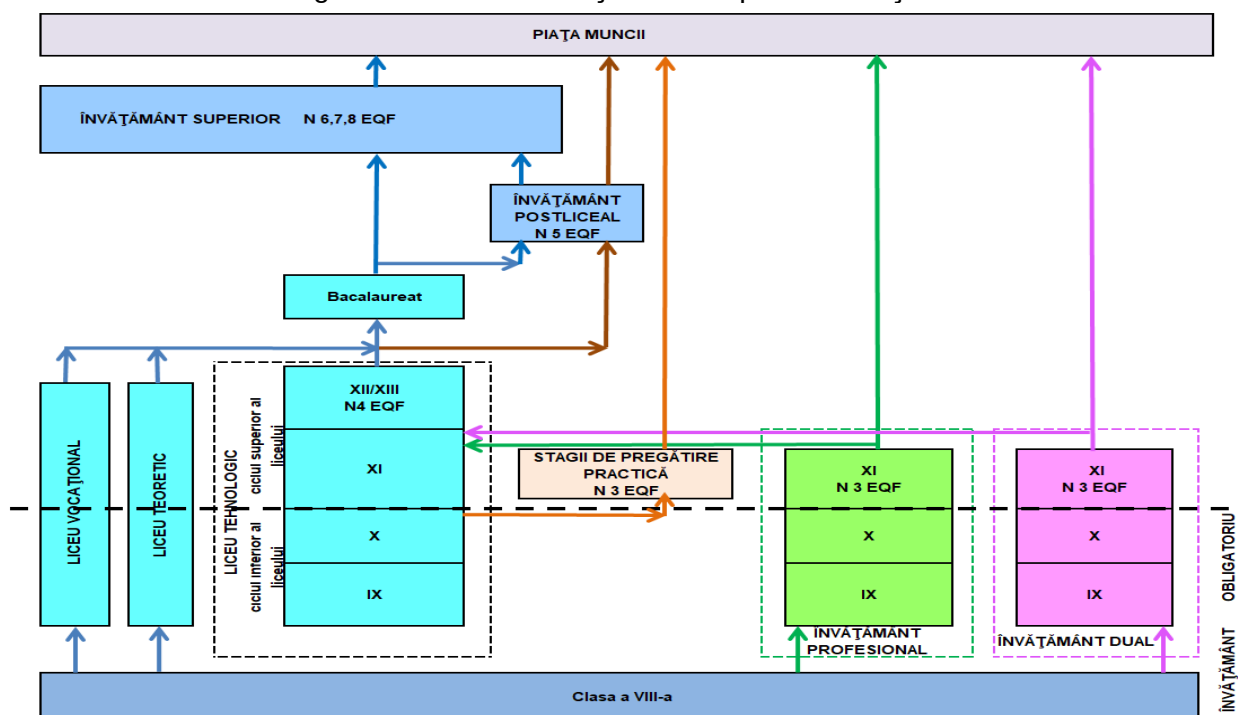
mbunătățirea calității formării profesionale inițiale și continue, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor.

La nivel național, Planul Național de Implementare pentru educație și formare profesională inițială și continuă (PNI-VET) este un document de referință, integrator, care va asigura corelarea dintre obiectivele politicilor UE în domeniul educației și formării profesionale prevăzute în Declarația

de la Osnabrück și în Recomandarea VET și obiectivele politicilor naționale prevăzute în proiectul de țară România Educată și în Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, susținute de Programul Național de Redresare și Reziliență al României (PNRR) și, complementar, de Programul Educație și Ocupare (PEO). Implementarea măsurilor prevăzute în cadrul PNI-VET se va realiza în perioada 2021-2027.

Contextul în care se urmărește dezvoltarea învățământului profesional și tehnic prin strategiile menționate mai sus este definit prin Legea Educației Naționale, nr.198 din 2023. Structura învățământului profesional și tehnic este ilustrată în figura de mai jos.

Figura 1. Structura învățământului profesional și tehnic

Învățământul liceal asigură continuarea studiilor în învățământul obligatoriu (clasele a IX-a și a X-a) și în ciclul superior (clasele a XI-a și a XII-a), dezvoltând, aprofundând și particularizând competențe (cunoștințe, abilități și atitudini) formate în ciclurile anterioare ale învățării.

Învățământul liceal cuprinde următoarele filiere și profiluri:

- a) filiera teoretică, cu profilurile umanist și real;
- b) filiera tehnologică, cu profilurile tehnic, servicii, resurse naturale și protecția mediului;
- c) filiera vocațională, cu profilurile militar, teologic, sportiv, artistic și pedagogic.

Durata studiilor în învățământul liceal, forma de învățământ cu frecvență, este de 4 ani, în conformitate cu planurile-cadru aprobate de Ministerul Educației. Pentru unele forme de învățământ cu frecvență și cu frecvență redusă, durata studiilor se prelungește cu un an.

Studiile învățământului liceal se finalizează cu examenul național de bacalaureat și cu examen de certificare, pentru absolvenții filierelor tehnologică și vocațională.

Absolvenții de liceu fără diplomă de bacalaureat pot continua studiile în **învățământul postliceal** și pot obține, ulterior, nivelul 5 de calificare. Absolvenții cu diplomă de bacalaureat pot continua studiile în învățământul postliceal pentru obținerea nivelului 5 sau în învățământul superior, în orice program de studii și pot obține nivelurile de calificare 6, 7 și 8.

Absolvenții învățământului liceal, filierele tehnologică și vocațională, care promovează examenul de certificare, dobândesc certificat de calificare de nivel 4 al Cadrului național al calificărilor (tehnician) și suplimentul descriptiv al certificatului, conform Europass.

Învățământul profesional se organizează pentru calificări stabilite în funcție de nevoile pieței muncii, identificate prin documente strategice de planificare a ofertei de formare regionale, județene și locale, pe baza unui contract de pregătire practică, încheiat între unitatea de învățământ, operatorul economic și elev.

Învățământul **profesional are următoarele forme de organizare:**

- învățământ profesional, cu durata de 3 ani, organizat după finalizarea clasei a VIII-a, ca parte a învățământului secundar superior, începând cu anul școlar 2014/ 2015, pe baza unui contract cadru, încheiat între unitatea de învățământ și operatorii economici implicați în formarea profesională a elevilor;
- învățământul dual cu durata de 3 ani, organizat după finalizarea clasei a VIII-a, ca parte a învățământului secundar superior, începând cu anul școlar 2017/ 2018, pe baza unui contract de parteneriat încheiat între unul sau mai mulți operatori economici sau între o asociație/un consorțiu de operatori economici, unitatea de învățământ și unitatea administrativ-teritorială pe raza căreia se află unitatea școlară. unui contract de pregătire practică, încheiat între unitatea de învățământ – agentul economic și elev;
- stagii de pregătire practică cu durata de 720 de ore, organizate după finalizarea clasei a X-a de liceu, formă de organizare specifică în prezent programelor de tip „A doua șansă”.

În învățământul profesional se parcurg disciplinele pentru învățământul obligatoriu și modulele de pregătire de specialitate pentru obținerea calificării profesionale. Studiile se finalizează cu examen de certificare. Absolvenții care promovează examenul de certificare a calificării profesionale dobândesc certificat de calificare de nivel 3 al Cadrului național al calificărilor (muncitor calificat) și suplimentul descriptiv al certificatului, conform Europass.

2.3. Contextul regional

Strategia Regiunii Vest 2021-2027 <https://adrvest.ro/wp-content/uploads/2020/11/Strategie-PDR-Regiunea-Vest.pdf>

La orizontul anului 2030, Regiunea Vest este o referință națională pentru modelul de dezvoltare inovativ, sustenabil și incluziv, bazat pe creștere economică susținută datorată promovării inovării, digitalizării și creativității la toate nivelurile și pe o dezvoltare teritorială echilibrată, care asigură tuturor acces echitabil la servicii publice moderne, educație și oportunități

Strategia are următoarele obiective:

- o transpunerea ideilor rezultate din activitatea de cercetare în produse și servicii noi sau îmbunătățite și dezvoltare capacităților pentru ca regiunea să adopte/creeze tehnologii avansate și inovare disruptivă,

- d iversificarea bazei economice și avansul spre activități economice cu valoare adăugată mare, crearea unei culturi antreprenoriale și de inovare care să permită echiparea întreg teritoriului regiunii cu companii puternice și reziliante;
- dezvoltarea în permanență a aptitudinilor / competențelor populației ca urmare a schimbării tiparelor legate de progresele tehnologice;
- schimbarea modului în care sunt produse și consumate energia și resursele;
- ajustarea politicilor de dezvoltare astfel încât să răspundă tendințelor de îmbătrânire demografică, migrării urban-rural în special în zonele din jurul orașelor mari și digitalizării societății,
- orientarea și prioritizarea intervențiilor în funcție de impactul asupra îmbunătățirii calității vieții cetățenilor și promovarea identității culturale.

Sistemul de învățământ este unul dintre pilonii pe care se sprijină viitorul regiunii, atrăgând stabilitate, inovare și asigurând pregătirea societății pentru a face față provocărilor viitorului. În momentul de față, Regiunea Vest nu este economic sustenabilă cu valorile participării în educație și are de recuperat decalaje importante față de indicatorii europeni și uneori chiar și față de indicatorii naționali. Ponderea populației cu vârstă între 30 și 34 ani absolventă de studii superioare este de 24,5%, sub valoarea țintă națională de 26,7%, rata de părăsire timpurie a școlii este de 10,6%, o valoare peste obiectivul Europa 2020 fixat pentru țară, 17,4% din tinerii din Regiunea Vest cu vârsta cuprinsă între 18 și 24 de ani nu erau încadrați profesional și nu urmau niciun program educațional sau de formare profesională, riscând să fie excluși definitiv de pe piața forței de muncă și să devină dependenți de prestații sociale și doar 1,1% din totalul persoanelor cu vârsta cuprinsă între 25 – 64 ani au participat în forme de educație sau formare profesională, foarte departe de obiectivul fixat de UE de 15%.

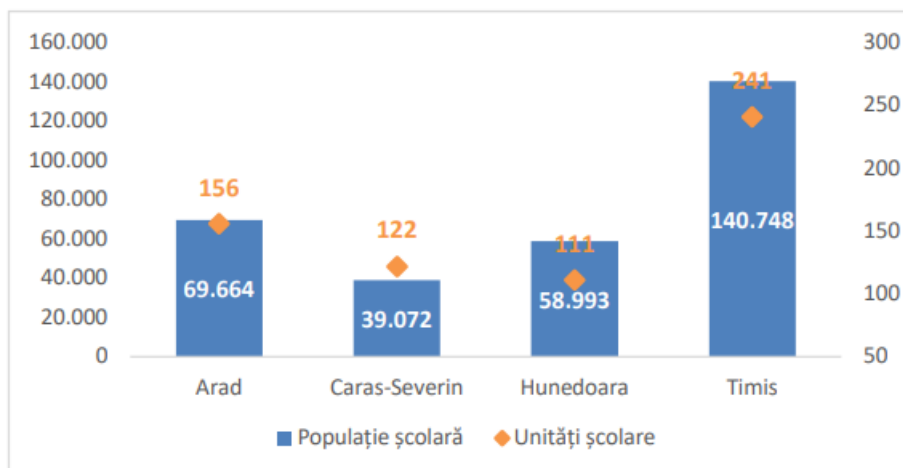
În regiune există disparități cu privire la calitatea și accesibilitatea infrastructurii de educație atât între județe, cât și între localități. De asemenea, este nevoie de îmbunătățirea ofertei de programe de educație și formare profesională de calitate, relevante și coerente pentru adaptarea la piața muncii și la era digitală. Educația din Regiunea Vest se află în fața unei duble provocări. Pe de-o parte trebuie atinse obiective fixate de UE în cadrul Europa 2020 pentru educație, iar pe de altă parte sistemul educațional trebuie să răspundă noilor provocări generate de: declinul demografic, tendința de polarizare a dezvoltării în jurul orașelor mari și în zona lor periurbană, evoluția pieței muncii și digitalizare. Acestea au ca efect scăderea numărului de elevi, supraaglomerarea unităților de învățământ din zonele urbane și nevoia de aptitudini și competențe care să genereze forță de muncă calificată în raport cu evoluțiile tehnologice și societale.

Conform INS, în anul 2019 în Regiunea Vest au fost încadrate 308.477 persoane în sistemul

educațional, în scădere cu 11,3% față de anul 2011. Infrastructura școlară este reprezentată de 630

unități, publice și private. Cele mai multe unități, 53,17% sunt repartizate în mediul urban, iar 46,82% în mediul rural. Necesarul de reabilitare a infrastructurii educaționale din regiune este ridicat, iar finanțarea a fost insuficientă pentru a acoperi nevoile de investiții ale școlilor. În cele două perioade de programare anterioare, 183 de unități școlare au primit finanțare pentru investiții în infrastructură, reprezentând 11% din numărul total al unităților din regiune, de care beneficiază aproximativ 15% din populația școlară a regiunii.

Fig. 11 – Repartiția unităților și a populației școlare pe județe în anul 2019

Sursă date: INS, Tempo Online SCL101A, SCL103E

Investițiile viitoare în educație trebuie să asigure o bază materială modernă și crearea unor spații de învățare atractive, proiectate special pentru a promova noi abordări de predare și învățare, inclusiv cu ajutorul tehnologiilor moderne pentru toate nivelurile de educație. Laboratoarele, atelierele, terenurile de sport și sălile de gimnastică au beneficiat de investiții și au crescut ca număr, dar sunt necesare în continuare investiții semnificative. Spațiile destinate experimentelor și practicilor școlare, laboratoare și atelierele, au crescut ca număr cu 9,21% respectiv 3,08% în perioada 2011-2019. Rețelele de calculatoare din școli au crescut cu 32,21% din 2011 până în anul 2019. Cel mai bun raport între numărul de elevi și numărul de calculatoare indică faptul că în județul Timiș 1 calculator este împărțit de 6,7 elevi, în Caraș-Severin raportul este de 8,5, în Arad de 9,4 iar în Hunedoara de 9,9.

2.4. Contextul județean

Județul Hunedoara

Județul Hunedoara își propune în strategia de dezvoltare pentru perioada 2016-2025, să devină **"Hunedoara recunoscută – performantă - incluzivă - conectată și verde"**. (JUDEȚUL HUNEDOARA Planul de Dezvoltare Regională 2016-2025 http://www.cjhunedoara.ro/documente/finantare%20UE/CD%20Antonela%20plan%20de%20dezvoltare/SDJ_HD_rev_26.05_N.pdf) iar în anul 2022 a fost adoptată Strategia de dezvoltarea Județului Hunedoara disponibilă la

https://www.cjhunedoara.ro/documente/2022/SDL_HD_Consultare_merged_compressed.pdf

Planul de dezvoltare a județului Hunedoara pe perioada 2016-2025 este structurat pe un **sistem de Obiective, Domenii prioritare și Direcții de acțiune subsecvente**.

Os3. Hunedoara incluzivă – înseamnă un județ cu un capital uman și social crescut, care asigură echitabil servicii și oportunități de dezvoltare, și este dezvoltat în patru domenii prioritare, dintre care primele două au direcții dedicate educației și formării profesionale.

3.1. Dezvoltarea capitalului uman și reintegrarea pe piața forței de muncă, cu

3.1.1. dezvoltarea de programe de formare, calificare și recalificare a forței de muncă în acord cu cerințele pieței muncii și cu sectoarele industriale reprezentative

3.1.2. consilierea pentru integrarea pe piața muncii în cadrul comunităților afectate de restructurări masive

3.2. Creșterea accesului populației la servicii sociale, sănătate și de cultură

3.2.2.

Creșterea performanței și atractivității sistemului de învățământ județean, pentru toate nivelurile de educație;

3.3. Sprijinirea dezvoltării comunităților din zonele dezavantajate sau marginalizate;

3.4. Dezvoltare și coeziunea comunitară în jurul identității locale.

Planul de acțiuni definește următoarele măsuri concrete corelate cu direcțiile de acțiune:

3.1.1. Analiza la nivel județean cu privire la adecvarea specializărilor din învățământul liceal, postliceal și universitar la cererea de pe piața forței de muncă;

3.1.2. Consilierea familiilor cu risc social major pentru reducerea abandonului școlar;

3.1.2. Creșterea gradului de conștientizare a nevoii de educație prin acordarea de burse pentru un număr de 100 elevi/an, care provin din grupuri vulnerabile;

3.2.1. Dezvoltarea de facilități after-school în mediul rural pentru elevii ai căror părinți sunt plecați la muncă (în străinătate);

3.2.2. Înființarea unui centru județean de de excelență în educație (activități extracurriculare, pregătirea elevilor pentru concursuri școlare) în Valea Jiului;

3.2.2. Dezvoltarea unui program ce practică și mentorat pentru tinerii între 15 și 25 de ani, din învățământul general și tehnic, în vederea tranziției de la școală la viața activă;

3.2.2. Promovarea conceptului de învățare și educație continuă la toate nivelurile (învățământ preuniversitar, universitar, educația adulților) pentru dezvoltarea resurselor umane.

Municipiul Hunedoara și-a fundamentat investițiile pentru următoarea perioadă prin **Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Hunedoara 2016-2025**,² și prin **Procente de absolvire a învățământului secundar, și rezultatele la examenul de bacalaureat, apoi înscrierea în programele TVET** sunt considerate aspecte care necesită intervenție.

Obiectivul tematic 10. Investiții în învățământ, abilități și formare continuă, precizează că ”*Învățământul vocațional trebuie, de asemenea, extins și îmbunătățit pentru a oferi un număr suficient de tehnicieni calificați (mână de lucru specializată)*” (pag.273).

Obiectivele specifice se propun a fi atinse prin măsuri, de exemplu:

- dezvoltarea de programe de formare la locul de muncă;
- consolidarea capacității furnizorilor de TVET de a oferi programe atractive;
- promovarea parteneriatelor și a rețelelor și sprijinirea formării continue.
- Pentru previzionarea nevoilor și cerințelor de competențe și abilități sunt preluate analize CEDEFOP (Skills forecast, 2012), și sunt preluate și datele din Studiile INS, proiecțiile și anuarul statistic al României, fără defalcare la nivel regional, județean și local. Având în vedere disparitățile, diferențele majore dintre regiuni, aceasta detaliere este necesară, pentru a surprinde specificul local.

3. DEM

OGRAFIE

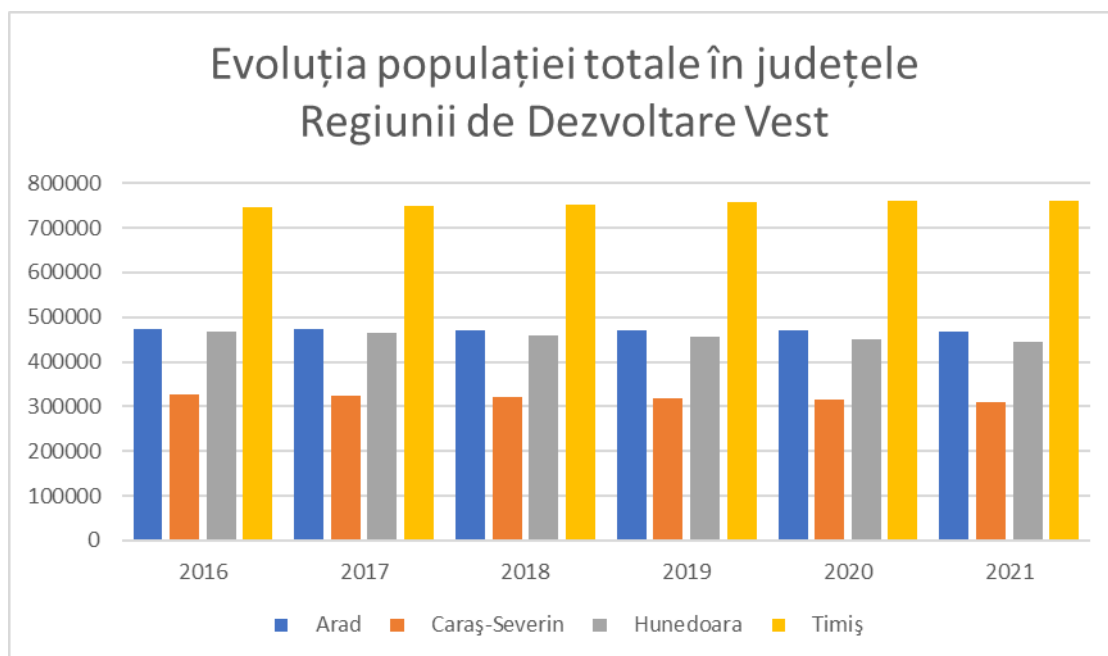
Prezentul capitol prezintă potențialul demografic al județului Hunedoara în contextul național și al Regiunii Vest și oferă o serie de elemente de referință privind mărimea populației școlare și a viitoarelor resurse de muncă grupate astfel: populația totală, dinamica generală, distribuția pe medii de rezidență, sexe, grupe de vârstă, structura etnică, mișcarea migratorie, proiecții și concluzii (Anexa Demografie).

3.1. Situația prezentă

3.1.1. Populația totală. Dinamica generală

În conformitate cu datele recensământului populației din 2020, și datele publicate în Anuarul Statistic 2021, populația **Regiunii Vest, cu 1.980.955** de locuitori înregistrați reprezintă 8,98% din populația României (22.046.917 locuitori), cu o distribuție neuniformă între județele regiunii: județul Arad cu 466.293 locuitori, Caraș Severin cu 309.714 locuitori, Hunedoara cu 444.664 locuitori și județul Timiș cu 760.284 de locuitori.

Figura 2.

Sursa: Sursa: INS , Baza de date TEMPO

Evoluția populației în perioada 2016-2021 arată în ultimii doi ani o scădere a valorilor din 2016 la nivelul județului Hunedoara, cu disparitățile tradiționale dintre județe în ceea ce privește numărul total al locuitorilor, care se păstrează.

Din analiza datelor statistice se observă disparități în rândul populației pe grupe de vârstă. Populația tânără (0-14 ani) reprezintă 13,64% din total, iar populația adultă (15-64 ani) reprezintă 68,32% din total. În cadrul populației adulte ponderea cea mai mare o reprezintă populația din grupa de vârstă 30-64 de ani 52,90%, în timp ce tinerii cu vârste cuprinse între 15-19 ani și 20-24 ani înregistrează ponderi de 4,77% respectiv 5,00%. Ponderea populației vârstnice (peste 65 ani) reprezintă 18,03% din totalul populației. Distribuția pe grupe de vârstă este similară între județe, și similară cu ponderile înregistrate la nivel național.

La nivelul Regiunii Vest, se observă o diferență mare între populația care trăiește în mediul urban 1.224.697 locuitori (61,82%) și cea din mediul rural, ce însumează 756.258 locuitori (38,18 %). Decalajul dintre cele două medii rezidente este de 23,64 puncte procentuale. În ceea ce privește gradul de urbanizare a regiunii, acesta se plasează peste media națională (53,97%)

pentru

fiecare dintre județele regiunii, **județul Hunedoara (cu 75%) fiind unul dintre cele mai urbanizate județe din țară.**

Distribuția pe sexe pune în evidență, la nivel regional, un decalaj în favoarea persoanelor de sex feminin 51,45 % față de 48,55% persoanele de sex masculin. În mediul urban ponderile sunt 52,31% față de 47,69%; în mediul rural, 50,06% față de 49,94%. Valorile pentru nivel național sunt de 51,19% pentru ponderea populației feminine și 48,81% pentru persoanele de sex masculin.

Populația pe grupe de vârstă și etnie

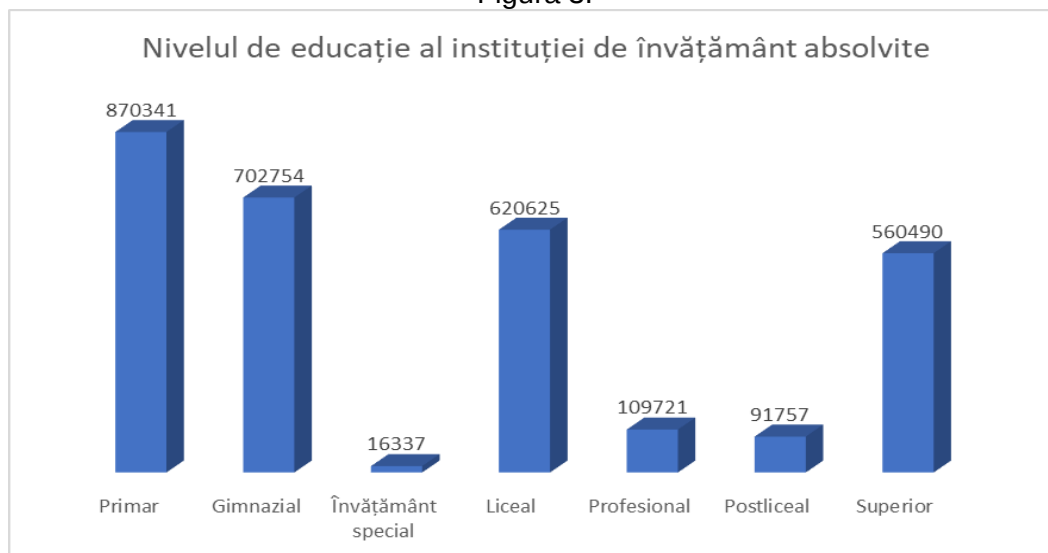
La nivel național, populația din grupa (0 - 4 ani) deține o pondere de 4,66% din totalul populației, grupa (5 - 9 ani) reprezintă 4,75%, grupa de vârstă (10 - 14 ani) reprezintă (5,16%), persoanele din grupa de vârstă (15-19 ani) reprezintă 5,09% iar persoanele cu vârsta cuprinsă între 20 - 24 de ani reprezintă 5,24% din total.

Toate etniile sunt reprezentate proporțional pentru fiecare grupă de vârstă; numărul acestora justifică constituirea de clase sau școli cu limba de predare a etniei respective.

3.1.1.b. Populația de 10 ani și peste, după etnie și nivelul de educație al instituției de învățământ absolvite

La nivel național, din totalul populației de 10 ani și peste: 16,03% au nivel superior de educație, 2,62% studii postliceale și de maștri, 41,47% nivel secundar (gimnazial, liceal și profesional), 24,90% primar.

Figura 3.

Sursa datelor: INS Statistica Recensământului populației 2021

Județul Hunedoara se situează din perspectiva densității populației sub media națională iar în Regiunea Vest ocupă locul al III-lea după județul Timiș și Arad.

Dinamica densității în județul Hunedoara a fost una negativă în toată perioada analizată, ea înregistrând cea mai semnificativă scădere dintre toate județele din Regiunea Vest: -8,7 locuitori/km² în perioada 1992-2002 și -4,1 locuitori/km² în perioada 2002-2011.

Tabel: Densitatea populației

	Locuitori/km ²				Dinamica		
	1992	2002	2011	2021	1992-2002	2002-2011	2011-2021
România	95.7	90.9	89.9	92,5	-5.0	-1.0	2,6
Regiunea Vest	65.9	61.1	59.6	61,8	-4.8	-1.5	2,2
Arad	62.9	59.6	58.6	60,2	-3.3	-1.0	1,6
Caraș Severin	44.2	39.1	37.4	36,3	-5.1	-1.7	-1,1

Hunedoara	77.6	68.8	64.9	62,9	-8.7	-4.1	-2
Timiș	80.5	77.9	78.2	87,5	-2.6	0.3	9,3

Sursa: Calcule pe baza datelor INS, Anuarul Statistic al României 2010, 2012 și 2021

3.1.2. Distribuția pe medii rezidențiale (urban/rural)

În intervalul **2008-2015**, la nivel regional, evoluția populației pe cele două medii de rezidență a înregistrat per ansamblu o tendință generală de scădere a populației.

În condițiile unui grad de urbanizare a regiunii peste media națională, surprinde creșterea ponderii persoanelor în mediul rural față de cel urban, pentru grupele de vârstă 15-19 ani (4,6%), respectiv 20-24 de ani (5,3%), deși numărul de locuitori arată o scădere constantă în valoare absolută. Distribuția pe medii de rezidență urban-rural rămâne practic constantă pentru grupa de vârstă 10-14 ani.

Din punct de vedere al distribuției pe cele două medii de rezidență, în județul Hunedoara se constată o diferență mare între populația urbană - 76,58% și cea rurală - 23,42%. Aceste valori se diferențiază mult față de valorile la nivel național care sunt mult mai echilibrat distribuite: 55,05 % în mediul urban și 44,95 % în mediul rural.

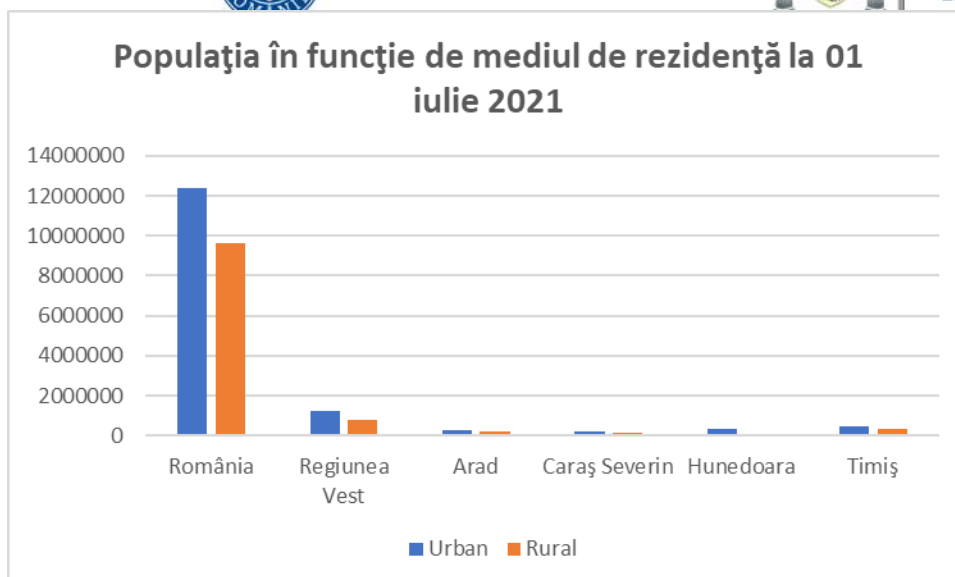
În ceea ce privește gradul de urbanizare, județul Hunedoara ocupă primul loc în cadrul regiunii Vest și locul al doilea la nivel național după București. De fapt, în toată Regiunea Vest se remarcă valori peste media națională în ceea ce privește ponderea populației din mediul urban.

Tabel: Populația în funcție de mediul de rezidență la 01 iulie 2021

Populația în funcție de mediul de rezidență la 01 iulie 2021					
	Locuitori la	Urban		Rural	
	01 iulie 2021	Locuitori	%	Locuitori	%
România	22046917	12416732	56,30	9630185	43,70
Regiunea Vest	1980955	1224697	61,8	756258	38,2
Arad	466293	262754	56,3	203539	43,7
Caraș Severin	309714	180208	58,2	129506	41,8
Hunedoara	444664	344744	77,5	99920	22,5
Timiș	760284	436991	57,5	323293	42,5

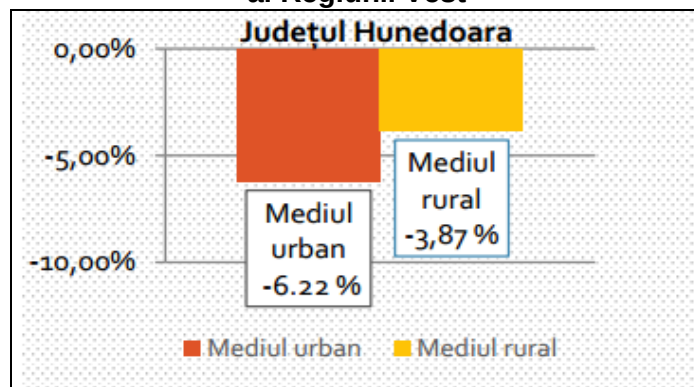
Sursa: Calcule pe baza datelor INS, Anuarul Statistic al României 2021

Fig.3.1. Populația în funcție de mediul de rezidență la 01 iulie 2021

Sursa: Calcule pe baza datelor INS, Anuarul Statistic al României 2021

Fig. 3.2 Evoluția populației pe medii între anii 2007 – 2015, la nivelul Județului Hunedoara și al Regiunii Vest

Sursa: Baza de date INS TEMPO

În intervalul 2007 – 2015, la nivelul județului Hunedoara s-a înregistrat o scădere a numărului de locuitori de 6.22 % în mediul urban și de 3.87 % în mediul rural.

3.1.3. Distribuția pe sexe

Nivel regional. Distribuția pe sexe nu arată diferențe mari pentru diferitele grupe de vârstă; diferența de aproximativ două puncte procentuale se păstrează pentru fiecare categorie în favoarea sexului masculin, pe întreaga perioadă analizată.

Evoluția populației pe sexe și grupe de vârstă, în perioada 2020-2021, arată o tendință generală de scădere. Populația din grupa de vârstă 10-14 ani a înregistrat o scădere cu 1.811 persoane. Reduceri mari în rândul populației se înregistrează la grupa de vârstă 20-24 ani, cu 987 de persoane, urmată de populația din grupa de vârstă 25-29 ani, cu 4.707 persoane. Se remarcă o creștere la grupa de vârstă 15-19 ani cu 83 de persoane.

Evoluția grupe de vârstă este similară și la nivel național.

Nivel județean. În ceea ce privește distribuția populației pe sexe, se constată faptul că în județul Hunedoara ponderea populației masculine este mai scăzută decât ponderea populației feminine, situație care se întâlnește atât la nivel național, cât și la nivelul Regiunii Vest.

Ponderea populației masculine în județul Hunedoara (48,65%) se situează peste media națională (24,65%) și peste media Regiunii Vest (48,54%). De asemenea, populația masculină din județul Hunedoara reprezintă 2,01 % din totalul populației masculine la nivel de țară și 22,49% din totalul populației masculine la nivelul Regiunii Vest, iar populația feminină reprezintă 2,02% din

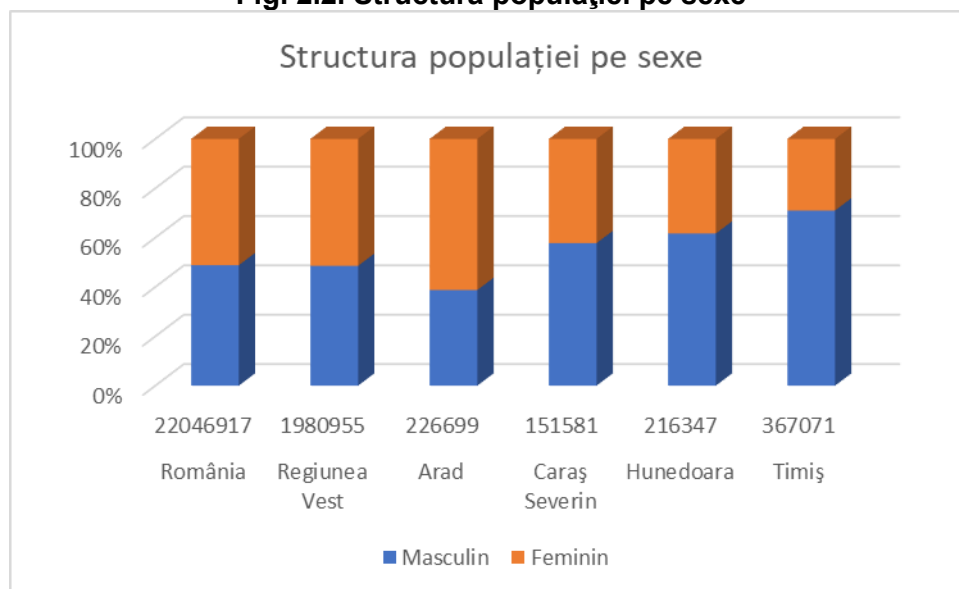
totalul populației feminine din România și 22,40% din totalul populației feminine la nivelul Regiunii Vest.

Tabel: Distribuția populației pe sexe la 01 iulie 2021

Distribuția populației pe sexe la 01 iulie 2021					
	Locuitori la 01 iulie 2021	Masculin		Feminin	
		Locuitori	%	Locuitori	%
România	22046917	10760954	48,80	11285963	51,20
Regiunea Vest	1980955	961698	48,54	1019257	51,46
Arad	466293	226699	48,61	239594	51,39
Caraș Severin	309714	151581	48,94	158133	51,06
Hunedoara	444664	216347	48,65	228317	51,35
Timiș	760284	367071	48,28	393213	51,72

Sursa: Calcule pe baza datelor INS, Anuarul Statistic al României 2021

Fig. 2.2. Structura populației pe sexe

3.1.4. Structura pe grupe de vârstă

Analiza pune în evidență fenomenul de îmbătrânire a populației. Se constată un declin demografic general mai accentuat pentru grupele de vârstă tinere în paralel cu creșterea numărului și ponderii populației vârstnice.

Din perspectiva PLAI ne interesează în special ponderea populației tinere, grupele de vârstă 0-14 ani și 15-19 de ani.

Ponderea populației cu vârsta cuprinsă între 0-14 ani este mai scăzută la nivelul Județului Hunedoara (12,35%), atât față de ponderea înregistrată la nivelul Regiunii Vest (13,64%), cât și față de nivelul național (14,57%),

Aceeași situație o constatăm și în ceea ce privește populația cu vârsta cuprinsă între 15-19 ani: aceasta reprezintă 4,68% în județul Hunedoara față de 4,77% la nivelul Regiunii Vest sau 5,09% la nivel național.

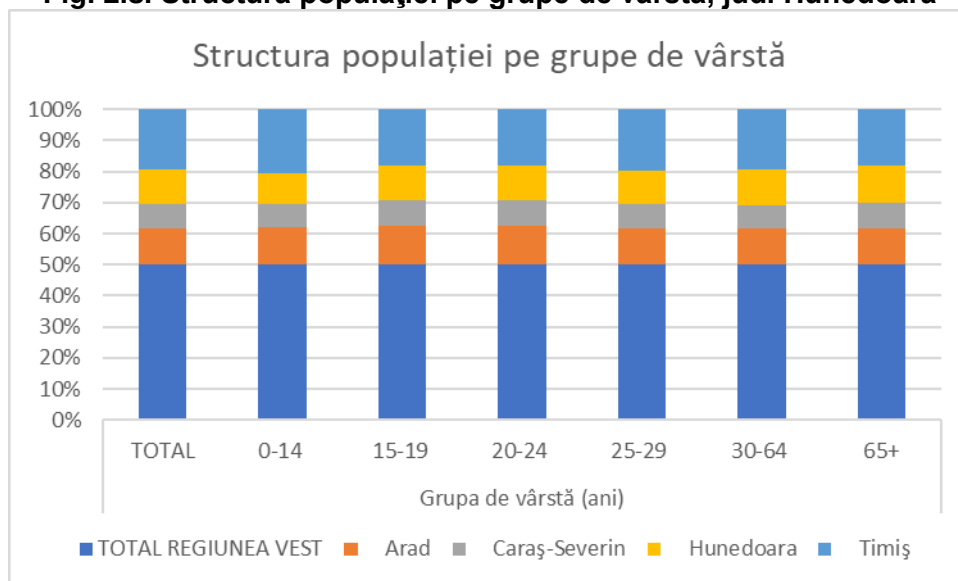
Această situație se datorează natalității scăzute din ultimii ani.

Ponderea populației cu vârstă de muncă (15-64 ani) este mai mare la nivelul județului față de nivelul național (68,61% față de 68,02%), dar și la nivelul Regiunii Vest (68,61% față de 68,32%). Acest fapt poate fi considerat un punct forte al județului și al regiunii deoarece populația numeroasă, cu vârstă de muncă, crește gradul de atractivitate al regiunii față de potențialii investitori. Investițiile contribuie atât la creșterea gradului de ocupare cât și la creșterea economiei

în

ansamblul său. De asemenea, se observă că la nivelul populației de peste 65 de ani valorile de la nivel județean (19,03%) sunt peste media pe țară (17,39%), dar și peste media Regiunii Vest (18,03%).

Fig. 2.3. Structura populației pe grupe de vârstă, jud. Hunedoara

Tabel: Ponderea grupelor de vârstă din totalul populației la 01 iulie 2021

Nr. persoane

	Grupa de vârstă (ani)						
	TOTAL	0-14	15-19	20-24	25-29	30-64	65+
TOTAL REGIUNEA VEST	1980955	270266	94600	99219	111620	1047965	357285
Arad	466293	66439	23583	24842	26473	241531	83425
Caraș-Severin	309714	38080	15950	16283	16898	162196	60307
Hunedoara	444664	54920	20817	22531	23942	237814	84640
Timiș	760284	110827	34250	35563	44307	406424	128913

Sursa INS

3.1.5. Structura pe grupe de vârstă și medii rezidențiale

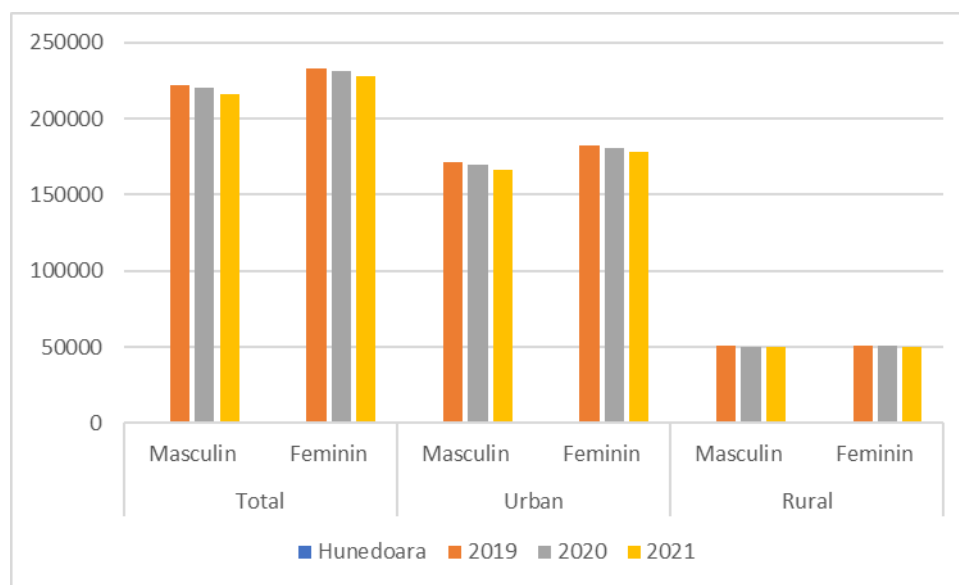
Așa cum am arătat la distribuția populației pe medii rezidențiale, în județul Hunedoara se constată o diferență mare între populația urbană – 310022 în anul 2014 și cea rurală - 104700. Aceste valori se diferențiază mult față de valorile la nivel național care sunt mult mai echilibrat distribuite.

Această pondere ridicată a populației din mediul urban poate fi explicată prin gradul mare de urbanizare și de industrializare al județului în perioada de dinainte de 1990, atragerea populației spre zona urbană, dar și prin relieful predominant muntos care nu favorizează dezvoltarea zonelor agricole rurale.

Macroregiunea Regiunea de dezvoltare Județul Anii	Total (număr persoane)			Urban (număr persoane)			Rural (număr persoane)			Locuitori / km ²
	Ambele sexe	Masculin	Feminin	Ambele sexe	Masculin	Feminin	Ambele sexe	Masculin	Feminin	
Vest										
2019	2000333	971798	1028535	1253554	599319	654235	746779	372479	374300	62,4%
2020	1995659	969268	1026391	1243579	593925	649654	752080	375343	376737	62,3%
2021	1980955	961698	1019257	1224697	584046	640651	756258	377652	378606	61,8%
Arad										
2019	470692	228748	241944	266647	127331	139316	204045	101417	102628	60,8%

2020	469726	228285	241441	265485	126662	138823	204241	101623	102618	60,6%
2021	466293	226699	239594	262754	125300	137454	203539	101399	102140	60,2%
Caraș-Severin										
2019	317159	155376	161783	185494	89718	95776	131665	65658	66007	37,2%
2020	314340	153959	160381	183439	88684	94755	130901	65275	65626	36,8%
2021	309714	151581	158133	180208	86963	93245	129506	64618	64888	36,3%
Hunedoara										
2019	455814	222345	233469	354433	171808	182625	101381	50537	50844	64,5%
2020	451719	220095	231624	350894	169847	181047	100825	50248	50577	63,9%
2021	444664	216347	228317	344744	166519	178225	99920	49828	50092	62,9%
Timiș										
2019	756668	365329	391339	446980	210462	236518	309688	154867	154821	87,1%
2020	759874	366929	392945	443761	208732	235029	316113	158197	157916	87,4%
2021	760284	367071	393213	436991	205264	231727	323293	161807	161486	87,5%

Fig. 3.4. Structura populației pe medii rezidențiale la nivelul județului Hunedoara

Sursa: Calcule pe baza datelor INS

3.1.6. Structura etnică

Distribuția populației după etnie arată o pondere a românilor de 82,23% pentru Regiunea Vest, în bună corelare cu valoarea națională (de 83,46%). Etnia cel mai bine reprezentată, la nivel regional, este cea maghiară, în număr de 90.701 persoane, ceea ce reprezintă 4,96% din totalul populației din cele patru județe. Cetățenii de etnie romă se află în număr de 45.747 persoane, în proporție de 2,5%.

Județul Hunedoara are o pondere superioară a populației de naționalitate română (87,93%), atât față de media Regiunii Vest cât și față de media națională, această pondere scăzând (91,9%) față de recensământul din 2002.

Populația de etnie romă înregistrează cea mai mare pondere în județele Arad (3,8%) și Timiș (2,1%) iar în județul Hunedoara este cea mai scăzută pondere 1,79 puncte procentuale.

Tabel: Structura populației pe naționalități

MACROREGIUNEA	POPULAȚIA	E T N I A
---------------	-----------	-----------

REGIUNEA DE DEZVOLTARE JUDEȚUL	STABILA TOTAL	Romani	Maghiari	Romi	Germani	Altele
A	1	2	3	4	5	6
VEST	1828313	1503512 82,23%	90701 4,96%	45747 2,5%	15281 0,8%	173072 9,51%
ARAD	430629	340670 79,10%	36568 8,49%	16475 3,8%	2909 0,6%	34007 8,01%
CARAS-SEVERIN	295579	243933 82,52%	2938 0,99%	7272 2,46%	2897 0,98%	38539 13,05%
HUNEDOARA	418565	368073 87,93%	15900 3,79%	7475 1,7%	971 0,23%	26146 6,35%
TIMIS	683540	550836 80,58%	35295 5,16%	14525 2,12%	8504 0,12%	74380 12,02%

Sursa: INS, Recensământul locuințelor și populației, 2011

3.1.7. Mișcarea migratorie

În perioada 1990-2014 din Regiunea Vest au emigrat definitiv 103.239 persoane. Fenomenul de emigrare definitivă este unul puternic prezent în Regiunea Vest, cu 21,1% din numărul total de emigranți la nivel național provin din județele noastre (11,42% Timiș, 4,7% Arad, 3,1% Caraș Severin și **1,8% Hunedoara**).

În perioada supusă analizei, tendința generală este de scădere a emigranților definitiv. Fenomenul a fost accentuat în anii 1990-1991 (22.021 persoane) și arată o scădere în anii ce urmează.

Județul Timiș se situează pe primul loc, în perioada 1990-2014 cu cel mai mare număr de emigranți definitiv 55.900 persoane, urmat fiind de județul Arad cu 22.883 persoane. **Pe ultimul loc se află județul Hunedoara cu 8.966 persoane.**

Emigranți definitiv pe grupe de vârstă, regiuni de dezvoltare și județe de plecare

Din numărul total de emigranți definitiv, la nivel regional (60.190 persoane), grupa de vârstă 15-19 ani reprezintă aproximativ 6%, iar cel de 20-24 de ani aproximativ 11%, similar cu valorile naționale. Acest fenomen influențează în sens de descreștere populația de vârstă școlară.

Mutațiile din structura socio-economică au determinat o intensă mobilitate teritorială a populației, cu consecințe directe în modificarea numărului și a structurii socio-demografice a populației în profil teritorial.

În cadrul **migrației interne**, fluxul rural-urban deține cea mai mare pondere.

Regiunea Vest a cunoscut începând cu anul 1991 importante mișcări de populație la nivel intraregional. Timișoara și Aradul au fost și rămân poli de atracție pentru ansamblul județelor limitrofe, cele două județe înregistrând un sold pozitiv în toată perioada în ceea ce privește migrația internă. În anul 2014, la nivelul Regiunii Vest se remarcă un sold pozitiv în ceea ce privește migrația internă: 2265 persoane în favoarea celor sosiți în regiune față de cei care au plecat. În cazul județului Hunedoara, soldul migratoriu total este însă negativ, de -1512 persoane, dovadă a disparităților regionale.

Aceeași tendință se manifestă și în anul 2020: la nivelul Regiunii Vest soldul rămâne pozitiv dar este mai mic decât în anul 2014 (1723 persoane în favoarea celor sosiți în regiune), iar județul Hunedoara înregistrează în continuare un sold negativ de -1534 persoane.

Analizând datele statistice din perioada 2010-2020 se constată că în **mediul urban soldul migrației interne** este negativ atât la nivel național cât și la nivelul Regiunii Vest. La nivelul regiunii acest lucru este determinat de soldul negativ al județelor Hunedoara și Caraș-Severin. Sold pozitiv se înregistrează la nivelul județelor Arad și Timiș în anii 2011-2020. Județul Hunedoara înregistrează în această privință printre cele mai mari cifre la nivel național (sold -2202 persoane în anul 2010, -1866 persoane în anul 2014 și -1512 persoane în anul 2020). O posibilă explicație a acestui fenomen o constituie restructurarea masivă a sectorului industrial (minerit și metalurgie) din localitățile urbane, dispariția multor locuri de muncă și în consecință migrarea spre alte zone în căutarea unui loc de muncă.

În **spațiul rural**, în ceea ce privește **migrația internă** soldul este pozitiv atât la nivel național, cât și la nivelul regiunii Vest. Județul Hunedoara se încadrează și el în această tendință

înregistrând

un sold pozitiv atât la nivelul anului 2010 (311 persoane), la nivelul anului 2014 (332 persoane), cât și la nivelul anului 2020 (563 persoane).

**Tabel: Migrația internă determinată de schimbarea domiciliului pe medii
Regiunea Vest – 2010-2020**

Număr persoane

Macroregiunea Regiunea de dezvoltare Județul Anii	Total			Urban			Rural		
	Plecați	Sosiți	Sold	Plecați	Sosiți	Sold	Plecați	Sosiți	Sold
România									
TOTAL									
2010	458995	458995	-	273353	236502	-36851	185642	222493	36851
2011	324626	324626	-	194248	164019	-30229	130378	160607	30229
2012	372197	372197	-	225107	181194	-43913	147090	191003	43913
2013	350556	350556	-	211080	182393	-28687	139476	168163	28687
2014	371677	371677	-	222203	189956	-32247	149474	181721	32247
2020	367569	367569	-	177498	216164	-38666	190071	151405	38666
VEST									
2010	40770	44160	3390	26358	23429	-2929	14412	20731	6319
2011	28387	30366	1979	18340	15558	-2782	10047	14808	4761
2012	34160	36421	2261	21936	17440	-4496	12224	18981	6757
2013	30855	32703	1848	19410	16995	-2415	11445	15708	4263
2014	32829	35094	2265	20672	17776	-2896	12157	17318	5161
2020	36614	34891	1723	14866	22303	-7437	21748	12588	9160
Arad									
2010	7997	9321	1324	4287	4540	253	3710	4781	1071
2011	5891	6445	554	3139	3030	-109	2752	3415	663
2012	6914	7684	770	3743	3420	-323	3171	4264	1093
2013	6377	7047	670	3461	3426	-35	2916	3621	705
2014	6817	7486	669	3602	3536	-66	3215	3950	735
2020	7614	6910	704	3324	3735	-411	4290	3175	1115
Caraș-Severin									
2010	7163	6219	-944	4334	3041	-1293	2829	3178	349
2011	4723	3974	-749	2826	1896	-930	1897	2078	181
2012	6230	5343	-887	3786	2142	-1644	2444	3201	757
2013	5239	4263	-976	3061	2011	-1050	2178	2252	74
2014	5542	4675	-867	3275	2230	-1045	2267	2445	178
2020	4330	5217	-887	1822	3155	-1333	2508	2062	446
Hunedoara									
2010	10053	8162	-1891	7874	5672	-2202	2179	2490	311
2011	6836	5361	-1475	5476	3553	-1923	1360	1808	448
2012	7838	6282	-1556	6165	4077	-2088	1673	2205	532
2013	7357	5769	-1588	5692	3934	-1758	1665	1835	170
2014	7522	5988	-1534	5892	4026	-1866	1630	1962	332
2020	5734	7246	-1512	3510	5585	-2075	2224	1661	563
Timiș									
2010	15557	20458	4901	9863	10176	313	5694	10282	4588
2011	10937	14586	3649	6899	7079	180	4038	7507	3469
2012	13178	17112	3934	8242	7801	-441	4936	9311	4375
2013	11882	15624	3742	7196	7624	428	4686	8000	3314
2014	12948	16945	3997	7903	7984	81	5045	8961	3916
2020	18936	15518	3418	6210	9828	-3618	12726	5690	7036

Sursa: INS, Anuarul Statistic al României

Migrația internațională este un alt factor deosebit de important pentru structura populației, alături de migrația internă. Deschiderea granițelor spre Europa de Vest în anul 1990 a determinat

un

important flux migratoriu extern. Schimbările din sistemul politico-social românesc a făcut ca populația din regiune să se poată îndrepta atât spre țările membre ale Uniunii Europene, cât și spre SUA și Canada. Emigrarea spre Ungaria, Germania sau spre alte țări occidentale mai îndepărtate a cunoscut o nouă creștere, după 1995, în special în cazul populației cu studii superioare, dar și a celei cu nivel ridicat de calificare.

Din statisticile de la nivel național rezultă faptul că majoritatea emigranților legali au avut un nivel ridicat de instruire și calificare, peste un sfert dintre aceștia având studii superioare. În structura de vârstă și gen, emigranții au fost tineri (între 20-39 ani), atât femei, cât și bărbați. Cea mai mare pondere din totalul emigranților au reprezentat-o persoanele căsătorite.

În ceea ce privește migrația internațională, la nivelul Regiunii Vest, în anul 2010, soldul total era negativ, de -847 persoane. Soldul migrației este pozitiv în cazul persoanelor de sex masculin (+1325) și negativ în cazul persoanelor de sex feminin (-2172)

În anul 2014 tendințele sunt următoarele:

- soldul este pozitiv: 25393 persoane la nivel național, --894 persoane la nivelul Regiunii Vest și -219 persoane la nivelul Județului Hunedoara (cifrele sunt în scădere față de anul precedent);
- din totalul emigranților ponderea superioară o are populația feminină la nivel național, 63,7 la nivelul Regiunii Vest și 67,7% la nivelul Județului Hunedoara;
- din totalul imigranților bărbații au o pondere superioară la nivel național, la nivelul Regiunii Vest și la nivelul Județului Hunedoara.

**Tabel: Migrația internațională, pe sexe, cu schimbarea domiciliului
Regiunea Vest – 2010-2014**

Număr persoane

Macroregiunea Regiunea de dezvoltare Județul Anii	Imigranți			Emigranți			Soldul migrației internaționale		
	Total	Masculin	Feminin	Total	Masculin	Feminin	Total	Masculin	Feminin
România									
TOTAL									
2010	7059	4242	2817	7906	2917	4989	-847	1325	-2172
2011	15538	9505	6033	18307	8527	9780	-2769	978	-3747
2012	21684	12962	8722	18001	8174	9827	3683	4788	-1105
2013	23897	13643	10254	19056	8526	10530	4841	5117	-276
2014	36644	20321	16323	11251	4776	6475	25393	15545	9848
Vest									
2010	586	347	239	1112	403	709	-526	-56	-470
2011	703	393	310	2134	906	1228	-1431	-513	-918
2012	569	322	247	2128	915	1213	-1559	-593	-966
2013	486	260	226	2111	946	1165	-1625	-686	-939
2014	574	309	265	1468	640	828	-894	-331	-563
Arad									
2010	128	78	50	206	85	121	-78	-7	-71
2011	175	113	62	366	149	217	-191	-36	-155
2012	126	74	52	461	214	247	-335	-140	-195
2013	106	56	50	373	166	207	-267	-110	-157
2014	124	65	59	286	112	174	-162	-47	-115
Caraș-Severin									

2010	81	42	39	162	65	97	-81	-23	-58
2011	63	30	33	332	149	183	-269	-119	-150
2012	34	25	9	319	125	194	-285	-100	-185
2013	62	36	26	381	170	211	-319	-134	-185
2014	78	38	40	293	131	162	-215	-93	-122
Hunedoara									
2010	81	53	28	220	71	149	-139	-18	-121
2011	79	38	41	364	150	214	-285	-112	-173
2012	82	52	30	339	160	179	-257	-108	-149
2013	61	32	29	395	182	213	-334	-150	-184
2014	71	34	37	290	135	155	-219	-101	-118
Timiș									
2010	296	174	122	524	182	342	-228	-8	-220
2011	386	212	174	1072	458	614	-686	-246	-440
2012	327	171	156	1009	416	593	-682	-245	-437
2013	257	136	121	962	428	534	-705	-292	-413
2014	301	172	129	599	262	337	-298	-90	-208

Sursa: INS, Anuarul Statistic al României 2011

	Imigranți ¹⁾			Emigranți ²⁾			Soldul migrației internaționale		
Anii	Immigrants ¹⁾			Emigrants ²⁾			Net international migration		
Years	Total	Masculin	Feminin	Total	Masculin	Feminin	Total	Masculin	Feminin
		Male	Female		Male	Female		Male	Female
2008	138929	85421	53508	302796	151164	151632	-163867	-65743	-98124
2009	135844	79398	56446	246626	105778	140848	-110782	-26380	-84402
2010	149885	85486	64399	197985	85663	112322	-48100	-177	-47923
2011	147685	83931	63754	195551	87389	108162	-47866	-3458	-44408
2012	167266	94047	73219	170186	70163	100023	-2920	23884	-26804
2013	153646	84790	68856	161755	65303	96452	-8109	19487	-27596
2014	136035	70841	65194	172871	87356	85515	-36836	-16515	-20321
2015	132795	73670	59125	194718	104700	90018	-61923	-31030	-30893
2016	137455	79387	58068	207578	100533	107045	-70123	-21146	-48977
2017	177435	101036	76399	242193	122791	119402	-64758	-21755	-43003
2018	172578	98271	74307	231661	118803	112858	-59083	-20532	-38551
2019	202422	117643	84779	233736	126523	107213	-31314	-8880	-22434
2020	145519	83727	61792	186818	107275	79543	-41299	-23548	-17751

Sursa: INS, Anuarul Statistic al României 2021

3.1.8. Nivelul de trai

Rata deprivării materiale severe arată o tendință de descreștere constantă la nivel național în perioada 2007-2012, de la 36,5% (2007) la 25% (2012). Din punct de vedere al evoluției ratei deprivării materiale severe și la nivelul Regiunii Vest se înregistrează o descreștere cu 1,7 puncte procentuale (de la 25,2% în 2007 la 23,5% în 2012). Din punct de vedere al modului în care se manifestă dinamica acestui indicator se poate observa că descreșterea este cu fluctuații, cea mai vizibilă fiind în anii 2007-2008 (3,4%) și 2009-2010 (3,7%) apoi valorile cresc către media națională, păstrându-se sub aceasta.

În ceea ce privește *Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROPE)* pentru Regiunea Vest se poate observa că diferența față de valoarea națională se micșorează, dar încă rămâne sub media națională.

3.2. Proiecții demografice în orizontul de timp 2025, 2030 și 2060

3.2.1. Evoluția populației de vârstă preșcolară și școlară

Proiecțiile demografice ale populației la orizontul anului 2060 semnaleză o descreștere pentru fiecare categorie de vârstă supusă analizei.

Pop

ulația de vârstă școlară (7-14 ani) va descrește cu **-850,9 mii persoane** (-49,4%) în varianta cu migrație externă și cu **-799,4 mii persoane** (-46,4) în varianta fără migrație externă.

Pentru populația de vârstă școlară (15-24 ani) se proiectează o descreștere cu -1333,9 (-49,4) în varianta cu migrație externă și cu -1258,8 mii persoane (-46,6) în varianta **fără migrație externă**.

3.2.2. Populația României pe grupe mari de vârstă, în anii 2011, 2020, 2030 și 2060

Ponderea populației din grupa mare de vârstă 15-64 ani va înregistra o scădere de la 68% în 2011, în ambele cazuri, la 61,2% (în varianta cu migrație externă) și la 61,3% (în varianta fără migrație externă) în anul 2060, cu efecte dificil de previzionat și contraracarat în ceea ce privește forța de muncă activă, rata de ocupare și fenomenul de îmbătrânire a populației. Ponderea populației de 65 ani și peste va crește de la 16,1% (2011), în ambele cazuri, la 26,7% (în varianta cu migrație externă) și la 26,2% (în varianta fără migrație externă), în anul 2060.

Proгноza populației școlare la nivelul anului 2030, exprimat în procente arată o evoluție similară la nivelul Regiunii Vest cu cea națională; pentru grupele de vârstă 6-10 ani și 11-14 ani, este prognozată o scădere a populației școlare sub media națională, cu -15,51% față de -19,79% național și -11,36% față de -15,33% național.

Pentru grupele de vârstă 15-18 ani și 19-23 ani, este prognozată tot o scădere a populației școlare dar de data asta ne situăm peste națională, cu -16,37% față de -13,82% național și -20,96% față de -12,77% național.

Este de remarcat faptul ca exista disparități foarte mari între județele regiunii, care este prezentă pentru fiecare categorie de vârstă, **cele mai afectate județe fiind Caraș Severin și Hunedoara, urmate de județul Arad.**

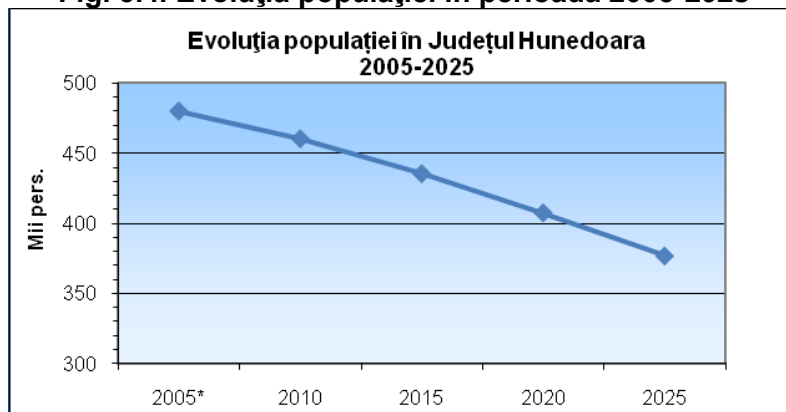
Din punct de vedere demografic, principalii factori care acționează asupra mărimii și structurii populației sunt natalitatea, mortalitatea și migrația.

În Județul Hunedoara se remarcă o diminuare a natalității. Principalii factori care au determinat scăderea natalității sunt de natură economică, socială și culturală. Este vorba de o transformare semnificativă a structurii ocupaționale a populației, care a impus, mai ales contingentelor tinere, o mobilitate teritorială și profesională deosebită și, în același timp, prelungirea perioadei de instruire.

În perspectivă, numărul populației Județului Hunedoara este prognozat să scadă până în 2025 raportat la anul 2005 cu 105.600 persoane, ceea ce reprezintă 21,0% din populația județului la nivelul anului 2005. Este cea mai semnificativă scădere a populației de la nivelul Regiunii Vest depășind cu mult media regiunii (-9,5%) și pe cea națională (-11%).

Scăderea populației a fost moderată până în anul 2010 și va fi mai accentuată spre sfârșitul perioadei de proiectare. Această scădere se va datora menținerii unui deficit al nașterilor în raport cu numărul deceselor (spor natural negativ), la care se va adăuga soldul negativ cumulat al migrației interne și externe.

Fig. 3.4. Evoluția populației în perioada 2005-2025

Sursa: INS , Proiectarea populației României în profil teritorial până în anul 2025

Dacă

ne referim la evoluția populației Județului Hunedoara pe grupe mari de vârstă se constată următoarele:

- grupa de vârstă „0-14 ani” are valori sub media națională și regională indiferent de anul pe care îl luăm drept referință;
- scăderea constantă a populației cuprinsă în grupa „0-14 ani”, de la 14,86 % din totalul populației județului în 2005 la 11,18% în anul 2025;
- grupa de vârstă „peste 65 ani” are valori superioare mediei naționale și regionale în toată perioada supusă analizei; ponderea acestei grupe de vârstă din totalul populației este în creștere;
- încă din anul 2010 ponderea populației cuprinsă în grupa „peste 65 ani” a depășit ponderea populației tinere „0-14 ani”, iar diferența se accentuează spre 2025 în favoarea populației mai în vârstă.

Toate acestea pun în evidență un proces accentuat de îmbătrânire a populației, proces care se va accentua spre finalul perioadei supusă analizei.

Fig. 3.5. Evoluția populației tinere în perioada 2005-2025

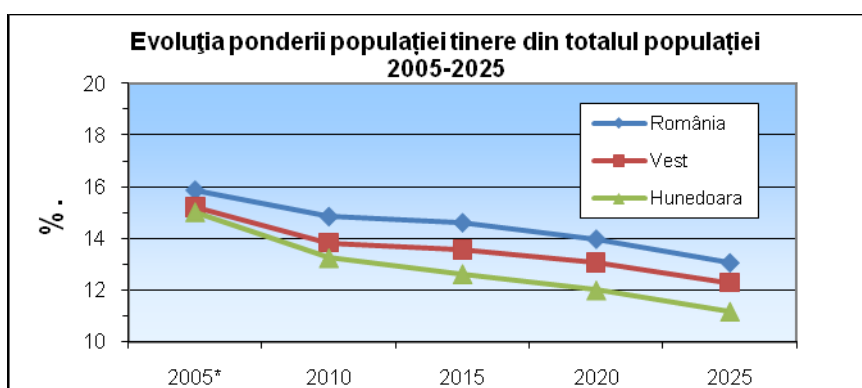
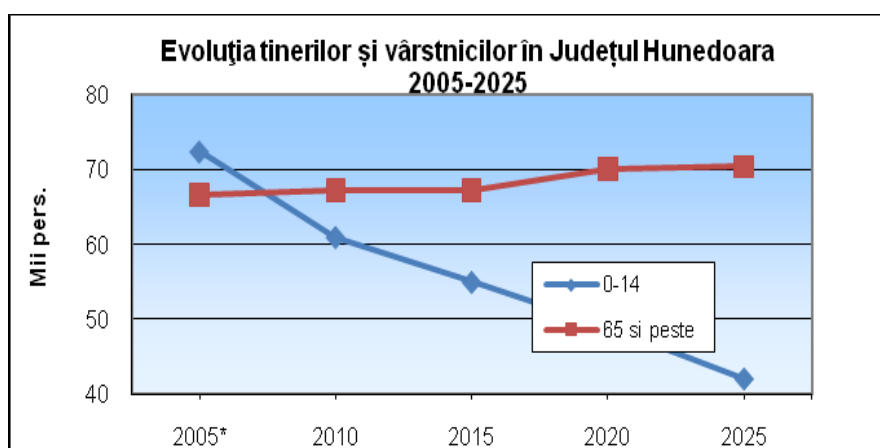

Fig.3.6. Evoluția populației tinere și vârstnice în perioada 2005-2025

Sursa: INS, Proiectarea populației României în profil teritorial până în anul 2025

* Datele pe anul 2005 sunt preluate din Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

În ceea ce privește evoluția populației pe sexe, se observă diferențe majore în privința scăderii populației feminine și masculine comparativ cu Regiunea Vest sau cu scăderea înregistrată la nivel național. Se aproximează în anul 2025 față de anul 2010 o reducere cu 17,68% a populației feminine și cu 18,87% a populației masculine. Aceasta reprezintă cea mai drastică scădere din județele Regiunii Vest și reprezintă dublul mediei prognozate la nivel național.

Tabel:

Evoluția populației masculine în perioada 2005-2025

Județe / An	2005*	2010	2015	2020	2025	2020-2010		2025-2010	
Hunedoara	233719	223100	210400	196300	181000	-26800	-12.01	-42100	-18.87
Vest	931508	915800	893400	865800	833000	-50000	-5.46	-82800	-9.04
România	10543518	10320500	10042600	9696600	9292800	-623900	-6.05	-1027700	-9.96

Sursa: INS , Proiectarea populației României în profil teritorial până în anul 2025

* Datele pe anul 2005 sunt preluate din Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

Tabel: Evoluția populației feminine în perioada 2005-2025

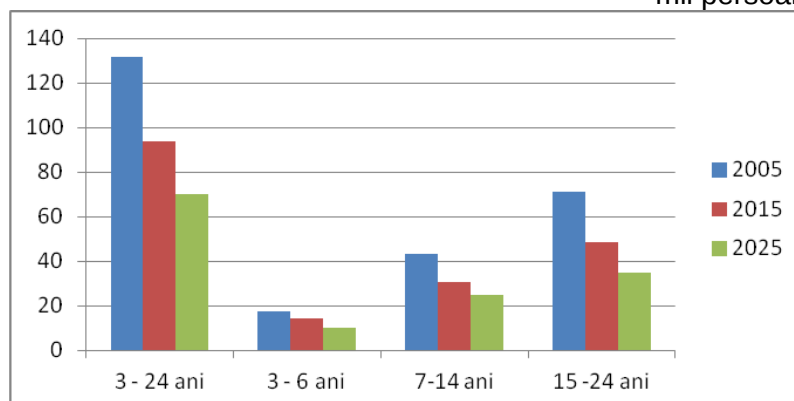
Județe / An	2005*	2010	2015	2020	2025	2020-2010		2025-2010	
						nr.	%	nr.	%
Hunedoara	246740	237500	225200	211100	195500	-26400	-11.12	-42000	-17.68
Vest	998950	988600	986600	943400	912900	-45200	-4.57	-75700	-7.66
România	11080331	10905800	10654600	10329800	9950600	-576000	-5.28	-955200	-8.76

Sursa: INS , Proiectarea populației României în profil teritorial până în anul 2025

* Datele pe anul 2005 sunt preluate din Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

Referitor la prognoza populației de vârstă preșcolară și școlară se constată o diminuare în anul 2015 față de anul 2005 cu 28,7% și în anul 2025 raportat la anul 2005 cu 46,7%, mult peste media Regiunii Vest (21,2%, respectiv 32,6%).

Fig.3.7. Evoluția populației de vârstă preșcolară și școlară în județul Hunedoara
mii persoane

Sursa: INS , Proiectarea populației României în profil teritorial până în anul 2025

* Datele pe anul 2005 sunt preluate din Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

3.3. Principalele concluzii din analiza demografică. Implicații pentru ÎPT

Concluzii	Implicații pentru dezvoltarea resurselor umane IPT
Declinul demografic general	Impune gestionarea eficientă previzională a dezvoltării resurselor umane sprijinită de investiții corespunzătoare în capitalul uman.
Reducerea naturală prognozată a populației tinere	Exprimă pericolul unui deficit de forță de muncă tânără calificată în următoarea perioadă de timp. Creșterea nivelului de calificare și a motivării forței de muncă tinere de a participa la forța de muncă locală, racordarea realistă la piața europeană a muncii – acțiuni de planificare a ofertei educaționale, de informare, orientarea și consiliere, optimizarea alocării resurselor, prin concentrarea pregătirii în școli viabile, în paralel cu rezolvarea problemelor de acces, colaborarea școlilor în rețea prin ofertă cuprinzătoare și diversificată, eliminarea paralelismelor nejustificate și colaborarea pentru acoperirea teritorială optimă.

	Gradul de urbanizare a județului Hunedoara peste media națională înseamnă pentru IPT o mai mare concentrare în orașe a unităților școlare care oferă servicii de educație și formare profesională, fiind necesar însă asigurarea accesului la aceste servicii pentru populația din mediul rural, totuși semnificativă.
Fenomenul de îmbătrânire demografică	Sporirea numărului de personal calificat pentru asistență socială și medicală și nevoi educaționale specifice. Se impune realizarea unui proces de planificare a ofertei, analizând pe sectoare procentul de persoane active care vor ieși în pensie în următoarea perioadă, cu efecte majore în ceea ce privește forța de muncă calificată și ocupată.
Ponderea semnificativă a populației feminine	Impune oferta de pregătire - calificările dorite de populația feminină programe de sprijin (facilități) pentru participarea la educație.
Fenomenul de emigrare temporară	Populația județului, inclusiv populația de vârstă școlară este afectată de fenomenul de emigrare temporară , cu influențe asupra ofertei de calificări la nivel regional și județean. Diminuarea numărului de elevi, implicit diminuarea claselor din oferta județului are drept efect limitarea diversificării calificărilor. În cazul numărului mai mic de clase propuse, nu se va putea asigura acoperirea nevoilor de calificări și domenii de calificare la nivelul județului Hunedoara. Această situație va influența în mod negativ posibilitățile de adecvare a ofertei la cererea angajatorilor, în primul rând în ceea ce privește includerea de noi calificări profesionale în ofertă.
Diversitatea etnică	Pentru populația de etnie romă sunt necesare trasee de formare profesională de tip „A doua șansă”, având în vedere nivelul de educație și analfabetism înregistrate.
Consolidare relativă a vârstei de mijloc (35-55 ani) active pe piața muncii	Implică nevoi crescânde de formare continuă și de implicarea activă a școlilor ca furnizori de programe de formare pentru adulți.

Se impun, așadar, măsuri pentru dezvoltarea resursei umane precum:

- Creșterea nivelului de calificare și a motivării forței de muncă tinere de a participa la forța de muncă regională
- Acțiuni de planificare a ofertei educaționale de informare orientare și consiliere;
- Optimizarea alocării resurselor prin concentrarea pregătirii în școli viabile în paralel cu rezolvarea problemelor de acces
- Colaborarea școlilor în rețea:
 - o ofertă cuprinzătoare și diversificată;
 - eliminarea paralelismelor nejustificate
 - colaborare pentru acoperire teritorială optimă

4. PROFILUL ECONOMIC JUDEȚEAN

4.1. Principalii indicatori economici

Regiunea Vest, considerată a fi o regiune cu rezultate economice superioare mediei naționale, a cunoscut în ultimii ani o creștere a produsului intern brut.

4.1.1. Produsul intern brut (PIB) și valoarea adăugată (VAB)

Dinamica PIB la nivel județean poate fi explicată și înțeleasă mai nuanțat prin analizarea ponderii și dinamicii ramurilor economice individuale existente în județ și apoi prin extinderea

analizei

până la nivelul la care este posibilă identificarea actorilor generatori de valoare economică din județ, precum și determinarea distribuirii și agregării la nivel teritorial a acestor actori economici.

Principalul indicator macroeconomic, calculat la nivel regional și național, este **Produsul Intern Brut (PIB)**

La nivelul Regiunii Vest **Produsul Intern Brut** a cunoscut o creștere continuă .

Pentru valoarea produsului intern brut la nivelul Regiunii Vest este estimată o creștere procentuală față de anul anterior, iar la nivelul județelor estimarea este cea din tabelul de mai jos:

Tabel 4.1.1. - Estimarea evoluției PIB în județele Regiunii Vest

- miliarde lei, preturi curente -

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
PIB total economie	1181,9	1396,2	1552,1	1713,7	1858,2	1998,3
Regiunea Vest	110,5	129,7	144,1	159,3	173,0	186,2
Arad	24,9	29,4	32,7	36,2	39,3	42,3
Caraș - Severin	12,5	14,3	15,9	17,6	19,0	20,5
Hunedoara	18,4	21,4	23,8	26,3	28,5	30,7
Timiș	54,8	64,6	71,7	79,3	86,1	92,8

Sursa: * <https://cnp.ro/prognoze-in-profil-teritorial/>.

Pentru **Numărul mediu de salariați** – este prognozată cu o creștere constantă până la 105.200 persoane în 2026, cu următoarea distribuție pe județe:

Tabel 4.1.2. Prognoza numărului mediu de salariați (în mii de persoane)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Total economie	5094,3	5175,0	5252,0	5383,0	5523,0	5635,0
Regiunea Vest	513,1	517,8	521,9	532,0	542,7	551,9
Arad	120,5	121,4	122,1	124,6	126,8	129,0
Caraș - Severin	50,3	50,5	50,7	51,3	52,4	52,9
Hunedoara	101,5	101,8	102,0	103,3	104,3	105,2
Timiș	240,9	244,1	247,1	252,8	259,2	264,9

Sursa: <https://cnp.ro/prognoze-in-profil-teritorial/>

Câștigul salarial mediu brut lunar – arată o tendință clară de creștere de la 4.396 lei către 6.682 lei/salariat lunar brut, și în mod similar și câștigul salarial mediu net lunar, cu intervalul 2.731– 4.231 lei/lună.

Tabel 4.1.3. Prognoza – câștigul salarial mediu brut lunar (în lei/salariat)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Câștig salarial mediu brut lunar	4396	4793	5253	5779	6234	6682
Câștig salarial mediu net lunar	2731	2996	3298	3642	3940	4231

Sursa: * <https://cnp.ro/prognoze-in-profil-teritorial/>.

Evoluția principalilor indicatori economico – sociali în Regiunea Vest este prezentată sintetic în tabelul de mai jos:

Tabel 4.1.4. Evoluția principalilor indicatori (în modificări procentuale)

	Total regiune	Arad	Caraș Severin	Hunedoara	Timiș
--	---------------	------	---------------	-----------	-------

	Total regiune	Arad	Caraș Severin	Hunedoara	Timiș
2021					
Creșterea reală a PIB	4,6	5,3	4,4	4,1	4,4
PIB/Locuator (euro)	12816	12293	9598	10075	15762
Numărul mediu de salariați	0,7	-2,1	0,9	0,1	2,3
Rata șomajului înregistrat - %	1,9	1,6	2,6	4	0,8
Câștigul salarial mediu net lunar – lei/salariat	5376	4838	4496	4396	6241
Câștigul salarial mediu net lunar	7,6	7,6	4,1	4,4	8,7
2022					
Creșterea reală a PIB	4,0	4,8	1,3	3,2	4,5
PIB/Locuator (euro)	15105	14606	11102	11897	18523
Numărul mediu de salariați	0,9	0,7	0,5	0,3	1,3
Rata șomajului înregistrat - %	1,7	1,3	2,5	3,8	0,8
Câștigul salarial mediu net lunar – lei/salariat	5950	5360	4906	4793	6941
Câștigul salarial mediu net lunar	11,4	11,5	9,8	9,7	11,9
2023					
Creșterea reală a PIB	2,7	2,7	3,1	2,8	2,8
PIB/Locuator (euro)	16719	16177	12402	13265	20366
Numărul mediu de salariați	0,8	0,6	0,4	0,2	1,2
Rata șomajului înregistrat - %	1,7	1,2	2,4	3,7	0,7
Câștigul salarial mediu net lunar – lei/salariat	6612	5958	5437	5253	7735
Câștigul salarial mediu net lunar	11,6	11,6	11,3	10,1	11,9
2024					
Creșterea reală a PIB	5,0	5,1	4,8	4,9	5,0
PIB/Locuator (euro)	18346	17759	13659	14619	22255
Numărul mediu de salariați	1,9	2	1,2	1,3	2,3
Rata șomajului înregistrat - %	1,6	1,1	2,3	3,6	0,7
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	7303	6574	5988	5779	8551
Câștigul salarial mediu net lunar	10,9	10,8	10,5	10,4	11
2025					
Creșterea reală a PIB	5,2	5,2	5,1	5,1	5,3
PIB/Locuator (euro)	19783	19157	14810	15837	23885
Numărul mediu de salariați	2	1,8	2	1	2,5
Rata șomajului înregistrat - %	1,5	1	2	3,4	0,7
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	7896	7080	6455	6234	9255
Câștigul salarial mediu net lunar	8,4	8	8,1	8,2	8,6
2026					
Creșterea reală a PIB	4,7	4,7	4,5	4,5	4,7
PIB/Locuator (euro)	21153	20486	15920	17006	25426
Numărul mediu de salariați	1,7	1,7	1	0,8	2,2
Rata șomajului înregistrat - %	1,4	1	1,8	3,2	0,6
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	8489	7579	6925	6682	9961
Câștigul salarial mediu net lunar	7,7	7,3	7,5	7,4	7,8

EVOLUȚIA PRINCIPALILOR INDICATORI ECONOMICI-SOCIALI

- IULIE 2022 -

ÎN JUDEȚUL HUNEDOARA

I. INDUSTRIE

1. Producția industrială realizată în luna iunie 2022 a fost mai mică cu 37.3% decât cea din luna iunie 2021 și cu 33.3% mai mică decât în mai 2020.

În luna iunie 2022 s-au înregistrat față de iunie 2021, următoarele evoluții :

Creșteri s-au înregistrat în ramurile :

-%-

Repararea,întreținerea și instal.mașinilor și echipamentelor	+30.9
--	-------

Fabricarea băuturilor	+23.3
Fabricarea încălțămintei, articolelor de voiaj și marochinărie	+19.5
Producția și furnizarea de energie electrică și termică	+14.4
Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice	+11.4
Alte activități extractive	+6.1

Scăderi s-au constatat în ramurile:

-%-

Industria metalurgică	-98.4
Fabricarea substanțelor și a produselor chimice	-78.9
Fabricarea produselor farmaceutice	-72.0
Fabricarea produselor textile	-59.8
Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	-45.2
Prelucrarea lemnului	-37.8
Fabricarea autovehiculelor de transport rutier	-33.9
Fabricarea de mobilă	-16.4
Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	-15.7

De la începutul anului s-au livrat produse în valoare de 2891 milioane lei.

Stocul de produse finite la producători la finele lunii iunie a fost cu 0.5% mai mic decât la începutul lunii și se regăsește în principal în:

-%-

fabricarea echipamentelor electrice	38.3
industria metalurgică	15.2
industria altor produse din minerale nemetalice	13.1
fabricarea altor mijloace de transport	12.2
fabricarea de mobilă	6.4
industria construcțiilor metalice și a produselor din metal	6.2

2. Productivitatea muncii în industrie în luna iunie 2022 a fost mai mică cu 18.2% decât cea din iunie 2021. În comparație cu luna mai 2020, productivitatea muncii a scăzut cu 36.3%.

II. COMERT INTERNATIONAL

În luna aprilie 2022, s-au exportat mărfuri în valoare de 80050 mii Euro, cu 21.7% mai puțin decât în martie 2022 și s-au importat mărfuri în valoare de 59959 mii Euro, cu 15.7% mai puțin decât în martie 2022. Soldul este de 20091 mii Euro.

III. TURISM

În luna iunie 2022 s-au înregistrat 11276 sosiri ale turiștilor. Numărul înnoptărilor din luna iunie a fost de 24475.

Indicele de utilizare netă a locurilor de cazare a fost de 20.5% pe luna iunie.

IV. **FORTA DE MUNCĂ**

1. Efectivul de salariați la sfârșitul lunii iunie 2022 a fost de 111670 persoane, cu 36 persoane mai mare decât în luna mai 2022 și cu 2208 persoane mai mare decât în luna iunie 2021.

Efectivul de salariați	Iunie 2022	% în total
TOTAL JUDEȚ	111670	100.0
din care:		
- agricultură și servicii anexe, silvicultură	3161	2.8
- industrie și construcții	46974	42.1
- servicii 46851	61535	55.1

2. Câștigul salarial nominal mediu brut în luna iunie 2022 a fost de 4840 lei, județul ocupând locul 37.

3. Câștigul salarial nominal mediu net a fost de 2992 lei în iunie 2022, cu 3.0% mai mic decât în mai 2022 și cu 7.0% mai mare ca în luna iunie 2021. Pe ramuri de activitate, câștigul salarial mediu

net în iunie, a fost de 2736 lei în agricultură, silvicultură și servicii anexe, de 2859 lei în industrie și construcții și de 3113 lei în servicii, județul ocupând locul 37.

Rata inflației în luna iunie a fost de 0.76%, în timp ce câștigurile salariale medii nete pe județ au fost cu 3.0% mai mici decât luna anterioară.

Indicele câștigului salarial real pentru luna iunie 2022 față de luna precedentă, calculat ca raport între indicele câștigului salarial nominal net și indicele prețurilor de consum, a fost de 96.3%.

Câștigurile salariale medii brute și nete pe județ, comparativ cu media pe țară, se prezintă astfel :

Câștiguri salariale medii	Iunie 2022			% față de luna Precedentă*	
	Țară	Județ	%	Țară	Județ
	1	2	2/1	3	4
BRUTE	6413	4840	75.5	-	-
NETE	3977	2992	75.2	101.2	97.0

* Câștigurile salariale brute nu sunt comparabile cu perioada precedent

4. Numărul șomerilor înregistrați la sfârșitul lunii decembrie 2022 era de 6170 persoane, în scădere cu 61 față de luna decembrie 2021. La nivel de decembrie 2022, erau înregistrați 2006 persoane ca șomeri indemnizați și 4164 șomeri neindemnizați, în timp ce la sfârșitul anului precedent, existau 3018 șomeri indemnizați și 3213 șomeri neindemnizați. La nivelul lunii decembrie 2022, rata șomajului pe total județ era de 3.93%, față de 3.05% media pe țară, județul Hunedoara ocupând locul 26.

V. **INDICATORI SOCIALI**

1. Numărul mediu al pensionarilor în trimestrul I 2022 a fost de 121424 persoane, cu 749 persoane mai mic decât în trimestrul IV 2021.

Pensia medie lunară a fost de 2350 lei/persoană, față de 1772 lei/persoană media pe țară, județul ocupând locul 1 pe țară.

2. Mișcarea naturală a populației

Principalii indicatori ai mișcării naturale a populației se prezintă astfel :

	Iunie 2022	Diferența +/- față de:	
		iunie 2021	mai 2022
Născuți vii	201	-63	-35
Decedați	438	-20	-26
Spor natural	-237	-43	-9
Căsătorii	242	+25	-23
Divorțuri	67	+1	+6
Decedați sub 1 an	-	-1	-3

VI. CONSTRUCȚII

1. Autorizări de construcții

În luna iunie 2022 s-au eliberat 29 autorizații de construire pentru clădiri rezidențiale, cu 13 mai puțin ca în mai și cu 26 mai puțin ca în iunie 2021.

2. Locuințe terminate

Conform datelor operative în trimestrul I 2022 au fost terminate 40 de locuințe, din care 27 în mediul urban și 13 în mediu rural.

VII. ALTI INDICATORI

Înmatriculările de societăți comerciale cu participare străină la capitalul social subscris (conform Oficiului Național al Registrului Comerțului) au fost în iunie 2022 în număr de 6, cu un capital social subscris de 124.6 mii lei, respectiv 25199.2 euro.

4.1.2. Productivitatea muncii.

Luând ca bază de referință cifrele anului 2015 (=100), producția industrială în județul Hunedoara a înregistrat în anul 2016 fluctuații mici după cum reiese din tabel și din figura:

Tabel 4.1.5. Indicii de producție din județul Hunedoara în anul 2021 - 2022

1. INDICII PRODUȚIEI INDUSTRIALE (serie brută)	luna corespunzătoare din anul precedent = 100												
	2021				2022								
	sep.	oct.	nov.	dec.	ian.	feb.	mar.	apr.	mai	iun.	iul.	aug.	sep. ¹⁾
Total județ	95,4	71,3	80,3	56,5	78,5	96,6	101,2	106,0	104,3	66,7	64,4	98,2	75,5

Sursa: INSEE – Hunedoara buletin statistic 2022

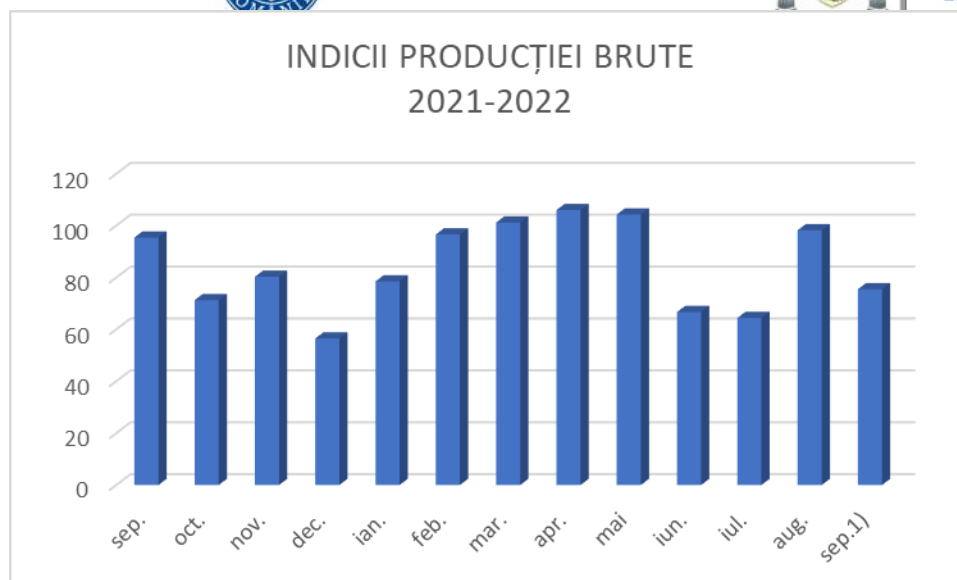

Figura 4.1.1. Evoluția indicilor de producție în județul Hunedoara Sursa: INSEE – Hunedoara buletin statistic 2022

4.1.3. Firmele din județ. Dinamica, repartiția sectorială și pe clase de mărime

Conform Institutului Național de Statistică, populația rezidentă din această regiune, în anul 2022, a fost de 1,67 milioane persoane. Se remarcă și caracterul multietnic al populației din regiune, fapt reflectat în învățământ, unde se utilizează și limbile minorităților etnice sau o limbă de circulație internațională.

La 01.01.2022, conform Balanței Forței de Muncă, populația ocupată civilă a fost de 749,4 mii persoane, reprezentând 65,7% din resursele de muncă ale regiunii.

Rata șomajului înregistrat la data de 31 martie 2023 a fost de 1,6% fiind înregistrați 12,6 mii șomeri.

Din punct de vedere al participării la principalele activități economice, ponderea populației ocupate civile în industrie și construcții este de 37,4%, în timp ce populația ocupată civilă în agricultură, silvicultură și pescuit este de 10% iar în servicii este predominantă (52.6%).

Regiunea Vest manifestă avantaje competitive importante față de celelalte regiuni din România. Condițiile pedoclimaterice din regiune favorizează o exploatare agricolă eficientă. De asemenea, se constată interesul ridicat al investitorilor din UE pentru terenurile agricole din regiune, aceștia cultivând produse agricole bio și ecologice destinate exportului.

În ceea ce privește industria regiunii, semnificative sunt: industria alimentară, mașini și echipamente electrice, mijloace pentru transportul feroviar de marfă și călători, producția de mobilier, echipamente auto, construcția de mașini grele, confecții, tricotaje și încălțăminte, industria extractivă, siderurgică, metalurgică.

Sectorul serviciilor are o pondere importantă în regiune, fiind dezvoltate următoarele ramuri: comerț, transporturi, depozitare, comunicații, turism. Regiunea se leagă de Ungaria și Serbia și Muntenegru prin magistrale europene, stradale și feroviare. Orașele Arad și Timișoara dispun de aeroporturi cu capacitati moderne de preluare a fluxului aerian.

Conform datelor statistice ale ANOFM, la finele lunii martie 2023, cei mai importanți angajatori din regiune, ca număr de salariați, sunt: SC Profi Rom Food SRL, SC Continental Automotive Romania, SE Bordnetze SRL, Hella Romania, Spitalul Clinic Județean de Urgență Timiș, SC Leoni Wiring Systems Arad, APTIV Technology Services, SC Flextronics Romania SRL, SC TRW Automotive Safety Sys, Sews Romania Deva, Complexul Energetic Hunedoara.

Surse utilizate: Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Institutul Național de Statistică (Balanța Forței de Muncă), Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației.

Tabel 4.1.6. BALANȚA FORȚEI DE MUNCĂ, LA 1 IANUARIE 2023 JUDEȚUL HUNEDOARA

COD	HUNEDOARA	EFFECTIV LA 1 IANUARIE 2023			DATE MEDII 2022
		TOTAL	BARBATI	FEMEI	
01	A.RES.MUNCA(02-03-04+05+06+07)	215.9	112.5	103.4	224.6
02	POPULATIA IN VARSTA DE MUNCA	215.9	114.5	101.4	221.3
03	Pens.in varsta de munca ce nu lucreaza	2.0	0.7	1.3	2.1
04	Pers.in varsta de munca cu inc.perm	5.2	2.9	2.3	5.2
05	Salariati sub si peste varsta de munca	0.0	0.0	0.0	0
06	Alte pers sub si peste varsta in activ	7.9	2.0	5.9	11.2
07	Soldul misc.interjud	-0.7	-0.4	-0.3	-0.6
08	B.POPULATIA OCUPATA CIVILA-TOTAL	149.6	80.1	69.5	141
09	din care salariati	107.7	52.2	55.5	100.2
10	AGRIC,SILVIC, PESCUIT	15.1	8.7	6.4	14.8
11	din care salariati	2.9	2.3	0.6	2.6
12	INDUSTRIE TOTAL (14+16+18+20)	41.0	24.4	16.6	40
13	din care salariati (15+17+19+21)	31.3	17.2	14.1	30.4
14	IND.EXTRACT - TOTAL	2.4	1.9	0.5	2.6
15	din care salariati	2.4	1.9	0.5	2.6
16	IND.PRELUCR. - TOTAL	33.4	18.7	14.7	32.3
17	din care salariati	24.4	12.1	12.3	23.4
18	Productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer conditionat - TOTAL	1.2	0.9	0.3	1.2
19	din care salariati	1.2	0.9	0.3	1.2
20	Distributia apei; salubritate, gestionarea dseurilor, activitati de decontaminare - TOTAL	4.0	2.9	1.1	3.9
21	din care salariati	3.3	2.3	1.0	3.2
22	CONSTRUCTII - TOTAL	13.7	12.5	1.2	12.4
23	din care salariati	9.9	9.0	0.9	8.6
24	COMERT - TOTAL	30.7	11.7	19.0	27.7
25	din care salariati	22.8	7.5	15.3	20.5
26	TRANSPORT SI DEPOZITARE - TOTAL	8.3	7.2	1.1	8.1
27	din care salariati	4.1	3.0	1.1	3.9
28	HOTELURI SI RESTAURANTE - TOTAL	5.4	1.8	3.6	4.8
29	din care salariati	4.1	1.1	3.0	3.6
30	INFORMATII SI COMUNICATII -TOTAL	1.3	0.6	0.7	1.2
31	din care salariati	1.0	0.6	0.4	0.9

32	INTERMEDIERI FINANCIARE SI ASIGURARI - TOTAL	1.1	0.3	0.8	1
33	din care salariați	1.1	0.3	0.8	1
34	TRANZACTII IMOBILIARE - TOTAL	0.3	0.2	0.1	0.2
35	din care salariați	0.3	0.2	0.1	0.2
36	ACTIV.PROFES, STIINTIF. SI TEHNICE - TOTAL	2.8	1.3	1.5	2.5
37	din care salariați	2.4	1.3	1.1	2.2
38	ACTIV. DE SERVICII ADMINISTRATIVE - TOTAL	4.6	3.4	1.2	3.9
39	din care salariați	4.6	3.4	1.2	3.9
40	ADMINISTRATIE PUBLICA SI APARARE - TOTAL	4.3	1.7	2.6	4.2
41	din care salariați	4.3	1.7	2.6	4.2
42	INVATAMANT - TOTAL	7.4	2.0	5.4	7.2
43	din care salariați	7.1	1.7	5.4	7
44	SANATATE SI ASISTENTA SCIALA - TOTAL	10.5	2.5	8.0	10.1
45	din care salariați	10.0	2.0	8.0	9.6
46	ACTIV.DE SPECTACOLE, CULTURALE SI RECREATIVE	0.9	0.4	0.5	0.8
47	din care salariați	0.9	0.4	0.5	0.8
48	ALTE ACTIV. DE SERVICII - TOTAL	2.2	1.4	0.8	2.1
49	din care salariați	0.9	0.5	0.4	0.8
50	C.SOMERI	6.2	2.9	3.3	6.2
51	D.POP.ACT.CIVILA(B+C)	155.8	83.0	72.8	147.2
52	E.POP.IN PREG.PROF(A-D)	60.1	29.5	30.6	77.4

Sursa: Institutul Național De Statistică

Tabel 4.1.7. BALANȚA FORȚEI DE MUNCĂ. LA 1 IANUARIE 2023, REGIUNEA V VEST

COD	REG.5 VEST	EFECTIV LA 1 IANUARIE 2023			DATE MEDII2022
		TOTAL	BARBATI	FEMEI	
01	A.RES.MUNCA(02-03-04+05+06+07)	1038.3	536.7	501.6	1091.3
02	POPULATIA IN VARSTA DE MUNCA	1030.3	542.0	488.3	1069.8
03	Pens.in varsta de munca ce nu lucreaza	10.1	4.4	5.7	10.6
04	Pers.in varsta de munca cu inc.perm	18.9	11.1	7.8	19.2
05	Salariați sub si peste varsta de munca	0.0	0.0	0.0	0
06	Alte pers sub si peste varsta in active	35.8	9.4	26.4	49.9

07	Soldul misc.interjud	1.2	0.8	0.4	1.4
08	B.POPULATIA OCUPATA CIVILA-TOTAL	766.3	430.4	335.9	722.4
09	din care salariați	563.1	294.0	269.1	524.4
10	AGRIC,SILVIC, PESCUIT	75.6	42.9	32.7	74.5
11	din care salariați	15.7	12.3	3.4	14.8
12	INDUSTRIE TOTAL (14+16+18+20)	223.7	129.4	94.3	212
13	din care salariați (15+17+19+21)	179.7	97.7	82.0	168.4
14	IND.EXTRACT - TOTAL	3.8	3.1	0.7	4.1
15	din care salariați	3.8	3.1	0.7	4.1
16	IND.PRELUCR. - TOTAL	202.2	112.6	89.6	190.8
17	din care salariați	160.6	83.0	77.6	149.5
18	Productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer conditionat - TOTAL	3.9	3.0	0.9	4
19	din care salariați	3.9	3.0	0.9	4
20	Distributia apei; salubritate, gestionarea dseurilor, activitati de decontaminare - TOTAL	13.8	10.7	3.1	13.1
21	din care salariați	11.4	8.6	2.8	10.8
22	CONSTRUCTII - TOTAL	54.4	48.1	6.3	51.8
23	din care salariați	39.1	34.1	5.0	36.7
24	COMERT – TOTAL	131.6	67.9	63.7	121.6
25	din care salariați	93.8	43.2	50.6	86.4
26	TRANSPORT SI DEPOZITARE - TOTAL	51.9	44.9	7.0	49.3
27	din care salariați	32.6	25.6	7.0	30.2
28	HOTELURI SI RESTAURANTE - TOTAL	22.4	9.9	12.5	20.2
29	din care salariați	19.5	7.7	11.8	17.5
30	INFORMATII SI COMUNICATII -TOTAL	27.6	16.0	11.6	24.9
31	din care salariați	26.2	15.5	10.7	23.5
32	INTERMEDIERI FINANCIARE Si ASIGURARI – TOTAL	6.4	2.0	4.4	5.8
33	din care salariați	5.1	1.5	3.6	4.6
34	TRANZACTII IMOBILIARE - TOTAL	3.4	1.4	2.0	3
35	din care salariați	2.8	1.2	1.6	2.5
36	ACTIV.PROFES, STIINTIF. SI TEHNICE - TOTAL	17.4	8.8	8.6	16
37	din care salariați	15.8	8.4	7.4	14.5
38	ACTIV. DE SERVICII ADMINISTRATIVE - TOTAL	25.6	16.0	9.6	22.9
39	din care salariați	25.6	16.0	9.6	22.9
40	ADMINISTRATIE PUBLICA SI APARARE - TOTAL	17.8	7.5	10.3	17.3

41	din care salariați	17.8	7.5	10.3	17.3
42	INVATAMANT - TOTAL	36.3	10.9	25.4	34.2
43	din care salariați	34.1	8.9	25.2	32.2
44	SANATATE SI ASISTENTA SCIALA - TOTAL	50.4	13.0	37.4	48.6
45	din care salariați	44.2	9.5	34.7	43
46	ACTIV.DE SPECTACOLE, CULTURALE SI RECREATIVE	6.1	2.9	3.2	5.5
47	din care salariați	5.9	2.7	3.2	5.3
48	ALTE ACTIV. DE SERVICII - TOTAL	15.7	8.8	6.9	14.8
49	din care salariați	5.2	2.2	3.0	4.6
50	C.SOMERI	13.5	6.6	6.9	13.8
51	D.POP.ACT.CIVILA(B+C)	779.8	437.0	342.8	736.2
52	E.POP.IN PREG.PROF(A-D)	258.5	99.7	158.8	355.1

Sursa: Institutul Național De Statistică

4.1.4. Investițiile brute ale unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii

Sectoarele de afaceri din Regiunea Vest au cunoscut o modificare de-a lungul timpului, o modificare firească, întâlnită în economiile care sunt într-o permanentă dezvoltare. Astfel o dată cu trecerea timpului unele sectoare au devenit mai profitabile ca altele, influențate deasemenea de diferiți factori naționali și internaționali. Toți acești factori au un impact mai mare sau mai mic asupra sectoarelor de afaceri din Regiunea Vest, iar pe parcursul timpului "economia regională" a suferit unele modificări.

Tabelul 4.1.8. Companii cu participare străină în Regiunea Vest 2019

	Companii cu participare străină	Pondere din totalul firmelor
TIMIȘ	5.923	16%
ARAD	2.537	14%
HUNEDOARA	1.115	8%
CARAȘ-SEVERIN	656	9%
TOTAL	10.231	13%

Sursa: <https://www.listafirme.ro/>

În Regiunea Vest se numără o serie de factori care vin în sprijinul dezvoltării economiei printre acestea se regăsesc:

- Parcuri: industriale, științifice, tehnologice și logistice
- Incubatoare, Acceleratoare, Centre de afaceri
- Spații de Coworking, Clădiri de birouri publice sau/și privat
- Programe de antreprenoriat și mentorat prin parteneriate ale universităților cu ONG-uri

4.2. Informații parțiale

4.2.1. Procesul de integrare europeană și cerințele de competitivitate

Uniunea Europeană este o comunitate de state europene independente - astăzi reunite în jurul unor valori politice, economice, culturale și sociale comune.

Procesul de integrare a României în structurile Uniunii Europene, finalizat în 2007, a constituit punctul de pornire în alinierea firmelor la standardele europene, precum și la sistemul concurențial de piață.

Unul din obiectivele importante ale strategiei Europa 2020 care reprezintă o continuare a strategiei Lisabona îl reprezintă creșterea economică bazată pe cunoaștere și implicit competitivitate, având în vedere și activitatea de cercetare-dezvoltare. Strategia cercetării-dezvoltării este bazată pe viziunea societății românești privind rolul științei și tehnologiei pentru dezvoltarea societății cunoașterii în România, având ca obiectiv progresul social și economic.

Evoluția activității de cercetare-dezvoltare a fost influențată în principal, de transformările accelerate din domeniul politic și economic, datorate procesului de aderare a României la Uniunea Europeană, care a inclus:

- perspectiva creșterii solicitării întreprinderilor privind cercetarea-dezvoltarea, datorită presiunii generate de nevoia de a îndeplini condițiile tehnice și economice ale Uniunii Europene, în vederea accederii pe piața europeană și internațională;
- procesul de creștere a vizibilității internaționale și implicarea în Comunitatea de Știință și Tehnologie, datorită participării la programele de cercetare-dezvoltare ale Uniunii Europene și construirii unei zone de cercetare europene.

4.2.2. Cercetarea-dezvoltarea

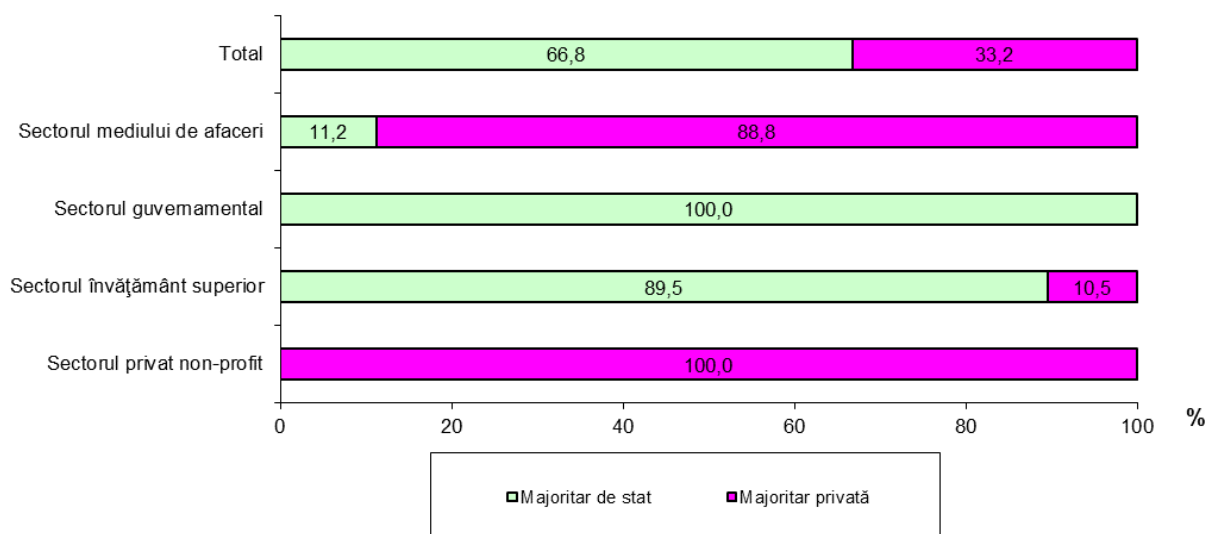
Rolul cercetării a fost recunoscut de Consiliul European de la Lisabona (23-24 martie 2000) care își fixează o țintă strategică: să devină cea mai competitivă și dinamică economic bazată pe cunoștințe din lume, capabilă să susțină creșterea economică cu mai multe locuri de muncă și o mai mare coeziune socială.

La nivel național, activitatea de cercetare-dezvoltare este coordonată de Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică (ANCS), instituție publică de specialitate a administrației publice centrale, aflată în subordinea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, prin care acesta își realizează atribuțiile în domeniul cercetării. Autoritatea are misiunea de a asigura elaborarea, aplicarea, monitorizarea și evaluarea politicilor în domeniul cercetării-dezvoltării și inovării, în acord cu Strategia Națională în domeniul Cercetării, Dezvoltării și Inovării (CDI) și cu Programul de Guvernare.

În anul 2022, din cei 49052 salariați existenți în activitatea de cercetare-dezvoltare, 20103 activau în sectorul învățământ superior, 15574 în sectorul mediului de afaceri, 13021 în sectorul guvernamental și 354 în sectorul privat non-profit. În tabelul anexă 1 se prezintă efectivul salariaților care au lucrat în activitatea de cercetare-dezvoltare pe sectoare de performanță și forme de proprietate.

Din totalul de 22123 femei salariate în activitatea de cercetare-dezvoltare, 10787 lucrau în sectorul învățământ superior, 6366 în sectorul guvernamental, 4813 în sectorul mediului de afaceri și 157 în sectorul privat non-profit.

Fig. 4.2.1 Ponderea salariaților din activitatea de cercetare-dezvoltare, pe sectoare de performanță și forme de proprietate, la 31 XII 2022

Sursă: INS - Buletinul „Activitatea de cercetare-dezvoltare”

Pentru cunoașterea utilizării resurselor de personal, salariații care lucrează în activitatea de cercetare dezvoltare sunt clasificați, după ocupație în: cercetători, tehnicieni și asimilați și alte categorii de salariați. La sfârșitul anului 2022, pe categorii de ocupații, ponderea cercetătorilor din activitatea de cercetaredezvoltare în total a fost de 60,8%, în scădere cu 1,6 puncte procentuale față de cea înregistrată în anul 2021.

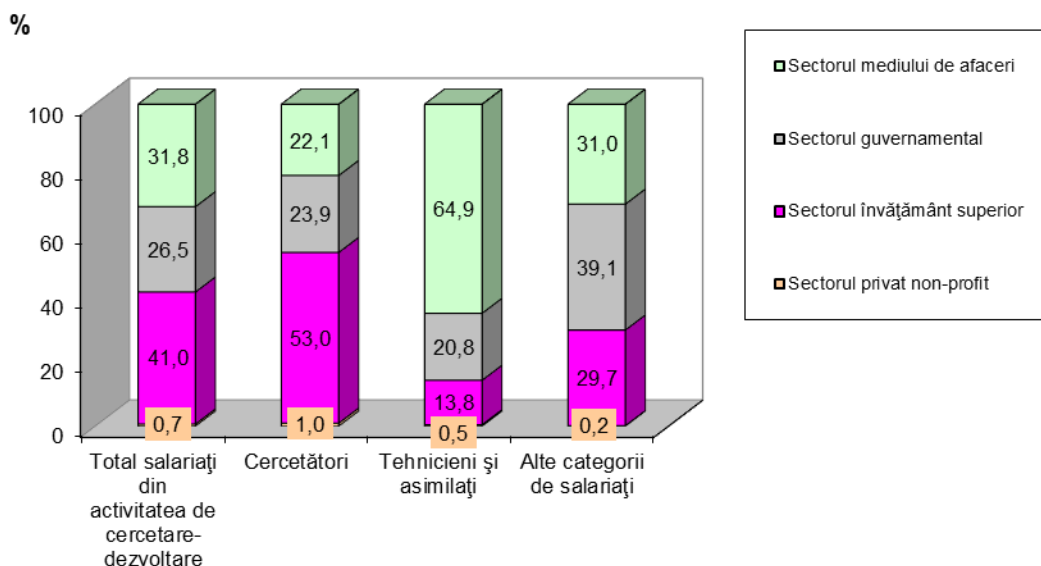
Tabelul 4.2.1.

Salariații din activitatea de cercetare-dezvoltare, pe ocupații în anul 2022, comparativ cu anul 2021

	Efectivul salariaților la sfârșitul anului			Structură	
	2021	2022	2022 față de 2021 (+/-)	2021	2022
TOTAL	47011	49052	2041	100,0	100,0
Cercetători	29347	29837	490	62,4	60,8
Tehnicieni și asimilați	7531	8845	1314	16,0	18,1
Alte categorii de salariați	10133	10370	237	21,6	21,1

Sursă: INS - Buletinul „Activitatea de cercetare-dezvoltare”

Fig.4.2.2 Structura numărului de salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare, pe sectoare de performanță și ocupații, la 31 XII 2022

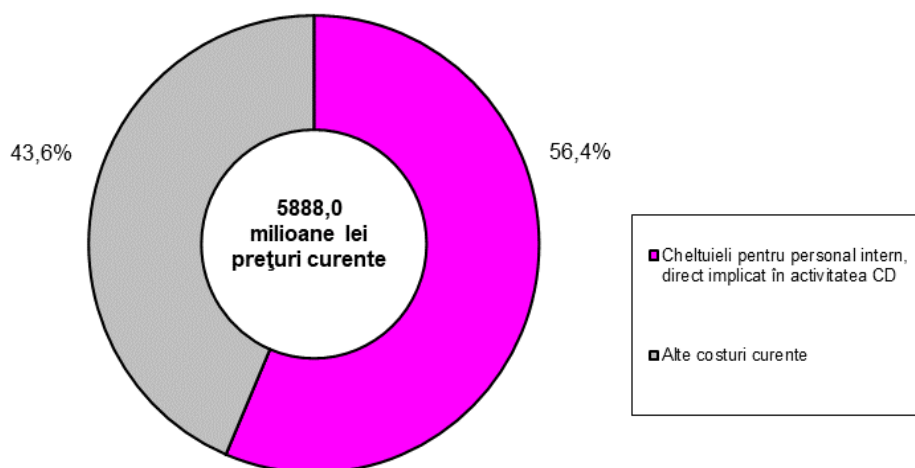

Sursă: INS - Buletinul „Activitatea de cercetare-dezvoltare

Cheltuielile totale efectuate în anul 2022 pentru activitatea de cercetare-dezvoltare au însumat 6429,5 milioane lei, din care 5888,0 milioane lei, respectiv 91,6% cheltuieli curente și 541,5 milioane lei, respectiv 8,4% cheltuieli de capital.

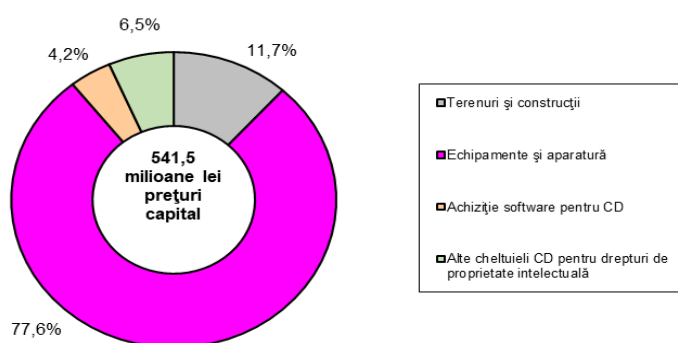
Din totalul cheltuielilor curente ponderea cea mai mare a fost reprezentată de cheltuielile pentru personalul intern direct implicat în activitatea de cercetare-dezvoltare (56,4%). Cheltuielile cu echipamente și aparatură au avut cea mai mare pondere în totalul cheltuielilor de capital (77,6%).

fig. 4.2.3. Cheltuieli curente

Sursă: INS - Buletinul „Activitatea de cercetare-dezvoltare

fig 4.2.4. Cheltuieli de capital

Sursă: INS - Buletinul „Activitatea de cercetare-dezvoltare

Conform Direcției Județene de statistică a județului Hunedoara evoluția activității de cercetare și dezvoltare în perioada 2018-2021 este următoarea:

Tabelul 4.2.2. Salariații din activitatea de cercetare-dezvoltare, pe ocupații în perioada 2018-2021 în județul Hunedoara

	2018	2019	2020	2021
Salariați - total nr. personae din care:	388	392	422	377
-cercetători	217	203	205	202
-tehnicieni și asimilați	52	39	36	36
-alte categorii de salariați	119	150	181	139

Sursă: <https://hunedoara.insse.ro>

Tabelul 4.2.3. Cheltuieli efectuate în activitatea de cercetare-dezvoltare în perioada 2018-2021 în județul Hunedoara

	2018	2019	2020	2021
Cheltuieli – total mii lei din care:	27967	27967	27967	27967
- cheltuieli curente	19289	19289	19289	19289
- cheltuieli de capital	8678	8678	8678	8678

Sursă: <https://hunedoara.insse.ro>

Faptul că la nivel regional județul Hunedoara are tendința de a ocupa locul secund (după județul Timiș) în ceea ce privește cheltuielile cu activitățile de cercetare-dezvoltare constituie un punct forte și un potențial avantaj al acestui județ, care ar putea fi exploatat și capitalizat prin viitoare proiecte de dezvoltare implementate în acest județ. Se are de asemenea în vedere accesarea facilităților furnizate de Platforma S3 (Smart Specialization Strategy) a Comisiei Europene, precum și diversele programe de cooperare teritorială europeană prin care se promovează asumarea acestei abordări de către factorii interesați de la nivelul NUTS2 și NUTS3 în Statele Membre ale Uniunii Europene.

În județul Hunedoara în siderurgie și metalurgie, silvicultură. Minerit și securitatea mineritului sunt principalele sectoare cu unități de cercetare.

Cheltuielile cu activitățile de cercetare-dezvoltare în județul Hunedoara reprezintă aproximativ 15,7 % din cheltuielile de acest tip în Regiunea Vest și 1,05% din cele la nivel național

La

nivelul Regiunii Vest, cu o tradiție de peste 80 de ani, infrastructura de cercetare-dezvoltare și calitatea învățământului superior reprezintă puncte tari. Cu cele opt universități (patru universități de stat și patru particulare), centrul universitar Timișoara este unul dintre cei mai importanți poli academici din România. Învățământul superior este bine reprezentat și în orașele Arad, Reșița, Deva, Lugoj, Petroșani și Hunedoara.

Domeniile de cercetare-dezvoltare mai bine reprezentate în județele ale Regiunii sunt:

Tabel 4.2.4. Domeniile de cercetare-dezvoltare în Regiunea de Vest

Timiș:	Arad:	Caraș-Severin:	Hunedoara:
• Tehnologia sudării • Încercări de material • Chimie și electrochimie • Fizică • TIC • Medicină și biologie • Științe sociale, psihologie	• Construcții de material rulant – vagoane • Industria textilă • Viticultură	• Construcții de mașini • Silvicultură • Pomicultură	• Siderurgie • Metalurgie • Minerit și protecție antiexplozivă • Hidrotehnică, hidromecanică, hidroenergie

Preocupările pentru excelență și performanță au fost materializate prin crearea unor **Centre de excelență** în regiune:

- Centrul de excelență în domeniul sudării cu ultrasunete la ISIM Timișoara
- Centrul de Studii de Istorie și Arheologie Timișoara (CSIATim) la Universitatea de Vest Timișoara
- Centrul de Studii Francofone, la Universitatea de Vest Timișoara
- Centrul de excelență în domeniul textil la Universitatea "Aurel Vlaicu" Arad
- Centrul de excelență în domeniul medicină-biologie la Universitatea "Vasile Goldiș" Arad.
- Tehimpuls - Centrul Regional de Inovare și Transfer Tehnologic Tehimpuls urmărește stimularea economiei regionale și creșterea capacității competitive a companiilor regionale prin promovarea inovării și a dezvoltării tehnologice la nivelul Regiunii Vest (județele Timiș, Arad, Caraș-Severin și Hunedoara). Acționând ca și *interfață regională*, Tehimpuls propune legături strategice cu parteneri regionali importanți. *Pachetul de servicii* oferit de către Tehimpuls include:
 - Asistență pentru dezvoltarea de proiecte inovatoare și comercializarea rezultatelor
 - Asistență în realizarea de proiecte colaborative între întreprinderi și instituții de cercetare, dezvoltare și inovare
 - Creșterea nivelului de conștientizare asupra inovării și dezvoltării tehnologice în Regiunea Vest.

4.2.3. Industria

Industria **județului Hunedoara** a fost afectată după anul 1989 de procesul de restructurare a sectorului minier și siderurgic, însoțite de disponibilizări masive de personal. Declinul economic al acestui județ a fost atenuat în ultimii ani de dezvoltarea industriei prelucrătoare, preponderent în sistem lohn, precum și a sectorului construcțiilor și transporturilor. În mod evident, aceste tendințe solicită o schimbare sau cel puțin adaptare a calificărilor.

Se remarcă creșterea spectaculoasă a sectorului privat, atât prin privatizarea societăților comerciale cu capital de stat, cât și prin înființarea de firme private cu capital autohton sau străin.

Potențialul tehnic, precum și forța de muncă calificată în toate ramurile industriei prelucrătoare, fac ca Județul Hunedoara să fie deosebit de atractiv pentru investitorii străini.

După doi ani de criză economia județului înregistrează în continuare discontinuități în sectorul industrial.

În ceea ce privește industria prelucrătoare:

Direcția prioritară de dezvoltare strategică 2.2. Dezvoltarea economică a județului Hunedoara prin valorificarea potențialului industrial local:

Obiectivul strategic 2.2.1. Dezvoltarea activităților industriale:

Industria a reprezentat, din punct de vedere istoric, motorul economiei județului Hunedoara. Activitățile industriale din județ au cunoscut modificări structurale semnificative care sunt accentuate de tendințele actuale în direcția economiei verzi și digitalizării. Uniunea Europeană alocă peste 60% din fondurile de redresare și reziliență pentru România în direcția reformelor și investițiilor care să susțină tranziția verde și digitalizarea. În acest context, pentru asigurarea competitivității industriei județului Hunedoara, este necesară orientarea către activitățile cu valoare adăugată ridicată, care pot beneficia de pe urma digitalizării și adoptării tehnologiilor prietenoase cu mediul.

Axa prioritară 2.2.1.1: Dezvoltarea activităților industriei prelucrătoare prin valorificarea activităților de importanță strategică din județ. Măsurile adoptate sprijină dezvoltarea activităților industriei prelucrătoare reprezentative din județ, precum: fabricarea echipamentelor electrice, industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, producția de metale feroase sub forme primare și de feroaliaje, fabricarea articolelor din beton, ciment și ipsos și industria ușoară. Măsurile propuse includ: dezvoltarea mobilității urbane și interurbane atât a persoanelor, cât și a mărfurilor, dezvoltarea serviciilor și infrastructurii educaționale și a relației dintre mediul de afaceri, universități și autoritățile locale. Luând în calcul importanța crescută la nivelul Uniunii Europene a economiei verzi și a digitalizării, este critică dezvoltarea infrastructurii și serviciilor digitale, dezvoltarea soluțiilor de reducere a poluării și de protejare a mediului, precum și dezvoltarea modalităților de gestionare energetică eficientă;

Axa prioritară 2.2.1.2: Sprijinirea activităților de producție industrială. Măsurile adoptate sprijină activitățile industriale performante din județ, dar vizează și activitățile mai puțin performante economic. În cadrul acestei axe sunt vizate măsuri care să faciliteze și să stimuleze mediul economic din județ. Dezvoltarea parcurilor industriale, tehnologice și a clusterelor în sinergie cu creșterea gradului de colaborare între universități și mediul de afaceri poate genera oportunități de dezvoltare economică și inovare. Activitatea industrială din județ trebuie sprijinită și prin facilitarea accesului la piețe și furnizori, precum și la programe de finanțare. Acțiuni suplimentare sunt necesare pentru localitățile cu un profil preponderent monoindustrial. Zona Hunedoara-Deva, Valea Jiului, zonele miniere din nordul județului Hunedoara și sudul județului Caraș-Severin necesită lucrări semnificative de infrastructură care să genereze oportunități de dezvoltare economică și să permită reintroducerea unor areale vulnerabile în circuitul economic. De asemenea, este necesară dezvoltarea serviciilor educaționale de reconversie profesională pentru a sprijini resursa umană din județ, în special în cazul personalului implicat în activități cu performanță economică redusă.

Tabel 4.2.5. Produsul intern brut și valoarea brută pe regiunea VEST(milioane lei)

ANUL	ANUL 2018	ANUL 2019	ANUL 2020
Valoarea adăugată brută regională(VABR)	81398,3	90567,9	89109,3
Produsul intern brut regional(PIBR)	80161,1	100106,3	98183,8

Sursa datelor: CNR 2016-2020

Tabel 4.2.6. Contul de alocare a veniturilor primare pe Regiunea VEST(milioane lei)

ANUL	2018	2019	2020
RESURSE			
Excedentul de exploatare	16539,0	18980,3	18128,0
Renumerarea salariaților	37694,5	42240,1	42331,1
Venituri din proprietate	867,2	1908,6	1600,3
UTILIZĂRI			
Venituri din proprietate	922,0	1183,2	1243,7
Venitul primar net	54178,7	61945,8	60815,7

Sursa datelor: CNR 2016-2020

4.2.4.**Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicații și mediu**

Județul Hunedoara face parte din regiunea Vest a României, alături de județele Arad, Timiș și Caraș Severin. Aceasta are în componență patru județe cu suprafețe aproximativ echilibrate, fiecare reprezentând între 22 și 27% din teritoriul regiunii, și anume: județele Arad (7.754 km², respectiv 24,2% din teritoriul regiunii); Caraș Severin (8.520 km² adică 26,6%); Hunedoara (7.063 km², respectiv 22%) și Timiș, cel mai mare județ (8.697 km², adică 27,2%). Județul Hunedoara se învecinează cu județele Timiș (în vest), Arad (în nord-vest), Alba (în nord și est), Vâlcea (în sud-est), Gorj (în sud) și Caraș Severin (în sud-vest). Lungimea totală a perimetrului administrativ este de 529,53 km, din care 184,67 km cu județul Alba, 94,22 km cu județul Gorj, 91,21 km cu județul Arad, 78,63 km cu județul Caraș Severin, 63,83 km cu județul Timiș și 16,97 km cu județul Vâlcea. Județul Hunedoara are o suprafață de 7.062,67 km² (706.267 ha), ceea ce reprezintă 3% din teritoriul țării, ocupând locul nouă ca mărime între județele țării. În județul Hunedoara există un număr de 14 orașe, dintre care șapte municipii, 55 de comune și 457 de sate³⁶. Din perspectiva infrastructurii de transport, regiunea Vest, din care face parte și județul Hunedoara, are o însemnătate majoră în structura europeană a axelor majore de mobilitate.

Conectivitatea județului Hunedoara la nivel european este asigurată preponderent de:

- Culoarul TEN-T Rin-Dunăre. Acesta străbate județul de la est la vest, stabilind legătura cu județele învecinate: Arad, Timișoara, Alba, dar și cu centre economice majore, cum ar fi Sibiu, Brașov, Ploiești, București și Constanța.
- Rețeaua TEN-T secundară (COMPREHENSIVE) este reprezentată în județul Hunedoara prin DN 66, care leagă municipiul Deva de orașul Hațeg și municipiul Petroșani, urmând să treacă limita județului către Târgu Jiu.

Conectivitatea județului Hunedoara pe cale aeriană este asigurată de aeroporturile amplasate în județele învecinate, cum ar fi cele din Timișoara, Sibiu și Arad.

Punctual, județul Hunedoara este deservit de opt drumuri naționale și de o autostradă (A1), loturile care străbat județul Hunedoara fiind: lotul III) Sibiu-Orăștie, lotul IV) Orăștie-Deva și lotul V) Deva-Lugoj.

Drumurile naționale care asigură legătura între centrele urbane din interiorul județului Hunedoara și cele din județele învecinate sunt:

- DN 66A Petroșani-Vulcan-Lupeni-Uricani; stare: parțial bună. După ieșirea din satul Câmpul lui Neag, drumul nu mai este asfaltat și preia forma unui drum forestier.
- DN 7A Petroșani-Petrila-Obârșia Lotrului-Voineasa; stare: degradat.
- DN 66 Simeria-Călan-Hățeg-Petroșani-Târgu Jiu; stare: bună. Pe segmentul Petroșani -Târgu Jiu (Defileul Jiului), drumul se află în proces de modernizare.
- DN 68 Hațeg-Oțelu Roșu-Caransebeș; stare: bună, cu un segment recent modernizat.
- DN 7 Deva-Simeria-Orăștie-Sebeș; stare: bună.
- DN 76 Deva-Brad-Beiuș-Oradea; stare: bună, cu un segment recent modernizat.
- DN 74 Brad-Abrud-Zlatna-Alba Iulia; stare: parțial bună.
- DN 68A Ilia-Făget-Lugoj; stare: parțial bună.

Conform acestei scurte prezentări, putem concluziona că starea drumurilor naționale este în cea mai mare parte bună, excepție făcând doar DN 74, DN 66A și DN 7A. Astfel, după finalizarea procesului de modernizare a DN 76 (Deva-Brad) și DN 66 (Petroșani-Târgu Jiu), și axa de transport rutier nord-sud va putea funcționa în condiții normale, județul atingând o pondere de aproximativ 75% a drumurilor naționale aflate într-o stare bună.

Cele trei loturi ale autostrăzii A1 care traversează județul Hunedoara se aflau nivelul anului 2021 în următoarea situație:

a) Tronsonul III (Sibiu-Orăștie), în lungime de 82,2 km, a fost în totalitate dat în exploatare începând cu octombrie 2016.

Tronsonul a fost împărțit în patru loturi: - Lot 1 Vințișoara-Orăștie, 24,11 km;

Lot 2 Cunța-Vințișoara, 19,75 km; - Lot 3 Săliște-Cunța, 22,10 km; - Lot 4 Sibiu-Săliște, 16,24 km.

b) Tronsonul IV (Orăștie-Deva), în lungime de 32,5 km, a fost dat în întregime în exploatare în mai 2013.

c) Tronsonul V (Deva-Lugoj), în lungime de 99,5 km, este parțial dat în exploatare. Tronsonul a fost împărțit în patru loturi, după cum urmează: - Lot 1 Traian Vuia-Sanovița, 27,62 km; - Lot 2

Coșevița-

Traian Vuia, 28,60 km; - Lot 3 Ilia-Coșevița, 21,14 km; - Lot 4 Șoimuș-Ilia, 22,14 km. Dacă pentru loturile 1, 3 și 4 lucrările au fost finalizate etapizat, în anii 2013, 2015 și 2019, probleme au rămas pentru construcția lotului 2, pentru segmentul cuprins între localitățile Margina și Holdea (9 km). Pentru realizarea acestui segment, Guvernul României a solicitat finanțare de la UE prin propunerea inclusă în Programul național de redresare și reziliență (PNRR). Restul de 15,08 km din lotul 2 au fost dați în exploatare în anul 2021.

Odată cu finalizarea A1, județul Hunedoara (mai ales sistemul urban Deva-Hunedoara-Simeria-Călan) va putea beneficia de o conectivitate către țările europene din vest.

La nivelul județului Hunedoara rețelele căilor de transport, la nivelul anului 2019 - se prezintă după cum urmează:

- lungimea căilor ferate – total: 289 km, din care electrificate: 220 km
- lungimea drumurilor publice – total: 3425 km, din care modernizate: 1631 km
- lungimea drumurilor naționale – total: 569 km, din care modernizate: 557 km
- lungimea drumurilor județene și comunale – total: 2856 km, din care modernizate: 1074 km

Conform Planului de Dezvoltare a județului Hunedoara, pentru perioada 2014–2020, județul Hunedoara se dezvoltă preponderent în lungul a trei axe de transport, din care cea mai pregnantă este reprezentată de coridorul TEN-T Rin Dunăre.

Conform Planului de acțiuni pe anul 2022 pentru realizarea în județul Hunedoara a obiectivelor cuprinse în Planul de guvernare referitor la Modernizarea și reabilitarea drumurilor județene și locale:

- Modernizare Culoar Trafic Mureș Nord: DN 7 (Gelmar) - Geoagiu Băi - Bobâlna – Rapoltu Mare - Uroi - Chimindia - Hărău - Bârsău - Șoimuș - Brănișca - DN 7 (Ilia)
- Modernizare DJ 672C - limită județ Gorj - Valea de Pești - DN 66A, km 40+776 - 50+309- - până în 2024
- Reabilitare drumuri județene pt dezvoltarea infrastructurii turistice și promovarea patrimoniului economic și cultural al jud. Hunedoara: - DJ 685 - Cârnești(DN 68) - Ostrov – Clopotiva - Gura Zlata - Baraj Retezat - Cabana Rotundă km 0+000 - km 32+873 - DJ 687G – Totești (DN 68) - Hățăgel - Densuș - Ștei - DJ 687 D, km 0+000 - km 15+200i- până în 2024
- Construire Pod de legătură Centura Petrila, jud. Hunedoara.-până în 2024
- Întărirea accesibilității în lungul părții de nord a râului Mureș (Dj 107A, DJ 706A, DJ 705 și Dj 761)
- Întărirea accesibilității și corelarea intervențiilor legate de mobilitate în sistemul urban Deva-Hunedoara-Călan-Simeria
- Racordarea zonelor izolate din Munții Șureanu, Munții Poiana Ruscă și o parte din Munții Metaliferi la rețeaua de transport prin modernizarea drumurilor de acces și dezvoltarea unui sistem de transport în comun la comandă.
- Întărirea legăturilor cu elementele de cadru natural valoros în Valea Jiului pentru a crește atractivitatea turistică a zonei (ex. DJ 672C, DJ 664)
- Ameliorarea calității transportului în comun prin realizarea de noi stații amenajate în conformitate cu identitatea locului, acces facil la informații legate de orar, rute și achiziționarea de material rulant (ex. Green Line Valea Jiului).
- Realizarea unor trasee de cicloturism care să pună în valoare obiectivele turistice (ex. Valea Mureșului).

Conform Planului de acțiuni pe anul 2022 pentru realizarea în județul Hunedoara a obiectivelor cuprinse în Planul de guvernare referitor la Modernizarea și reabilitarea drumurilor județene și locale:

- Modernizare Culoar Trafic Mureș Nord: DN 7 (Gelmar) - Geoagiu Băi - Bobâlna – Rapoltu Mare - Uroi - Chimindia - Hărău - Bârsău - Șoimuș - Brănișca - DN 7 (Ilia)
- 4.Modernizare DJ 672C - limită județ Gorj - Valea de Pești - DN 66A, km 40+776 - 50+309- - până în 2024
- Reabilitare drumuri județene pt dezvoltarea infrastructurii turistice și promovarea patrimoniului economic și cultural al jud. Hunedoara: - DJ 685 - Cârnești(DN 68) - Ostrov –

Clop

otiva - Gura Zlata - Baraj Retezat - Cabana Rotundă km 0+000 - km 32+873 - DJ 687G – Totești (DN 68) - Hățăgel - Densuș - Ștei - DJ 687 D, km 0+000 - km 15+200i- până în 2024

- Construire Pod de legătură Centura Petrila, jud. Hunedoara.-până în 2024

Modernizarea principalei rețele de cale ferată care traversează județul Hunedoara, proiect prioritar pentru autoritățile din România, se afla la începutul anului 2021 în următoarea situație:

- Tronsonul de 160,7 km între Sighișoara și Simeria era modernizat.

Cele mai importante construcții noi realizate între Simeria și Sighișoara sunt: podul în formă de arc (134,6 m) peste râul Târnavă Mare, Tunelul Sighișoara (401 m), Tunelul Daneș (969 m), cel mai lung tunel de cale ferată construit în România după anul 1989, pasajul superior rutier peste DN 13 și Tunelul Turdaș (780 m).

- Club Feroviar, 2021, Aniversare tristă. Linia Hunedoara-Simeria, 137 de ani de la realizare, 37 de ani de la electrificare și trei de la închidere, accesat în august 2021.

- Km 614-Gurasada-Simeria, un traseu reconfigurat pe o distanță de 141,17 km, care include construcția a nouă poduri noi peste râul Mureș, două tuneluri, dar și modernizarea stațiilor de cale ferată. Pe întreaga relație se executau lucrări de modernizare.

Din perspectiva infrastructurilor aeriene, navale sau multimodale, județul Hunedoara nu deține aeroporturi, porturi navale și nici centre logistice multimodale.

Transportul public județean de persoane realizat prin curse regulate are o serie de linii de transport rutier care leagă Hunedoara de orașele și satele învecinate. Traseele sunt atribuite operatorilor privați specializați în acest tip de transport. Traseele principale însumează un total de 469 km, municipiul Hunedoara fiind deservit de curse regulate pe distanțe de până la 50 km către principalele destinații urbane și rurale din împrejurimi.

Conform analizei SWOT a județului Hunedoara, publicată pe site-ul Consiliului Județean Hunedoara³, ca puncte tari și puncte slabe la nivel de județ, situația se prezintă astfel:

Puncte tari

Rețeaua de transport relativ dezvoltată

- Rețea dezvoltată de distribuție a energiei electrice;
- Număr mare de licee și instituții de învățământ superior;
- Convergența a patru drumuri de importanță europeană și națională;
- Județul este străbătut de coridoare pan-europene.
- Situată la extremitatea vestică a României pe principalele trasee rutiere și ferate de intrare dinspre Vest în România

Puncte slabe

Densitatea drumurilor modernizate este foarte mică în anumite zone ale județului

- Lipsa rețelelor de gaz metan în zonele rurale și urbane defavorizate;
- Existența unor zone, în special în mediul rural, aproape izolate din punct de vedere al rețelei telefonice de comunicație și electricitate;
- Inexistența unei autostrăzi;
- Sisteme necorespunzătoare de epurare a apelor, de colectare și reciclare a deșeurilor menajere;
- Insuficientă implicare din partea consiliilor locale în dezvoltarea serviciilor comunitare;
- Servicii insuficient diversificate.
- Densitatea drumurilor modernizate este foarte mică în anumite zone ale județului
- Lipsa rețelelor de gaz metan în zonele rurale și urbane defavorizate

4.2.5. Agricultură, silvicultură și pescuit

³ <http://www.cjhunedoara.ro/index.php/galerie-foto/9-uncategorised/169-analiza-swot>

Agri

cultura reprezintă a treia ramură economică ca importanță în Regiunea Vest, atât din punct de vedere al populației ocupate, cât și în ceea ce privește contribuția la formarea Produsului Intern Brut al Regiunii Vest.

Datorită condițiilor specifice de sol și climă, agricultura județului Hunedoara este orientată spre obținerea producției de cereale și a bazei furajere. Principalele produse agricole sunt: cereale boabe (grâu, secară, ovăz, orzoaică), porumb boabe, cartofi, sfeclă de zahăr, legume, fructe. În cadrul efectivelor de animale ponderea o dețin bovinele, porcinele, ovinele, caprinele și păsările.

Tabel 4.2.8. Evoluția ponderii agriculturii, silviculturii și pescuitului în totalul valorii adăugate brute din județul Hunedoara, în anii 2009-2013

Indicator An	2009	2010	2011	2012	2013
Agricultură, silvicultură și pescuit	5%	5%	6%	4%	6%

Sursa datelor: INS Conturi naționale regionale

Ponderea agriculturii, silviculturii și pescuitului în valoarea adăugată brută realizată în județul Hunedoara, în anii 2009 și 2010 a fost de 5%. În anul 2011, această pondere a crescut cu 1 punct procentual față de anul 2010. În anul 2012, s-a înregistrat o scădere a ponderii cu două puncte procentuale, față de anul 2011. În anul 2013, această pondere revine la 6%.

La nivelul anului 2014, cu un fond funciar de 706268 ha, suprafața agricolă a județului Hunedoara a fost de 280904 ha. Din acestea, 79232 ha erau ocupate de suprafețele arabile, 117727 ha de pășuni, 83009 ha fânețe, 936 livezi și pepiniere pomicole. Din datele furnizate de INS se poate observa existența unei productivități scăzute în agricultură, cauzată de fărâmițarea terenurilor aflate în proprietatea privată, irigații necorespunzătoare, unități de producție mici.

Totuși în județul Hunedoara din punct de vedere al categoriilor de folosință ale suprafeței agricole, ponderea *pășunilor* este aproximativ de două ori mai mare decât nivelul național. În regiunea Vest, *fânețele* dețin o pondere mai mare decât nivelul național; la nivel regional, ponderea cea mai mare o deține județul Hunedoara.

De asemenea, din analiza SWOT realizată la nivelul județului Hunedoara, evidențiază ca punct slab existența unor suprafețe agricole necultivate și nevalorificate aflate în proprietatea privată. De remarcat este ca în privința agriculturii analiza SWOT realizat nu evidențiază nici un punct tare, care să poată fi luat în considerare în planificările viitoare.

Unul din aspectele favorabile din punct de vedere economic la nivelul județului Hunedoara este dat de existența unei suprafețe mari de pădure pe locuitor. Astfel se constituie la nivel local surse importante de venituri prin exploatarea pădurilor și a fondului cinegetic, dar și surse suplimentare de venituri (fructe de pădure, ciuperci, turism).

Un alt aspect deosebit de important care favorizează activitățile silvice este constituit de existența unei rețele de drumuri forestiere, care deservește în același timp și comunitățile rurale.

Pădurile și alte terenuri cu vegetație forestieră ocupă o suprafață de 366.229 ha din totalul fond funciar, din acest punct de vedere, județul Hunedoara deținând locul 3 pe țară.

Pădurile și alte terenuri cu vegetație forestieră ocupă o suprafață de 366.229 ha din totalul fond funciar. Anual se realizează o masă lemnoasă de circa 500 - 600 mii mc prin tăieri de regenerare și tăieri de îngrijire a arboretelor tinere, care se valorifica către populație și agenții economici.

De asemenea, se valorifică și importante cantități de fructe de pădure, plante medicinale, ciuperci comestibile, furaje, semințe, carne de vânat. Vânatul principal îl constituie cerbul carpatin, și cocoșul de munte.

Luciul apei se întinde pe o suprafață de 5.746 ha iar suprafața ocupată de alte terenuri este de 34.730 ha.

Tabel 4.2.9. Fondul forestier în județul Hunedoara în anul 2015

Suprafața fondului forestier	mii ha	313.6	4.8	3
Suprafața pădurilor	mii ha	307.5	4.8	3
Suprafața împăduriri	Ha	230	2.2	18
Volum de lemn recoltat	mii mc	593.4	3.2	12
Volumul de lemn exploatat	Mc	470701	2.9	16

Cu un fond forestier de 313,6 mii ha existent, volumul de masă lemnoasă pusă în circuitul economic a fost de 435,6 mii mc în anul 2009, înregistrând un curs ascendent până în 2015 de 593,4 mii mc.

Conform RNP direcția Silvică Hunedoara, în anul 2016 situația recoltării masei lemnoase pentru un deceniu, în perioada 2008 - 2018 se prezintă astfel:

Tabel 4.2.10. Volum de lemn recoltat

Total masă lemnoasă recoltată în perioada 2008 -2018	Anual	31.12.2015	Până la expirarea perioadei
423,39 mii mc	424,4 mii mc	1860,6 mii mc	1929,2 mii mc

4.2.6. Turismul

Pe teritoriul județului Hunedoara se regăsesc numeroase și variate obiective turistice, datorate condițiilor naturale, vieții istorice și culturale continue și îndelungate care s-a desfășurat pe aceste meleaguri.

La nivelul Regiunii Vest exista 442 de structuri de primire turistica din care 102 hoteluri. Sectorul ospitalității și turismului implică facilități și servicii. Serviciile competitive pot fi asigurate doar de către personal pregătit și specializat, cu performante corespunzătoare. Autoritățile sesizează o criză de personal calificat care caracterizează acest sector.

Populația ocupată în sectorul turismului continuă să crească în județul Hunedoara mai ales datorită extinderii turismului în zonele montane. Turismul imprimă muncii prestate în acest sector o sumă de caracteristici. Printre cele mai importante trăsături: consumul mare de muncă vie, răspunderea materială și morală superioară, nivelul relativ ridicat de pregătire, relațiile directe lucrător-turist, sezonalitate accentuată, etc.

Calificarea în domeniul turismului este deficitară, iar personalul angajat manifestă o multitudine de aspecte negative care conferă serviciilor un aspect de superficialitate.

Stațiunile de interes național din județ dețin un mare potențial de atragere a turiștilor, dintre acestea cea mai renumită fiind stațiunea Petroșani-Parâng cu 11.566 sosiți.

Etnografia și folclorul reprezintă o importantă ramură a patrimoniului imaterial, fiind compusă din arhitectura populară țărănească, tehnică și instalații populare, costume populare, ceramică populară, muzee etnografice sătești, manifestări populare tradiționale, festivaluri, manifestări artistice etc.

În județul Hunedoara sunt localizate mai multe zone de interes etnografic și anume:

Ținutul Pădurenilor, Țara Zărandului, Ținutul Orăștiei și Zona Văii Mureșului.

În perioada 2010-2020 au fost date în funcțiune un număr important de structuri de cazare. Astfel, conform datelor furnizate de către Institutul Național de Statistică, la nivelul anului 2010 existau în județul Hunedoara 94 de unități, respectiv 1,8% din structurile existente la nivel național, insuficient dacă ne raportăm la potențialul turistic județean. În anul 2020 funcționau 313 unități, respectiv 3,64% din structurile de cazare din România (o creștere cu 233% în perioada analizată). În privința capacității de cazare existente la nivel județean, în anul 2020 funcționau 8.531 de locuri de cazare, în creștere cu 130,1% comparativ cu anul 2010, ceea ce reprezenta 2,38% din capacitatea de cazare existentă la nivel național, în creștere de la 1,19% în anul 2010. Creșterea capacității de cazare la nivel județean în perioada analizată 2010-2020, respectiv +130,1%, depășește cu mult media națională, respectiv +14,9%, ceea ce subliniază dinamica dezvoltării ofertei turistice din județul Hunedoara. În anul 2010, capacitatea de cazare în funcțiune din județ era de 933.333 de locuri-zile. Aceasta a crescut cu 7,3%, ajungând la nivelul anului 2020, la 1.001.781 de locuri-zile. Ponderea capacității de cazare în funcțiune din județ în totalul național a scăzut de la 2,4% în anul 2010 la 1,34% în anul 2020.

Dezvoltarea durabilă

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030 stabilește obiective concrete pentru trecerea, într-un interval de timp rezonabil și realist, la modelul de dezvoltare generator de valoare adăugată înaltă, propulsat de interesul pentru cunoaștere și inovare, orientat spre îmbunătățirea continuă a calității vieții oamenilor și a relațiilor dintre ei în armonie cu mediul natural.

Ca

orientare generală, documentul vizează realizarea următoarelor obiective strategice **pe termen scurt, mediu și lung:**

- **Orizont 2013:** Încorporarea organică a principiilor și practicilor dezvoltării durabile în ansamblul programelor și politicilor publice ale României;
- **Orizont 2020:** Atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile;
- **Orizont 2030:** Apropierea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor UE.

Îndeplinirea acestor obiective strategice a avut în vedere pe termen mediu și lung, o creștere economică ridicată și, în consecință, o reducere substanțială a decalajelor economico-sociale dintre România și celelalte state membre ale UE.

În acest moment pot fi analizate rezultatele deja înregistrate, în raport cu obiectivele stabilite pentru orizontul 2013, și pot fi reconsiderate obiectivele rămase relevante pentru Orizontul 2020 și 2030; astfel, indicatorul sintetic prin care se masoară procesul de convergență reală, **produsul intern brut pe cap de locuitor al României, era estimat să depășească în anul 2013 media UE din acel moment, să se apropie de media UE în anul 2020 și să fie ușor superior nivelului mediu european în anul 2030.**

Direcțiile principale de acțiune, printre care se regasește și educația și formarea profesională, detaliate pe sectoare și orizonturi de timp sunt:

- Corelarea rațională a obiectivelor de dezvoltare, inclusiv a programelor investiționale în profil inter-sectorial și regional, cu potențialul și capacitatea de susținere a capitalului natural;
- *Modernizarea accelerată a sistemelor de educație și formare profesională*, sănătate publică și servicii sociale, ținând seama de evoluțiile demografice și de impactul acestora pe piața muncii;
- Folosirea generalizată a celor mai bune tehnologii existente, din punct de vedere economic și ecologic, în deciziile investiționale;
- Anticiparea efectelor schimbărilor climatice și elaborarea atât a unor soluții de adaptare pe termen lung, cât și a unor planuri de măsuri pentru situații de criză generate de fenomene naturale sau antropice;
- Asigurarea securității și siguranței alimentare;
- Identificarea unor surse suplimentare de finanțare pentru realizarea unor proiecte și programe de anvergură, în special în domeniile infrastructurii, energiei, protecției mediului, siguranței alimentare, *educației*, sănătății și serviciilor sociale;
- Protecția și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural național; racordarea la normele și standardele europene privind calitatea vieții să fie însoțită de revitalizarea, în modernitate, a unor moduri de viață tradiționale, în special în zonele montane și cele umede.

În cadrul Temelor inter - și trans – sectoriale sunt abordate două sectoare de interes din perspectiva noastră, a elaborării PRAI, și anume: **1.1. Educație și formare profesională și 1.2. Cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, inovarea**

Tabelul sintetic de mai jos prezintă pe scurt Obiectivele pe termen scurt, mediu și lung aferente acestor teme, cu exemple de direcții de acțiuni și măsuri, care apoi sunt detaliate în paragrafele ce urmează.

Tabel 4.2.10. Temelor inter – și trans – sectoriale

Tema inter- și trans -sectorială		
	1.1. Educație și formare profesională	1.2. Cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, inovarea
Orizont 2013 termen scurt	Dezvoltarea capitalului uman și creșterea competitivității prin corelarea educației și învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii și asigurarea oportunității sporite pentru participarea	Atingerea mediei UE la indicatorii de bază ce descriu structura și performanța sistemului de cercetare, dezvoltare și inovare.
Obiectiv național		

	viitoare pe o piață a muncii modernă, flexibilă și incluzivă.	
Direcții de acțiune /măsur	Conținuturi de educație socio-culturală pe teme locale și universal; Conținuturi de educație ambientală; Conținuturi de educație și formare tehnică și profesională prin competențe și proatitudini, abilități și aptitudini; etica în mijlocul dezvoltării durabilității sociale.	Crearea de cunoștințe și creșterea vizibilității internaționale a cercetării românești; Creșterea competitivității economiei românești prin promovarea inovării Creșterea calității sociale a cercetării.
Orizont 2020 - termen mediu	Atingerea nivelului mediu de performanță al UE în domeniul educației și formării profesionale, cu excepția serviciilor în mediul rural și pentru grupurile dezavantajate, unde țintele sunt cele ale UE pentru 2010.	Încadrarea cercetării românești în fluxul principal al evoluțiilor științifice și tehnologice din UE; generalizarea activităților inovative; apariția unor centre de excelență cu impact internațional.
Obiectiv național		
Direcții de acțiune /măsur	Restructurarea ciclurilor de învățământ pe baza Cadrului Național al Calificărilor Dezvoltarea capacității și inovației instituționale; Profesionalizarea managementului educațional și școlar; Deschiderea sistemului formal de educație prin recunoașterea achizițiilor de învățare dobândite în contexte non-formale sau informale; Dezvoltarea bazei instituționale și logistice a sistemului educațional național; Creșterea calității procesului de formare a personalului didactic și de conducere din învățământ; Accentuarea pregătirii tinerilor pentru a se instrui pe tot parcursul vieții; Dezvoltarea unor programe de studiu diferențiate conform specificului regiunilor și nevoilor elevilor; Extinderea învățământului și formării profesionale de calitate în mediul rural, cultivarea egalității de șanse și atragerea în sistemul educațional a tinerilor din grupurile defavorizate; Extinderea cooperării internaționale;	Se are în vedere perfecționarea, în continuare, a cadrului legislativ, regulatoriu și instituțional, dezvoltarea interfeței cu firmele inovative și promovarea cofinanțării cu capitalul privat. Cheltuielile publice pentru cercetare-dezvoltare-inovare în universități și unități specializate se vor ridica la cel puțin 3% din PIB.
Orizont 2030- termen lung	Situarea sistemului de învățământ și formare profesională din România la nivelul performanțelor superioare din UE; apropierea semnificativă de nivelul mediu al UE în privința serviciilor educaționale oferite în mediul rural și pentru persoanele provenite din medii dezavantajate sau cu dizabilități.	Statornicirea principalelor elemente ale societății și economiei bazate pe cunoaștere; contribuții esențiale ale cercetării românești la realizarea obiectivelor complexe ale dezvoltării durabile.
Obiectiv național:		
Direcții de acțiune /măsur	Principiile și practicile dezvoltării durabile vor fi încorporate organic în ansamblul politicilor educaționale; Eficiența internă și externă a sistemului de educație va fi în continuare obiectivul	

	principal; Metodologia de evaluare, certificare și atestare a calității actului educațional se va alinia la procedurile de raportare la reperele de performanță adoptate în Uniunea Europeană; Extinderea în continuare a cooperării internaționale.	
--	---	--

4.2.7. Zona montană și dezvoltarea durabilă – aspecte specifice ruralului montan

Turismul rural și agroturismul în județul Hunedoara.

Turismul rural constituia una dintre resursele foarte puțin exploatate de către proprietarii potențialelor pensiuni agroturistice. Dacă în 2002 în județ erau atestate și funcționau un număr de doar 5 pensiuni agroturistice conform datelor furnizate de I.N.S., în 2010 numărul pensiunilor agroturistice a crescut considerabil. Este posibilă deasemenea dezvoltarea turismului ecologic având în vedere numeroasele habitate naturale, a biodiversității, a fondului peisagistic precum și a potențialului natural nealterat dar nu mai puțin important cu gospodării țărănești solide cu un habitat rural bine conservat.

Distribuția cererii turistice pe tipuri de structuri de primire turistică indică o reorientare a fluxurilor turistice dinspre hoteluri către unități de cazare de mai mici dimensiuni. Dacă la nivelul anului 2010, hotelurile găzduiau majoritatea turiștilor (67,5%), deschiderea de noi tipuri de unități de cazare a făcut ca preferințele turiștilor să se reorienteze, la nivelul anului 2020, și către pensiuni turistice (20,5%), vile turistice (14,2%), pensiuni agroturistice (9,7%), cabane turistice (6%), moteluri (4,4%). În perioada 2010-2019, numărul turiștilor cazați în cabane turistice a crescut de 5,4 ori (+439,1%), iar cel din hosteluri de 5,3 ori (+430,9%), în timp ce numărul celor cazați în pensiuni turistice și agroturistice a crescut de 3,1 (+209,3%) și, respectiv, 8,3 ori (+728,9%). În perioada 2010-2020, creșterile au fost de 2,3 ori (+127,8%) pentru hosteluri; 2,5 ori (+145,7%) pentru cabane turistice; 4,9 ori (+391,2%) pentru pensiuni turistice.

Egalitatea de șanse și de tratament este principiul conform căruia se asigură participarea deplină a fiecărei persoane la viața economică, politică și socială, fără deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități sau orientare sexuală.

El reprezintă un drept fundamental și o valoare de bază a Uniunii Europene, stipulată în articolul 8 al Tratatului privind Funcționarea Uniunii Europene, și punerea în practică a acestui principiu poate asigura inclusiv **dezvoltarea durabilă a zonelor montane, cu aspecte specifice ruralului montan.**

Valorificarea diversității culturale, etnice sau a diferențelor de vârstă sunt premise pentru dezvoltarea societății și asigură o creștere inteligentă, sustenabilă și incluzivă, asigurând, în același timp, un cadru în care relațiile sociale au la bază valori precum toleranța și egalitatea.

La nivelul Uniunii Europene au fost emise o serie de acte normative pentru implementarea principiului egalității de șanse, care se aplică în majoritatea domeniilor: accesul la încadrarea în muncă; promovarea și formarea profesională; condițiile de muncă; securitate socială.

În plus, egalitatea de șanse este privită în contextul schimbărilor demografice, din perspectiva efectelor îmbătrânirii populației și al eliminării decalajelor dintre generații.

Pornind de la două componente importante ale dezvoltării, economia și populația, în care România ocupă încă o poziție fragilă în rândul țărilor europene, a fost elaborată **Strategia de dezvoltare teritorială a României-România policentrică 2035 (SDTR)**, în perspectiva asigurării coeziunii și competitivității teritoriale, dezvoltării și șanselor egale pentru oameni.

Acest document reprezintă viziunea asumată a Guvernului și Parlamentului României privind dezvoltarea teritoriului național pentru orizontul de timp 2035: **România 2035, o țară cu un teritoriu funcțional, administrat eficient, care asigură condiții atractive de viață și locuire pentru cetățenii săi, cu un rol important în dezvoltarea zonei de sud-est a Europei.**

SDTR a

fost elaborată cu scopul de a crea un instrument strategic de planificare teritorială la nivel național pentru sprijinirea și direcționarea procesului de dezvoltare teritorială la nivel național, cu scopul valorificării oportunităților și a nivelului de dezvoltare al fiecărui teritoriu, ținând cont de prevederile principalelor documente strategice europene și naționale și în special de: obiectivele Strategiei Europa 2020; prioritățile Agendei Teritoriale revizuite UE 2020 Programul de guvernare; Acordul de parteneriat 2014 – 2020; Obiectivele strategiilor politicilor sectoriale din România.

La nivel european, obiectivele coeziunii economice și sociale stabilite în documentele strategice au fost completate cu cel al coeziunii teritoriale, concept cu înțeles cuprinzător care se referă la elemente precum accesul echitabil la servicii, valorificarea potențialului teritorial sau coordonarea politicilor sectoriale.

Conceptul de coeziune teritorială include mai multe direcții majore, astfel: dezvoltarea armonioasă a teritoriului; valorificarea elementelor de potențial teritorial; utilizarea caracteristicilor geografice în dezvoltarea teritorială; orientarea în jurul a trei coordonate strategice cheie, respectiv concentrarea activităților umane, conectarea orașelor și teritoriilor și cooperarea reală în diverse domenii.

Pe plan național, există încă disparități profunde cauzate de bariere naturale, accesibilitate redusă către unele zone rurale sau montane, dar și acces scăzut la servicii publice de interes general. Aceste disparități conduc spre un grad scăzut de coeziune și de participare a cetățenilor la viața publică, precum și imposibilitatea valorificării potențialului întregului teritoriu național.

Viziunea de dezvoltare pentru orizontul de timp 2035 se concretizează într-un scenariu de dezvoltare care înglobează premisele de dezvoltare caracteristice ale teritoriului național și a cărui implementare are ca efect creșterea competitivității teritoriului odată cu reducerea disparităților importante dintre anumite zone de la nivelul teritoriului, asigurând, în același timp șanse egale tuturor cetățenilor țării, indiferent de mediul în care trăiesc, învață și muncesc.

Operaționalizarea obiectivelor SDTR se realizează prin cadrul de măsuri teritoriale și acțiuni strategice la nivel național și la nivelul zonelor specifice; acțiuni cu impact direct în asigurarea de șanse egale la educație, sunt:

- Înființarea, modernizarea și dotarea grădinițelor și a creșelor din mediul rural
- Reabilitarea, modernizarea și dotarea școlilor gimnaziale din mediul rural
- Înființarea, modernizarea și dotarea centrelor de tip “After-School” din mediul rural
- Implementarea soluțiilor de tip e-educație la unitățile de învățământ din zona montană, cu precădere în localitățile rurale;
- Reabilitarea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ preuniversitar din localitățile montane;
- Achiziționarea de autobuze școlare pentru transportul copiilor și elevilor din satele de munte lipsite de unități de învățământ;
- Înființarea, reabilitarea, modernizarea și dotarea campusurilor școlare și de formare profesională continuă din zonele montane, cu precădere în jurul liceelor cu profil tehnologic;
- Derularea de programe de formare profesională continuă pentru ocupații tradiționale, cu precădere în zone montane cu potențial turistic ridicat;

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Teritorială a României și asigurarea unui caracter integrat al acesteia, va fi asigurat prin corelarea acțiunilor instituțiilor publice și actorilor privați ale căror decizii influențează dezvoltarea spațială, unul din principiile de bază care stă la baza procesului fiind reprezentat de cooperarea interinstituțională strânsă la nivel central și local.

Dezvoltarea durabilă aplicată în cadrul zonelor montane în județul Hunedoara are în vedere:

- Dezvoltarea socio-economică echilibrată a tuturor zonelor montane și habitatelor umane prin ocupații tradiționale, pluriactivitate, complementaritate și valoare adăugată
- Protecția factorului antropoc autohton și antrenat în exercitarea tradițiilor de bune practici, combaterea sărăciei și eroziunii umane;
- Asigurarea necesarului de producători agricoli montani, a succesiunii generațiilor, în limitele suportabile de caracteristicile teritoriului;

- V

valorificarea patrimoniului cultural, conservarea și protejarea biodiversității, a speciilor rare de plante și animale amenințate, din zonele protejate.

4.3. Concluzii din analiza mediului economic. Implicații pentru ÎPT

Investițiile la nivel regional sunt în creștere ceea ce recomandă orientarea tinerilor către calificările care sunt sau vor fi cerute de investitori.

În Regiunea Vest, **cel mai mare număr de persoane ocupate** se găsește, în ordine, în următoarele sectoare: în industria prelucrătoare, comerț, construcții, transport-depozitare și comunicații.

Având în vedere gradul de îmbătrânire a forței de muncă și lipsa unui surplus de calificări pe piața muncii, investitorii se orientează puternic către forța de muncă pe care și-o dezvoltă încă din etapa de formare inițială, pe toate nivelurile (muncitori calificați, specialiști și experți cu studii superioare).

În județul Hunedoara, cele mai numeroase întreprinderi activează în comerț și industria prelucrătoare, servicii.

Județul Hunedoara ocupă o poziție mediană în cadrul Regiunii Vest în ceea ce privește activitatea întreprinderilor active în industrie, construcții și servicii, cu 20,90% din numărul acestora, 18,87% din volumul cifrei de afaceri, 22,68 % din numărul persoanelor ocupate, 13,30% din totalul investițiilor brute realizate. Se poate remarca astfel un nivel echilibrat de concordanță între diferiți indicatori economici la nivel regional.

Școlile trebuie să își definească punctele forte, **avantajele comparative**, în dialog strâns cu partenerii sociali. Școlile trebuie să găsească noi soluții pentru oferte educaționale (combinarea ofertelor), dar, desigur, fiind conștiente de punctele lor tari. Școlile pot fi cu ușurință apreciate după numărul întreprinderilor (inclusiv micro-întreprinderile) cuprinse în rețeaua lor de cooperare.

Se poate recomanda crearea unor stimulente pentru școli pentru o abordare mai activă față de întreprinderi. Cu alte cuvinte, școlile trebuie să dezvolte mai mult cooperarea instituțională și să investească mai mult în marketing și în abilitatea de a-și promova oferta.

Pentru școlile TVET nevoia de schimbare menționată în acest context implică:

- Dezvoltare mult mai susținută a cooperării între școli (la nivel local, regional, național și internațional);
- Dezvoltare mult mai susținută a cooperării cu principalii parteneri de pe piața muncii;
- Promovarea punctelor forte și promovarea școlilor ca furnizori de soluții;
- Diferențiere, diferențiere și din nou diferențiere.

Județul Hunedoara este situat în partea sud-vestică a Transilvaniei și ocupă o parte a bazinelor hidrografice ale râurilor Mureș și Jiu. Relieful județului Hunedoara cuprinde unități de relief distincte, între acestea regiunile muntoase ocupând o pondere majoritară. Depresiunile intramontane și colinare, zonele depresionare și defileurile, completează structura reliefului din cuprinsul județului.

Regiunile muntoase constituie relieful cel mai vechi și fragmentat, dar extrem de variat sub aspect geomorfologic. Carpații Meridionali le aparțin masivelor înalte și mijlocii din sudul și sud-estul județului, în timp ce Carpații Occidentali, cuprind masivele mici și mijlocii din vest și nord. Din punct de vedere al treptelor de altitudine, etajul montan este compus din subetajul alpin (zone întinse din Munții Retezat, Godeanu, Parâng și parțial Țarcu) și cel de pădure (zonele medii și joase din Munții Retezat, Godeanu, Țarcu, Parâng, așa-numitul Podiș dacic din Munții Șureanu, Poiana Ruscă, Metaliferi și Masivul Găina).

Situația actuală:

- Pierderi masive ale locurilor de muncă din zona montană, mai ales în mediul rural;
- Părăsirea definitivă și în număr alarmant de mare a activităților rurale (agricole și neagricole) de către tineretul din zona montană și migrația masivă înspre țări occidentale sau înspre urban;
- Accesul redus la formare profesională a tinerilor pentru activitățile montane;
- Inexistența școlilor profesionale cu specific pentru activitățile montane și un număr foarte redus al unităților școlare de profil;

Sist

emul educațional are un rol definitoriu, acela de a pregăti specialiști în domeniul turismului montan.

Unul dintre aspectele importante ale implicării ÎPT hunedorean în asigurarea de resurse umane pentru activitățile desfășurate în zonele montane, ca parte a asigurării unei dezvoltări durabile, este includerea **Colegiului Tehnic Agricol „Alexandru Borza” Geoagiu, ca unitate de învățământ în cadrul Programului Național de Educație și Formare Profesională pentru Dezvoltarea Integrată a Zonelor Montane**, proiect finanțat de Ministerul Educației și Culturii Austria. De asemenea dezvoltarea profilului servicii, domeniul Turism și alimentație la nivelul Liceului Teoretic Ghelari.

Obiectivele domeniului educațional în dezvoltarea durabilă a județului Hunedoara: asigurarea accesului la serviciul educațional de calitate; funcționarea durabilă a sistemului de învățământ; sporirea rolului sistemului de învățământ în dezvoltarea economică și a resurselor umane.

Strategii pe termen lung: sporirea accesului nediscriminatoriu a populației la serviciul educațional; perfecționarea sistemului în scopu integrării sociale a elevilor cu necesități educaționale speciale.

Oferta educațională la nivel de județ ar putea să cuprindă mai multe variante de calificare:

1. La nivelul școlii profesionale, nivel 3, pot exista următoarele calificări:

Fermier montan un lucrător calificat capabil să:

- înființeze, întrețină și să recolteze culturi specifice zonei montane;
- crească și îngrijească animale din zona montană (taurine, ovine, porcine, păsări);
- ofere servicii de agroturism în zona montană;
- obțină produse de origine vegetală și animală destinate livrării en-gros;
- vândă cu amănuntul pe piață sau să valorifice aceste produse prin activități complementare de agroturism;
- pregătească pensiunea pentru primirea clienților;
- asigure securitatea clienților și a bunurilor acestora;
- asiste clienții pe durata sejurului și rezolvarea reclamațiilor;

Lucrător în pensiuni agromontane

Calificarea „Lucrător în pensiuni agromontane” presupune competențe, deprinderi și abilități necesare coordonării și organizării serviciilor de agroturism aplicând legislația și reglementările privind securitatea, igiena, sănătatea la locul de muncă, prevenirea și stingerea incendiilor, rezolvă probleme specifice locului de muncă, întocmește documente de evidență economică, valorifică competențele cheie sociale, de comunicare, lucru în echipă, utilizare a softurilor specifice, îmbunătățire a calității la locul de muncă și de dezvoltare durabilă.

Lucrătorul în pensiuni agromontane este capabil să:

- execute activități de agroturism în zona montană;
- pregătească pensiunea pentru primirea clienților;
- asigure securitatea clienților și a bunurilor acestora;
- asiste clienții pe durata sejurului și rezolvarea reclamațiilor;
- execute lucrările de întreținere a pajiștilor și a vegetației forestiere;
- aplice tehnologii de creștere a animalelor în zona montană.

CDL-uri cu tematică montană, de exemplu:

- Obținerea și servirea preparatelor tradiționale în zona montană;
- Obiceiuri și tradiții specifice zonei montane;
- Organizarea activităților specifice zonei montane.

Marketing în agroturism;

- Managementul activităților de agroturism;
- Comportament și etică în agroturism;
- Amenajări pentru agroturism;
- Promovarea tradițiilor locale în agroturism.

Concluzii	Implicații pentru dezvoltarea resurselor umane, IPT
Ritmul susținut de creștere economică din ultimii ani, reflectat în dinamica PIB și a productivității muncii.	Este necesară o continuă prospectare și adaptare proactivă a sistemului de educație și formare profesională la nevoile pieței, ținând cont de contextul social și economic.
Provocări induse de procesul de integrare europeană Dinamica investițiilor brute și a investițiilor străine	Se impune: creșterea nivelului de calificare, importanța competențelor cheie, limbile străine, antreprenoriat, formarea unor competențe adecvate pentru: noile tehnologii, calitate, design, marketing, tehnici de vânzare Colaborarea între școli pentru calificările care presupun competențe combinate, de exemplu: tehnice și comerciale/economice, tehnice – artistice – IT Formarea continuă a profesorilor în parteneriat cu întreprinderile.
Tendința de creștere a ponderii unor sectoare economice (ex.: serviciile și construcțiile), în paralel cu scăderea ponderii altor sectoare în formarea PIB și a VAB regional. Diversitatea activităților industriale sau dimpotrivă concentrarea activităților industriale în anumite sectoare	Oferta educațională trebuie să reflecte, prin structura ofertei (proporțional cu nevoile pieței muncii) ponderea crescută a sectoarelor economice în dezvoltare: servicii, construcții.
Modificări structurale din economie evidențiate prin modificări ale ponderilor sectoarelor și activităților economiei naționale la formarea PIB și VAB	Identificarea domeniilor și pofilelor de formare profesională inițială prioritare pentru dezvoltarea locală Competențe adecvate și o mobilitate ocupațională sporită (inclusiv intersectorială) a forței de muncă. Adaptări prin curriculum în dezvoltare locală (CDL). Realizarea de CDL conform cerințelor agenților economici.
Ponderea crescândă a IMM	Adaptabilitate crescută a forței de muncă la sarcini de lucru diverse Asigurarea unei pregătiri de bază largi, competențe tehnice generale solide. Consolidarea pregătirii profesionale, indiferent de calificare, cu competențe specifice economiei de piață Adaptări prin curriculum în dezvoltare locală (CDL) Dezvoltarea parteneriatului școală-agenți economici

5. PIAȚA MUNCII

5.1. Indicatori statistici ai pieței muncii

În ultimii ani piața muncii din România a suferit transformări majore în contextul procesului de restructurare economică manifestată prin reducerea populației active, creșterea populației ocupate și scăderea numărului de șomeri. Piața muncii județene reflectă în mare tendințele de la nivel național. Astfel, **Potrivit Balanței Forței de Muncă la 1 ianuarie 2021, populația ocupată civilă în România** era de 7,6 milioane persoane, din care salariați 5,5 milioane persoane. Cei mai

mulți

salariați lucrau în sectorul serviciilor (3,5 milioane persoane) iar în industrie și construcții erau ocupate 1,85 milioane persoane. În agricultură, silvicultură și piscicultură erau ocupate 0,1 milioane persoane.

În 2022, rata de ocupare a resurselor de muncă (proporția persoanelor ocupate în totalul resurselor de muncă) a fost de 62,3%, având valori mai reduse cu 9,4 puncte procentuale, la persoanele de sex feminin (57,4%), comparativ cu rata ocupării la bărbați (66,8%). Populația activă civilă era la 1 ianuarie 2022 de 7835,6 mii persoane, reprezentând 41,2% din populația totală a țării.

Cererea se exprimă prin intermediul numărului de locuri de muncă vacante la un anumit moment. Satisfacerea nevoii de muncă se realizează pe seama utilizării disponibilităților de muncă existente în societate, adică a volumului de muncă ce poate fi depusă de populația aptă de muncă într-o perioadă dată. Trebuie să avem în vedere că nu toate disponibilitățile de muncă se constituie în ofertă, ci numai acelea care se perfectează cu un contract legal de muncă. Oferta de muncă este formată din munca pe care o pot depun membrii societății în condiții salariale. Prin urmare, în oferta de muncă nu se includ femeile casnice, studenții, precum și persoanele care depun activități nesalariale (munca la negru). Oferta de muncă se exprimă prin diferența dintre populația aptă, disponibilă și numărul persoanelor casnice, studenților și celor care nu doresc să presteze nici un fel de activitate, întrucât, au suficiente resurse pentru a-și asigura un nivel de trai decent sau au alte preocupări. În acest sens se supun atenției următoarele aspecte:

- pe termen scurt, cererea de muncă este practic invariabilă, deoarece dezvoltarea unor activități existente și inițierea altora noi, generatoare de locuri de muncă, presupun o anumită perioadă de timp;
- oferta de muncă în ansamblul său se formează în decursul unui timp îndelungat în care crește și se instruește fiecare generație de oameni până la vârsta la care se poate angaja;
- posesorii forței de muncă au o mobilitate relativ redusă; oamenii nu se deplasează dintr-o localitate în alta și nu-și schimbă cu ușurință munca, ci sunt atașați mediului economicosocial, chiar dacă nu au avantaje economice. De asemenea, oferta de muncă depinde de vârsta, sexul, starea de sănătate, aptitudinile fiecărei persoane, condițiile de muncă și alte aspecte care nu sunt neapărat de natură economică.

Conform cerințelor Uniunii Europene politica ocupării forței de muncă face parte din politica socială a unei țări alături de: securitatea socială și politică; menținerea veniturilor (în special prin pensii și indemnizații de șomaj); politica educațională; politica asistenței medicale; politica locuințelor sociale; asistența socială; politica mediului (ecologică); politica în domeniul culturii; politica pentru tineret. Evoluția resurselor de muncă în România s-a aflat, în ultimul deceniu, și sub impactul unor fenomene demografice și sociale precum: accelerarea scăderii fertilității și menținerea mortalității la un nivel ridicat, creșterea emigrației, etc. Aceste fenomene au contribuit la creșterea ponderii populației în vârstă de 60 ani și peste, precum și la menținerea la un nivel înalt a ratei de dependență demografică, cu deosebire în mediul rural. Pe piața forței de muncă meseriile evoluează, iar un anumit număr de puncte de referință în ceea ce privește piața muncii trebuie reexamineate. Lucrătorii sunt îndreptățiți să primească, din parte Serviciilor de Ocupare, informații asupra schimbărilor din tehnologie, precum și asupra repercursiunilor din domeniul economic, pentru a putea anticipa care este pregătirea profesională de care au nevoie sau modul de adaptare la cerințele întreprinderii.

Conform **Institutului Național de Statistică**, populația rezidentă din această regiune, în anul **2022, a fost de 1,67 milioane persoane**. Se remarcă și caracterul multiethnic al populației din regiune, fapt reflectat în învățământ, unde se utilizează și limbile minorităților etnice sau o limbă de circulație internațională.

La 01.01.2022, conform Balanței Forței de Muncă, populația ocupată civilă a fost de 749,4 mii persoane, reprezentând 65,7% din resursele de muncă ale regiunii.

Rata șomajului înregistrat la data de 31 martie 2023 a fost de 1,6% fiind înregistrați 12,6 mii șomeri.

Din punct de vedere al participării la principalele activități economice, ponderea populației ocupate civile în industrie și construcții este de 37,4%, în timp ce populația ocupată civilă în agricultură, silvicultură și pescuit este de 10% iar în servicii este predominantă (52.6%).

Regi

Regiunea Vest manifestă avantaje competitive importante față de celelalte regiuni din România. Condițiile pedoclimaterice din regiune favorizează o exploatare agricolă eficientă. De asemenea, se constată interesul ridicat al investitorilor din UE pentru terenurile agricole din regiune, aceștia cultivând produse agricole bio și ecologice destinate exportului.

În ceea ce privește industria regiunii, semnificative sunt: industria alimentară, mașini și echipamente electrice, mijloace pentru transportul feroviar de marfă și călători, producția de mobilier, echipamente auto, construcția de mașini grele, confecții, tricotaje și încălțăminte, industria extractivă, siderurgică, metalurgică.

Sectorul serviciilor are o pondere importantă în regiune, fiind dezvoltate următoarele ramuri: comerț, transporturi, depozitare, comunicații, turism. Regiunea se leagă de Ungaria și Serbia și Muntenegru prin magistrale europene, stradale și feroviare. Orașele Arad și Timișoara dispun de aeroporturi cu capacități moderne de preluare a fluxului aerian.

Conform datelor statistice ale ANOFM, la finele lunii martie 2023, cei mai importanți angajatori din regiune, ca număr de salariați, sunt: SC Profi Rom Food SRL, SC Continental Automotive Romania, SE Bordnetze SRL, Hella Romania, Spitalul Clinic Județean de Urgență Timiș, SC Leoni Wiring Systems Arad, APTIV Technology Services, SC Flextronics Romania SRL, SC TRW Automotive Safety Sys, Sews Romania Deva, Complexul Energetic Hunedoara.⁴

Concurența pe piețele forței de muncă este dură, dat fiind faptul că nu vor exista suficiente posturi pentru toată forța de muncă activă, în momentul în care vor avea loc schimbările impuse de modernizarea proceselor de activitate. De aceea, în acest context, analiza Planul local de acțiune pentru învățământ 29 fluctuațiilor care apar în domeniul ocupațional, poate conduce la o previziune care să constituie o bază fundamentată științific pentru politicile de formare profesională. Autoritățile publice vor trebui să asigure lucrătorilor posibilitatea de a învăța pe tot parcursul vieții și de a-și actualiza în permanență calificările pe care le au, oricine ar fi angajatorul lor sau condițiile de muncă. Pentru analiza principalilor indicatori, care se referă la piața muncii, se utilizează două serii de date statistice: Balanța Forței de Muncă (BFM) și Ancheta Forței de Muncă în Gospodăria (AMIGO). BFM permite comparabilitatea teritorială, pe nivelele de agregare național, regional și județean, iar AMIGO permite comparabilitatea la nivel național între regiunile de dezvoltare și comparabilitatea cu statistica europeană (EUROSTAT).

5.1.1. Participarea la forța de muncă

Economia de piață și-a pus amprenta asupra caracteristicilor pieței muncii, determinând modificări semnificative de volum și structură ale principalilor indicatori ai forței de muncă.

Populația ocupată.

Forța de muncă este una dintre cele mai importante resurse ale județului Hunedoara, care contribuie în mod direct la dezvoltarea economică a zonei și la creșterea calității vieții locuitorilor, cu atât mai mult cu cât județul, la fel ca întreaga țară, trebuie să contracareze efectele negative ale îmbătrânirii populației și ale emigrației. Conform datelor Institutului Național de Statistică, principalii indicatori care caracterizează forța de muncă vor fi analizați în cele ce urmează. La începutul anului 2022, resursele de muncă au fost de 12.201,4 mii persoane reprezentând 55,65% din populația totală a țării.

Ponderea majoritară în resursele de muncă au deținut-o bărbații 6.301,3 (51,64%).

În județul Hunedoara, în anul 2022 se înregistra un volum de resurse de muncă de 232,3 mii de persoane, în timp ce în anul 2016 s-au înregistrat 251,7 mii de persoane (scădere cu 19,4 mii de persoane), așadar o scădere de -7,7% (cea mai mare scădere înregistrată în regiunea Vest, singurul județ din regiune care a înregistrat o creștere fiind județul Timiș cu 0,84%). **Populația ocupată civilă în județul Hunedoara era în anul 2022 de 149,4 mii de persoane, cu -12,37% mai puțin decât înregistra în anul 2016, cu o scădere mai mare decât cea a județului Arad și mai mică decât cea din Caraș Severin.** De asemenea, la nivelul regiunii Vest, se înregistra o scădere a populației ocupate civile de -10,21% pentru perioada raportată.

⁴ https://eures.europa.eu/living-and-working/labour-market-information/labour-market-information-romania_ro

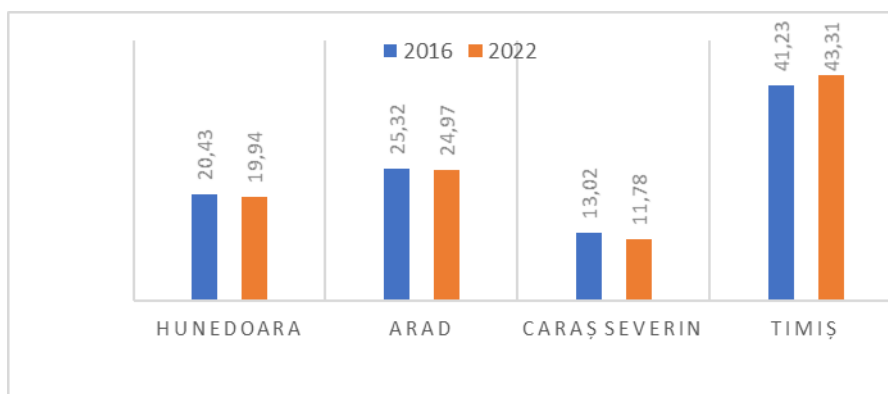
TABEL :
POPULAȚIA OCUPATĂ CIVILĂ ÎN JUDEȚUL HUNEDOARA ȘI REGIUNEA VEST, ÎN

	2016	2017	2018	2019	2022	Dinamică (%)
Hunedoara	170,5	168,6	166,4	166,4	149,4	-12,37
Arad	211,3	210,2	211,3	209,3	187,1	-11,45
Caraș Severin	108,7	105,4	103,3	103,1	88,3	-18,76
Timiș	344,1	346,3	348,9	347,8	324,6	-4,86
Regiunea VEST	834,6	830,5	829,9	826,6	749,4	-10,21

PERIOADA 2014-2019 (MII DE PERSOANE, %)

Structura pe județe arată că cea mai mare parte a populației ocupate din regiunea Vest provenea din județul Timiș (43,31% din total), urmat de județul Arad (24,96%) și **Hunedoara (19,93% din total)**. Se poate constata, de asemenea, că județul Hunedoara și-a redus ponderea în total regiune de la 20,13%, în anul 2019, la 19,93% în anul 2022.

FIGURA 5.1 : STRUCTURA POPULAȚIEI OCUPATE CIVILE ÎN JUDEȚUL HUNEDOARA ȘI ÎN REGIUNEA VEST, ÎN ANII 2016 ȘI 2022 (%)

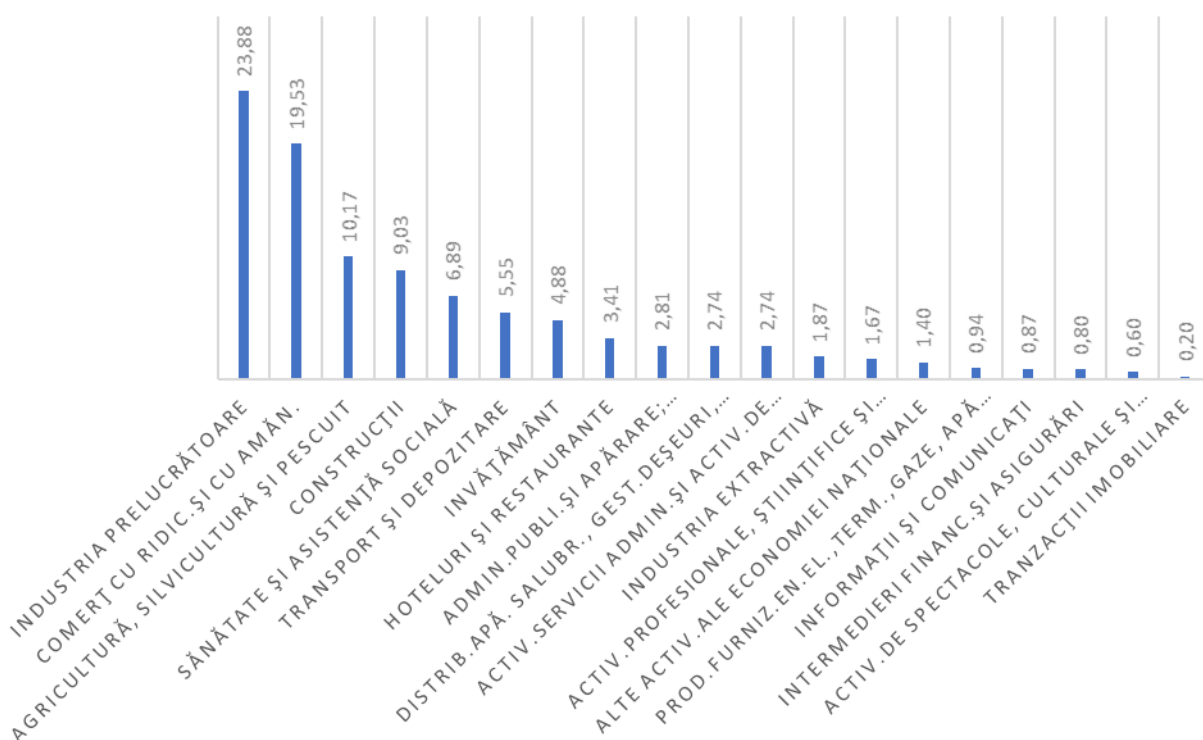

Rata de activitate

Populația ocupată civilă cuprinde, potrivit metodologiei balanței forței de muncă, toate persoanele care au o ocupație aducătoare de venit, pe care o exercită în mod obișnuit într-una din activitățile economiei naționale, fiind încadrate într-o activitate economică sau socială, în baza unui contract de muncă sau în mod independent (pe cont propriu), în scopul obținerii unor venituri sub formă de salarii, plată în natură etc. **În anul 2021, structura populației ocupate civile în județul Hunedoara arată că există o concentrare mare a acestora în domeniul industrial (23,8%), urmată de comerț (19,53%) și agricultură (10,17%).**

FIGURA 5.2-POPULAȚIA OCUPATĂ CIVILĂ PE SECTOARE DE ACTIVITATE

POPULAȚIA OCUPATĂ CIVILĂ (%DIN TOTAL)

Sursa: INS, Anuarul statistic (Balanța forței de muncă - la sfârșitul anului)

Rata de ocupare

Rata de ocupare în județul Hunedoara la 1 ianuarie **2023 este de 69,29%, în ușoară scădere față de anul 2018, când înregistra valoarea de 69,4%, fiind plasată sub media regională (73,80%), după județele Arad (75,10%) și Timiș (79,38%).**

TABEL: RATA DE OCUPARE A RESURSELOR DE MUNCĂ PE SEXE, JUDEȚE ȘI LA NIVELUL REGIUNII VEST (%)

		2016	2017	2018	2019	2022	2023
Total	Regiunea VEST	70,9	71,1	72,1	72,3	65,73	73,80
	Arad	78	78,2	79,7	79,4	70,79	75,10
	Caraș Severin	61,4	60,5	60,6	60,8	52,74	62,15
	Hunedoara	68,1	68,6	69,4	70,3	64,31	69,29
Masculin	Timiș	71,8	72,3	73,3	73,5	68,19	79,38
	Regiunea VEST	76	75,3	77,5	76,7	73,02	80,19
	Arad	83,1	84	85,4	85,2	77,88	68,23
	Caraș Severin	65	63,6	65,8	64,2	60	82,90
	Hunedoara	70,2	68,8	69,4	70,3	68,29	71,2
	Timiș	79,1	78,1	81,5	79,7	77,27	87,48
Feminin	Regiunea VEST	65,4	66,	66,4	67,5	58,06	66,97
	Arad	72,5	71,	73,7	73	63,26	55,46
	Caraș Severin	57,5	57	54,9	56,9	44,99	66,69
	Hunedoara	65,7	68,3	69,5	70,2	59,96	67,21
	Timiș	64,2	66,3	64,9	66,8	58,83	73,22

Populația activă din județul Hunedoara era în anul 2021: 155,60 mii de persoane, cu - 9,6% mai puțin decât în anul 2014 (172,2 mii de persoane).

5.1.2. Structura populației ocupate

În județul Hunedoara, la sfârșitul anului 2021, efectivul de salariați era de 109.682, cu 2,09% mai puțini față de anul 2018, când erau 112027 de salariați. Dintre aceștia, 49,08% sunt persoane de gen feminin și 50,92% sunt bărbați. De asemenea, se constată că salariații de gen feminin au cunoscut o scădere în perioada analizată, de 7,22%, în timp ce salariați bărbați au înregistrat o creștere de 3,41%.

FIGURA 5.3 : EVOLUȚIA EFECTIVULUI DE SALARIAȚI ÎN JUDEȚUL HUNEDOARA, ÎN PERIOADA 2018-2021(NR. DE PERSOANE)

5.1.3. Structura populației civile pe principalele activități ale economiei naționale

TABEL: EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SALARIAȚI ÎN JUDEȚUL HUNEDOARA, ÎN PERIOADA 2018-2021 (LA SFÂRȘITUL ANULUI) (PERSOANE, %)

	2018	2019	2020	2021	Structură %	Dinamică %
Total județ	105407	104195	101414	101482	100,00	-3,72
Agricultură, silvicultură și pescuit	2949	3137	2808	2764	2,72	-6,27
Industrie	36569	35997	33546	32795	32,32	-10,32
- Industria extractivă	3903	3712	3470	3074	3,03	-21,24
- Industria prelucrătoare	26936	26432	24704	24783	24,42	-7,99
- Producția și furnizarea de energie electrică, termică, gaze, apă caldă, aer condiționat	2156	2120	2052	1749	1,72	-18,88
- Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	3574	3733	3320	3190	3,14	-10,74
Construcții	8705	8619	8725	8991	8,86	3,29
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, reparații de autovehicule și motociclete	20697	20260	20377	20079	19,79	-2,99
Transport și depozitare	3900	3934	3772	3995	3,94	2,44
Hoteluri și restaurante	3218	3028	3295	3350	3,30	4,10
Informații și comunicații	723	732	672	900	0,89	24,48
Intermedieri financiare și asigurări	1115	1046	950	916	0,90	-17,85
Tranzacții imobiliare	279	313	239	224	0,22	-19,71
Activități profesionale, științifice și tehnice	2007	1976	1987	1922	1,89	-4,24
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	4171	3749	3643	3826	3,77	-8,27
Administrație publică și apărare; asigurări	4116	4132	4022	4012	3,95	-2,53

sociale din sistemul public	6887	6797	6794	6786	6,69	-1,47
Învățământ	8504	8839	9022	9330	9,19	9,71
Sănătate și asistență socială	807	843	797	792	0,78	-1,86
Activități de spectacole, culturale și recreative	760	793	765	800	0,79	5,26

Date Anuarul statistic al județului Hunedoara, 2022.

Evoluția ponderii salariaților pe activități ale economiei naționale - Regiunea vest Comparație 2021 – 2022

Analizând evoluția salariaților la nivelul regiunii în anii 2021 – 2022 se pot evidenția următoarele aspecte:

Se observă o ușoară creștere a salariaților din economie cu 0,47 %, scăderi fiind în Hunedoara -0,61 % și în Arad – 0,52, creștere avem în Caraș Severin 1,76 % și în Timiș 1,18%

TABEL: EVOLUȚIA PONDERII SALARIAȚILOR PE ACTIVITĂȚI ALE ECONOMIEI NAȚIONALE REGIUNEA VEST

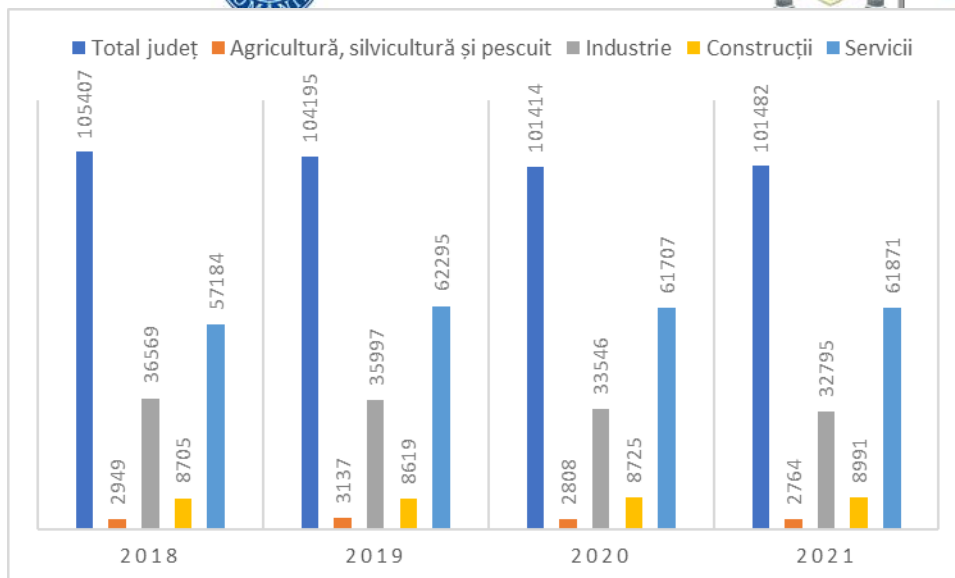
	2021	2022	Dinamica %
	dec.	dec.	
Total regiune VEST	556564	559201	0,47
Agricultură, Silvicultură și Pescuit	15706	15968	1,67
Industrie și Construcții	225815	222320	-1,55
Servicii	315043	320913	1,86
Total ARAD	133624	132934	-0,52
Agricultură, Silvicultură și Pescuit	4105	4264	3,87
Industrie și Construcții	60944	58802	-3,51
Servicii	68575	69868	1,89
Total Caras-Severin	53741	54688	1,76
Agricultură, Silvicultură și Pescuit	2501	2501	0,00
Industrie și Construcții	19006	19221	1,13
Servicii	32234	32966	2,27
Total Hunedoara	110031	109363	-0,61
Agricultură, Silvicultură și Pescuit	3115	3081	-1,09
Industrie și Construcții	46284	44072	-4,78
Servicii	60632	62210	2,60
Total Timis	259168	262216	1,18
Agricultură, Silvicultură și Pescuit	5985	6122	2,29
Industrie și Construcții	99581	100225	0,65
Servicii **)	153602	155869	1,48

Evoluția ponderii salariaților pe activități ale economiei naționale - Județul Hunedoara

Analizând evoluția salariaților în județ în perioada 2018 – 2021 se pot evidenția următoarele aspecte:

Se observă o ușoară scădere a populației ocupate din economie cu -3,72 %, scăderi mari fiind în industrie – 10,32% și în agricultură – 6,27, creștere avem în construcții 3,29% și în servicii 8,20%

FIGURA 5.4. – STRUCTURA POPULAȚIEI OCUPATE CIVILE, PE ACTIVITĂȚI – JUDEȚUL HUNEDOARA

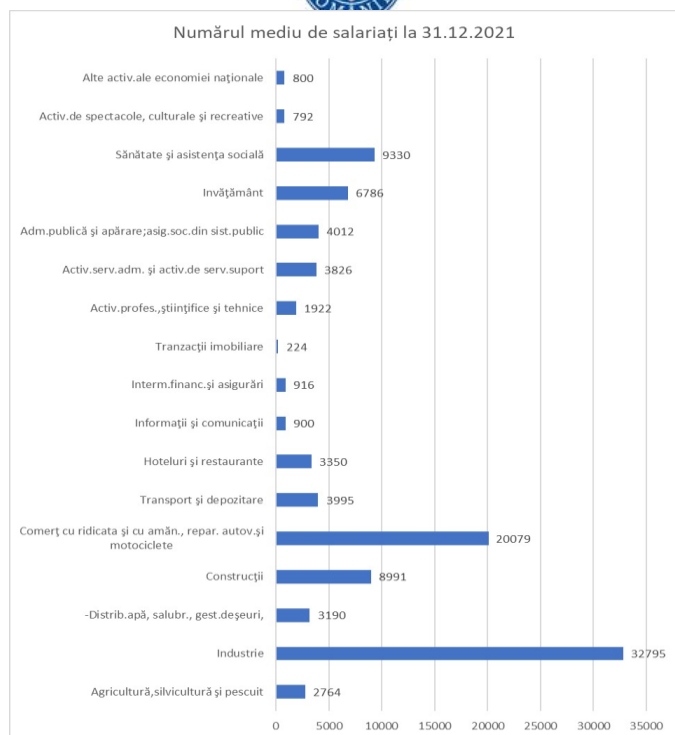
TABEL: EVOLUȚIA PONDERII SALARIAȚILOR PE ACTIVITĂȚI ALE ECONOMIEI NAȚIONALE JUDEȚUL HUNEDOARA

	2018	2019	2020	2021	Structură %	Dinamică %
Total județ	105407	104195	101414	101482	100,00	-3,72
Agricultură, silvicultură și pescuit	2949	3137	2808	2764	2,72	-6,27
Industrie	36569	35997	33546	32795	32,32	-10,32
Construcții	8705	8619	8725	8991	8,86	3,29
Servicii	57184	62295	61707	61871	60,97	8,20

5.1.4. Numărul mediu al salariaților și muncitorilor pe activități ale economiei naționale

Repartizarea, în ordine descrescătoare, pe principalele sectoare de activitate, este următoarea: **32,32% în industrie, 19,79% în comerțul cu ridicata și amănuntul 19,44% și în construcții cu 8,86%.**

FIGURA 5.5-NUMĂRUL MEDIU DE SALARIAȚI

În ceea ce privește contextul regional, în anul 2022, se poate afirma că județul Hunedoara ocupă locul trei la numărul de salariați (19,33%), înaintea județului Caraș Severin (9,91%), primul loc fiind deținut de județul Timiș (45,46%). **Județele Hunedoara, Arad și Caraș Severin și-au redus contribuția în total regiune în anul 2022 față de 2017**, în timp ce județul Timiș și-a crescut aportul (de la 44,60% la 45,46%). În dinamică, județul Hunedoara a înregistrat o creștere a numărului de salariați (+10,39%). Pe ansamblu, regiunea Vest a înregistrat o creștere a numărului de salariați cu 15,97% în perioada 2017-2022.

5.2. Informații parțiale

La nivelul județului Hunedoara, o analiză comparativă a ratei de ocupare și a ratei de activitate prezintă următoarea situație:

- **Rata de ocupare în județul Hunedoara la 1 ianuarie 2023 era de 69,29%, în ușoară scădere față de anul 2018**, când înregistra valoarea de 69,4%, valoarea este mai mică comparativ cu media regională de 73,80%, cea mai mare valoare fiind înregistrată în județul Timiș (79,38%).
- **Rata de activitate a resurselor de muncă** (ponderea persoanelor active în resursele de muncă) **la 1 ianuarie 2023** a fost de 67,2%. Rata de activitate pentru bărbați (71,4%) a fost superioară celei corespunzătoare femeilor (62,6%) cu 8,8 puncte procentuale.

TABEL: EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SALARIAȚI LA NIVEL REGIONAL, ÎN ANII 2017 ȘI 2022 (NR., %)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Dinamica%
VEST	525,9	537.5	554.9	573.2	590.9	609,9	15,97
Arad	130,7	134.5	139.7	144.8	149.4	154,2	17,98
Caraș Severin	53,9	54.4	55.5	57.2	58.8	60,5	12,24
Hunedoara	106,8	107.4	109.3	111.6	114.5	117,9	10,39
Timis	234,6	241.2	250.3	259.6	268.2	277,3	18,20

5.2.1. Ana

liza comparativă pe ocupații a șomajului și locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM Hunedoara

În județul Hunedoara, șomajul reprezintă principala cauză de sărăcie pentru populația aflată în grupa de vârstă activă. Riscul sărăciei pentru șomeri este de peste cinci ori mai mare decât pentru cei care au un loc de muncă.

La sfârșitul lunii octombrie 2023, în evidențele Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Hunedoara erau înregistrați 6.829 șomeri (din care 3.697 femei), rata șomajului fiind de 4,38 %.

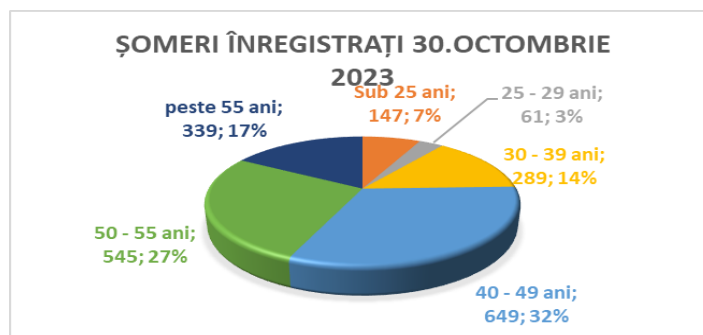
Din totalul de 6.829 persoane înregistrate în evidențele AJOFM Hunedoara, 2.030 erau beneficiari de indemnizație de șomaj, iar 4.799 erau șomeri neindemnizați. În ceea ce privește mediul de rezidență, 2.349 șomeri provin din mediul rural și 4.332 sunt din mediul urban.

Structura șomajului pe grupe de vârste se prezintă sugestiv astfel:

Șomerii cu studii liceale au ponderea cea mai mare în totalul șomerilor înregistrați în evidențele AJOFM Hunedoara 28 %, urmat de cei cu studii gimnaziale 27 %, iar 19 % sunt șomeri fără studii și cu nivel de studii primare. Șomerii care au absolvit învățământul profesional sau școli de arte și meserii reprezintă 16%, cei cu studii superioare sunt 8 %, iar cei cu învățământ postliceal sunt 2 %.

Structura șomerilor înregistrați pe nivel de ocupabilitate, stabilit prin profilare, se prezintă astfel: 322 persoane foarte greu ocupabile, 1.700 greu ocupabile, 4.286 mediu ocupabile, iar 373 sunt persoane ușor ocupabile. Încadrarea într-o categorie de ocupabilitate se realizează ca urmare a activității de profilare a persoanelor înregistrate în evidențele noastre.

FIGURA 5.6. STRUCTURA SOMAJULUI PE CATEGORII DE VARSTA

Structura șomajului înregistrat la agenția de ocupare a forței de muncă din județul Hunedoara este prezentat în figura 4.5. de unde se constată că procentul cel mai mare de persoane fără un loc de muncă este cel din categoria 40-49 de ani, iar cel mai mic se regăsește în categoria 25-29 de ani.

Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul profesional și tehnic

În perioada 2018-2022 se constată o scădere a forței de muncă din domeniul agriculturii, silviculturii, pisciculturii precum o ușoară scădere din ramura industriei. Dezvoltarea serviciilor, a dus la creșterea semnificativă a ratei de ocupare în acest sector de activitate. O ușoară creștere a forței de muncă s-a înregistrat și în domeniul construcțiilor.

Pentru creșterea gradului de ocupare a absolvenților de învățământ profesional și tehnic, se recomandă orientarea în calificări specifice serviciilor și construcțiilor.

Promovarea dezvoltării propriiei afaceri, contribuie la relansarea economică a zonei și implicit a integrării mult mai ușoare a absolvenților pe piața forței de muncă.

Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru școala postliceală

Se

constată că nivelul de pregătire la nivel postliceal are un procent de reprezentativitate scăzut în rândul populației ocupate, datorată necorelării specializării cu cerințele pieței muncii.

În acest sens se impune autorizarea ca furnizori de formare a cât mai multor școli din județ care să formeze personal conform cerințelor agenților economici.

Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul superior

Din total populație ocupată se constată că cea mai mică pondere o deține populația cu studii superioare. Aceasta se datorează instabilității economice, lipsei strategiilor de dezvoltare a regiunii și implicit a județelor, a pregătirii profesionale necorespunzătoare domeniilor de activitate aflate în ascensiune, precum și salariilor necorespunzătoare acordate persoanelor cu studii superioare.

5.2.2. Evoluțiile recente ale șomajului și a locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM (aspecte critice în contextual crizei economice și financiare)

Referitor la structura șomajului pe nivele de educație, putem observa la sfârșitul anului 2020 că cea mai afectată categorie și totodată expusă riscului este cea a tinerilor cu nivel de educație primar, gimnazial și profesional atât la nivel național cât și la nivel regional pe regiunea VEST cu un total de :

-10215 șomeri beneficiari de indemnizație de șomaj din care 4880 sunt de nivel educație primar, gimnazial și profesional și 7380 sunt șomeri neindemnizați.

La polul opus se situează cei cu nivel de educație universitar, 1596 șomeri identificați la nivel regional, pe perioada analizată, cu ponderi mai mari decât cele înregistrate la nivel național. Această situație poate fi corelată cu faptul că o mare parte a absolvenților de studii superioare acceptă locuri de muncă sub calificarea lor, iar aceste poziții sunt mai vulnerabile schimbărilor de pe piața muncii, cu risc mai mare de șomaj.

Pentru șomerii înregistrați pe nivele de educație, în anul 2020, județele prezintă deviații semnificative. Pentru șomerii înregistrați cu studii Primar, gimnazial și profesional cele mai mari valori se înregistrează în județul Hunedoara, cu o pondere de 35,24%, cea mai scăzută pondere o are județul Caraș Severin cu o pondere de 14,18%.

În ceea ce privește șomerii înregistrați cu nivel de educație *Liceal și postliceal* se înregistrează valori ale mediei apropiate de media regională în județele Timiș (26,44%), Arad 23,96% (Hunedoara cu cea mai ridicată rată (33,91%) și Caraș-Severin cu cea mai scăzută 15,56% . Referitor la șomerii înregistrați cu nivel de educație *universitar* se înregistrează următoarele valori: Timiș 35,52% urmată de Hunedoara cu 30,07%.

6. ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL ȘI TEHNIC DIN JUDEȚ

6.1. Indicatori de context

6.1.1. Contextul european

Europa încearcă să recupereze o criză economică severă și financiară. Rata șomajului este mare - în special în rândul tinerilor. Criza a subliniat nevoia de a reforma economiile și societățile noastre. Europa vrea să devină mai inteligentă, mai durabilă și mai inclusivă. Pentru a realiza acest lucru avem nevoie de învățământ flexibil, de înaltă calitate și de sisteme de formare care să răspundă nevoilor actuale și viitoare.

Procesul de la Copenhaga a jucat un rol crucial în creșterea gradului de conștientizare a importanței învățământului profesional și tehnic la nivelul fiecărei națiuni cât și la nivel european.

Europa 2020 oferă o imagine de ansamblu a economiei sociale de piață a Europei pentru secolul al XXI-lea. Europa 2020 propune trei priorități care se susțin reciproc:

- creștere inteligentă: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- creștere durabilă: promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;

- creștere favorabilă incluziunii: promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială. UE trebuie să definească direcția în care vrea să evolueze până în anul 2020.

În acest scop, Comisia Europeană propune următoarele obiective principale pentru UE:

- 75 % din populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani ar trebui să aibă un loc de muncă;
- 3 % din PIB-ul UE ar trebui investit în cercetare-dezvoltare (C-D);
- obiectivele „20/20/20” în materie de climă/energie ar trebui îndeplinite (inclusiv o reducere a emisiilor majorată la 30%, dacă există condiții favorabile în acest sens);
- rata abandonului școlar timpuriu ar trebui redusă sub nivelul de 10 % și cel puțin 40% din generația tânără ar trebui să aibă studii superioare;
- numărul persoanelor amenințate de sărăcie ar trebui redus cu 20 de milioane.

Între elementele, ce marchează procesele economice mondiale, se număra și problemele educaționale, gestiunea proceselor din învățământul preuniversitar. De aceea, abordarea sintetică a problematicii educaționale în România, studiata prin prisma proceselor și fenomenelor de dezvoltare economică a societății, dar și datorate necesității aderării procesului educațional preuniversitar românesc la exigențele Uniunii Europene, se evidențiază ca fiind actuale și importante.

Învățământul profesional și tehnic ar trebui să joace un rol deosebit în atingerea celor două obiective europene stabilite în domeniul educației până în 2020, și anume - de a reduce rata abandonului școlar timpuriu la mai puțin de 10% și să crească cota tinerilor de 30-34 ani care au absolvit studii superioare sau echivalentul la cel puțin 40%.

Luând în considerare prioritățile și obiectivele generale ale Strategiei Europene de mai sus-menționate s-au adoptat următoarele:

- o viziune globală pentru învățământul profesional și tehnic în 2020;
- 11 obiective strategice pentru perioada 2011-2020 pe baza acestei viziuni;
- 22 rezultate pe termen scurt la nivel național pentru primii 4 ani (2012-2015), cu indicarea sprijinului la nivelul UE;
- principii generale care stau la baza guvernării și dreptul de proprietate asupra Procesului de la Copenhaga.

Până în 2020, sistemele europene de învățământ profesional și tehnic ar trebui să fie mai atractive, relevante, orientate spre carieră, inovatoare, accesibile și mai flexibile decât în 2010, și ar trebui să contribuie la excelența și echitatea în învățarea continuă prin oferirea de:

- învățământ profesional și tehnic atractiv și inclusiv, cu profesori și formatori de înaltă calificare, metode inovatoare de învățare, infrastructuri și facilități de înaltă calitate, căi de educație și formare cu o mai mare relevanță pe piața de formare a forței de muncă;
- învățământ profesional și tehnic inițial de înaltă calitate profesională, care este considerate ca o opțiune atrăgătoare de către cei care învață, părinți și societate în general, de aceeași valoare ca învățământul general. Învățământul profesional și tehnic inițial ar trebui să dezvolte cursanților atât competențe cheie cât și competențe profesionale specifice;
- învățământ profesional și tehnic continuu ușor accesibil și orientat spre cariera pentru angajați, angajatori, antreprenori independenți și șomeri, care facilitează atât competența de dezvoltarea carierei cât și flexibilitate;
- sisteme flexibile de învățământ profesional și tehnic, bazat pe o abordare rezultatelor învățării, care asigură flexibilitatea învățării, care permit permeabilitatea între diferitele tipuri de educație și formare profesională (educația școlară, formarea profesională, învățământul superior, educația adulților) și care răspunde pentru validarea învățării non-formale și informale, inclusiv competențele dobândite în cadrul acestor activități;
- educație și formare europeană, cu sisteme transparente de calificare care permit transferul și acumularea rezultatelor învățării, precum și recunoașterea calificărilor și competențelor și care să faciliteze mobilitatea transnațională;

- creșterea substanțială a oportunităților pentru mobilitatea transnațională a studenților și a absolvenților de învățământ profesional și tehnic;
- informație ușor accesibilă și de înaltă calitate pe tot parcursul vieții, servicii de orientare și consiliere, care formează o rețea coerentă și care să permită cetățenilor europeni să ia decizii și de a gestiona procesul de învățare și cariera profesională.

6.1.2. Contextul național

Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2016-2020, propune o abordare coerentă a formării profesionale inițiale și a formării profesionale continue, care să conducă la dezvoltarea unui sistem de formare profesională accesibil, atractiv, competitiv și relevant pentru cerințele pieței muncii. Strategia abordează în mod integrat educația și formarea profesională inițială și continuă și urmează ciclului de politici publice 2007 – 2013 în domeniul dezvoltării resurselor umane.

Strategia educației și formării profesionale este complementară Strategiei Naționale de Învățare pe Tot Parcursul Vieții 2015-2020 și Strategiei privind reducerea părăsirii timpurii a școlii și propune o viziune globală asupra dezvoltării/consolidării întregului sistem de educație și formare profesională adresat participanților la învățarea pe tot parcursul vieții. Totodată, din perspectiva calificărilor și competențelor, aceasta propune o abordare conexată cu strategiile elaborate de Ministerul Muncii, Protecției Sociale, Familiei și Persoanelor Vârstnice în domeniul ocupării și echității sociale.

Obiectivele, principiile și direcțiile de acțiune ale strategiei sunt fundamentate pe o analiză a sistemului de educație și formare profesională și sunt elaborate luând în considerare rolul major pe care formarea profesională îl are pentru dezvoltarea economică și socială a României, și pentru coeziunea teritorială precum și experiențele acumulate în perioada de programare 2007 – 2013. Elaborarea strategiei s-a realizat în contextul Strategiei Europa 2020, care promovează creșterea inteligentă, realizabilă prin investiții majore în educație, cercetare și inovare sustenabilă, creșterea incluzivă, cu accent pe crearea de locuri de muncă și reducerea sărăciei - Comisia Europeană¹, precum și în acord cu principiile și instrumentele europene pentru cooperare în educație și formare profesională. Strategia educației și formării profesionale răspunde obiectivelor strategice pentru deceniul 2010 – 2020 formulate prin Cadrul Strategic ET 2020, cu accent pe consolidarea sistemelor de formare profesională pentru ca acestea să devină mai atractive, relevante, orientate către carieră, inovative, accesibile și flexibile, adaptate necesităților pieței forței de muncă.

Strategia educației și formării profesionale răspunde obiectivului global al României de a reduce discrepanțele de dezvoltare economică și socială între România și statele membre ale UE. De asemenea, documentul strategic ia în considerare obiectivul național pentru orizontul 2020 din Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă a României 2013-2020-2030, privind atingerea nivelului mediu de performanță al UE în domeniul educației și formării profesionale.

„Să se asigure creșterea calității și a accesului la învățământul profesional și tehnic, la ucenicii, la învățământul terțiar și la învățarea pe tot parcursul vieții și să le adapteze la necesitățile pieței forței de muncă. Să se asigure un acces mai bun la serviciile de educație și de îngrijire a copiilor preșcolari. Șansa de ocupare a tinerilor devine puternic dependentă de competitivitatea acestora în comparație cu populația ocupată existentă.

Competitivitatea poate fi asigurată printr-un nivel de calificare cât mai ridicat, prin calificări în domenii și sectoare în dezvoltare, (în vederea ocupării unor locuri de muncă nou create) respectiv cu pondere mare în economia regională.

Sistemul educațional poate avea o contribuție majoră la reducerea șomajului, echilibrarea pieței forței de muncă, creșterea veniturilor și dezvoltarea economică. Pentru aceasta sunt necesare acțiuni prin care procesul de instruire să fie adaptat la cerințele pieței muncii și calitatea acestuia să se alinieze la nivelul european. În acest sens un element important îl reprezintă accentuarea „angajabilității” absolvenților.

În ceea ce privește țintele asumate de statele membre, de România în raport cu țintele europene, procentele de mai jos ne arată care sunt estimările pentru obiective realizabile în perioada stabilită.

Astfel

țintele relevante pentru învățământul profesional și tehnic sunt:

- Rata de ocupare de 70% (fata de 75% EU)
- Rata de părăsire timpurie a școlii de 11,3% (fata de 10% EU)
- Cuprindere în învățământ terțiar de 26,7% (fata de 40% EU)

Politicele în domeniul educației vizează următoarele **obiective prioritare** ce decurg din țintele europene:

1. Realizarea în practică a învățării de-a lungul vieții și a mobilității;
2. Îmbunătățirea calității și a eficienței educației și formării;
3. Promovarea echității, a coeziunii sociale și a cetățeniei active;
4. Stimularea creativității și a inovării, inclusiv a spiritului întreprinzător, la toate nivelurile de educație și de formare.

Din punct de vedere al formării în sistem dual, Autoritatea Națională pentru Formare Profesională Inițială în sistem dual din România a elaborat documentul "Strategia națională de dezvoltare a formării profesionale inițiale în sistem dual din România pentru perioada 2020-2025", ce are ca scop transformarea necesară a percepției generale privind opțiunea pentru formarea profesională inițială în sistem dual.

Obiectivele strategice vizează:

1. Asigurarea calității și sustenabilității formării profesionale inițiale în sistem dual prin armonizare și completare legislativă, prin monitorizare și evaluare de etapă
 - Creșterea retenției elevilor școlarizați în Învățământul dual de la un an școlar la altul de la 75% în 2018 la o valoare anuală de 90% până în 2025 și menținerea la acest minim nivel după 2025
 - Creșterea procentului de absolvenți în învățământul dual care își obțin certificatul de calificare la o valoare de peste 90% începând cu anul 2024, pornind de la o medie de 74,445 înregistrată în perioada 2012 – 2017
2. Asigurarea accesului egal la educație și formare profesională inițială de calitate, cu accent pe identificarea și incluziunea potențialilor beneficiari, inclusiv a celor aparținând grupurilor vulnerabile/dezavantajate
 - Creșterea ratei de realizare a planului de școlarizare în învățământul dual de la 75% la 90% în 2024
 - Creșterea numărului de unități de învățământ în care se organizează clase de tip dual
 - Creșterea numărului de elevi proveniți din mediile defavorizate, aparținând grupurilor vulnerabile școlarizați în învățământul dual
3. Dezvoltarea învățământului dual atât din punct de vedere transversal prin creșterea numărului de domenii, de calificări și a numărului de absolvenți, cât și longitudinal prin adaptarea cadrului legislativ pentru calificările de nivel 4 și 5, precum și la nivel universitar
 - Completarea cadrului metodologic în vederea implementării învățământului dual pentru calificări profesionale de nivel 4 pentru anul de școlarizare 2021-2022, respectiv de nivel 5 până în 2025
 - Îndeplinirea în totalitate a cerințelor venite din piața forței de muncă privind includerea în ofertă a solicitărilor, actualizarea calificărilor, respectiv autorizarea/acreditarea pe noi calificări
4. Elaborarea și derularea de proiecte și programe care să fundamenteze deciziile cu privire la organizarea și dezvoltarea formării profesionale inițiale în sistem dual
 - Actualizarea și armonizarea legislației în domeniu ca răspuns prompt al contextelor socio-economice
5. Cooperarea națională, regională și internațională, prin parteneriate și proiecte prin asigurarea unui cadru de dezvoltare necesar formării profesionale inițiale în sistem dual și facilitarea relaționării directe cu sisteme similare din alte țări
 - Consolidarea poziției Autorității la nivel național și internațional ca principal organism de dezvoltare și organizare a învățământului dual
 - Declararea învățământului dual ca obiectiv de țară
 - Creșterea anuală a numărului de unități de învățământ în sistem dual cu personalitate juridică

6. Dezvoltarea instituțională în vederea atingerii obiectivelor naționale în domeniul formării profesionale inițiale în sistem dual
- Acoperirea națională a problematicei învățământului dual printr-o funcționare eficientă a birourilor regionale
 - Abordarea procedurală a tuturor activităților și la toate nivelurile învățământului dual

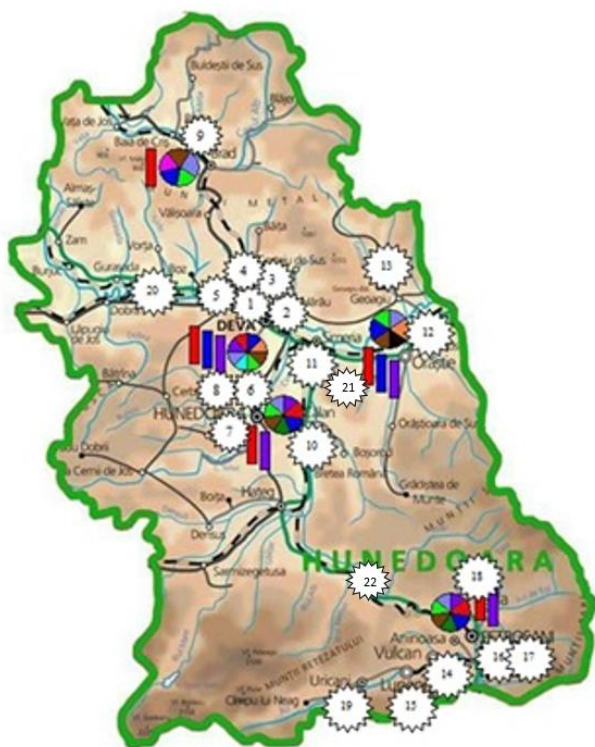
6.2. Indicatori de context specifici

6.2.1. Contextul demografic și populația școlară

Pentru a asigura **creșterea competitivității** județului Hunedoara vizată prin documentele strategice de planificare, o sarcina importantă revine investițiilor în capitalul uman, în general formării profesionale și în cadrul acesteia formării inițiale prin învățământul profesional și tehnic. Distribuția geografică a rețelei arată o concentrare mai ales în orașe ceea ce devine și mai evident dacă reprezentăm aceasta distribuție în numărul de locuri oferite în diferitele zone.

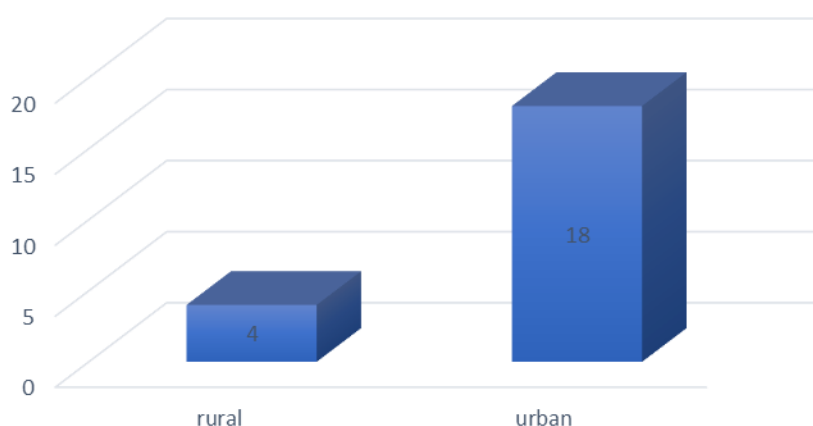
O mare concentrare a ofertei există în orașul reședință de județ Deva și în municipiul Hunedoara. Cauzele acestei distribuții neuniforme sunt diverse și istorice (atractivitatea orașelor cu șanse mai mari de ocupare, cu un mod de viață mai atractiv pentru tineri)

Fig.6.2. Distribuția liceelor tehnologice și a calificărilor pe zone geografice

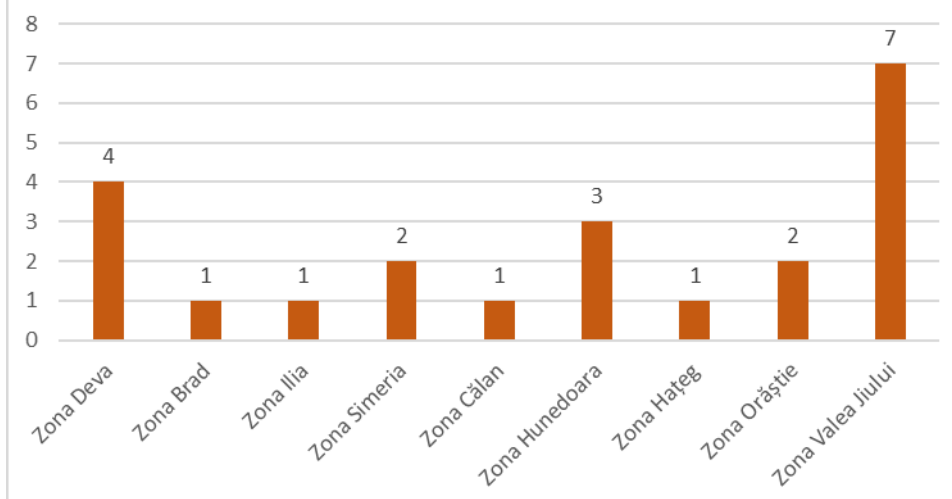

LICEU TEHNOLOGIC	DOMENII
- TEHNIC	- ELECTRONICĂ ȘI AUTOMATIZĂRI - ELECTRIC - MECANICĂ - CONSTRUCȚII, INSTALAȚII ȘI LUCRĂRI PUBLICE - INDUSTRIA TEXTILĂ ȘI PIELĂRII - INDUSTRIA ALIMENTARĂ - CHIMIE INDUSTRIALĂ - FABRICAREA PRODUSELOR DIN LEM
- SERVICII	- TURISM ȘI ALIMENTAȚIE PUBLICĂ - COMERȚ - ECONOMIC
- RESURSE NATURALE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI	- SILVICULTURĂ

Dispersia liceelor tehnologice pe medii (rural și urban) 2023-2024

Distribuția pe zone geografice a liceelor IPT

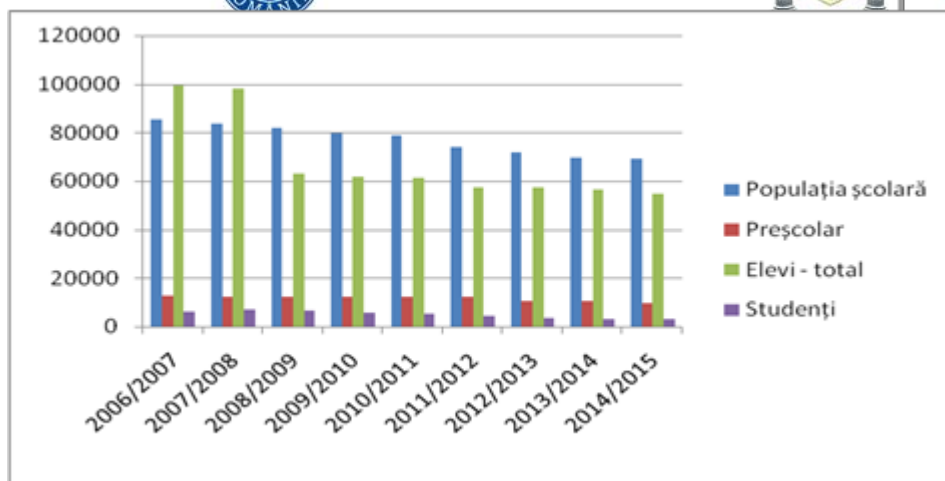
6.3. Indicatori de intrare

6.3.1. Populația școlară pe nivele de educație, sexe, medii de rezidență⁵

Evoluția populației școlare în perioada 2006-2015, la nivelul județului Hunedoara este reflectată în diagrama de mai jos.

Fig.5.1. Evoluția populației școlare

⁵ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „01 Populația școlară (INS)” – pentru vizualizare [clic aici](#)

Sursa: INSS - Direcția Județeană de Statistică a Județului Hunedoara

a. Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul primar.

În perioada analizată, tendința de creștere a numărului de elevi cuprinși în învățământul primar s-a manifestat atât la nivelul județului Hunedoara, a Regiunii Vest cât și la nivel național. La nivel regional creșterea a fost de 3.382 elevi (de la 73.669 elevi în 2007-2008 la 77.051 elevi în 2015-2016). La nivelul județului Hunedoara s-au înregistrat în anul școlar 2015-2016 un număr de 16.836 elevi.

Evoluția indicatorului a fost una oscilantă: după o perioadă de scădere constantă a numărului de elevi cuprinși în învățământul primar evoluția a înregistrat o ușoară creștere începând cu anul școlar **2012-2013**, ca urmare a includerii în sistemul de învățământ obligatoriu a clasei pregătitoare. Această perioadă de creștere a durat doi ani după care urmează o nouă perioadă de scădere a numărului de elevi. Astfel, în județul Hunedoara după anul școlar 2013-2014 în care s-au înregistrat un număr de 16466 elevi în învățământul primar, în anul școlar 2015-2016 acesta a fost de 16836 elevi (o ușoară creștere de 370 elevi), în anul școlar 2016-2017 s-a înregistrat o scădere cu aproximativ 534 elevi (de la 16836 elevi la 16302 elevi), pentru ca în anul școlar current 2017-2018 trendul descrescător să se mențină de la 16302 elevi la 15688 elevi (o scădere a numărului de elevi cu 614 elevi)

Din punct de vedere al distribuției populației școlare se observă că ponderea băieților este ușor mai ridicată față de fete (băieți: 51,9% - 51,7%; fete: 48,1% - 48,3%).

Disparități importante se remarcă pe medii de rezidență: învățământul din mediul rural este defavorizat în comparație cu cel din mediul urban din perspectiva participării școlare. Din analiza datelor se constată că diferența dintre valorile înregistrate în mediul urban și cel rural, la nivel regional cresc în favoarea mediului urban cu 7,2%, de la 19,6% (2007-2008) la 26,8% (2015-2016).

Astfel, populația școlară cuprinsă în învățământul primar al județului Hunedoara a scăzut cu 540 elevi în județul Hunedoara (în 2015-2016 față de perioada la care ne raportăm, anume anul școlar 2007-2008).

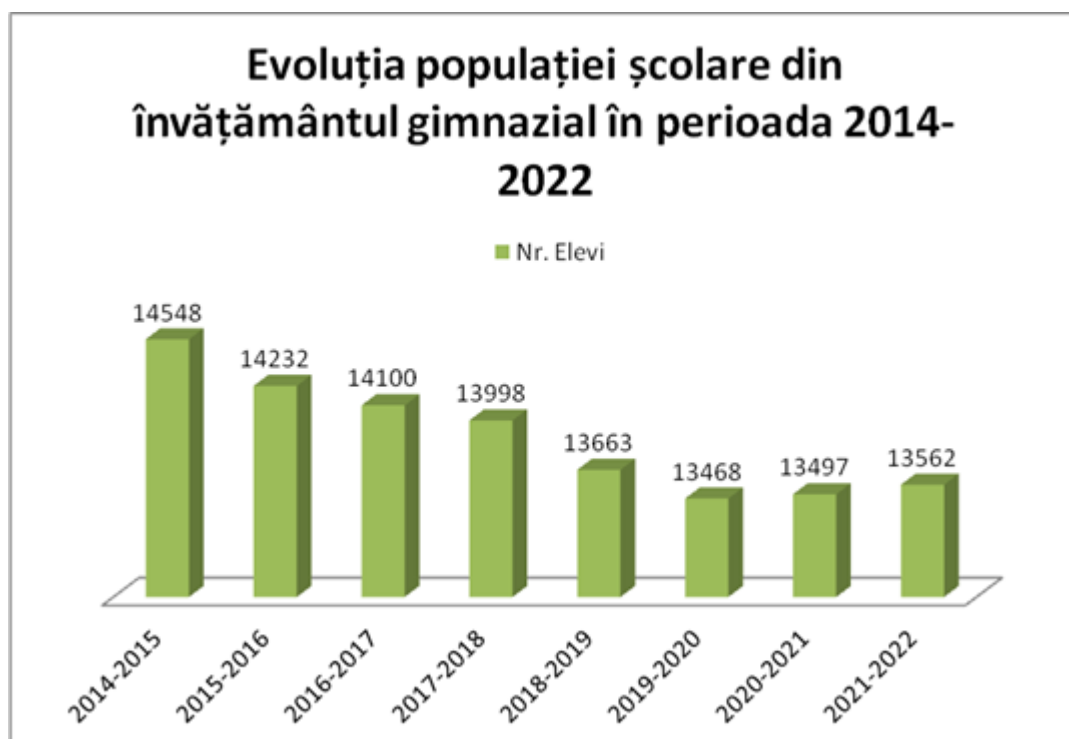
b. Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul gimnazial. Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul gimnazial în perioada analizată, înregistrează o reducere semnificativă atât la nivel național la nivel regional, cât și la nivel județean. La nivel național, populația școlară înregistrează o scădere cu 151.577 elevi în anul școlar 2015-2016 (772.941 elevi) față de anul școlar 2007-2008 (924.518 elevi), la nivel regional. Din datele analizate rezultă că, la nivel regional, efectivele de elevi au scăzut cu 22.401 elevi (81.212 în anul școlar 2007-2008 și 64.811 elevi în anul școlar 2015 - 2016). În anul școlar 2011-2012 s-a înregistrat cea mai puternică scădere a efectivelor 4.722 elevi față de anul școlar precedent.

La nivelul județului Hunedoara, în perioada 2014-2018, din datele extrase din SIIR, se poate observa că la nivel gimnazial a scăzut cu aproximativ 1346 elevi, ceea ce reprezintă în procente de scădere cu 9% față de anul 2014-2015 la care ne raportăm.

Evoluția numărului de elevi înscriși în învățământul gimnazial pentru perioada 2014-2022

Anul școlar	Nr. Elevi
2014-2015	14548
2015-2016	14232
2016-2017	14100
2017-2018	13998
2018-2019	13663
2019-2020	13468
2020-2021	13497
2021-2022	13562

Date culese din SIIIR – ISJ Hunedoara

c. Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul liceal în județul Hunedoara

Pe parcursul intervalului analizat, la nivel național, efectivele de elevi au scăzut cu 117.733 elevi de la 791.348 elevi în 2008-2009 la 673.615 elevi în 2015-2016. Avem și situații de excepție în care, în trei ani școlari consecutivi, începând din anul școlar 2009-2010 (anul intrării în lichidare a SAM-urilor și preluării locurilor în liceu) urmează o creștere bruscă când se ating cele mai mari valori din intervalul analizat. Începând din anul școlar 2013 – 2014 se inversează trendul.

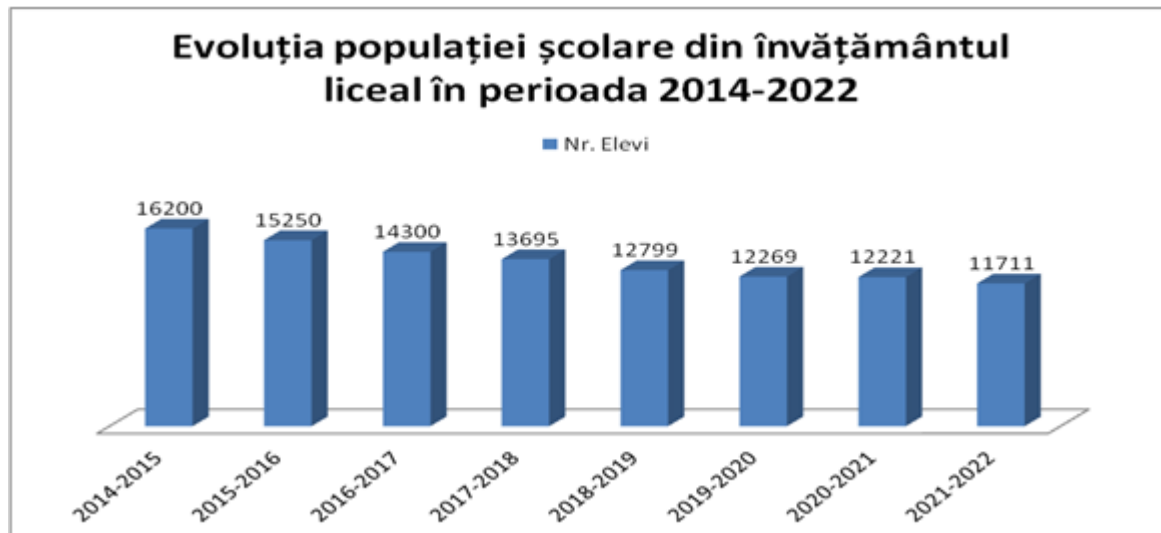
Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul liceal, la nivel regional, este asemănătoare cu evoluția de la nivel național, cu deosebirea că situațiile de excepție sunt pe parcursul a doi ani școlari consecutivi 2009–2010 și 2010-2011. În Regiunea Vest, efectivele de elevi, de la începutul și până la sfârșitul perioadei analizate au scăzut cu 15.003 elevi.

La nivelul județului Hunedoara, evoluția numărului de elevi cuprinși în liceu a cunoscut un trend descendent, prin scăderea populației școlare. În perioada 2014-2022

Anul școlar	Nr. Elevi
2014-2015	16200
2015-2016	15250
2016-2017	14300
2017-2018	13695

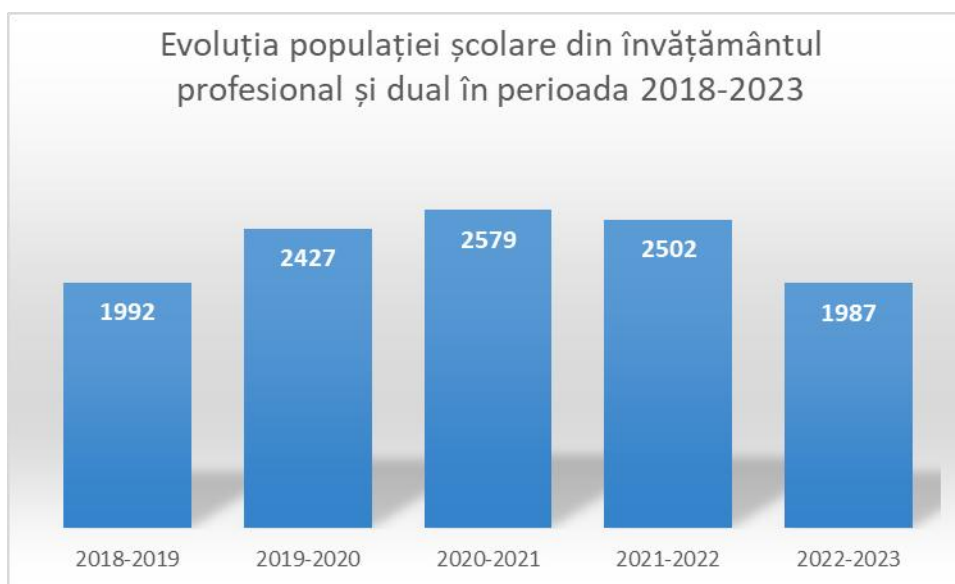
2018-2019	12799
2019-2020	12269
2020-2021	12221
2021-2022	11711

Date culese din SIIIR – ISJ Hunedoara

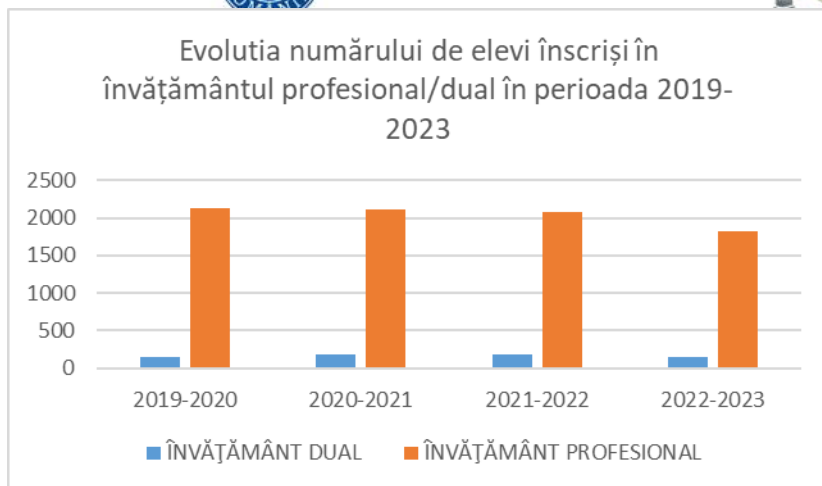

d. **Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul profesional în județul Hunedoara** Pe parcursul intervalului analizat, atât la nivel național cât și la nivel regional evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul profesional înregistrează un trend continuu ascendent.

Ca imagine de ansamblu, evoluția nr de elevi în învățământul profesional din județul Hunedoara, în perioada 2018- 2022, aceasta este reflectată în diagrama de mai jos (Anexa 6_2 Evoluția elevilor din IPT liceu sc.prof 2012_2024)

Date culese din SIIIR – ISJ Hunedoara

e. Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul postliceal la nivelul județului Hunedoara.

Învățământul postliceal a devenit o opțiune atractivă ceea ce explică creșterea semnificativă a efectivelor de elevi care frecventează această rută. La nivel regional, în perioada analizată, efectivele au crescut cu 7.064 elevi, de la 3.909 elevi în 2007 la 10.973 elevi în 2015. La nivelul anului școlar 2015-2016 numărul elevilor înregistrează o ușoară scădere față de anul anterior cu 166 elevi.

În anul școlar **2021-2022**, numărul de elevi înscriși în învățământul postliceal a fost de 3217 elevi, în scădere față de anii trecuți

Datele evidențiază faptul că ponderea populației feminine (valori cuprinse între 62,2% și 77,1%) este mult superioară ponderii populației masculine (valori cuprinse între 22,9% și 37,8%). Ponderea de 100% în mediul urban, nu surprinde, cunoscând lipsa de oferte pentru acest nivel din mediul rural (elevii au domiciliul în mediul rural dar sunt înregistrați la școală în mediul urban). În ultimii trei ani ai perioadei analizate crește ponderea învățământului postliceal în mediul rural cu valori cuprinse între 0,6 puncte procentuale și 0,8 puncte procentuale..

f. Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul superior.

Dinamica populației școlare la nivel național, în perioada analizată, indică scăderi importante de efective în învățământul superior de la 907.353 studenți în 2007-2008 la 535.218 studenți în anul 2015-2016.

La nivelul Regiunii Vest, învățământul superior reprezintă nivelul de învățământ cu o evoluție oscilantă a numărului de studenți în intervalul analizat. Astfel, în perioada 2007-2008/2015-2016 numărul studenților înregistrează o scădere apropiată constantă până în anul 2013-2014, urmată de o creștere cu 8.740 studenți în anul următor și o descreștere cu 11.512 studenți în ultimul an. La nivel regional, după un maxim în 2007-2008 (85.268 elevi), numărul populației școlare cuprinse în învățământul superior a ajuns în 2015 -2016 la 56.677 studenți.

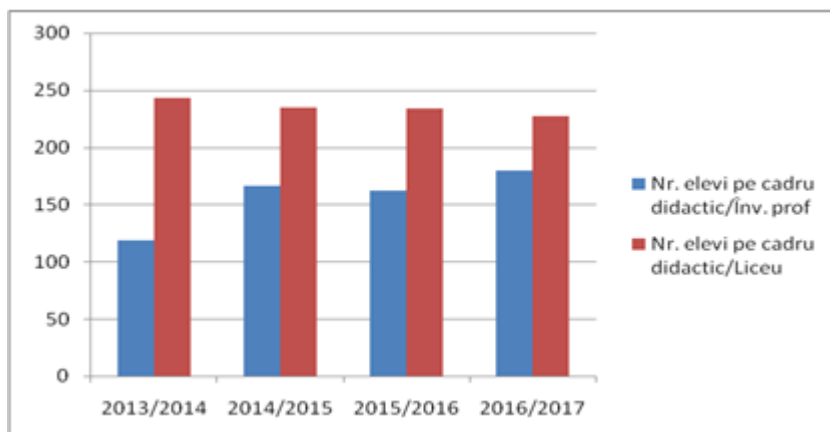
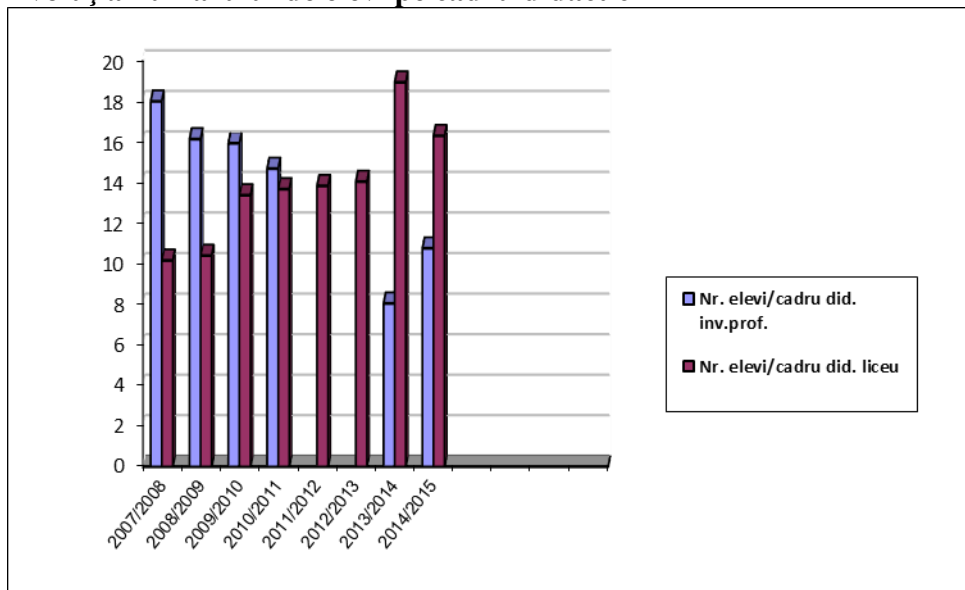
În județul Hunedoara, Municipiul Petroșani sunt 1.800 studenți integraliști și cu credite și repetenți cu situația la învățatură neîncheiată,

6.3.2. Numărul de elevi care revin unui cadru didactic

După o ușoară creștere a numărului de cadre didactice din învățământ, din 2007 până în prezent a scăzut numărul de posturi în învățământul preuniversitar în special, iar cele din învățământul universitar au avut o ușoară creștere datorită creșterii numărului de studenți.

Fig.6.3.

Evoluția numărului de elevi pe cadru didactic

Numărul de elevi / cadru didactic în învățământul preuniversitar tehnic prezintă variații foarte mari pentru diferitele nivele de învățământ. Acest indicator este necesar să fie calculat și analizat la nivel de județ, importanța fiind deosebită în condițiile descentralizării învățământului, și proiectarea bugetelor locale.

În anul școlar 2022-2023 au fost înscriși 10.138 de elevi în învățământul profesional și tehnic, numărul cadrelor didactice fiind de 782 (norme), ceea ce înseamnă 261 număr elevi/cadru didactic. Este de așteptat ca procesul de descentralizare să aducă un progres în privința utilizării eficiente a resurselor existente. Soluțiile vor putea fi găsite la nivel local, respectând condițiile specifice în care funcționează diferitele unități școlare.

6.3.3. Resursele umane din ÎPT

Ponderea personalului calificat în sistemul TVET la nivelul regiunii ne arată că titularii sunt într-o proporție de 70,77% profesori și 59,79%, maiștri instructori, la care se mai adaugă personalul suplinitor dar calificat (aproximativ 28,63% profesori și 40,21% maiștri instructori) și încă personalul suplinitor și necalificat (aproximativ 0,60 % profesori și 0% maiștri instructori).

Resursele umane reprezentând 40 % din personal (în afara celor calificați și titulari) vor avea nevoie de intervenții de dezvoltare a abilităților și de motivarea lor pentru a desfășura o activitate de foarte bună calitate. Dar și cei titulari și calificați au nevoi de formare pe de o parte pentru a-și păstra competențele pe care le dețin, dar și de a asigura o continuă dezvoltare personală, astfel încât să se asigure o armonie între dezvoltarea mediului socio-economic și nivelul de performanțe ale personalului din TVET.

Măs

uri de intervenție realizate în parteneriat cu agenții economici, cu stagii de formare la partener sunt necesare pentru un sistem TVET de calitate. Având în vedere tendința de descreștere a populației școlare există și pericolul de disponibilizare a personalului calificat.

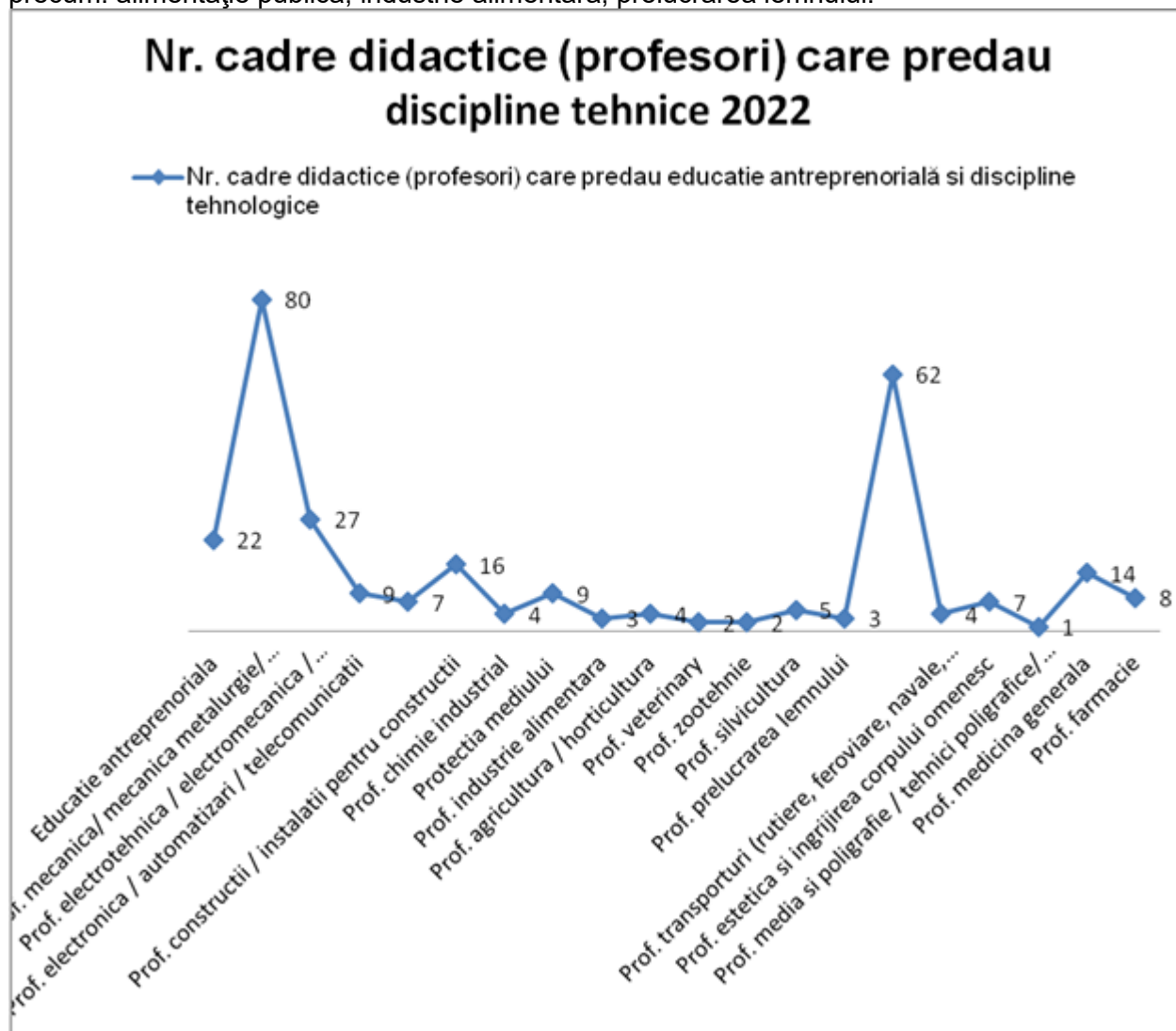
Formarea resurselor umane din sistem trebuie să vizeze și aspecte legate de prevenirea/ micșorarea abandonului școlar și creșterea ratei de cuprindere în sistem pentru toate nivelurile.

Încadrarea cu personal didactic calificat a reprezentat o prioritate a calității activității didactice și implicit a pregătirii de specialitate a elevilor, pentru majoritatea profilurilor și specializărilor din filiera tehnologică.

Atât la nivel liceal cât și la nivel gimnazial (educație tehnologică), atât în mediul urban cât și cel rural, se realizează aproape integral încadrarea cu personal calificat.

În mediul urban, pentru învățământul profesional și tehnic, procentul de cadre didactice tehnice calificate este în jurul valorii de 98%%, pentru liceu tehnologic, iar în mediul rural disciplinele tehnice au fost predate de personal didactic calificat (aproape 88 %). Față de anii anteriori ponderea personalului calificat este în creștere.

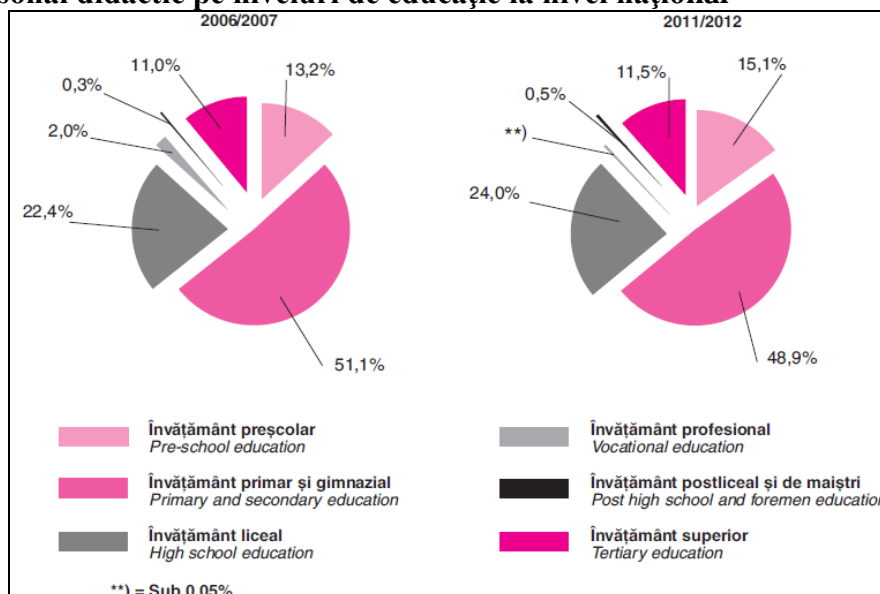
Există însă diferențe privind acoperirea cu cadre de specialitate, în funcție de domenii, cel mai bine fiind acoperite domeniile: mecanic, electric, electronică și automatizări, electromecanic, textile-pielărie, agricultură, silvicultură, economic, turism. La polul opus se situează domenii precum: alimentație publică, industrie alimentară, prelucrarea lemnului.

Date statistice privind încadrarea la Discipline din aria curriculară „Tehnologii” 2023

SPECIALITATEA CATEDREI	Nr. cadre didactice (profesori) care predau educatie antreprenorială si discipline tehnologice	
	Total	din care titulari
Educatie antreprenoriala	22.00	17.00
Prof. mecanica/ mecanica metalurgie/ mecanica agricola/ mecanica in constructii/ mecanica nave/ mecanica petrol si gaze	80.00	70.00
Prof. electrotehnica / electromecanica / energetic	27.00	22.00
Prof. electronica / automatizari / telecomunicatii	9.00	7.00
Prof. filatura - tesatorie / tricotaje si confectii / confectii piele	7.00	5.00
Prof. constructii / instalatii pentru constructii	16.00	3.00
Prof. chimie industrial	4.00	3.00
Protectia mediului	9.00	7.00
Prof. industrie alimentara	3.00	1.00
Prof. agricultura / horticultura	4.00	3.00
Prof. veterinary	2.00	0.00
Prof. zootehnie	2.00	2.00
Prof. silvicultura	5.00	3.00
Prof. prelucrarea lemnului	3.00	3.00
Prof.economist/posta/drept/ comert/turism/alim. publica	62.00	46.00
Prof. transporturi (rutiere, feroviare, navale, aeronautice)	4.00	1.00
Prof. estetica si ingrijirea corpului omenesc	7.00	2.00
Prof. media si poligrafie / tehnici poligrafice/ tehnici cinematografice si de televiziune	1.00	0.00
Prof. medicina generala	14.00	0.00
Prof. farmacie	8.00	0.00

Fig. 6.3.1. Personal didactic pe niveluri de educație la nivel național

Sursa: INS 2012

Este de apreciat efortul depus de către unitățile cu IPT din județul Hunedoara pentru adaptarea ofertei la solicitările operatorilor economici (în special pentru învățământul profesional și

cel dual).

Mai mult de 50% dintre acestea au inițiat procedurile necesare pentru acreditarea/autorizarea unității școlare pe noi calificări profesionale, respectiv noi domenii de calificare.

În tabelul de mai jos prezentăm o situație de ansamblu privind calificările și domeniile de pregătire pe care unitățile școlare le au cuprinse în oferta educațională (Anexa 6_1 Situația școlarizării 2023_2024).

Învățământ liceal tehnologic 2023

Nr.crt.	Denumirea unității de învățământ	Localitatea	Profilul	Domeniul de pregătire	Calificarea profesională
1	Colegiul Economic "Emanuil Gojdu"	Hunedoara	Servicii	Economic	Tehnician în activități economice
2	Colegiul Economic "Emanuil Gojdu"	Hunedoara	Servicii	Comerț	Tehnician în activități de comerț
3	Colegiul Economic "Emanuil Gojdu"	Hunedoara	Servicii	Turism și alimentație	Tehnician în turism
4	Colegiul Economic „Hermes”	Petroșani	Servicii	Economic	Tehnician în activități economice
5	Colegiul Economic „Hermes”	Petroșani	Servicii	Turism și alimentație	Tehnician în turism
6	Colegiul Economic „Hermes”	Petroșani	Servicii	Comerț	Tehnician în activități de comerț
7	Colegiul Economic „Hermes”	Petroșani	Servicii	Turism și alimentație	Tehnician în turism
8	Colegiul Economic „Hermes”	Petroșani	Servicii	Comerț	Tehnician în achiziții și contractări
9	Colegiul Economic „Hermes”	Petroșani	Servicii	Turism și alimentație	Organizator banqueting
10	Colegiul Economic „Hermes”	Petroșani	Servicii	Turism și alimentație	Tehnician în gastronomie
11	Colegiul Tehnic Constantin Brâncuși Petrila	Petrila	Tehnic	Electromecanică	Tehnician electromecanic
12	Colegiul Tehnic Constantin Brâncuși Petrila	Petrila	Tehnic	Mecanică	Tehnician mecanic pentru întreținere și reparații

Nr.crt.	Denumirea unității de învățământ	Localitatea	Profilul	Domeniul de pregătire	Calificarea profesională
13	Colegiul Tehnic Constantin Brâncuși Petrila	Petrila	Servicii	Economic	Tehnician în activități economice
14	Colegiul Tehnic Constantin Brâncuși Petrila	Petrila	Tehnic	Electronică automatizări	Tehnician operator tehnică de calcul
15	Colegiul Tehnic Transilvania Deva	Deva	Tehnic	Electronică automatizări	Tehnician de telecomunicații
16	Colegiul Tehnic Transilvania Deva	Deva	Tehnic	Mecanică	Tehnician transporturi
17	Colegiul Tehnic Transilvania Deva	Deva	Tehnic	Electric	Tehnician electrician electronist auto
18	Colegiul Tehnic Transilvania Deva	Deva	Tehnic	Mecanică	Tehnician transporturi
19	Colegiul Tehnic Transilvania Deva	Deva	Tehnic	Electromecanică	Tehnician electromecanic
20	LICEUL „PROF. BORA TIT LIVIU” BARU	BARU	Servicii	Turism și alimentație	Tehnician în turism
21	Liceul Tehnologic	Lupeni	Servicii	Turism și alimentație	Tehnician în turism
22	Liceul Tehnologic	Lupeni	Tehnic	Mecanică	Tehnician mecatronist
23	Liceul Tehnologic	Lupeni	Tehnic	Electronică automatizări	Tehnician operator tehnică de calcul
24	Liceul Tehnologic	Lupeni	Tehnic	Electronică automatizări	Tehnician operator tehnică de calcul
25	Liceul Tehnologic	Lupeni	Tehnic	Mecanică	Tehnician prelucrări mecanice
26	Liceul Tehnologic	Lupeni	Tehnic	Mecanică	Tehnician transporturi
27	Liceul Tehnologic	Lupeni	Tehnic	Mecanică	Tehnician mecatronist
28	Liceul Tehnologic	Lupeni	Tehnic	Electromecanică	Tehnician electromecanic
29	Liceul Tehnologic	Lupeni	Tehnic	Industrie textilă și pielărie	Tehnician în industria textilă

Nr.crt.	Denumirea unității de învățământ	Localitatea	Profilul	Domeniul de pregătire	Calificarea profesională
30	Liceul Tehnologic	Lupeni	Servicii	Turism și alimentație	Tehnician în turism
31	Liceul Tehnologic "Constantin Bursan"	Hunedoara	Tehnic	Electronică automatizări	Tehnician de telecomunicatii
32	Liceul Tehnologic "Constantin Bursan"	Hunedoara	Resurse naturale și protecția mediului	Protecția mediului	Tehnician ecolog și protecția calității mediului
33	Liceul Tehnologic "Constantin Bursan"	Hunedoara	Tehnic	Mecanică	Tehnician mecatronist
34	Liceul Tehnologic "Constantin Bursan"	Hunedoara	Tehnic	Mecanică	Tehnician mecatronist
35	Liceul Tehnologic "Constantin Bursan"	Hunedoara	Resurse naturale și protecția mediului	Protecția mediului	Tehnician ecolog și protecția calității mediului
36	Liceul Tehnologic "Constantin Bursan"	Hunedoara	Tehnic	Electromecanică	Tehnician electromecanic
37	Liceul Tehnologic "Matei Corvin"	Hunedoara	Tehnic	Mecanică	Tehnician transporturi
38	Liceul Tehnologic "Matei Corvin"	Hunedoara	Tehnic	Electromecanică	Tehnician electromecanic
39	Liceul Tehnologic "Matei Corvin"	Hunedoara	Tehnic	Mecanică	Tehnician mecanic pentru întreținere și reparații
40	Liceul Tehnologic "Mihai Viteazu" Vulcan	Vulcan	Servicii	Comerț	Tehnician în activități de comerț
41	Liceul Tehnologic "Mihai Viteazu" Vulcan	Vulcan	Tehnic	Electronică automatizări	Tehnician operator tehnică de calcul
42	Liceul Tehnologic "Mihai Viteazu" Vulcan	Vulcan	Tehnic	Mecanică	Tehnician transporturi
43	Liceul Tehnologic "Mihai Viteazu" Vulcan	Vulcan	Tehnic	Mecanică	Tehnician proiectant CAD
44	Liceul Tehnologic "Mihai Viteazu" Vulcan	Vulcan	Servicii	Turism și alimentație	Tehnician în turism
45	Liceul Tehnologic "Mihai Viteazu" Vulcan	Vulcan	Tehnic	Electromecanică	Tehnician electromecanic

Nr.crt.	Denumirea unității de învățământ	Localitatea	Profilul	Domeniul de pregătire	Calificarea profesională
46	Liceul Tehnologic ”Mihai Viteazu” Vulcan	Vulcan	Tehnic	Mecanică	Tehnician mecanic pentru întreținere și reparații
47	Liceul Tehnologic ”Nicolaus Olahus” Orăștie	Orăștie	Tehnic	Mecanică	Tehnician mecatronist
48	Liceul Tehnologic ”Nicolaus Olahus” Orăștie	Orăștie	Resurse naturale și protecția mediului	Protecția mediului	Tehnician ecolog și protecția calității mediului
49	Liceul Tehnologic ”Nicolaus Olahus” Orăștie	Orăștie	Servicii	Comerț	Tehnician în activități de comerț
50	Liceul Tehnologic ”Nicolaus Olahus” Orăștie	Orăștie	Servicii	Turism și alimentație	Organizator banqueting
51	Liceul Tehnologic ”Nicolaus Olahus” Orăștie	Orăștie	Tehnic	Mecanică	Tehnician mecanic pentru întreținere și reparații
52	Liceul Tehnologic ”Nicolaus Olahus” Orăștie	Orăștie	Resurse naturale și protecția mediului	Protecția mediului	Tehnician ecolog și protecția calității mediului
53	Liceul Tehnologic ”Nicolaus Olahus” Orăștie	Orăștie	Servicii	Turism și alimentație	Organizator banqueting
54	Liceul Tehnologic ”Nicolaus Olahus” Orăștie	Orăștie	Servicii	Comerț	Tehnician în activități de comerț
55	Liceul Tehnologic ”Nicolaus Olahus” Orăștie	Orăștie	Resurse naturale și protecția mediului	Protecția mediului	Tehnician ecolog și protecția calității mediului
56	Liceul Tehnologic ”Ovid Densusianu”	Călan	Tehnic	Mecanică	Tehnician mecanic pentru întreținere și reparații
57	Liceul Tehnologic ”Ovid Densusianu”	Călan	Tehnic	Construcții, instalații și lucrări publice	Tehnician desenator pentru construcții și

Nr.crt.	Denumirea unității de învățământ	Localitatea	Profilul	Domeniul de pregătire	Calificarea profesională
					instalații
58	Liceul Tehnologic ”Ovid Densusianu”	Călan	Tehnic	Electromecanică	Tehnician electromecanic
59	Liceul Tehnologic ”Ovid Densusianu”	Călan	Tehnic	Mecanică	Tehnician mecanic pentru întreținere și reparații
60	Liceul Tehnologic ”Ovid Densusianu”	Călan	Tehnic	Construcții, instalații și lucrări publice	Tehnician desenator pentru construcții și instalații
61	Liceul Tehnologic ”Retezat”	Uricani	Servicii	Turism și alimentație	Tehnician în hotelărie
62	Liceul Tehnologic ”Retezat”	Uricani	Servicii	Turism și alimentație	Tehnician în turism
63	Liceul Tehnologic ”Retezat”	Uricani	Servicii	Turism și alimentație	Tehnician în turism
64	Liceul Tehnologic „Crișan”	Crișcior	Resurse naturale și protecția mediului	Industrie alimentară	Tehnician în industria alimentară
65	Liceul Tehnologic „Crișan”	Crișcior	Servicii	Turism și alimentație	Tehnician în gastronomie
66	Liceul Tehnologic „Crișan”	Crișcior	Tehnic	Mecanică	Tehnician mecanic pentru întreținere și reparații
67	Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida”	Petroșani	Tehnic	Electronică automatizări	Tehnician operator tehnică de calcul
68	Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida”	Petroșani	Tehnic	Mecanică	Tehnician proiectant CAD
69	Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida”	Petroșani	Tehnic	Mecanică	Tehnician transporturi
70	Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida”	Petroșani	Tehnic	Mecanică	Tehnician proiectant CAD

Nr.crt.	Denumirea unității de învățământ	Localitatea	Profilul	Domeniul de pregătire	Calificarea profesională
71	Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida”	Petroșani	Tehnic	Mecanică	Tehnician mecanic pentru întreținere și reparații
72	Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida”	Petroșani	Tehnic	Electric	Tehnician în instalații electrice
73	Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida”	Petroșani	Tehnic	Electric	Tehnician în instalații electrice
74	Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida”	Petroșani	Tehnic		Tehnician operator tehnică de calcul
75	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Servicii	Economic	Tehnician în activități economice
76	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Servicii	Turism și alimentație	Tehnician în turism
77	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Real	Protecția mediului	Tehnician ecolog și protecția calității mediului
78	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Servicii	Economic	Tehnician în activități economice
79	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Servicii	Turism și alimentație	Tehnician în turism
80	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Servicii	Economic	Tehnician în activități economice
81	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Servicii	Turism și alimentație	Tehnician în gastronomie
82	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Servicii	Economic	Tehnician în activități economice
83	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Servicii	Turism și alimentație	Tehnician în turism
84	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Real		Științe ale naturii
85	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Tehnic	Fabricarea produselor din lemn	Tehnician în prelucrarea lemnului

Nr.crt.	Denumirea unității de învățământ	Localitatea	Profilul	Domeniul de pregătire	Calificarea profesională
86	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Tehnic	Fabricarea produselor din lemn	Tehnician în prelucrarea lemnului
87	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Servicii	Turism și alimentație	Tehnician în turism
88	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Servicii	Economic	Tehnician în activități economice
89	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Resurse naturale și protecția mediului	Protecția mediului	Tehnician ecolog și protecția calității mediului
90	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Real		Științe ale naturii
91	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Servicii	Turism și alimentație	Organizator banqueting
92	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Servicii	Comerț	Tehnician în activități de comerț
93	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Servicii	Estetica și igiena corpului omenesc	Coafor stilist
94	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Servicii	Turism și alimentație	Tehnician în gastronomie
95	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Servicii	Economic	Tehnician în activități economice
96	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Servicii	Protecția mediului	Tehnician ecolog și protecția calității mediului
97	Liceul Tehnologic Agricol ”Alexandru Borza” Geoagiu	Geoagiu	Servicii	Economic	Tehnician în activități economice
98	Liceul Tehnologic Agricol ”Alexandru Borza” Geoagiu	Geoagiu	Servicii	Turism și alimentație	Tehnician în turism
99	Liceul Tehnologic Agricol ”Alexandru Borza” Geoagiu	Geoagiu	Resurse naturale și protecția mediului	Agricultură	Tehnician veterinar

Nr.crt.	Denumirea unității de învățământ	Localitatea	Profilul	Domeniul de pregătire	Calificarea profesională
100	Liceul Tehnologic Agricol "Alexandru Borza" Geoagiu	Geoagiu	Resurse naturale și protecția mediului	Silvicultură	Tehnician în silvicultură și exploatare forestiere
101	Liceul Tehnologic Agricol "Alexandru Borza" Geoagiu	Geoagiu	Resurse naturale și protecția mediului	Agricultură	Tehnician în agricultură
102	Liceul Tehnologic Agricol "Alexandru Borza" Geoagiu	Geoagiu	Resurse naturale și protecția mediului	Silvicultură	Tehnician în silvicultură și exploatare forestiere
103	Liceul Tehnologic Agricol "Alexandru Borza" Geoagiu	Geoagiu	Resurse naturale și protecția mediului	Industrie alimentară	Tehnician în industria alimentară
104	Liceul Tehnologic de Transport Feroviar "Anghel Saligny"	Simeria	Tehnic	Mecanică	Tehnician proiectant CAD
105	Liceul Tehnologic de Transport Feroviar "Anghel Saligny"	Simeria	Tehnic	Electromecanică	Tehnician electromecanic
106	Liceul Tehnologic de Transport Feroviar "Anghel Saligny"	Simeria	Tehnic	Mecanică	Tehnician prelucrări la cald
107	Liceul Tehnologic Energetic "Dragomir Hurmuzescu"	Deva	Tehnic	Protecția mediului	Tehnician multimedia
108	Liceul Tehnologic Energetic "Dragomir Hurmuzescu"	Deva	Tehnic	Mecanică	Tehnician proiectant CAD
109	Liceul Tehnologic Energetic "Dragomir Hurmuzescu"	Deva	Tehnic	Mecanică	Tehnician mecatronist
110	Liceul Tehnologic Energetic "Dragomir Hurmuzescu"	Deva	Servicii	Estetica și igiena corpului omenesc	Coafor stilist
111	Liceul Tehnologic Energetic "Dragomir Hurmuzescu"	Deva	Tehnic	Electric	Tehnician în instalații electrice

Nr.crt.	Denumirea unității de învățământ	Localitatea	Profilul	Domeniul de pregătire	Calificarea profesională
112	liceul Tehnologic Energetic "Dragomir Hurmuzescu"	Deva	Tehnic	Construcții, instalații și lucrări publice	Tehnician instalator pentru construcții
113	Liceul Tehnologic Energetic "Dragomir Hurmuzescu"	Deva	Tehnic	Mecanică	Tehnician mecanic pentru întreținere și reparații
114	Liceul Teoretic "Ion Constantin Bratianu"	Hateg	Servicii	Turism și alimentație	Tehnician în turism
115	Liceul Teoretic "Ion Constantin Bratianu"	Hateg	Tehnic	Electric	Tehnician în instalații electrice
116	Liceul Teoretic Teglă Gabor Deva	Deva	Servicii	Turism și alimentație	Tehnician în turism

ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL ȘI PROFESIONAL DUAL 2023

Nr.crt.	Denumirea unității de învățământ	Localitatea	Domeniul de pregătire	Calificarea profesională	Forma de organizare (învățământ profesional/învățământ dual)
1	Liceul Tehnologic Energetic "Dragomir Hurmuzescu"	Deva	Electromecanică	Electromecanic utilaje și instalații industriale	dual
2	Liceul Tehnologic Energetic "Dragomir Hurmuzescu"	Deva	Mecanică	Operator la mașini cu comandă numerică	dual
3	Liceul Tehnologic Energetic "Dragomir Hurmuzescu"	Deva	Mecanică	Mecanic auto	profesional
4	Liceul Tehnologic Energetic "Dragomir Hurmuzescu"	Deva	Estetica și igiena corpului omenesc	Frizer - coafor - manichiurist - pedichiurist	profesional
5	Liceul Tehnologic Energetic "Dragomir Hurmuzescu"	Deva	Electromecanică	Electromecanic utilaje și instalații industriale	profesional
6	Liceul Tehnologic Energetic "Dragomir Hurmuzescu"	Deva	Mecanică	Mecanic echipamente hidraulice și	dual

Nr.crt.	Denumirea unității de învățământ	Localitatea	Domeniul de pregătire	Calificarea profesională	Forma de organizare (învățământ profesional/învățământ dual)
				pneumatice	
7	Liceul Tehnologic	Lupeni	Electric	Electrician exploatare joasă tensiune	învățământ profesional
8	Liceul Tehnologic	Lupeni	Turism și alimentație	Lucrător hotelier	învățământ profesional
9	Liceul Tehnologic	Lupeni	Mecanică	Mecanic auto	învățământ profesional
10	Liceul Tehnologic	Lupeni	Turism și alimentație	Ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație	învățământ profesional
11	Liceul Tehnologic	Lupeni	Mecanică	Constructor-montator de structuri metalice	învățământ profesional
12	Colegiul Tehnic Transilvania Deva	Deva	Mecanică	Mecanic auto	profesional
13	Colegiul Tehnic Transilvania Deva	Deva	Electric	Electrician exploatare joasă tensiune	profesional
14	Colegiul Tehnic Transilvania Deva	Deva	Electromecanică	Electromecanic utilaje și instalații industriale	profesional
15	Colegiul Tehnic Transilvania Deva	Deva	Electromecanică	Electromecanic utilaje și instalații industriale	dual
16	Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida”	Petroșani	Mecanică	Mecanic auto	învățământ profesional
17	Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida”	Petroșani	Mecanică	Sudor	învățământ dual
18	Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida”	Petroșani	Estetica și igiena corpului omenesc	Frizer - coafor - manichiurist - pedichiurist	învățământ profesional
19	Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida”	Petroșani	Electronică, automatizări	Electronist aparate și echipamente	învățământ dual
20	Liceul Tehnologic de Transport Feroviar "Anghel Saligny"	Simeria	Mecanică	Sudor	profesional

Nr.crt.	Denumirea unității de învățământ	Localitatea	Domeniul de pregătire	Calificarea profesională	Forma de organizare (învățământ profesional/învățământ dual)
21	Liceul Tehnologic de Transport Feroviar "Anghel Saligny"	Simeria	Mecanică	Strungar	profesional
22	Liceul Tehnologic de Transport Feroviar "Anghel Saligny"	Simeria	Mecanică	Lăcătuș construcții metalice și utilaj tehnologic	dual
23	Liceul Tehnologic de Transport Feroviar "Anghel Saligny"	Simeria	Electromecanică	Electromecanic utilaje și instalații industriale	profesional
24	Liceul Tehnologic "Ovid Densusianu"	Călan	Mecanică	Mecanic auto	profesional
25	Liceul Tehnologic "Matei Corvin"	Hunedoara	Mecanică	Mecanic auto	învățământ profesional
26	Liceul Tehnologic "Matei Corvin"	Hunedoara	Electromecanică	Electromecanic utilaje și instalații industriale	învățământ profesional
27	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Comerț	Comerciant-vânzător	dual
28	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Turism și alimentație	Bucătar	dual
29	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Turism și alimentație	Ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație	profesional
30	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Estetica și igiena corpului omenesc	Frizer - coafor - manichiurist - pedichiurist	profesional
31	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Turism și alimentație	Bucătar	profesional
32	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Turism și alimentație	Ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație	profesional
33	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Estetica și igiena corpului omenesc	Frizer - coafor - manichiurist - pedichiurist	profesional
34	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Turism și alimentație	Lucrător hotelier	profesional
35	Liceul Tehnologic	Deva	Turism și	Bucătar	profesional

Nr.crt.	Denumirea unității de învățământ	Localitatea	Domeniul de pregătire	Calificarea profesională	Forma de organizare (învățământ profesional/învățământ dual)
	„Grigore Moisil” Deva		alimentație		
36	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Turism și alimentație	Ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație	profesional
37	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Comerț	Comerciant-vânzător	profesional
38	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Deva	Industrie alimentară	Brutar - patiser -preparator produse făinoase	profesional
39	Liceul Tehnologic ”Mihai Viteazu”	Vulcan	Mecanică	Mecanic auto	învățământ profesional
40	Liceul Tehnologic ”Mihai Viteazu”	Vulcan	Industrie textilă și pielărie	Confecționar produse textile	învățământ profesional
41	Liceul Tehnologic ”Mihai Viteazu”	Vulcan	Comerț	Comerciant-vânzător	învățământ profesional
42	Liceul Tehnologic ”Mihai Viteazu”	Vulcan	Electronică, automatizări	Electronist aparate și echipamente	învățământ profesional
43	Liceul Tehnologic ”Mihai Viteazu”	Vulcan	Electromecanică	Electromecanic utilaje și instalații industriale	învățământ profesional
44	Colegiul Tehnic Constantin Brâncuși Petrila	Petrila	Electromecanică	Electromecanic utilaje și instalații industriale	profesional
45	Colegiul Tehnic Constantin Brâncuși Petrila	Petrila	Comerț	Comerciant-vânzător	profesional
46	Colegiul Tehnic Constantin Brâncuși Petrila	Petrila	Mecanică	Constructor-montator de structuri metalice	profesional
47	Colegiul Tehnic Constantin Brâncuși Petrila	Petrila	Mecanică	Sudor	profesional
48	Colegiul Tehnic Constantin Brâncuși Petrila	Petrila	Silvicultură	Pădurar	profesional
49	Colegiul Tehnic Constantin Brâncuși Petrila	Petrila	Electromecanică	Electromecanic utilaje și instalații	dual

Nr.crt.	Denumirea unității de învățământ	Localitatea	Domeniul de pregătire	Calificarea profesională	Forma de organizare (învățământ profesional/învățământ dual)
				industriale	
50	Colegiul Tehnic Constantin Brâncuși Petrla	Petrla	Mecanică	Constructor-montator de structuri metalice	dual
51	Liceul Tehnologic "Constantin Bursan"	Hunedoara	Electromecanică	Electromecanic utilaje și instalații industriale	dual
52	Liceul Tehnologic "Constantin Bursan"	Hunedoara	Mecanică	Sudor	dual
53	Liceul Tehnologic "Constantin Bursan"	Hunedoara	Mecanică	Constructor-montator de structuri metalice	dual
54	Liceul Tehnologic "Constantin Bursan"	Hunedoara	Construcții, instalații și lucrări publice	Instalator instalații tehnico - sanitare și de gaze	dual
55	Liceul Tehnologic "Constantin Bursan"	Hunedoara	Estetica și igiena corpului omenesc	Frizer - coafor - manichiurist - pedichiurist	profesional.
56	Colegiul Economic "Emanuil Gojdu"	Hunedoara	Turism și alimentație	Ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație	învățământ profesional
57	Colegiul Economic „Hermes”	Petroșani	Comerț	Comerciant-vânzător	Profesional
58	Colegiul Economic „Hermes”	Petroșani	Turism și alimentație	Bucătar	Dual
59	Colegiul Economic „Hermes”	Petroșani	Turism și alimentație	Bucătar	Profesional
60	Colegiul Economic „Hermes”	Petroșani	Turism și alimentație	Cofetar - patiser	Dual
61				Cofetar - patiser	Profesional
62	Colegiul Economic „Hermes”	Petroșani	Turism și alimentație	Ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație	Dual

Nr.crt.	Denumirea unității de învățământ	Localitatea	Domeniul de pregătire	Calificarea profesională	Forma de organizare (învățământ profesional/învățământ dual)
63	Colegiul Economic „Hermes”	Petroșani	Turism și alimentație	Ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație	Profesional
64	Colegiul Economic „Hermes”	Petroșani	Turism și alimentație	Lucrător hotelier	Profesional
65	Liceul Teoretic "Ion Constantin Bratianu"	Hateg	Turism și alimentație	Lucrător hotelier	învățământ profesional
66	Liceul Tehnologic ”Nicolaus Olahus” Orăștie	Orăștie	Industrie alimentară	Brutar - patiser -preparator produse făinoase	învățământ profesional
67	Liceul Tehnologic ”Nicolaus Olahus” Orăștie	Orăștie	Chimie industrială	Operator industria de medicamente și produse cosmetice	învățământ profesional
68	Liceul Tehnologic ”Nicolaus Olahus” Orăștie	Orăștie	Mecanică	Mecanic auto	învățământ profesional
69	Liceul Tehnologic ”Nicolaus Olahus” Orăștie	Orăștie	Mecanică	Operator la mașini cu comandă numerică	învățământ profesional
70	Liceul Tehnologic ”Nicolaus Olahus” Orăștie	Orăștie	Electric	Electrician exploatare joasă tensiune	învățământ dual
71	Liceul Tehnologic ”Nicolaus Olahus” Orăștie	Orăștie	Mecanică	Sudor	învățământ dual
72	Liceul Tehnologic ”Nicolaus Olahus” Orăștie	Orăștie	Electromecanică	Electromecanic utilaje și instalații industriale	învățământ profesional
73	Liceul Tehnologic ”Nicolaus Olahus” Orăștie	Orăștie	Chimie industrială	Operator fabricarea și prelucrarea polimerilor	învățământ profesional
74	Liceul Tehnologic ”Nicolaus Olahus” Orăștie	Orăștie	Mecanică	Sudor	învățământ dual
75	Liceul Tehnologic ”Nicolaus Olahus” Orăștie	Orăștie	Mecanică	Lăcătuș construcții	învățământ dual

Nr.crt.	Denumirea unității de învățământ	Localitatea	Domeniul de pregătire	Calificarea profesională	Forma de organizare (învățământ profesional/învățământ dual)
	Orăștie			metalice și utilaj tehnologic	
76	Liceul Tehnologic "Nicolaus Olahus" Orăștie	Orăștie	Mecanică	Operator la mașini cu comandă numerică	învățământ dual
77	Liceul Tehnologic "Nicolaus Olahus" Orăștie	Orăștie	Industria textilă și pielărie	Confectionier articole din piele și înlocuitori	învățământ profesional
78	Liceul Tehnologic "Nicolaus Olahus" Orăștie	Orăștie	Chimie industrială	Operator industria de medicamente și produse cosmetice	învățământ profesional
79	Liceul Tehnologic "Nicolaus Olahus" Orăștie	Orăștie	Mecanică	Frezor - rabotor - mortezor	învățământ profesional
80	Liceul Tehnologic "Nicolaus Olahus" Orăștie	Orăștie	Construcții, instalații și lucrări publice	Zugrav, ipsosar, vopsitor, tapetar	învățământ profesional
81	Liceul Tehnologic Agricol "Alexandru Borza" Geoagiu	Geoagiu	Agricultură	Horticultor	învățământ profesional
82	Liceul Tehnologic Agricol "Alexandru Borza" Geoagiu	Geoagiu	Turism și alimentație	Lucrător hotelier	învățământ profesional
83	Liceul Tehnologic Agricol "Alexandru Borza" Geoagiu	Geoagiu	Turism și alimentație	Ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație	învățământ profesional
84	Liceul Tehnologic „Crișan”	Crișcior	Mecanică	Mecanic auto	Învățământ profesional
85	Liceul Tehnologic „Crișan”	Crișcior	Mecanică	Tinichigiu vopsitor auto	Învățământ profesional
86	Liceul Tehnologic „Crișan”	Crișcior	Mecanică	Mecanic utilaje și instalații în industrie	Învățământ profesional
87	Liceul Tehnologic „Crișan”	Crișcior	Turism și alimentație	Bucătar	Învățământ profesional
88	Liceul Tehnologic „Crișan”	Crișcior	Turism și alimentație	Cofetar - patiser	Învățământ profesional

Nr.crt.	Denumirea unității de învățământ	Localitatea	Domeniul de pregătire	Calificarea profesională	Forma de organizare (învățământ profesional/învățământ dual)
89	Liceul Tehnologic „Crișan”	Crișcior	Industrie alimentară	Brutar - patiser -preparator produse făinoase	Învățământ profesional
90	Liceul Tehnologic „Crișan”	Crișcior	Industrie alimentară	Preparator produse din carne și pește	Învățământ profesional
91	Liceul Tehnologic ”Retezat”	Uricani	Fabricarea produselor din lemn	Tâmplar universal	profesional
92	Liceul Tehnologic ”Retezat”	Uricani	Turism și alimentație	Bucătar	profesional
93	Liceul Tehnologic ”Retezat”	Uricani	Turism și alimentație	Ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație	profesional
94	Liceul Teoretic " Liceul Teoretic" Silviu Dragomir" Ilia	Ilia	Mecanică	Mecanic auto	învățământ profesional
95	Liceul Teoretic " Liceul Teoretic" Silviu Dragomir" Ilia	Ilia	Turism și alimentație	Ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație	învățământ profesional

6.3.4. Resurse materiale și condiții de învățare

Situația resurselor materiale ale unităților școlare influențează în mare măsură calitatea ofertei, în mod direct dar și indirect. Nivelul de dotare a atelierelor și laboratoarelor școlare a fost ușor îmbunătățit prin programul de achiziție materiale didactice pentru laboratoarele de chimie fizică biologie, săli de sport, bibliotecă, laboratoare de informatică.

La nivelul unităților școlare din IPT, la începutul anului școlar 2022/2023, numărul total de laboratoare școlare este 127, atelierelor școlare fiind în număr de 75.

Din punct de vedere al dotării cu sisteme de calcul, chiar dacă numărul acestora poate părea mare, marea problemă o reprezintă faptul că majoritatea sunt uzate fizic și moral.

Toate unitățile de învățământ sunt conectate la internet.

Dotarea atelierelor este făcută la standardele minime cerute, nefiind însă în concordanță cu nivelul tehnologic la care se lucrează în firmele în care elevii își desfășoară practica. Dotarea acestora nu este în concordanță cu cerințele pieței, și nu permite dezvoltarea de competențe ale absolvenților, astfel încât aceasta să asigure o inserție profesională imediată.

Excepție de la această situație constituie unit. școlare care au beneficiat de asistența programelor PHARE TVET, prin care s-a reușit ameliorarea stării de infrastructură și dotarea laboratoarelor și a atelierelor pentru domeniile de calificare prioritare ale școlilor, chiar dacă de la dotarea acestora au trecut destul de mulți ani.

Lista unităților TVET care au beneficiat de asistență prin Programul PHARE:

Nr. crt.	Unitatea de învățământ	Proiect PHARE	Domenii care au beneficiat de asistență prin proiect
1.	Colegiul Tehnic "Dimitrie Leonida" Petroșani	PHARE RO 9405	Mecanică, Electromecanică
2.	Colegiul Tehnic "Matei Corvin" Hunedoara	PHARE RO 9405 PHARE 2001, 2003	Mecanică, Electromecanică, Electric Electronică și automatizări.,
3.	Colegiul Tehnic "Mihai Viteazul" Vulcan	PHARE 2001, 2003	Electric, Mecanică, Electromecanică, Textile și pielărie, Electronică și automatizări
4.	Colegiul Tehnic de Transport Feroviar "Anghel Saligny" Simeria	PHARE 2001, 2003	Electromecanică, Mecanică, Construcții și lucrări publice, Electric
5.	Grupul Școlar "Nicolaus Olahus" Orăștie	PHARE 2001, 2003	Chimie industrială, Mecanică, Electric, Textile pielărie, Resurse naturale și protecția mediului

Este necesar ca aceste unități școlare să-și păstreze oferta în domeniile de calificare, pentru care pot oferi condiții de excepție pentru dezvoltarea deprinderilor profesionale, și să se asigure o promovare a ofertei acestora la nivel regional, permițând și mobilitatea tinerilor chiar în timpul formării, pentru a obține o calificare dorită și la un nivel ridicat.

Lipsa dotărilor și a infrastructurii unităților școlare poate fi invocată des ca o scuză împotriva schimbării structurii calificărilor; este doar o scuză de neacceptat, în situația în care nici dotările existente nu sunt la nivelul minim necesar pentru o calificare de calitate, pentru domeniile tradiționale ale unităților școlare. Astfel rezistența la schimbare a resurselor umane se îmbină cu argumente de ordin material, iar oferta rămâne mult în urma cerințelor pieței pentru mai multe domenii de calificare. O schimbare în acest sens a fost produsă de procesul de acreditare a școlilor conform procedurilor ARACIP, pentru noile calificări propuse de unități școlare.

Există însă și o implicare directă a firmelor partenere, mai ales în cazul unităților cu ofertă în învățământul dual, care au asigurat dotarea cu mijloace de învățământ în concordanță cu cerințele actuale, toate acestea fiind consecința unor parteneriate reale, ce trebuie să continue și să se dezvolte.

Așadar, în vederea compensării lipsei de dotare și pentru a facilita tranziția tinerilor de la școala la piața muncii, parteneriatele locale ale unităților școlare cu angajatorii sunt foarte importante..

De asemenea, trebuie avut în vedere oportunitățile existente prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), componenta 15 Educație.

La nivel național se are în vedere:

- Dezvoltarea a 10 consorții regionale și dezvoltarea și dotarea a 10 campusuri profesionale integrate;
- Transformarea liceelor agricole în centre de profesionalizare;
- Asigurarea dotărilor pentru sălile de clasă preuniversitare și laboratoarele/atelierele școlare;
- Echiparea atelierelor de practică de practică din unitățile de învățământ profesional și tehnic.

Toate acestea sunt șanse reale de dezvoltare a infrastructurii școlare.

6.4 . Indicatori de proces

6.4.1. Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în ÎPT

În județul Hunedoara funcționează Comitetul Local pentru Dezvoltarea Parteneriatului Social pentru învățământul profesional și tehnic, care are un rol activ și își îndeplinește rolul consultativ pentru Inspectoratul Școlar Județean, în ceea ce privește monitorizarea implementării PLAI și

PAS,

pentru stabilirea planului de școlarizare și nu în ultimul rând în implicarea în implementarea diverselor proiecte educaționale ale unităților de învățământ profesional și tehnic din județul Hunedoara.

Între Consorțiul Regional Vest și cele 4 CLDPS - uri existente la nivel județean, există o cooperare constantă și un flux de informații care permite actualizarea documentelor strategice la nivel regional și județean.

6.4.2. Asigurarea calității în ÎPT

Alături de asigurarea accesului la educație, de dobândirea unui nivel ridicat de calificare, relevanța și calitatea pregătirii celor care învață devine semnificativă. În acest context, asigurarea calității în învățământul profesional și tehnic capătă alte valențe și implică noi roluri instituționale.

Adoptarea Legii nr. 87/2006 privind asigurarea calității educației a creat cadrul instituțional legal pentru dezvoltarea și implementarea mecanismelor de asigurare a calității în educație, la nivel de sistem și la nivel de furnizor. Au avut loc importante dezvoltări în domeniul normativ, prin extinderea cadrului legislativ și în cel operațional, prin crearea unor instrumente în domeniul evaluării și asigurării calității.

Pentru învățământul profesional și tehnic, Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic a elaborat Cadrul Național de Asigurare a Calității în învățământul profesional și tehnic, care constă în ansamblul de metodologii, acțiuni, măsuri și instrumente prin care se particularizează Cadrul Național de Asigurare a Calității Educației la cerințele specifice legate de formarea profesională inițială. CNAC în învățământul profesional și tehnic respectă în totalitate prevederile Legii 87/2006, precum și metodologiile și instrumentele dezvoltate de ARACIP.

Asigurarea calității în învățământul profesional și tehnic are ca element principal autoevaluarea. La nivelul școlii, autoevaluarea este completată de monitorizarea internă a calității educației și formării profesionale. Procesele externe de asigurare a calității în ÎPT sunt coordonate de inspectoratele școlare și de ARACIP. Prin inspecțiile de monitorizare externă a calității și de validare a raportului de autoevaluare, reprezentanții inspectoratelor școlare îndrumă și sprijină școlile în procesul de asigurare a calității, verifică modul în care sunt respectate cerințele de calitate și formulează propuneri de îmbunătățire a calității. Procesele de autorizare și acreditare pentru fiecare program de calificare profesională, precum și evaluarea externă periodică a calității educației și formării profesionale oferite de școli sunt coordonate de ARACIP.

Calitatea în educație este asigurată prin următoarele procese: planificarea și realizarea efectivă a rezultatelor așteptate ale învățării, monitorizarea rezultatelor, evaluarea internă a rezultatelor, evaluarea externă a rezultatelor și prin îmbunătățirea continuă a rezultatelor în educație.

Este important de menționat însă că se înregistrează un decalaj semnificativ între unitățile de învățământ profesional și tehnic asistate prin diverse programe și acelea încă neasistate. Oricâtă coerență ar avea mecanismele adoptate, rolul profesorilor rămâne crucial, calitatea trebuie în primul rând asigurată și îmbunătățită la nivelul relației educaționale fundamentale, cea dintre profesor și elev. Rămâne în continuare o provocare încrederea elevilor și angajatorilor în învățământul profesional și tehnic, precum și a învățământului universitar în învățământul liceal tehnologic.

6.4.3. Serviciile de orientare și consiliere

În procesul de planificare a ofertei educaționale este necesar să se respecte cerințele viitoare ale pieței forței de muncă, corelate cu aspirațiile individuale ale tinerilor. În vederea obținerii unei imagini cât mai cuprinzătoare despre opțiunile elevilor, la nivelul regiunii se organizează diferite sondaje în rândul elevilor, înaintea momentului de decizie a orientării profesionale.

Opțiunile odată cunoscute, pot influența oferta unităților școlare, iar apoi prin activitățile de consiliere și orientare pentru carieră se poate ajunge la o situație în care să fie satisfăcute în cea mai mare măsură dorințele părților implicate în acest proces (piața muncii, angajatorii și elevii ca viitorii angajați).

Stud

iul privind **Opțiunile elevilor de clasa a VIII-a** s-a realizat în perioada 16 octombrie-27 noiembrie 2023 de către CJRAE Hunedoara – CJAP, prin serviciul *Orientare pentru carieră*, și a avut ca scop identificarea intenției elevilor din clasa a VIII a în legătură cu traseul educațional/profesional.

Colectarea datelor s-a realizat în perioada 13-23 noiembrie 2023, prin completarea online a Chestionarului privind opțiunile elevilor din clasa a VIII-a, având la bază propunerile de oferte educaționale pentru anul școlar 2024-2025 ale unităților de învățământ liceal/profesional.

Obiectivele studiului au fost:

- ✓ Identificarea opțiunilor școlare ale elevilor după finalizarea clasei a VIII-a;
- ✓ Prezentarea distribuției opțiunilor școlare ale elevilor de clasa a VIII-a din județul Hunedoara;
- ✓ Identificarea motivelor/criteriilor care se află la baza opțiunilor școlare exprimate de către elevi;
- ✓ Identificarea persoanelor resursă/de sprijin cu privire la orientarea carierei, utilizate de elevi;
- ✓ Reliefarea surselor de informare în orientarea carierei, respectiv a activităților oferite în cadrul școlilor;
- ✓ Exprimarea nevoilor personale de orientare a carierei;
- ✓ Creionarea unui plan de carieră.

Studiul a avut ca grup țintă populația școlară de clasa a VIII-a adică un număr de **3044** elevi, provenind din toate cele 76 de școli de nivel gimnazial din județ. La chestionar au răspuns **2767** de elevi, ceea ce reprezintă **90,90%** din numărul elevilor înscriși

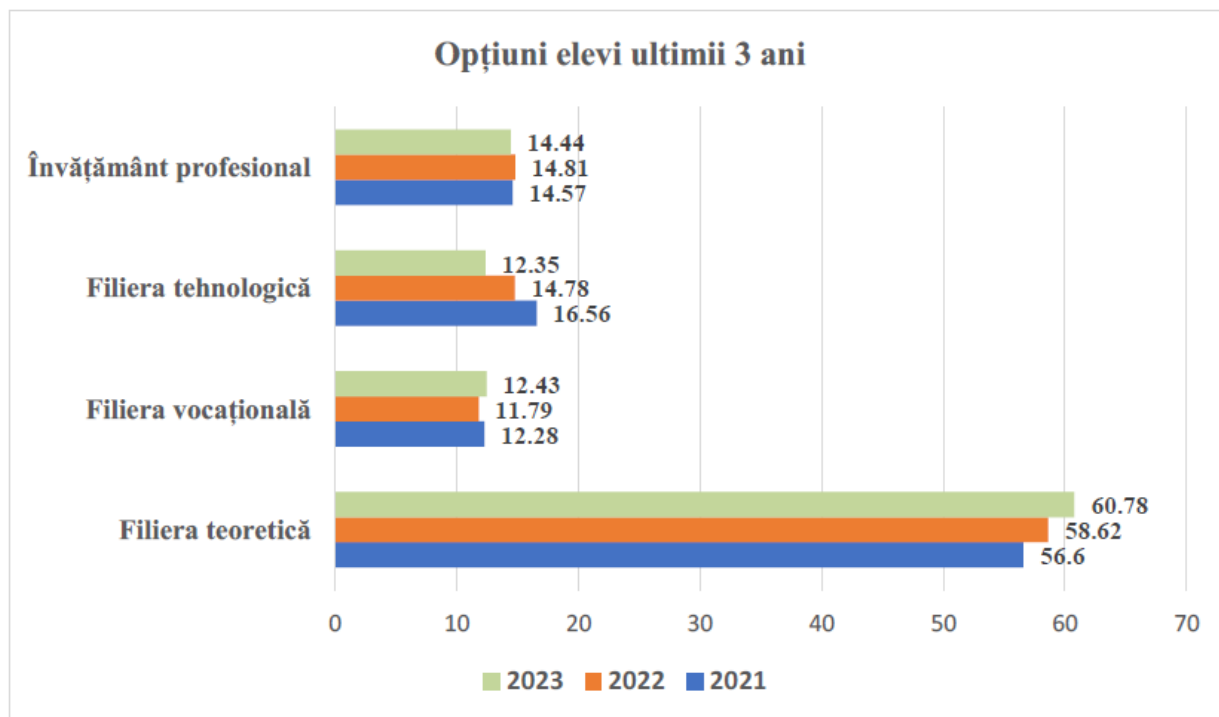
Dintre elevii chestionați, pentru prima opțiune (tabelul 4):

- **2375 (85.83%)** își declară intenția de a continua studiile la liceu; **2265** dintre aceștia au optat pentru unitățile de învățământ din județul Hunedoara, **58** doresc să urmeze un liceu din alt județ, iar **52** dintre elevi nu s-au decis asupra profilului/specializării la momentul aplicării chestionarului;
- **382 (13,81%)** doresc să continue studiile la învățământul profesional/profesional dual;
- **10 (0,36%)** își declară intenția de a nu continua studiile

Repartiția elevilor în funcție de forma de învățământ pentru care au optat

Forma de învățământ	Număr elevi	Procente %	Distribuția pe medii			
			Elevi din mediul urban		Elevi din mediul rural	
			Frecvențe	Procente %	Frecvențe	Procente %
Învățământ liceal	2375	85.83	1772	64,04	603	21,79
Învățământ profesional	382	13.81	239	8,64	143	5,17
Nu continuă studiile	10	0.36	7	0,25	3	0,11
Total	2767	100	2018	72,93	749	27,07

Opțiunile elevilor care s-au exprimat pentru oferta învățământ liceal/profesional în 2023 comparativ cu anii școlari trecuți

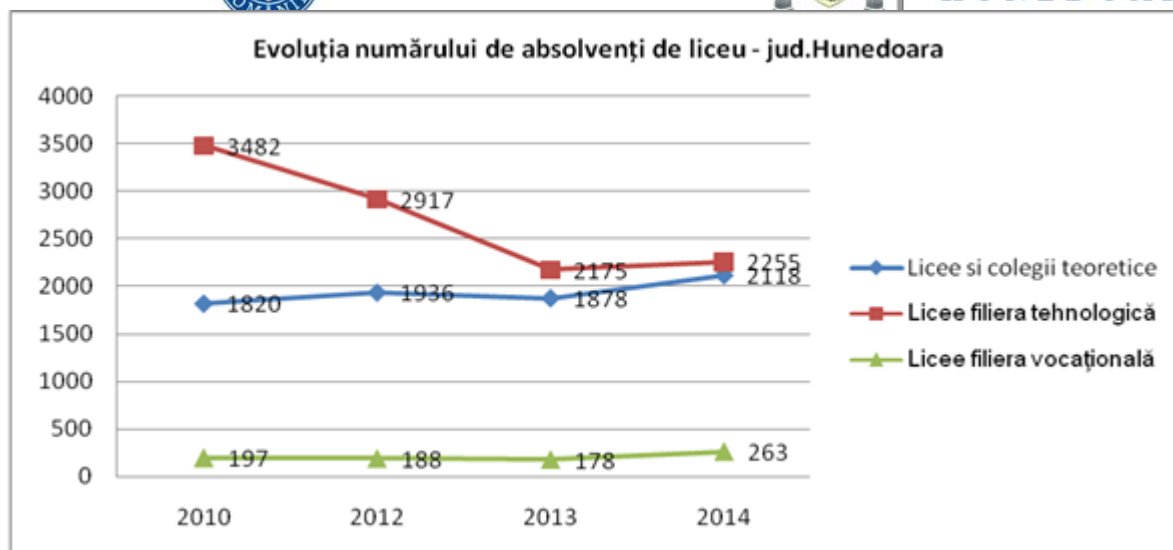

Una dintre preocupările celor responsabili cu planificarea educației o constituie ponderea deloc de neglijată a celor nehotărâți. Acești tineri fără o orientare corectă vor opta pentru o rută oarecare, fără să fie motivați, ceea ce înseamnă că pornesc pe un traseu de calificare fără chemare, astfel fără a avea șanse reale pentru o carieră profesională de succes.

Consilierea și orientarea trebuie să se concentreze și pe dezvoltarea abilităților de învățare de-a lungul vieții, iar în pregătirea tinerilor pentru o carieră este necesar să se pornească de la paradigma „o primă calificare, va fi urmată de specializări, perfecționări și recalificări pentru mai multe ocupații”, în funcție de cererea în continuă schimbare a pieței.

6.5. Indicatori de ieșire

6.5.1. Absolvenți de liceu pe filiere de pregătire

În ceea ce privește evoluția absolvenților pe cele trei filiere ale învățământului se observă o scădere dramatică a absolvenților liceelor tehnologice, o creștere atât pentru cei din liceele din filiera vocațională cât și pentru cele din filiera teoretică. Pentru filiera tehnologică apare însă o ușoară creștere la nivelul anului 2017 (Anexa Rata de absolvire INS).

6.5.2. Rata netă de cuprindere în sistemul de educație și formare profesională

În ceea ce privește **Rata netă de cuprindere în învățământ** (Anexa Rata neta de cuprindere INS) există date centralizate pe nivele de învățământ.

Concluziile pe care le putem schița după analiza datelor centralizate:

- Rata netă de cuprindere are o tendință de scădere ce se manifestă atât în învățământul primar cât și în cel gimnazial și obligatoriu, pentru perioada 2007 – 2018.
- Cu cât înaintăm pe paliere mai înalte de școlarizare cu atât rata de cuprindere este mai mică;
- Este însă evidentă rata de cuprindere mai mare în învățământul secundar superior pentru mediul rural în județul Hunedoara comparativ cu nivelul național sau al zonei de vest. Apare însă o scădere față de nivelul național la același indicator, pentru mediul urban

6.5.2.a. Rata netă de cuprindere școlară pe grupe de vârste

Rata netă de cuprindere în învățământul primar calculată pentru Regiunea Vest arată valori cu o ușoară tendință de scădere în perioada 2017-2018, de la de la 8% la 83,6%. Aceeași tendință se înregistrează și la nivelul județului Hunedoara

Pentru acest segment, în județul nostru nu există diferențe mari pentru raportul masculin – feminin, și nici pentru relația urban-rural, diferența fiind de 10%-12%, cu procente de cuprindere de peste 84% pe urban și de 74% pe rural, cu tendință de scădere.

Există însă o diferență de 12-17% copii care nu sunt cuprinși în învățământ, având în vedere efectele pe termen lung. Din păcate, procentul copiilor care nu urmează o formă de învățământ crește odată cu nivelul de învățământ. Acești copii sunt expuși unui viitor în care nu vor avea un loc de muncă sau vor avea locuri de muncă slab remunerate. Astfel sunt imperios necesare măsuri care să ducă la creșterea ratei de cuprindere în învățământ.

Rata de cuprindere a elevilor calculată pentru învățământul obligatoriu este în jurul valorii de 80%, cu valori puțin peste 85% pentru mediul urban și sub 60% pentru mediul rural. Aceste valori, nepermis de mici, cer identificarea unor măsuri de intervenție rapidă pentru a asigura caracterul obligatoriu pentru aceasta formă de învățământ.

O rată de cuprindere în urban mai mare înseamnă că sunt oferite posibilități de educație în mediul urban, însă efortul de a suporta costurile unei școlarizări în mediul urban pentru cei care provin din rural este din ce în ce mai dificil de suportat (se observă pentru acest segment o rată de cuprindere în scădere, spre 55%).

În

anul școlar 2017-2018, rata brută de cuprindere în învățământul obligatoriu este de 88,06%. 0,73% din populația totală din grupa de vârstă 6-16 ani, grupa oficială de vârstă corespunzătoare învățământului obligatoriu, își continuă studiile în străinătate, în aprilie 2017 existând 312 solicitări scrise din partea părinților la nivel de județ în acest sens.

Rata brută de cuprindere în învățământul obligatoriu în județul Hunedoara este în ușoară scădere, cu 4,99%, față de anul școlar 2016-2017.

Nivel de învățământ	An școlar 2015-2016	An școlar 2016-2017	An școlar 2017-2018
Primar	85,02	87,17	85,42
Gimnazial	93,98	99,27	90,79
Liceal inferior/Profesional	91,63	95,04	88,95
Învățământ obligatoriu	89,54	93,05	88,06

Evoluția ratei brute de cuprindere la nivelul județului Hunedoara pe nivele de învățământ ca raport din populația în vârstă de 6-16 ani

Se constată că rata brută de cuprindere la nivel județean pentru învățământul primar, în anul școlar 2015-2016, se afla sub media aceluiasi indicator la nivel național care a fost de **87,7%**, iar valoarea ratei de cuprindere în învățământul gimnazial județul Hunedoara se afla peste media națională care a fost de 91,5%, conform raportului Ministerului Educației Naționale privind starea învățământului preuniversitar din România din anul 2016.

În județul Hunedoara, valoarea cea mai mică se înregistrează la nivelul învățământului primar. În învățământul liceal și profesional de 85,6.

Conform Diagnozei riscului cu privire la fenomenul de părăsire timpurie a școlii realizate de CJRAE Hunedoara în octombrie 2017, ponderea absolvenților de clasa a VIII-a care își continuă studiile este de 98,97%.

Ponderea absolvenților de clasa a VIII-a care își continuă studiile este de 98.97%, însă este necesar să se urmărească acest indicator și în cazul tranziției de la ciclul inferior la cel superior al liceului. Trebuie avut în vedere faptul că ținta europeană este ca 85% din tinerii din categoria de vârstă 15 – 25 ani să își finalizeze ciclul secundar superior, iar în prezent înregistrăm o rată de cuprindere de doar 54% pentru acest nivel.

Pe parcursul perioadei de școlarizare se realizează pierderi mari din numărul total de tineri cuprinși în sistemul formal de educație. Aceste pierderi se ridică la peste 12% din numărul celor înscriși în ciclul primar, ceea ce în valoare absolută înseamnă 10840 de elevi pentru o cohortă de 4 ani. Acești tineri se vor regăsi în societate fără o calificare, fără studii finalizate, cu risc de marginalizare socio-profesională ridicat, dacă nu se vor realiza intervenții concertate.

Structura calificărilor în regiune a suferit modificări importante datorită analizelor prin intermediul documentelor de planificare a ofertei PRAI și PLAI, înregistrându-se valori care se apropie treptat de țintele stabilite pentru anul de referință 2020.

Structura calificărilor reflectă într-o măsură insuficientă disparitățile interregionale cu privire la cererea pieței actuală și cea viitoare.

Raportul ofertei pentru cele doua rute de școlarizare - ruta directă și cea progresivă - prezintă o evoluție în favoarea rutei directe, în concordanță cu aspirațiile tinerilor, însă aceasta rută oferă o gamă redusă de calificări.

Recomandări:

Realizarea unor evidențe complete la nivel de județ, cu privire la categoria tinerilor necuprinși în sistemul formal de educație și identificarea unor măsuri urgente în vederea creșterii ratei de cuprindere, (încurajarea și sprijinirea tinerilor pentru a-și continua studiile, readucerea în școli a celor care au părăsit școala, includerea celor care nu au fost cuprinși) începând cu învățământul primar, și cuprinzând toate nivelele.

Accesul elevilor la educație și la o calificare se poate analiza din punctul de vedere al accesului fizic, accesului la un curriculum adecvat și accesului la servicii specializate.

Sunt necesare măsuri urgente pentru diminuarea fenomenului de abandon școlar la nivelul întregii regiuni, și asigurarea unor alternative pentru completarea studiilor și obținerea unei calificări.

Pentru

asigura competitivitatea absolvenților pe piața forței de muncă, învățământul profesional și tehnic din regiune va trebui să încurajeze obținerea unui nivel de instruire cât mai ridicat, încurajând mobilitatea ocupațională dar și geografică, simultan cu oferirea unor calificări adaptate cerințelor pieței. Pentru a informa tinerii despre cerințele viitoare ale pieței, este necesar să fie continuate cercetările prin studiile regionale.

Se recomandă ca fiecare elev să aibă acces la un curriculum adecvat. Accesul la un curriculum adecvat presupune o structura a calificărilor din oferta școlilor cât mai adaptată cerințelor viitoare ale pieței forței de muncă, pentru a asigura o inserție profesională rapidă și o carieră profesională de succes.

Accesul fizic la o școală care oferă servicii de educație și formare de calitate, înseamnă ca fiecare copil să aibă acces la o unitate școlară care se află la o anumită distanță (stabilită în urma analizelor la nivelul fiecărui județ). Tinerii din mediul rural au acces la școli din mediul urban.

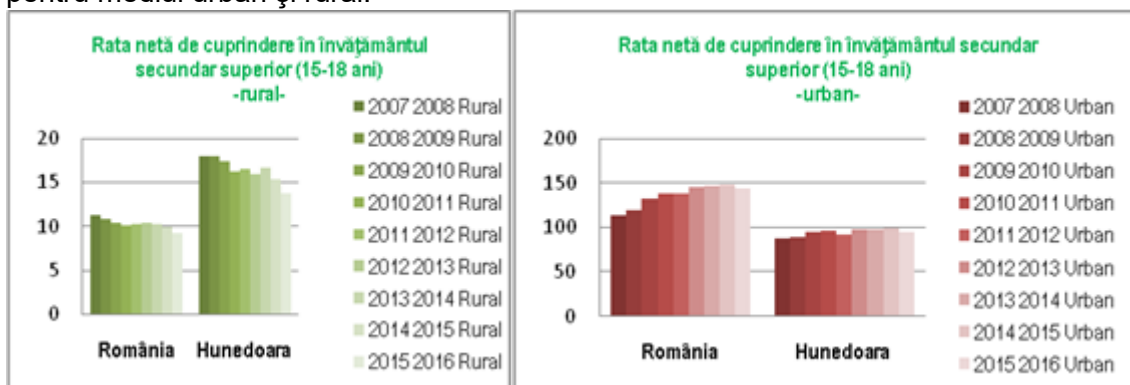
Conform *Diagnozei riscului cu privire la fenomenul de părăsire timpurie a școlii* realizate de CJRAE Hunedoara în octombrie 2017, ponderea absolvenților de clasa a VIII-a care își continuă studiile este de 98,97%.

Aceste date ne arată necesitatea unor măsuri imediate și consistente care să crească rata de cuprindere în învățământul obligatoriu a copiilor din mediul rural.

În *învățământul secundar superior (15-18 ani)* rata netă de cuprindere este mai mică (între 70% și 80%). Se observă valorile apropiate de 90% în mediul urban, dar mai mici decât la nivel național sau regional. În mediul rural rata de cuprindere este foarte scăzută (între 14% și 16%), dar cea mai mare din zona de vest și mai mare decât media națională.

Datele cu privire la Rata de cuprindere în învățământul secundar superior, defalcat pe mediul rural/urban ne arată că Rata de cuprindere în rural scade, în timp ce Rata de cuprindere în mediul urban se menține constantă.

Se observă o diferență foarte mare între gradul de cuprindere în învățământul secundar superior pentru mediul urban și rural.

Concluziile sunt următoarele:

- în mediul rural abandonul este mare și este dublat de o plecare a tinerilor către oraș;
- abandonul școlar există și în mediul urban, doar că acesta este compensat de migrația către oraș a tinerilor din mediul rural.

Subliniem necesitatea găsirii de măsuri de sprijinire a familiilor care întâmpină dificultăți în privința accesului copiilor la educație, fie că acestea sunt de ordin material sau sunt tributari lipsei de educație.

Putem concluziona că rata de cuprindere are valori mici, valorile scad odată cu creșterea nivelului de educație, scăderea fiind critică pentru mediul rural.

6.5.3. Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED

6.5.3.a. Rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial (Rata abandonului (INS))

În

Regiune rata de abandon școlar în învățământul primar și gimnazial arată o scădere semnificativă, cu 1,3%, de la 2,3% în 2015-2016 la 1% în 2016-2017. La nivelul județului Hunedoara, rata abandonului școlar a scăzut cu 0,4%, de la 1,8% în 2015-2016 la 1,4% în 2016-2017.

În ceea ce privește raportul dintre populația școlară de sex masculin și cea de sex feminin, se înregistrează diferențe, fiind mai mici pentru cea feminină;

Din punct de vedere al mediului de rezidență se înregistrează o stagnare a acesteia, la aproximativ 2% în mediul urban și 1,5% pentru mediul rural.

6.5.3.b. Rata abandonului școlar în învățământul gimnazial

La nivelul județului Hunedoara, în intervalul supus analizei, se observă perioade cu fluctuații destul de mari. S-au înregistrat perioade de creștere între 2007-2010, de la 1,3% la 1,9%, cu un maxim de 4,6%, mult peste media națională și regională, în 2010-2011. Pentru intervalul următor apare o scădere a acestuia, cu rămânerea constantă la nivelul de 1%, dar cu o creștere din nou spre sfârșitul perioadei, ajungând la 2,2% în 2014-2015. În perioada 2015-2017, din nou se înregistrează un trend descrescător, ajungând ca ponderea absolvenților de clasa a VIII-a care își continuă studiile în anul școlar 2017-2018 să fie 98,97%, însă este necesar să se urmărească acest indicator și în cazul tranziției de la ciclul inferior la cel superior al liceului.

Rata abandonului este mai crescută în cazul băieților iar diferența dintre sexe este cuprinsă între 0 puncte procentuale și 1,2 puncte procentuale.

Pe medii de rezidență, rata abandonului înregistrează fluctuații destul de mari, cu maxime în 2010-2011, de 4,4% pentru urban și 5,3% pentru rural, cu tendință de egalizare spre 2,3% în 2014-2015.

6.5.3.c. Rata abandonului școlar în învățământul liceal

În județul Hunedoara, rata abandonului școlar a înregistrat o scădere, diferența dintre începutul și sfârșitul perioadei analizate fiind de 0,7 puncte procentuale, de la 3,9% în 2006-2007 la 3,2% în 2010-2011, dar a existat și o valoare minimă înregistrată de 2% în 2008-2009. În anul școlar 2010-2011, primul după anul intrării în lichidare a SAM-urilor și de preluare a locurilor la liceu, s-a înregistrat o creștere a procentului elevilor care au abandonat studiile liceale: ca urmare, în acest an școlar, rata abandonului a crescut de la 2,6% la 3,2%.

În ceea ce privește repartitia pe sexe, se înregistrează diferențe, fiind însă permanent mai mare pentru băieți, fiind însă cu tendință de creștere atât pentru populația de sex masculine cât și pentru cea de sex feminin.

Vorbind de mediile de rezidență, procentul se menține ridicat, cu tendință de creștere cu 0,2% în fiecare an pentru mediul rural dar și mult mai mare decât media națională. Și pentru mediul urban se înregistrează aceeași tendință de creștere dar la nivel mai scăzut, între 4% în 2007-2008 și 1,9% în 2008-2009.

6.5.3.d Rata abandonului școlar în învățământul profesional

În ceea ce privește rata abandonului școlar în învățământul profesional, la nivelul județului Hunedoara se remarcă următoarea evoluție: în perioada 2006 – 2010 indicatorul a înregistrat o scădere de la un an la altul cu valori cuprinse între 0,6% și 2,6%. În anul școlar 2010-2011 se remarcă o creștere a ratei abandonului școlar. Astfel, rata abandonului școlar înregistrează o valoare de 11,5% în creștere față de anul școlar anterior cu 7,2 puncte procentuale.

Valorile ratei abandonului școlar, pe genuri, relevă procente mai mari pentru populația școlară feminină, pe parcursul perioadei analizate. Se remarcă faptul că, în anul școlar 2010-2011, atât la băieți cât și la fete se înregistrează cea mai mare rată a abandonului școlar (10,8% în cazul fetelor și 11,9% în cazul băieților).

Pe medii de rezidență, la nivelul anului școlar 2006-2007 se ating cele mai mari valori ale ratei abandonului școlar din mediul rural (17,6%) iar în anul școlar 2010-2011 cele mai mari valori din mediul urban (11,3%).

6.5.3.e Rata abandonului școlar în învățământul postliceal

La nivelul județului Hunedoara, pe întreaga perioadă analizată evoluția ratei abandonului școlar în învățământul postliceal înregistrează fluctuații, cu valori între 2% în 2008-2009 și 9,7% în anul școlar 2014-2015.

Pentru

în perioada 2009-2014 se păstrează o tendință de abandon mai mare pentru persoanele de sex feminin. În anul școlar 2014-2015 rata abandonului persoanelor de sex masculin este însă cu 3,5% mai mare decât a celor de sex feminin.

Anul școlar 2006-2007 este singurul din perioada analizată, în care se înregistrează valori ale ratei abandonului școlar în mediul rural (51,6%)

6.5.4. Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED

(Rata de absolvire (INS))

În ceea ce privește elevii cuprinși în sistem, un indicator accesibil este rata de absolvire.

Pentru județul Hunedoara valorile urmăresc tendința națională pentru învățământul gimnazial, situându-se cu valori ridicate, cuprinse între 87,5% în 2006-2007 și 92,5% în 2014-2015.

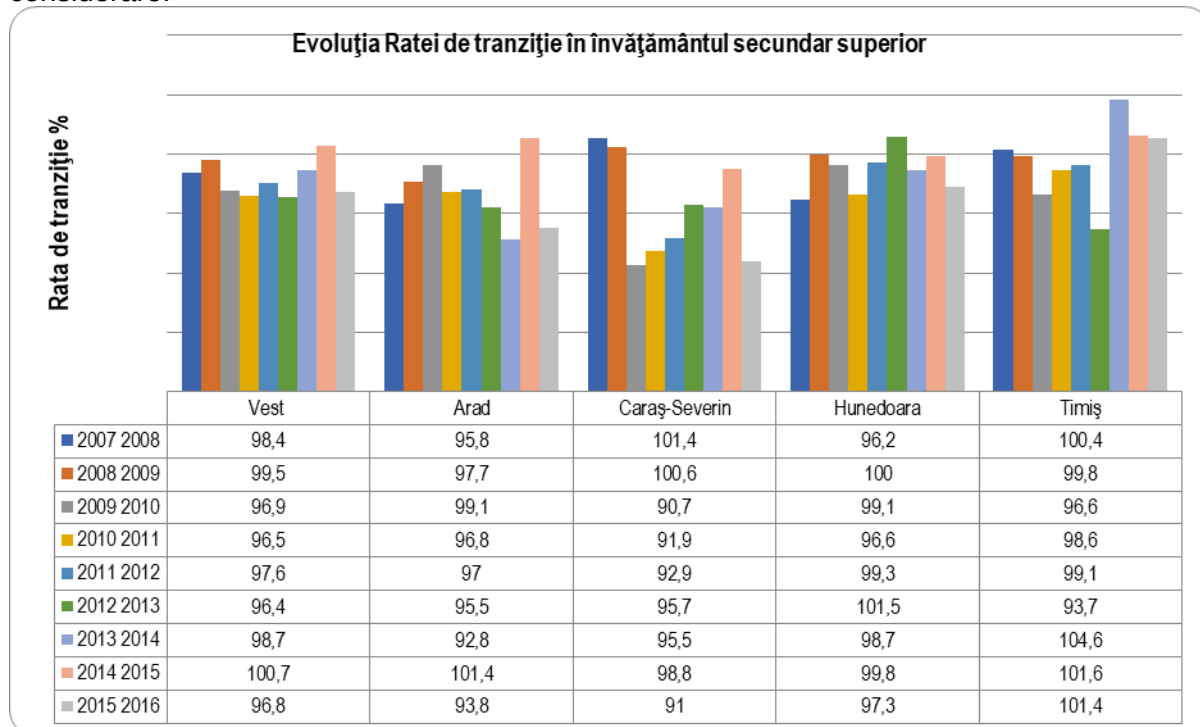
Și pentru învățământul liceal rata de absolvire înregistrează valori ridicate, cu procente mai mari decât media națională. Se înregistrează chiar depășiri ale procentului de 100% pentru anii 2008-2009, 2012-2013 și 2014-2015.

Vorbind însă de învățământul profesional, aici se observă o scădere abruptă a ratei absolvirii ajungând aproape de 0% în anul școlar 2011-2012. În ultimii ani se observă o creștere a acesteia, ajungându-se la 6% în anul 2014-2015, un procent totuși foarte mic.

În ceea ce privește rata absolvirii în învățământul postliceal aici situația din județul Hunedoara este mai bună decât media națională, cu tendință crescătoare, ajungându-se la 35,7% în 2014-2015.

6.5.5. Rata de tranziție la următorul nivel de educație

Rata de tranziție (Anexa Rata tranziție (INS)) de la gimnaziu la liceu și învățământ profesional arată variații de la an la an, valorile fiind cuprinse între 96,2% și 101,5%, pentru anii luați în considerare.

Diferențele dintre populația școlară de gen masculin și cea de gen feminin oscilează cu valori cuprinse între 1,6% și 5,4% pentru băieți și între 0,3% și 3,8% pentru fete. Diferențe foarte mari se înregistrează între mediul urban și cel rural. Dacă pentru perioada analizată tranziția medie de la gimnaziu la liceu și învățământ profesional este de 113% pentru mediul urban, pentru mediul rural media se ridică la doar 27,3%. Se observă și din acest indicator problemele care apar la nivel rural în ceea ce privește continuarea pregătirii absolvenților învățământului gimnazial.

Anal

izând trecerea de la învățământul liceal la cel postliceal și superior, pentru județul Hunedoara se înregistrează valori mici, cuprinse între 17,3% și 26,8%. Probabil aceste diferențe se datorează și modificările apărute în desfășurarea examenului de bacalaureat începând cu anul școlar 2010-2011 când numărul absolvenților de liceu care au reușit la examenul de bacalaureat a scăzut foarte mult față de perioada anterioară.

Procentele foarte mici pentru județul Hunedoara se datorează poate și ofertei destul de scăzute pentru acest județ pentru învățământul postliceal și universitar. Se observă spre exemplu procente ridicate pentru județul Timiș, fiind cunoscut faptul că spre exemplu Timișoara este un important centru universitar.

Putem vorbi poate și de o tendință de migrație a absolvenților învățământului liceal fie spre marile centre universitare fie spre alte zone din țară sau EU unde își continuă studiile și/sau muncesc.

6.5.6. Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație

(Anexa Rata de parasire timpurie – EUROSAT)

Indicatorul se referă la tinerii din grupa de vârstă 18-24 de ani cu nivel de educație elementar (scăzut) care nu urmează nicio formă de instruire în ultimele patru săptămâni precedate intervalului, în totalul populației de 18-24 de ani. Pentru acest indicator, nu sunt disponibile date la nivel județean din surse statistice oficiale (INS) sau administrative (ISJ).

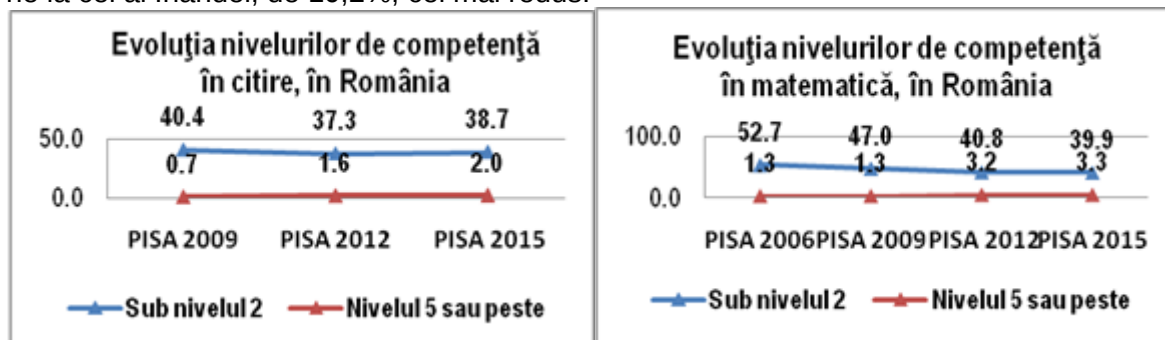
Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație la nivel regional a avut o *evoluție descrescătoare în perioada 200-2011* dar a crescut în perioada 2012-2014 ajungând la un procent mediu de 14%, sub cel național dar mai mare decât cel de la nivelul UE.

Dacă la nivelul UE se înregistrează o tendință de scădere, nu aceiași lucru îl putem spune despre tendința de la nivelul regiunii, care este constantă. Singura regiune care înregistrează valori mai mici decât cele europene este București-Ilfov, având în vedere poate și oferta educațională mai diversă și crescută pentru această regiune.

6.5.7. Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor de citire/lectură (PISA)

(Anexa PISA)

Datele privind competențele elevilor în citire au o evoluție de descreștere a ponderii celor sub nivelul 2, de la 40,4% în 2009 la 38,6% în 2015, fiind însă un procent foarte ridicat raportându-ne la cel al Irlandei, de 10,2%, cel mai redus.

La matematică se înregistrează o tendință de scădere a rezultatelor sub nivelul 2 (mai puțin de 420,04 puncte) și o creștere a celor de nivel 5 și peste (peste 606,99 puncte). Chiar și în aceste condiții, procentele respective nu sunt îmbucurătoare fiind între cele mai mari pentru nivelul 2 și mai mici pentru nivelul 5, dintre toate țările UE analizate.

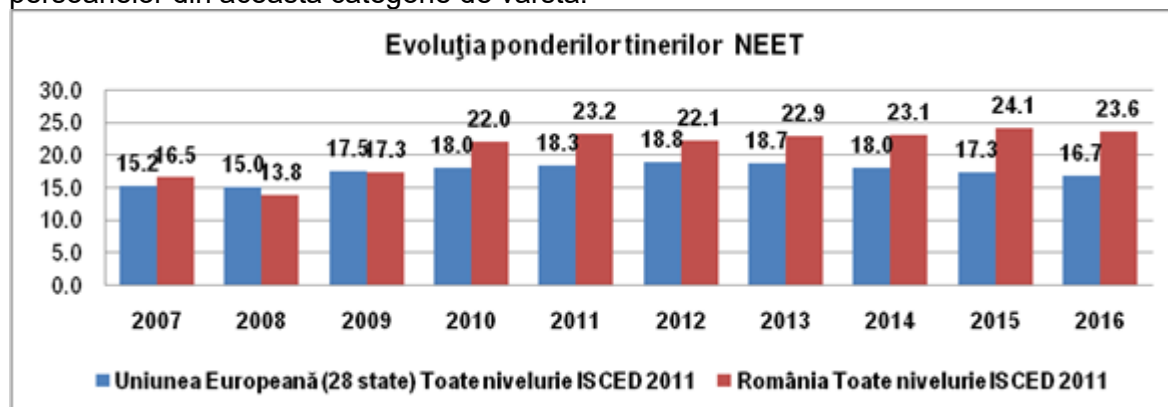
Și în ceea ce privește domniul științelor, situația este asemănătoare, plasându-ne chiar pe ultimul loc dintre cele 28 de state analizate, dacă discutăm despre nivelul 5 și peste.

Elevii care obțin aceste rezultate la testul PISA este posibil să înregistreze rezultate slabe la examenul național de evaluare de la sfârșitul clasei a VIII-a.

6.5.8.

Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani care nu urmează un program de educație și formare și nici nu au un loc de muncă (NEET) (Anexa Tineri NEET)

Tinerii din categoria NEET reprezintă o altă problemă foarte importantă care este în atenția Uniunii Europene, având în vedere și rata mare de migrație în diferitele state membre ale persoanelor din această categorie de vârstă.

Dacă la nivel european putem identifica o perioadă de maxim la nivelul anului 2012 urmată apoi de o tendință de scădere, la nivelul țării noastre se observă o menținere constantă peste nivelul UE în ultimii 6 ani, cu o diferență de 6,9% în anul 2016 față de UE.

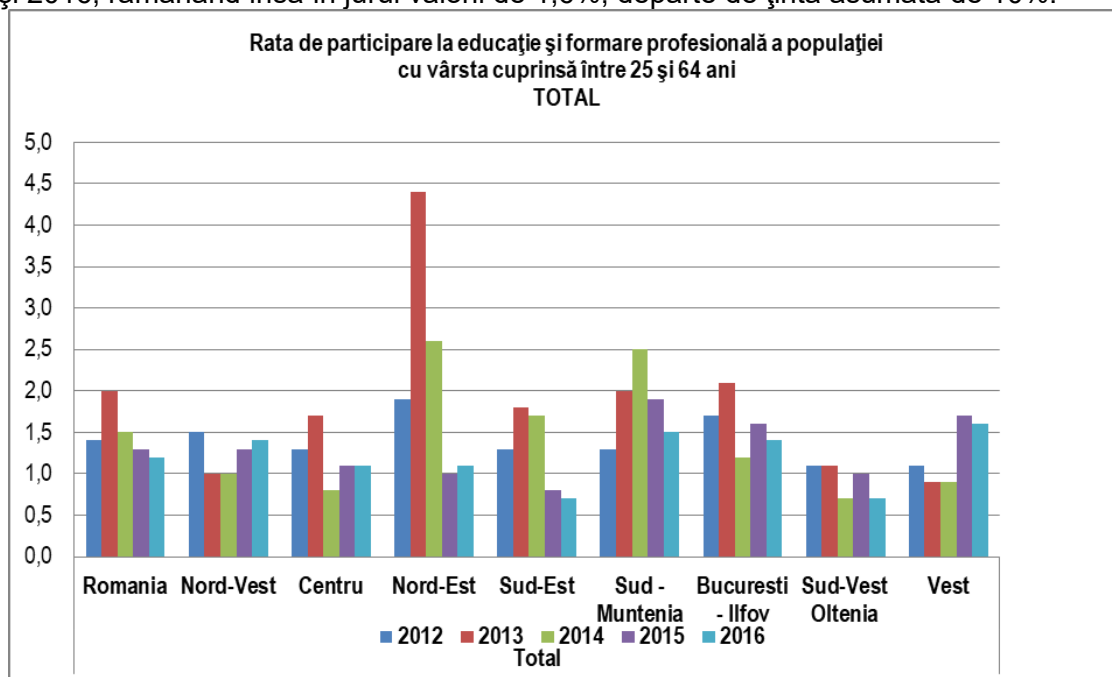
Aceste procente ridicate necesită identificarea și aplicarea de măsuri pentru reducerea fenomenului.

Rata de participare în formarea continuă a populației adulte (25-64 ani) (Anexa Formare continuă)

Ținta României de creștere a ratei de participare a adulților (25-64 ani) la formarea continuă este de 10% până în anul 2020 (obiectivului strategic care vizează participarea la formarea continuă a populației adulte este de 15% în UE până în 2020).

Dacă la nivelul EU acest indicator înregistrează valori aproximativ constante de 10,7%, în cazul țării noastre acest procent este foarte redus și cu tendință de scădere, încadrându-se între 1,2% și 2%.

Discutând la nivelul zonei de Vest se constată o creștere a valorii acestui indicator în anii 2015 și 2016, rămânând însă în jurul valorii de 1,6%, departe de ținta asumată de 10%.

În aceste condiții se impun măsuri pentru creșterea ofertei de formare pentru acest segment de populație, bine corelate cu nevoia de forță de muncă pentru zonă și județ.

Totodată trebuie găsite modalități de informare a populației adulte din această categorie privind necesitatea pregătirii pe tot parcursul vieții, asigurându-li-se astfel o mai bună adaptare la cerințele pieței muncii aflate într-o transformare permanentă.

6.6. Indicatori de impact

6.6.1 Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra ratei șomajului

Rata ridicată a șomajului tinerilor din grupa de vârstă 15-24 de ani, și ponderea ridicată a acestora în numărul total al șomerilor (v. cap. 4), sugerează o **problemă serioasă a sistemului de pregătire în raport cu finalitățile obținute în plan ocupațional**. Din acest motiv, se reține ca un prim indicator de impact, care poate fi măsurat pe baza datelor statistice disponibile, **șomajul tinerilor din grupa de vârstă 15-24 de ani**, cu rezerva că acesta nu este diferențiat pentru absolvenții ÎPT.

Agențiile de Ocupare a Forței de Muncă (AJOFM) pot oferi date anuale valoroase despre absolvenții înregistrați în baza de date ca șomeri, dar acestea nu sunt diferențiate în acord cu noua structură pe niveluri de pregătire și finalitățile din ÎPT. *Se recomandă colaborarea între ministere în vederea structurării (unitare la nivel național) a bazei de date a AJOFM pentru evidențierea diferențiată a absolvenților de ÎPT pe calificări și niveluri de calificare, adaptat noilor trasee și finalități ale sistemului de educație și formare profesională.*

6.6.2. Rata de inserție a absolvenților la 6 luni de la absolvire, pe niveluri de educație

Pentru monitorizarea inserției socio-profesionale a absolvenților se propune realizarea unor baze de date statistice de către Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională, în parteneriat cu Inspectoratul Școlar al Județului Hunedoara.

Indicatorul nu este disponibil din surse statistice în acest moment. Dificultățile de integrare a absolvenților necesită furnizarea unor măsuri active de ocupare adecvate, în sprijinul tinerilor care după 6 luni de la absolvire nu se integrează pe piața muncii.

La nivelul învățământului preuniversitar hunedorean, unitățile școlare au raportat pentru promoția 2016-2017, un număr de 4476 de absolvenți din care 3121 absolvenți de liceu, 1015 absolvenți învățământ postliceal și școala de maiștri și 339 absolvenți învățământ profesional.

În funcție de nivelul de calificare, promoția 2017, a înregistrat 3121 absolvenți de liceu (69,72% – nivel 4 sau fără nivel de calificare), 1016 absolvenți ai învățământului postliceal (22,69% - nivel 5) și 339 absolvenți ai învățământului profesional (7,57% - nivel 3).

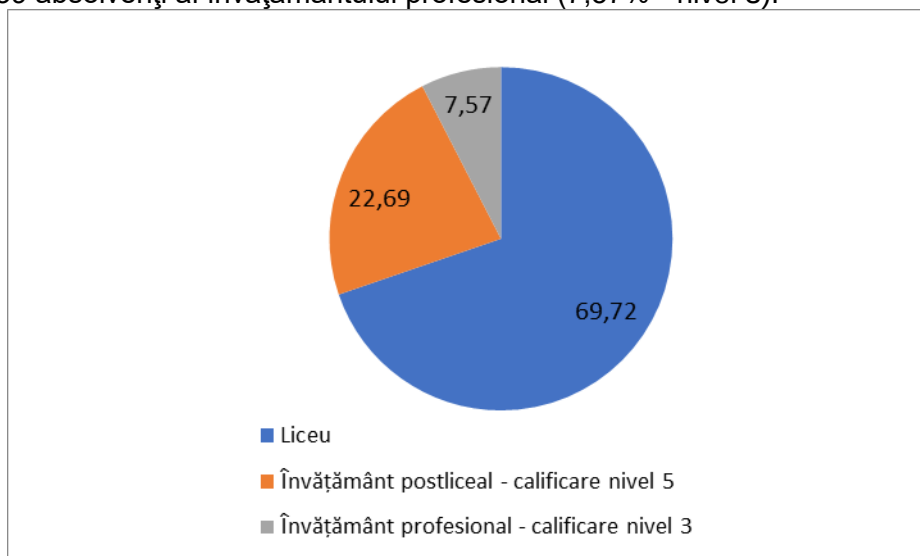

Figura nr. 1 Distribuția absolvenților după nivelul de calificare (%)

În funcție de filieră, au fost înregistrați 2550 absolvenți ai filierei tehnologice (învățământ liceal și postliceal – 56,97%), 1702 absolvenți ai filierei teoretice (38,02%) și 224 absolvenți ai filierei vocaționale (5%).

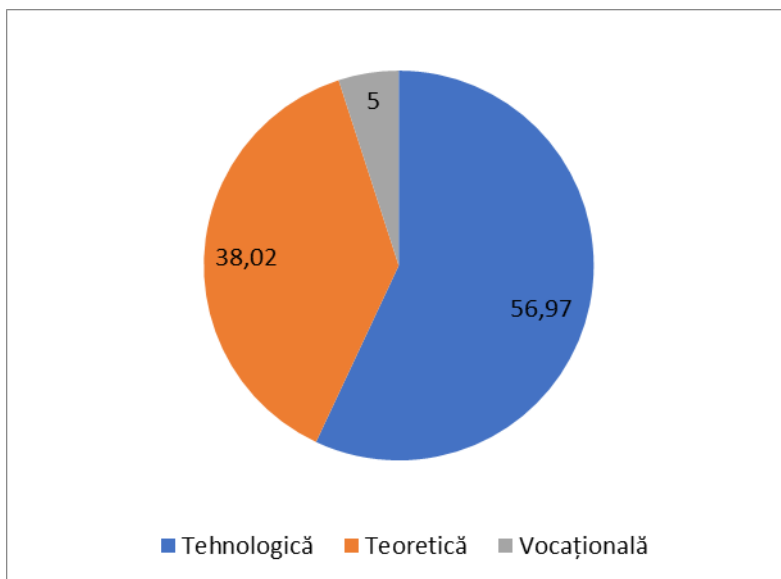

Figura nr. 2 Distribuția absolvenților după filieră (%)

În funcție de profil, promoția 2017, au fost raportați 1275 absolvenți ai profilului tehnic (28,48%), 1011 absolvenți ai profilului real (22,58%), 753 absolvenți ai profilului servicii (16,82%), 691 absolvenți ai profilului uman (15,43%), 270 absolvenți ai profilului resurse naturale (6,03), 252 absolvenți ai profilului Șănătate și asistență pedagogică (5,63%), 92 absolvenți ai profilului sportive (2,05%), 88 absolvenți ai profilului artistic (1,96%), 29 absolvenți ai profilului pedagogic (1,96%) și 15 absolvenți ai profilului teologic (0,64%).

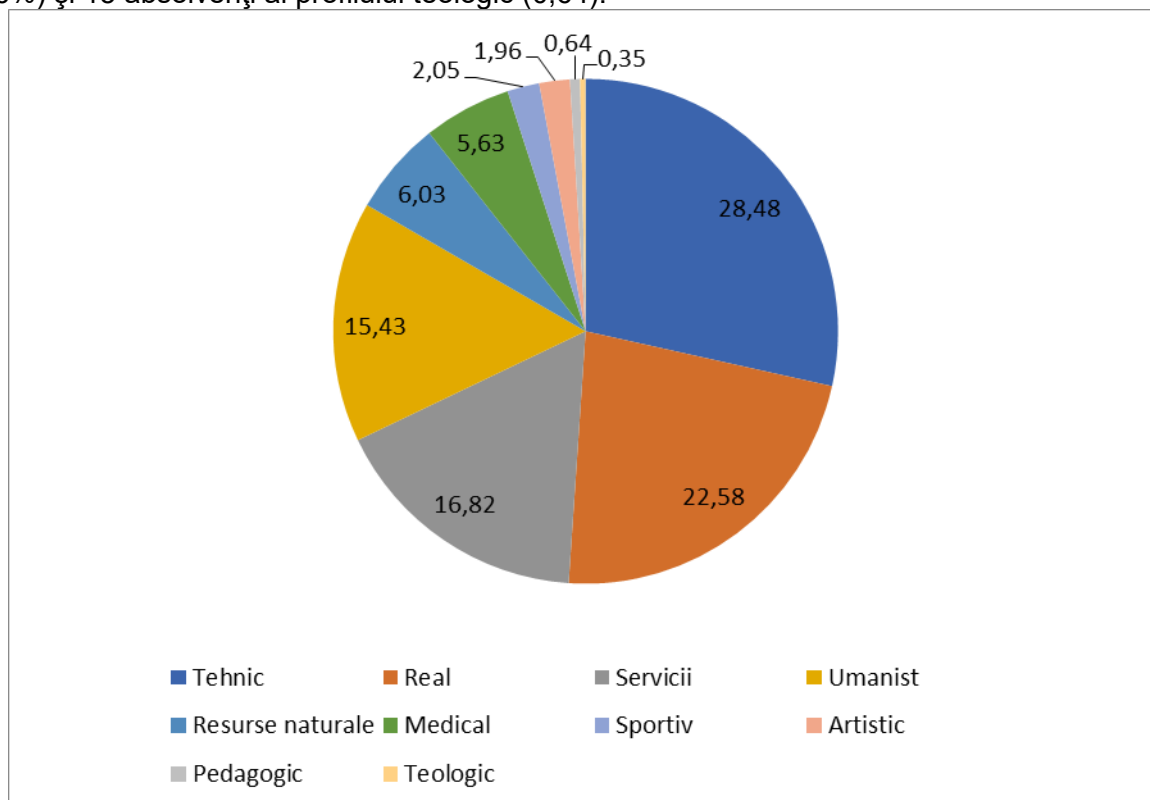

Figura nr. 3 Distribuția absolvenților după profil (%)

Unit

ățile școlare au raportat următoarele date pentru promoția 2017, privind inserția socio-profesională a absolvenților:

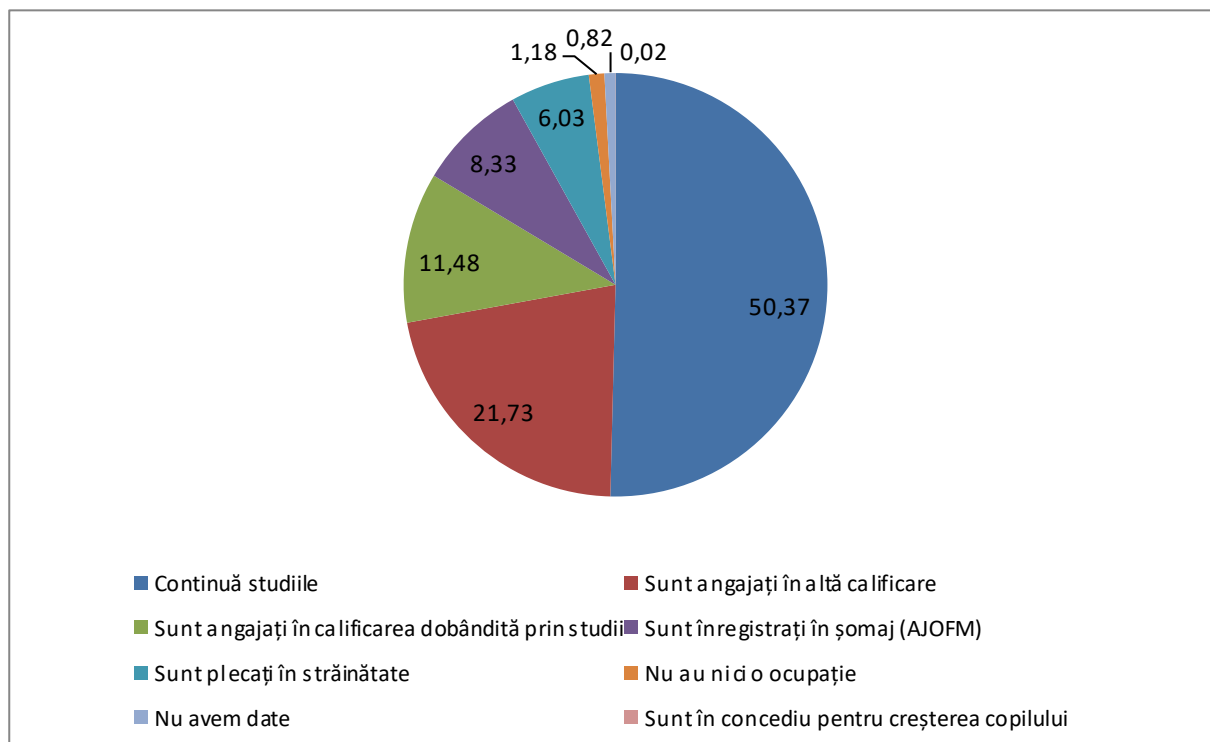

Figura nr. 4 Inserția socio profesională a absolvenților (%)

În funcție de situația socio profesională, promoția 2017, din cei 4476 absolvenți s-au înregistrat 2255 care continuă studiile (50,37%), 973 de absolvenți care sunt angajați în altă calificare decât cea dobândită în urma studiilor (21,73%), 514 absolvenți care sunt angajați în calificarea dobândită în urma studiilor (11,48%), 373 de absolvenți care sunt înregistrați în șomaj (AJOFM) – 8,33%), 270 de absolvenți care sunt plecați în străinătate (6,03%), 53 de absolvenți fără ocupație (1,2%), despre 37 de absolvenți nu avem date (0,82%) și 1 absolvent în concediu de creșterea copilului (0,02%).

Situația comparativă a inserției socio-profesionale a absolvenților din ultimele patru promoții (2017, 2016, 2015 și 2014) se prezintă astfel:

Date raportate de școli în luna septembrie a fiecărui an

Promoția	Nr. absolvenți din care :								
		Continuă studiile	Angajați în calificarea dobândită în urma studiilor	Angajați în altă calificare	Înregistrați la AJOFM	Fără ocupație	Plecați din țară	Nu avem date	Alte situații
2017	4476	2255 (50,37%)	514 (11,48%)	973 (21,73%)	373 (8,33%)	53 (1,2%)	270 (6,03%)	37 (0,82%)	1 (0,02%)
2016	4501	2423 (53%)	471 (10%)	807 (17%)	408 (9%)	34 (0,01%)	342 (7%)	14	4
2015	4558	2484	433	579	583	32	430	12	5

		(54,5%)	(9,5%)		(12,8%)				(
2014	4632	2548 (55%)	403 (8,7%)	492 (10,63 %)	602 (13%)			8	4 4

Promoția 2016: din cei 4501 absolvenți, 2423 continuă studiile (53%), 417 sunt angajați în calificarea dobândită în urma studiilor (10%), 807 sunt angajați în altă calificare profesională (1 absolvent în concediu de îngrijirea copilului, 1 absolvent în detenție).

2015 - 2014 (3 absolvenți în concediu de îngrijirea copilului, 1 absolvent cu pensie de handicap).

Din punct de vedere al diferențelor pe nivele de calificare, unitățile școlare au raportat următoarele date pentru promoția 2017, privind inserția socio-profesională a absolvenților:

Statutul absolventului	Liceu	Învățământ profesional – nivel calificare 3	Învățământ postliceal – nivel calificare 5
continuă studiile	1904 (61%)	246 (62,56%)	105 (10,33%)
sunt angajați în altă calificare decât cea dobândită în urma studiilor	404 (12,94%)	28 (8,25%)	541 (52,24%)
sunt angajați în calificarea dobândită în urma studiilor	246 (7,88%)	76 (22,41%)	192 (18,89%)
sunt înregistrați în șomaj (AJOFM)	283 (9,06%)	30 (8,84)	60 (5,9%)
sunt plecați în străinătate	201 (6,44%)	11 (3,24%)	58 (5,7%)
fără ocupație	28 (0,89%)	6 (1,26%)	19 (1,87%)

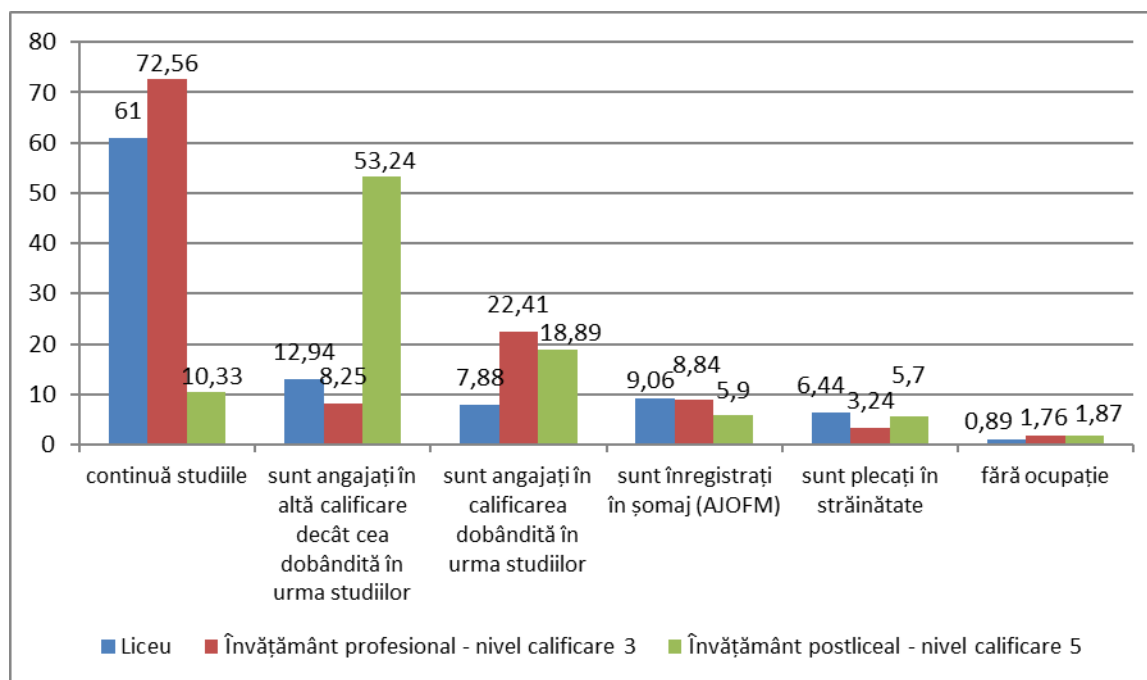

Figura nr. 5 Inserția socioprofesională a absolvenților / diferențe pe nivele de calificare (%)

Din punct de vedere al inserției pe piața muncii în funcție de filiera absolvită unitățile școlare au raportat următoarele date pentru promoția 2017:

Statutul absolventului	Filiera tehnologică	Filiera teoretică	Filiera vocațională
continuă studiile	791 (31,01%)	1343 (78,9%)	121

			(54.01%)
sunt angajați în altă calificare decât cea dobândită în urma studiilor	807 (31,34%)	133 (7,81%)	33 (14,73%)
sunt angajați în calificarea dobândită în urma studiilor	432 (16,94%)	55 (3,23%)	27 (12,05%)
sunt înregistrați în șomaj (AJOFM)	265 (10,39%)	71 (4,17%)	37 (16,51%)
sunt plecați în străinătate	202 (7,92%)	57 (3,34%)	11 (4,91%)
fără ocupație	46 (1,8%)	7 (0,41%)	0

Se poate remarca că cel mai mare procent de elevi angajați după absolvirea liceului sunt cei de la filiera tehnologică (48,28%).

Trebuie analizată situația în care procentul celor care sunt angajați în altă calificare decât cea dobândită în urma studiilor este mai mare decât al celor angajați în calificarea pentru care s-au format.

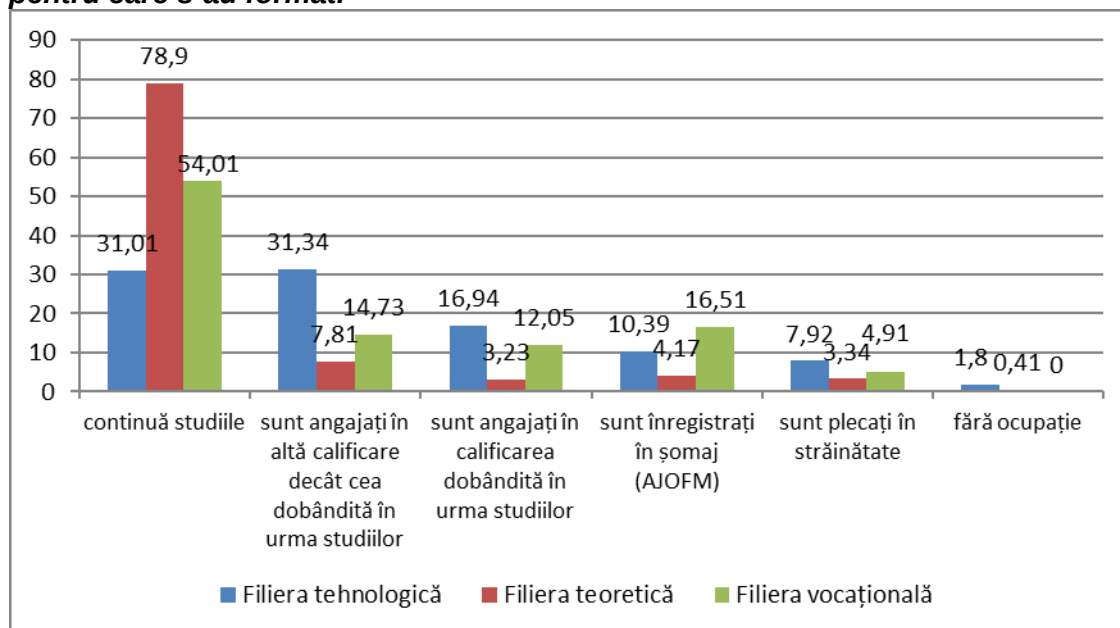

Figura nr. 6 Inserția socioprofesională a absolvenților / diferențe pe filiere (%)

6.6.3. Gradul de utilizare a competențelor dobândite de absolvenți la locul de muncă

Acest indicator face parte dintre indicatorii de calitate propuși de Comisia Europeană - Grupul de lucru pentru calitate în VET. În această etapă nu este definit. Date cu privire la acest indicator este posibil să fie colectate, potrivit recomandărilor Comisiei Europene, prin Ancheta asupra forței de muncă.

Informații utile pentru acest indicator pot fi obținute și direct de către școli prin efectuarea unor sondaje proprii în rândul angajatorilor și absolvenților.

6.7. Oferta școlilor ÎPT din județ

6.7.1. Evoluția planurilor de școlarizare

În procesul de analiză a ofertei de formare prin sistemul TVET avem în vedere următoarele aspecte:

- structura calificărilor oferite în regiune, prin cele două rute de formare, din perspectiva diversității ofertei și a concordanței acestora cu cerințele pieței muncii
- condiții de învățare oferite de unitățile școlare: infrastructura, dotare
- calitatea resurselor umane din sistemul TVET
- servicii de consiliere și orientare pentru carieră

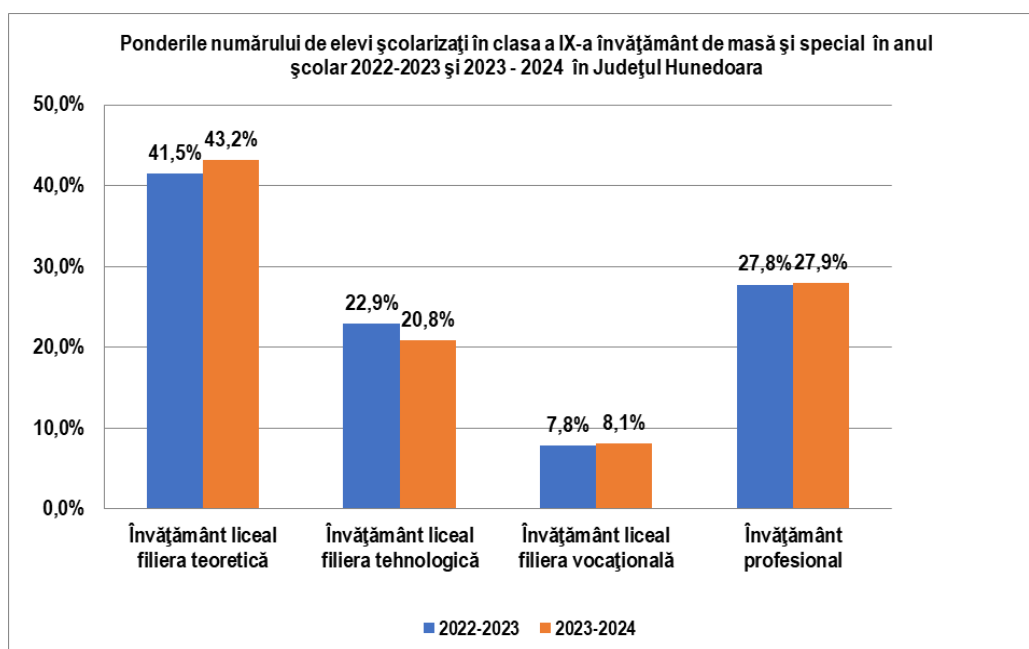
Pentru a

avea o imagine privind structura calificărilor oferite în regiune, vom analiza evoluția ofertei pentru absolvenții claselor a VIII-a (= intrări în sistemul TVET), dar și structura absolvenților (= ieșiri din sistemul TVET).

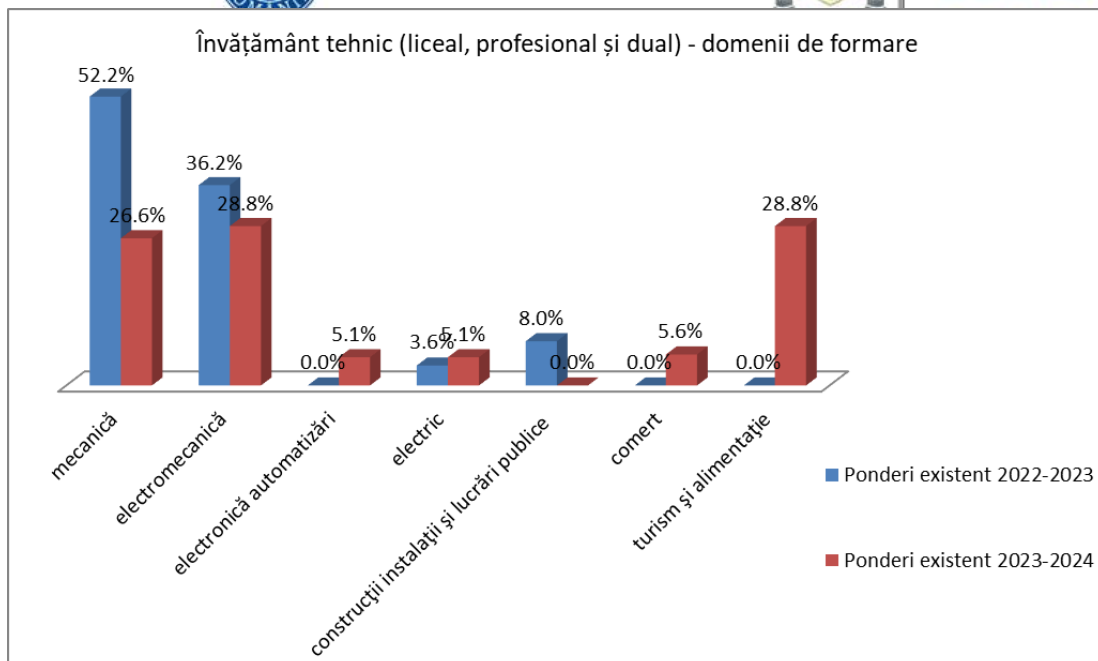
Pe baza datelor centralizate la nivelul regiunii privind numărul elevilor cuprinși în clasa a IX-a în sistemul ÎPT putem să facem următoarele observații :

- Planurile de școlarizare ale județelor au fost analizate în raport cu recomandările PRAI și PLAI.
- Se remarcă o tendință generală de încadrare în cerințele PRAI, în ceea ce privește tendințele evoluției ponderii calificărilor.

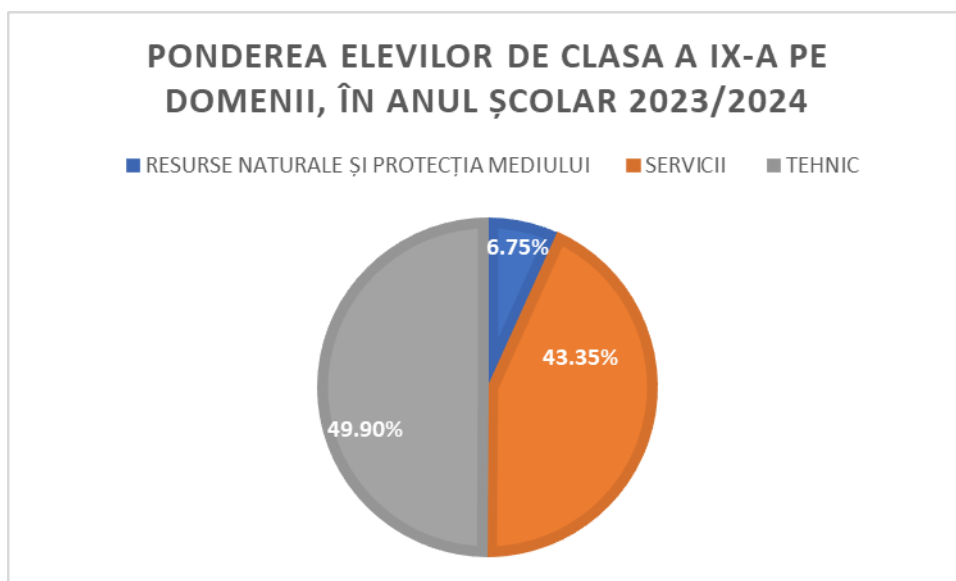
Referindu-ne la ponderile numărului de elevi școlarizați în clasa a IX-a în învățământul de masă și special prin comparație față de anul școlar 2022/2023, se observă o creștere a ponderii învățământului liceal teoretic în detrimentul celor din învățământul liceal tehnologic, la nivelul învățământului profesional ponderile fiind aproximativ aceleași.

Din punct de vedere al domeniilor de calificare din învățământul tehnic (liceal, profesional și dual), prin comparație cu anul școlar 2022/2023 se observă că în anul școlar 2023/2024 apare o scădere a ponderii domeniului mecanic și o creștere semnificativă a domeniului Turism și alimentație dar și o scădere a domeniului Construcții, instalații și lucrări publice.

Liceul tehnologic, la nivelul județului Hunedoara, profilul tehnic prezintă o pondere de 39,66%, profilul servicii reprezintă o pondere de 48,28%, iar la profilul resurse naturale și protecția mediului ponderea este de 12,07% (anexa HD_4 Analiza plan realizare 2023-2024)

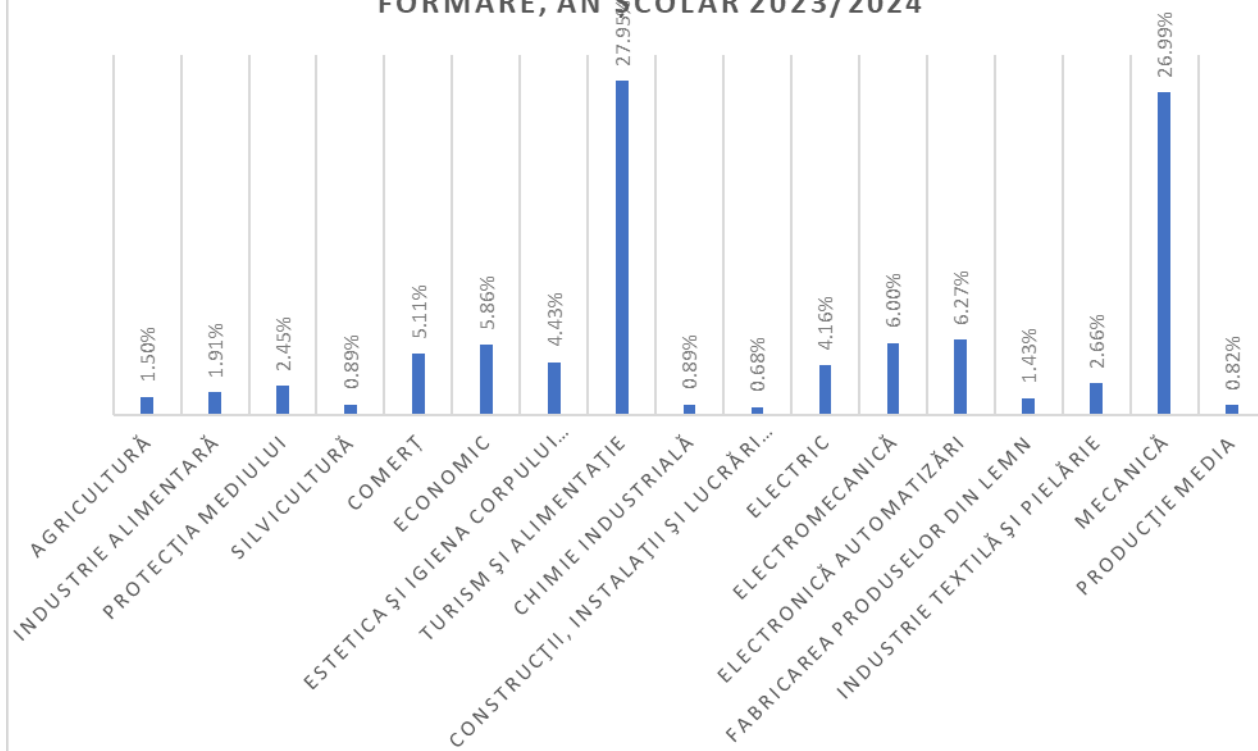

La liceul tehnologic, numărul elevilor înscriși în clasa a IX-a a avut o evoluție diferită pentru diferitele profile, înregistrându-se o ușoară scădere în ultimii ani pentru profilul tehnic și o creștere semnificativă la cererea pieței la profilul servicii compensată prin scăderea ponderilor la resurse naturale și protecția mediului. Se constată totodată că profilul servicii predomină oferta de formare în valori absolute, fiind mai mare decât suma celorlalte două profiluri.

Tabloul calificărilor este dominat de domeniile turism și alimentație, economic și comerț, având argumentul cel mai des invocat acela că acest domeniu ar permite o mai mare șansă de ocupare, mobilitate, și s-ar respecta în mai mare măsură opțiunile elevilor.

La liceul tehnologic, numărul elevilor înscriși în clasa a IX-a a avut o evoluție diferită pentru diferitele profile, înregistrându-se o ușoară scădere în ultimii ani pentru profilul tehnic și o creștere semnificativă la cererea pieței la profilul servicii compensată prin scăderea ponderilor la resurse naturale și protecția mediului. Se constată totodată că profilul servicii predomină oferta de formare în valori absolute, fiind mai mare decât suma celorlalte două profiluri.

PONDEREA ELEVILOR DE CLASA A IX-A PE DOMENII DE
FORMARE, AN ȘCOLAR 2023/2024

În procesul de planificare a ofertei educaționale se ține cont și de „stocul de calificări” (ieșirile din sistem) existent pe piață, prin care înțelegem forța de muncă calificată prin învățământul profesional și tehnic în ultimii 10 ani, forța de muncă care pentru a fi competitivă are nevoie de o intervenție de scurtă durată de adaptare sau specializare.

Volumul acestui stoc de calificări este impresionant, domeniile de calificare oferite prin învățământul profesional și tehnic arată o distribuție neuniformă, **cea mai mare pondere având domeniul mecanică (calificările profesionale: tehnician transporturi și tehnician proiectant CAD).**

Calificări de nivel 4, prin liceu tehnologic au obținut elevii, în cele trei profiluri astfel: profil tehnic, profil servicii, profil resurse naturale și protecția mediului, **cu dominanța profilului tehnic, urmată de profilul servicii.**

Tabloul calificărilor este dominat de domeniile turism și alimentație și economic, având argumentul cel mai des invocat acela că acest domeniu ar permite o mai mare șansă de ocupare, mobilitate, și s-ar respecta în mai mare măsură opțiunile elevilor.

Sistemul educațional poate avea o contribuție majoră la reducerea șomajului, echilibrarea pieței forței de muncă, creșterea veniturilor și dezvoltarea economică. Pentru aceasta sunt necesare acțiuni prin care procesul de instruire să fie adaptat la cerințele pieței muncii și calitatea acestuia să se alinieze la nivelul european. În acest sens un element important îl reprezintă accentuarea „angajabilității” absolvenților.

Oferta de formare, în aceste condiții, trebuie să vizeze următoarele:

- adecvarea specializărilor din oferta educațională la cerințele de pe piața muncii.
- adecvarea numărului de locuri din oferta educațională la cerințele de pe piața muncii.

Sistemul educațional poate avea o contribuție majoră la reducerea șomajului, echilibrarea pieței forței de muncă, creșterea veniturilor și dezvoltarea economică. Pentru aceasta sunt necesare acțiuni prin care procesul de instruire să fie adaptat la cerințele pieței muncii și calitatea acestuia să se alinieze la nivelul european. În acest sens un element important îl reprezintă accentuarea „angajabilității” absolvenților.

Oferta de formare, în aceste condiții, trebuie să vizeze următoarele:

- adecvarea specializărilor din oferta educațională la cerințele de pe piața muncii.
- adecvarea numărului de locuri din oferta educațională la cerințele de pe piața muncii.

- dezvoltarea curriculumului opțional-facultativ împreună cu companiile și organizațiile din mediul economic și realizarea unor parteneriate de practică care să dezvolte competențele necesare angajatorilor și pieței muncii.
- nevoia de dezvoltare a unor competențe interculturale și de comunicare pentru a pregăti absolvenții pentru piața muncii.

6.7.2. Analiza ofertei pentru anul școlar 2023-2024

Analiza ofertei curente s-a realizat având în vedere țintele stabilite pentru 2023 și ținând seama de cerințele pieței muncii precum și de opțiunile elevilor. În general s-a realizat planul de școlarizare propus de către unitățile de învățământ, iar pe domenii s-a realizat conform anexei Situația claselor a IX-a conform site Admitere 2024.

În anul școlar 2023-2024 au fost propuse un număr de 92 clase a IX – a liceu zi, din care 31,5 de clase pentru învățământul teoretic profil real, 20,5 clase pentru învățământul teoretic profil umanist, și 29 de clase pentru învățământul tehnologic, 11 clase pentru învățământul vocațional.. Situația elevilor școlarizați în învățământul profesional și tehnic este oglindită în Anexa 6_3 Analiza plan realizat cl a IX-a 2023-2024.

6.7.3. Proiectul planului de școlarizare pentru anul școlar 2023-2024. Analiza ofertei pentru anul școlar 2022-2023

Analiza ofertei curente s-a realizat având în vedere țintele stabilite pentru 2023 și ținând seama de cerințele pieței muncii precum și de opțiunile elevilor. În general s-a realizat planul de școlarizare propus de către unitățile de învățământ, iar pe domenii s-a realizat conform tabelului de mai jos.

Având ca punct de plecare anexele referitoare la analiza realizării planului de școlarizare pentru anul școlar 2023-2024, pentru toate formele de învățământ (liceu, învățământ profesional, stagii de practică și învățământ postliceal) prin care sunt școlarizați elevii din învățământul profesional și tehnic, am desprins următoarele aspecte (Anexa 6_3 Analiza plan realizat cl a IX-a 2023-2024):

I. NIVEL LICEAL – clasa a IX-a:

ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL/ FILIERA/ PROFILUL	Plan de școlarizare aprobat (inclusiv suplimentări/ modificări aprobate)		Plan realizat		Pondere realizat nr.clase
	Nr. clase	Nr. locuri	Nr. clase	Nr. elevi	%
TOTAL clasa a IX-a	92	2312	91	2251	98,91%

1. În proiectul planului de școlarizare – liceu zi, pentru anul școlar 2023 – 2024 au fost propuse un număr de 92 clase însumând **2312 locuri**. Toate aceste locuri avute în vedere în procesul de planificare, s-au bazat pe solicitările unităților de învățământ, care au fost fundamentate pe manifestarea interesului elevilor de a-și continua studiile într-o formă sau alta de învățământ conform studiului privind "Opțiunile elevilor de clasa a VIII-a" care s-a realizat în luna noiembrie de către CJRAE Hunedoara- CJAP Hunedoara.

II. NIVEL LICEAL – clasa a IX-a Învățământ tehnic:

		PLANIFICAT	REALIZAT
--	--	-------------------	-----------------

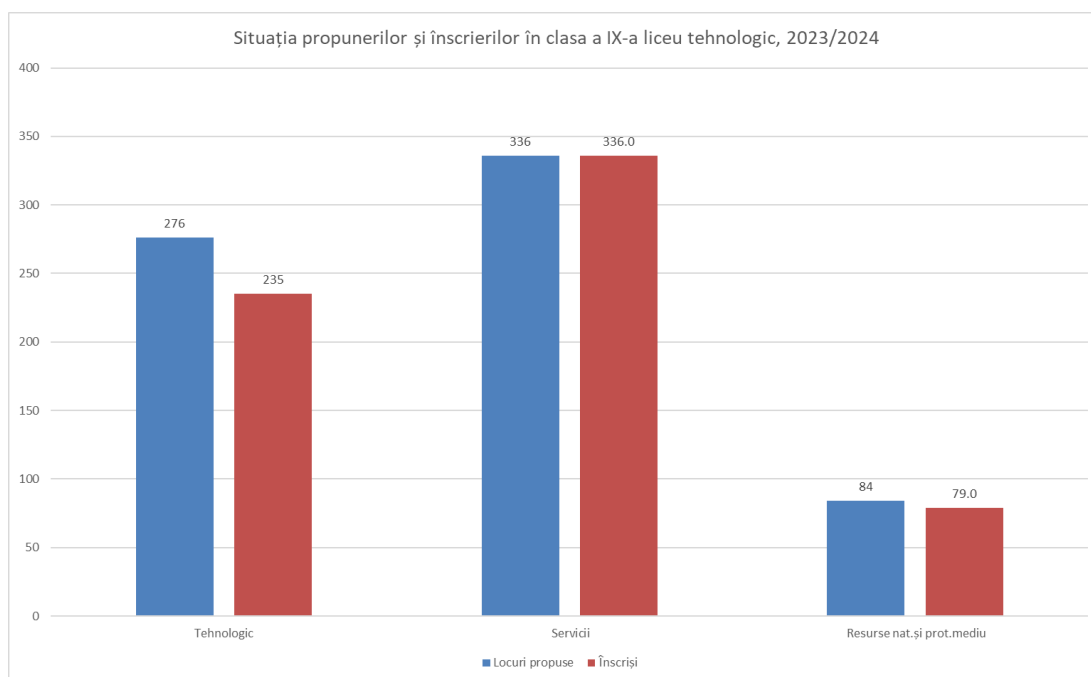
FILIERA/PROFILUL	DOMENIUL PREGATIRII DE BAZĂ	Plan de școlarizare planificat cl. a IX-a, LICEU zi 2023-2024		Plan de școlarizare realizat cl. a IX-a, LICEU zi 2023-2024	
		Nr.cl.	Nr. elevi	Nr.cl.	Nr. elevi
profil tehnic, total, din care:		11.5	276	10.5	235
	fabricarea produselor din lemn				
	electronică automatizări	4.0	96	3.5	83
	producție media	0.5	12	0.5	12
	construcții instalații și lucrări publice				
	mecanică	5.0	120	4.5	97
	electric	1.0	24	1.0	25
	industrie textilă și pielărie				
	materiale de construcții				
	electromecanică	1.0	24	1.0	18
	chimie industrială				
	tehnici poligrafice				
profil servicii, total, din care:		14.0	336	14.0	336.0
	turism și alimentație	9.5	228	9.5	222
	economic	3.5	84	3.5	86
	comert	1.0	24	1.0	28
	estetica și igiena corpului omenesc				
profil resurse naturale și protecția mediului, total, din care:		3.5	84	3.5	79.0
	agricultură	0.5	12	0.5	13
	silvicultură	0.5	12	0.5	13
	protecția mediului	1.5	36	1.5	36
	industrie alimentară	1.0	24	1.0	17

1. Pentru învățământul profesional și tehnic, clasa a IX-a liceu au fost alocate un număr de 29 clase cu un efectiv total de 696 locuri din care au fost realizate 28 clase cu un număr de 650 elevi

2. Anal

izând structura planului de școlarizare la liceul tehnologic, prin compararea celor trei profiluri de calificare (tehnic, servicii și resurse naturale și protecția mediului) pentru care se oferă școlarizarea și formarea profesională a elevilor din învățământul profesional și tehnic putem observa următoarele tendințe:

- Pentru profilul tehnic: s-a menținut interesul elevilor față de acest profil, anume din cele 11,5 clase propuse, cu un număr de 276 locuri au fost realizate 10,5 clase cu un efectiv de 235 elevi
- Pentru profilul servicii: s-a menținut interesul elevilor față de acest profil, anume din cele 14 de clase propuse, cu un număr de 336 locuri au fost realizate toate - realizat 100,00 % .
- Pentru profilul Resurse naturale și protecția mediului: au fost propuse 3,5 clase, cu un număr de 84 locuri și s-au realizat 3,5 clase cu un efectiv de 79 elevi

Cauze identificate pentru nerealizarea planului de învățământ în IPT – liceu clasa a IX-a:

1. Familiile cu venituri foarte mici nu pot susține cheltuielile de educație ale copiilor: hrană, îmbrăcăminte, abonamente pentru transport (doar din luna decembrie 2022 se decontează transportul tuturor elevilor care nu au domiciliul în Deva) și alte activități culturale - educative.
2. Opțiunile elevilor nu sunt în suficientă măsură orientate către ceea ce doresc să facă ci sunt determinate de factori externi în mare măsură subiectivi (preferințele părinților, tendințele societății, modă) datorită insuficienței consilieri privind cariera, atât în școlile gimnaziale cât și în licee;
3. Lipsa oportunității susținerii unui bacalaureat profesional (sau din disciplinele de profil).

Propuneri:

1. Continuarea strategii de marketing educațional, de promovare a imaginii IPT, coordonată de ISJ Hunedoara, Caravana de informare și promovare a învățământului profesional și tehnic de către toate unitățile de învățământ hunedorene;
2. Dezvoltarea parteneriatelor cu agenții economici (oferirea unei forțe de muncă „educate” adică: să respecte programul de lucru, să fie interesați de ceea ce fac, să înțeleagă și să respecte cerințele postului. Adesea reproșul se îndreaptă către școală, unde se consideră de către angajatori că elevii nu sunt stimulați și încurajați pentru muncă);
3. Orientarea spre domenii atractive și cerute pe piața muncii;
4. Dezvoltarea unei strategii comune între Inspectoratul școlar, CJRAE și unitățile de învățământ profesional și tehnic care să dezvolte comunicarea cu părinții elevilor din

învă

țământul gimnazial prin organizarea unor lectorate cu părinții, concursuri tematice, firme de exercițiu, titlul de excelență, ziua porților deschise, etc).

5. Implicarea unui număr mai mare de operatori economici, astfel încât să crească cifra de școlarizare la învățământul profesional dual.

II ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL

a) ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL DE TREI ANI

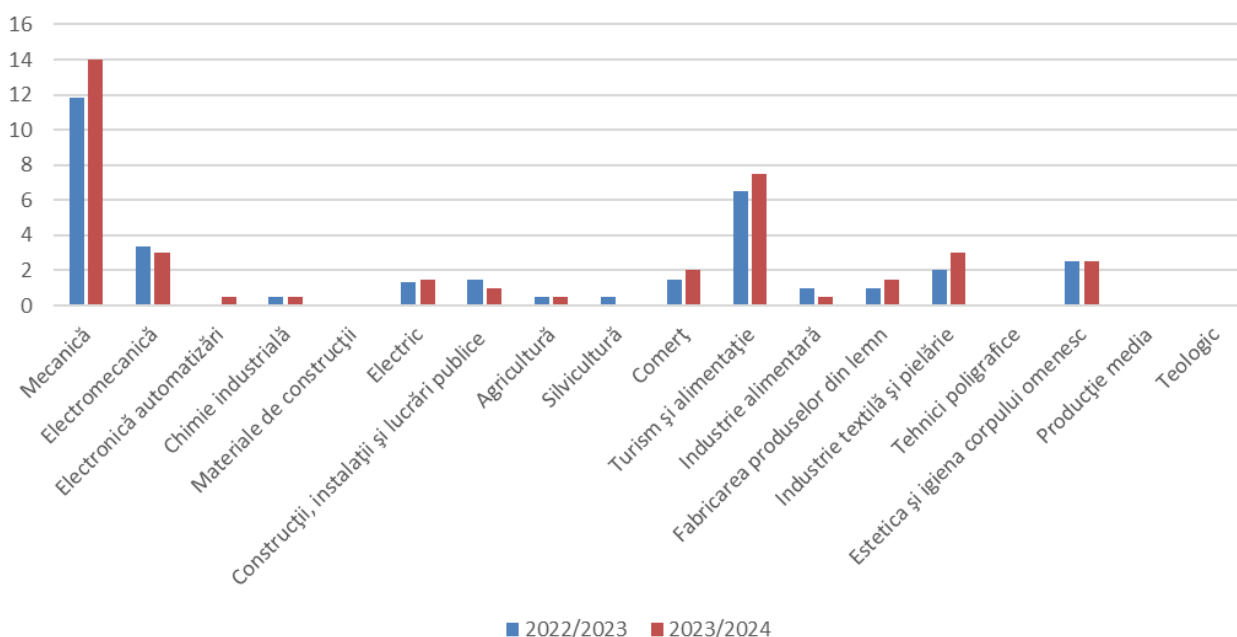
Existența învățământului profesional de trei ani pentru dobândirea certificatului de calificare de nivel trei reprezintă o oportunitate pentru elevi, o rută de educație și pregătire practică care vizează integrarea mai ușoară a viitorilor absolvenți pe o piață a muncii aflată într-o continuă schimbare. El se adresează tuturor elevilor clasei a VIII-a cuprinși în învățământul gimnazial care doresc să beneficieze de oportunitățile oferite de o profesionalizare accelerată, prin trecerea la un program specializat.

Absolventul învățământului profesional de trei ani, care a promovat examenul de certificare a competențelor profesionale de nivel trei, poate să-și continue studiile la învățământul liceal de zi sau seral, conform metodologiei.

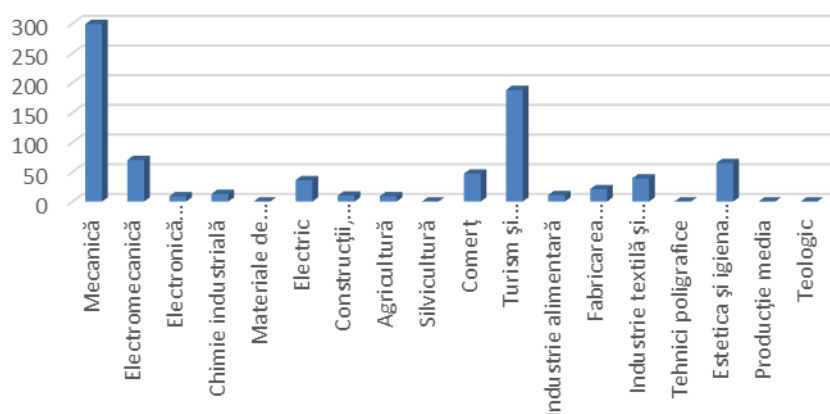
FILIERA/PROFILUL	DOMENIUL PREGATIRII DE BAZĂ	Număr de clase și număr de elevi			
		EXISTENT 2022-2023		EXISTENT 2023-2024	
		Clasa a IX-a, PROFESIONAL		Clasa a IX-a, PROFESIONAL	
		Nr.cl.	Nr. elevi	Nr.cl.	Nr. elevi
profil tehnic, total, din care:		19.5	396.0	26.0	437.0
	Materiale de construcții	0.0	0.0	0.0	0.0
	Industrie textilă și pielărie	3.5	46.0	5.5	63.0
	Construcții, instalații și lucrări publice	2.0	32.0	2.0	20.0
	Electronică automatizări	0.0	0.0	0.0	0.0
	Fabricarea produselor din lemn	1.5	23.0	2.5	30.0
	Mecanică	9.5	228.0	13.5	265.0
	Electric	1.0	26.0	1.0	27.0
	Tehnici poligrafice	0.0	0.0	0.0	0.0
	Chimie industrială	0.5	12.0	0.5	13.0
	Producție media	0.0	0.0	0.0	0.0
	Electromecanică	1.5	29.0	1.0	19.0
profil servicii, total, din care:		11.0	274.0	9.5	239.0
	Estetica și igiena corpului omenesc	3.0	68.0	2.5	65.0
	Turism și alimentație	6.5	175.0	5.5	137.0
	Comerț	1.5	31.0	1.5	37.0
	Economic	0.0	0.0	0.0	0.0

profil resurse naturale și protecția mediului, total, din care:		2.0	50.0	1.0	20.0
	Agricultură	0.5	12.0	0.5	9.0
	Industria alimentară	1.0	26.0	0.5	11.0
	Protecția mediului	0.0	0.0	0.0	0.0
	Silvicultură	0.5	12.0	0.0	0.0

Număr clase învățământ profesional (inclusiv dual)

Numărul elevilor din învățământul profesional, pe domenii, în anul școlar 2023/2024

a.1. ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL SPECIAL

DOMENIUL	Existent 2022 - 2023	Existent 2023 - 2024	Ponderi
----------	----------------------	----------------------	---------

	TOTAL EXISTENT CLASA A IX-a ÎNV.PROFESIONAL+ DUAL		TOTAL EXISTENT CLASA A IX-a ÎNV.PROFESIONAL+ DUAL			
	Nr.cl.	Nr. elevi	Nr.cl.	Nr. elevi	Ponderi existent 2022-2023	Ponderi existent 2023-2024
TOTAL, din care:	4	52	6	56	100.0%	100.0%
Industrie textilă și pielărie	1.5	18	2.5	24	34.6%	42.9%
Construcții, instalații și lucrări publice	1	16	1	10	30.8%	17.9%
Fabricarea produselor din lemn	0.5	5	1	9	9.6%	16.1%
Mecanică	0.5	7	1.5	13	13.5%	23.2%
Estetica și igiena corpului omenesc	0.5	6			11.5%	0.0%

b) ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL DUAL

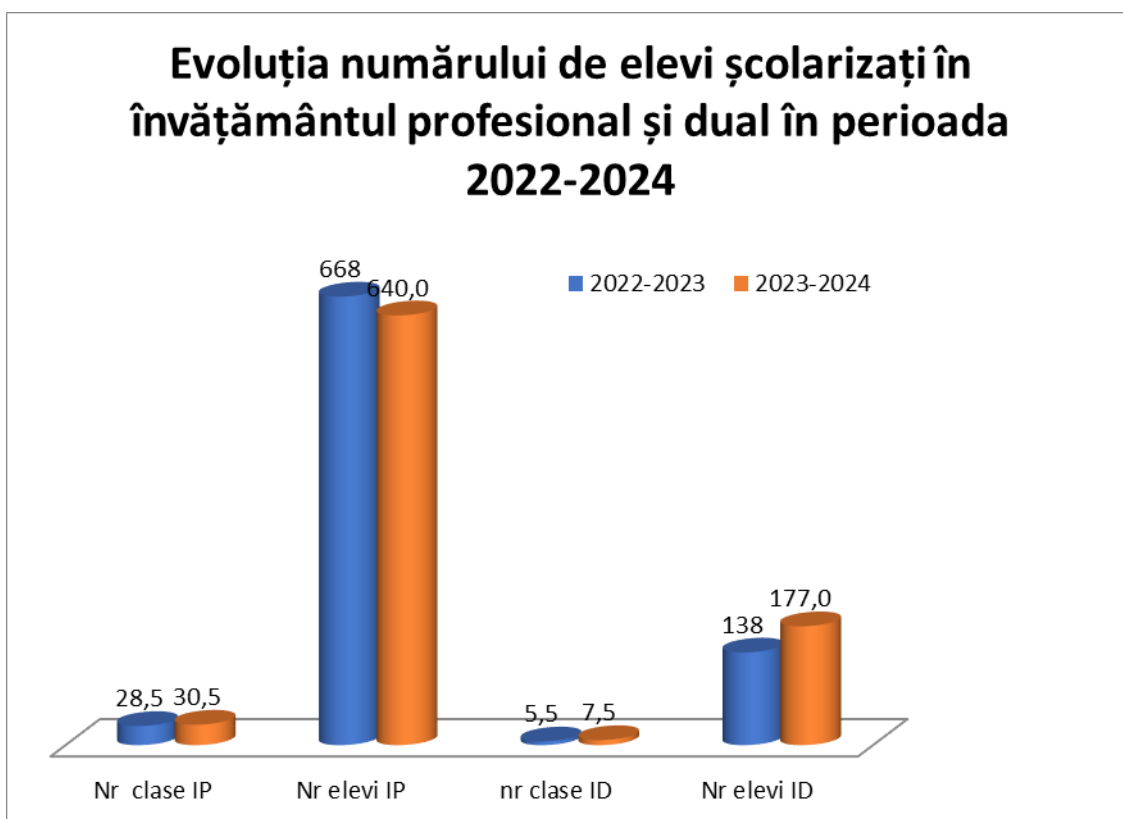
În județul Hunedoara, a crescut interesul elevilor față de învățământul profesional dual datorită multiplelor avantaje oferite de operatorii economici. Elevii care au optat pentru această formă de învățământ beneficiază de: bursa profesională oferită de stat, bursa de la operatorul economic, echipament de protecție, transport gratuit și loc de muncă asigurat la finalizarea studiilor, conform metodologiei existente.

Anul școlar 2023-2024

FILIERA/PROFILUL	DOMENIUL PREGATIRII DE BAZĂ	Plan de școlarizare planificat cl. a IX-a, DUAL zi 2023-2024		Plan de școlarizare realizat cl. a IX-a, DUAL zi 2023-2024		Pondere cl. a IX-a, DUAL zi, planificat 2023-2024
		Nr.cl.	Nr. elevi	Nr.cl.	Nr. elevi	
2) Filiera tehnologică, total, din care:		8.5	235	7.50	177	12.1%
profil tehnic, total, din care:		6.0	164	5	116	15.8%
	fabricarea produselor din lemn					0.0%
	electronică automatizări	0.5	10	0.5	9	9.8%
	producție media					0.0%
	construcții instalații și lucrări publice					0.0%
	mecanică	2.7	78	2.0	47	11.9%
	electric	0.8	22	0.5	9	14.8%
	industrie textilă și pielărie					0.0%
	materiale de construcții					0.0%

	electromecanică	2.0	54	2.0	51	58.0%
	chimie industrială					0.0%
	tehnici poligrafice					0.0%
profil servicii, total, din care:		2.2	61	2.5	61.0	9.6%
	turism și alimentație	1.8	51	2.0	51	12.4%
	economic					0.0%
	comert	0.3	10	0.5	10	13.3%
	estetica și igiena corpului omenesc					0.0%
profil resurse naturale și protecția mediului, total, din care:		0.3	10	0.0	0.0	0.0%
	agricultură					0.0%
	silvicultură					0.0%
	protecția mediului					0.0%
	industrie alimentară	0.3	10			0.0%

Privind evoluția numărului de elevi școlarizați în învățământul profesional și dual în perioada 2022-2024 observăm o creștere a numărului de clase și de elevi în învățământul dual.

III. ÎNVĂȚĂMÂNTUL POSTLICEAL ȘI DE MAIȘTRI

SITUAȚIA REALIZĂRII PLANULUI DE ȘCOLARIZARE LA ÎNVĂȚĂMÂNTUL POSTLICEAL ȘI DE MAIȘTRI

Anul școlar 2023-2024

Domeniul de pregătire	Școli postliceale de stat				
	Plan aprobat anul I ZI 2023-2024 (inclusiv suplimentări, modificări)		Plan REALIZAT anul I ZI 2023-2024		Pondere plan realizat ZI
	Nr. clase	Nr. locuri	Nr. clase	Nr. elevi	
Total, din care:	34	952	34	936	98.3%
mecanică	2	56	2	41	73.2%
informatică	7	196	7	186	94.9%
electronică automatizări	1	28	1	30	107.1%
energetică					0.0%
construcții, instalații și lucrări publice	1	28	1	28	100.0%
transporturi	5	140	5	138	98.6%
fabricarea produselor din lemn					0.0%
silvicultură					0.0%
agricultură	2	56	2	56	100.0%
industrie alimentară					0.0%
protecția mediului	3	84	3	93	110.7%
servicii					0.0%
comerț	1	28	1	30	107.1%
turism și alimentație	4	112	4	114	101.8%
textile-pielărie	1	28	1	27	96.4%
producție media	1	28	1	29	103.6%
economic	1	28	1	28	100.0%
estetica și igiena corpului omenesc	1	28	1	27	96.4%
sănătate și asistență pedagogică	4	112	4	109	97.3%
sportiv					0.0%

Domeniul de pregătire	Școli postliceale particulare				
	Plan aprobat anul I ZI 2023-2024 (inclusiv suplimentări, modificări)		Plan REALIZAT anul I ZI 2023-2024		Pondere plan realizat ZI
	Nr. clase	Nr. locuri	Nr. clase	Nr. elevi	
Total, din care:	20	595	14	253	42.5%
Sănătate și asistență pedagogică	20	595	14	253	42.5%

Învățământ postliceal de maiștri - domenii de pregătire	Plan aprobat anul I ZI 2023-2024 (inclusiv suplimentări, modificări)		Plan realizat anul I ZI 2023-2024		Pondere plan realizat ZI
	Nr. clase	Nr. locuri	Nr. clase	Nr. elevi	
TOTAL, din care:	9	252	9	225	89.3%
Mecanic	3	84	3	78	92.9%
Electric	2	56	2	48	85.7%
Chimie					0.0%
Minier, petrol și gaze					0.0%
Energetic	1	28	1	30	107.1%
Metalurgie					0.0%
Materiale de construcții					0.0%
Construcții, instalații și lucrări publice	3	84	3	69	82.1%
Fabricarea produselor din lemn					0.0%
Transporturi					0.0%
Textile-pielărie					0.0%
Industria alimentară					0.0%
Agricultură					0.0%

Pentru învățământul postliceal în planul de școlarizare s-au propus: 41 de clase, 34 pentru școli postliceale și 9 pentru cele de maiștri, toate fiind realizate. Se observă faptul că există domenii de interes mare (ex. Transporturi, Protecția mediului, Informatică).

Considerăm că unul dintre principalii factori care au contribuit la realizarea planului a fost promovabilitatea redusă a examenului de bacalaureat.

De asemenea calificările atractive și colaborarea cu agenții economici care solicită formarea profesională a propriilor angajați în calificări profesionale de nivel 5, au contribuit esențial la realizarea planului de școlarizare.

Concluzii:

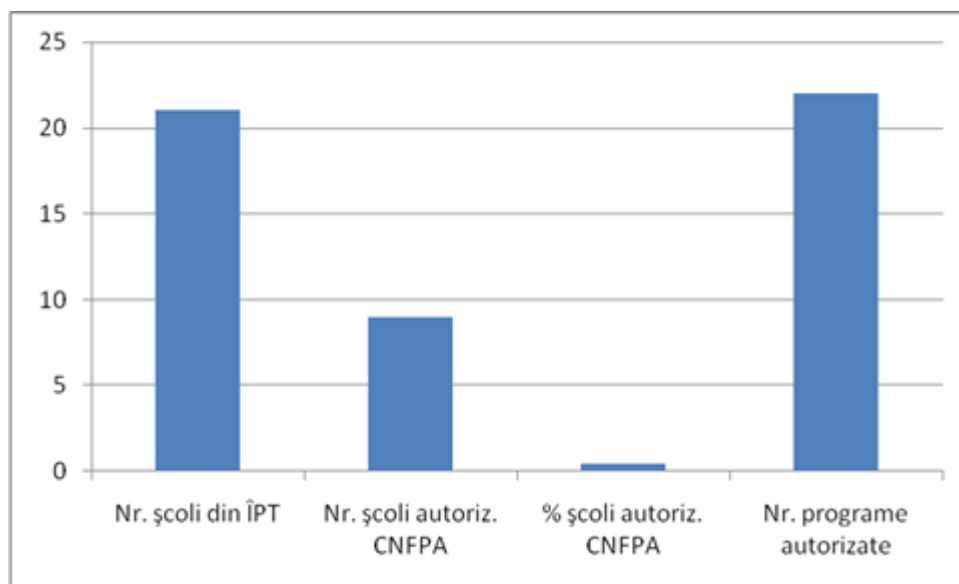
Proiectul planului de școlarizare pentru anul viitor școlar va trebui să țină seama de țintele PLAI stabilite, de contextul economic local și de tendințele pieței muncii.

În aceste condiții se impune o mai mare colaborare a unităților de învățământ profesional și tehnic cu agenții economici locali, AJOFM și alți factori care pot contribui la o dimensionare și orientare corespunzătoare a ofertei educaționale.

6.7.4. Oferta școlilor ÎPT pentru formarea adulților

Unitățile școlare sunt încurajate să intre pe piața ofertanților de formare continuă a adulților și sunt la nivelul județului Hunedoara 43 cursuri de formare adulți autorizate CNFPA. Aceste unități școlare au derulat un număr de 44 programe (cursuri) cu 1079 absolvenți în anul 2009. În perioada 2010-2014 au scăzut foarte mult numărul de cursuri derulate datorită recesiunii economice simțită pregnant la agenții economici. Subliniem faptul că majoritatea programelor de formare se desfășoară în parteneriat cu agenți economici.

Nr. școli din ÎPT	Nr. școli autoriz. CNFPA	% școli autoriz. CNFPA	Nr. programe autorizate
21	9	43	22

6.7.5. Rețele școlare

În vederea valorificării prin multiplicare a asistenței acordate școlilor prin programele PHARE TVET au fost constituite rețele școlare în jurul centrelor de resursă.

Aceste structuri joacă un rol important în toate acțiunile care presupun o abordare regională, și în mod special cele conexe cu piața muncii (informarea despre cerințele actuale și cele viitoare ale pieței muncii, consilierea și orientarea pentru o carieră, structura de competențe cerută de angajatori etc.).

Școala PHARE TVET coordonatoare	Unitate școlară alocată
Colegiul Tehnic „Matei Corvin” Hunedoara	Liceul Tehnologic „Teglas Gabor” Deva
	Liceul Tehnologic „Transilvania” Deva
	Liceul Tehnologic „Constantin Bursan” Hunedoara
	Colegiul Economic „Emanuil Gojdu” Hunedoara
Colegiul Tehnic de Transport Feroviar „Anghel Saligny” Simeria	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva
	Liceul Tehnologic „Crișan” Crișcior
	Liceul Tehnologic „Ovid Densusianu” Călan
	Liceul Teoretic „I.C. Brătianu” Hațeg
Liceul Tehnologic „Nicolaus Olahus” Orăștie	Liceul Tehnologic Agricol „Alexandru Borza” Geoagiu
	Liceul Teoretic „Silviu Dragomir” Ilia
	Liceul Tehnologic Energetic „Dragomir Hurmuzescu” Deva
	Liceul Tehnologic Lupeni
Colegiul Tehnic „Mihai Viteazu” Vulcan	Colegiul Economic „Hermes” Petroșani
	Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida” Petroșani
	Colegiul Tehnic „Constantin Brâncuși” Petrila
	Liceul Tehnologic „Retezat” Uricani

În vederea asigurării unei corespondențe între cerințele angajatorilor și formarea profesională, se dezvoltă parteneriate școală – întreprindere la nivelul fiecărei instituții de

învățământ.

Aceste parteneriate, analizate în detaliu la nivelul PLAI al fiecărui județ, vizează diferite componente ale activității din școală, ca de exemplu: asigurarea locurilor pentru instruirea practică a elevilor, dezvoltarea în parteneriat a unor module de curriculum în dezvoltare locală (CDL), acordarea de burse elevilor cu rezultate deosebite, implicarea partenerilor în stabilirea direcțiilor de dezvoltare strategică a școlii, programe comune de dezvoltare a resurselor umane și nu în ultimul rând parteneriate pentru accesarea fondurilor structurale.

6.7.6. Parteneriatul cu întreprinderile

Activitățile care se vor a fi derulate în anul școlar 2022-2023 de către școlile din învățământul profesional și tehnic sunt axate pe următoarele domenii:

- **Parteneriate cu agenții economici**

Activitățile desfășurate în parteneriat cu agenții economici au avut în vedere următoarele:

- efectuarea pregătirii practice a elevilor;
- elaborarea curriculum-ului în dezvoltare locală;
- facilitarea accesului la tehnologii moderne și echipamente;
- formarea și dezvoltarea competențelor cheie și specializate, la elevi și cadre didactice
- identificarea oportunităților pentru angajare;
- elaborarea convenției cadru de practică împreună cu partenerul de practică.

În anul școlar 2022-2023 au fost încheiate 774 de contracte de practică cu operatorii economici pentru formarea profesională inițială prin învățământul profesional și tehnic.

Stagii de practică se derulează la 125 de agenții economici pentru elevii din 19 unități de învățământ profesional și tehnic. Pentru învățământul dual în anul școlar 2022-2023 au fost încheiate contracte cu 46 agenți economici.

6.8. Principalele concluzii din analiza Î.P.T. județean

Profilurile, calificările profesionale și specializările în care se pregătesc elevii din județul Hunedoara sunt stabilite conform prevederilor legislației în vigoare, referitoare la organizarea și funcționarea învățământului în România, pe baza „Nomenclatorului profilurilor, calificărilor profesionale și specializărilor” și numai în instituții de învățământ autorizate să funcționeze provizoriu sau acreditate, potrivit legii.

Rata de cuprindere are valori mici, (pentru învățământul obligatoriu în jurul valorii de 80%) valorile scad odată cu creșterea nivelului de educație, (pentru învățământul secundar superior fiind de 54% față de 85% prognozat la nivel european), valorile fiind critice pentru mediul rural. Valoarea absolută a ratei de cuprindere este mică, dar acest indicator arată și o tendință de scădere, ceea ce este îngrijorător, și necesită intervenții urgente.

Ponderea absolvenților de clasa a VIII-a care își continuă studiile este de peste 90%, însă este necesar să se urmărească acest indicator și în cazul tranziției de la ciclul inferior la cel superior al liceului. Trebuie avut în vedere faptul că ținta europeană este ca 85% din tinerii din categoria de vârstă 15 – 25 ani să își finalizeze ciclul secundar superior, iar în prezent înregistrăm o rată de cuprindere de doar 74% pentru acest nivel.

Structura calificărilor în regiune a suferit modificări importante datorită analizelor prin intermediul documentelor de planificare a ofertei PRAI și PLAI, înregistrându-se valori care se apropie treptat de țintele stabilite pentru anul de referință 2016.

Structura calificărilor reflectă într-o măsură insuficientă disparitățile interregionale cu privire la cererea pieței actuală și cea viitoare.

Recomandări:

Realizarea unor evidențe complete la nivel de județ, cu privire la categoria tinerilor necuprinși în sistemul formal de educație și identificarea unor măsuri urgente în vederea creșterii ratei de cuprindere, (încurajarea și sprijinirea tinerilor pentru a-și continua studiile, readucerea în școli a celor care au părăsit școala, includerea celor care nu au fost cuprinși) începând cu învățământul primar, și cuprinzând toate nivelele.

Accesul elevilor la educație și la o calificare se poate analiza din punctul de vedere al accesului fizic, accesului la un curriculum adecvat și accesului la servicii specializate.

Sunt

necesare măsuri urgente pentru diminuarea fenomenului de abandon școlar la nivelul întregii regiuni, și asigurarea unor alternative pentru completarea studiilor și obținerea unei calificări.

Pentru a asigura competitivitatea absolvenților pe piața forței de muncă, învățământul profesional și tehnic din regiune va trebui să încurajeze obținerea unui nivel de instruire cât mai ridicat, încurajând mobilitatea ocupațională dar și geografică, simultan cu oferirea unor calificări adaptate cerințelor pieței. Pentru a informa tinerii despre cerințele viitoare ale pieței, este necesar să fie continuate cercetările prin studiile regionale.

Se recomandă ca fiecare elev să aibă acces la un curriculum adecvat. Accesul la un curriculum adecvat presupune o structura a calificărilor din oferta școlilor cât mai adaptată cerințelor viitoare ale pieței forței de muncă, pentru a asigura o inserție profesională rapidă și o carieră profesională de succes.

Accesul fizic la o școală care oferă servicii de educație și formare de calitate, înseamnă ca fiecare copil să aibă acces la o unitate școlară care se află la o anumită distanță (stabilită în urma analizelor la nivelul fiecărui județ). Tinerii din mediul rural au acces la școli din mediul urban, ceea ce face ca rata de cuprindere în mediul rural să scadă alarmant pentru ciclul inferior și superior al învățământului secundar.

Asigurarea accesului la servicii suport presupun realizarea unui mecanism de consiliere și orientare pentru carieră individualizat și corelat cu cererea viitoare a pieței forței de muncă. Aceste servicii trebuie oferite de-a lungul întregii perioade de educație și formare (nu doar acțiuni punctuale, izolate, de exemplu înaintea examenelor naționale). Este necesar ca serviciile de consiliere și orientare să fie dezvoltate la nivel regional, pentru a fi corelate cu piața forței de muncă regională, asigurând o mai mare mobilitate ocupațională.

Evoluția populației școlare arată o tendință de descreștere pentru perioada analizată, iar unul din efectele acestui fenomen este creșterea riscului disponibilizărilor în rândul resurselor umane.

Este necesar ca personalul din învățământ să fie corect informat cu privire la tendințele de evoluție a populației școlare și să fie elaborat un plan de măsuri cu implicarea sindicatelor din învățământ, măsuri ce pot compensa aceste efecte (formare pentru adulți, măsuri de readucere a tinerilor în școli, creșterea perioadei petrecute în școală etc.)

Impactul și eficiența formării profesionale poate fi măsurat prin succesul absolvenților pe piața muncii. În acest sens este urgentă realizarea unor anchete regulate de urmărire a absolvenților, validarea și actualizarea studiilor regionale.

Educația și formarea profesională pot fi servicii de calitate oferite beneficiarilor doar în situația în care se bazează pe un parteneriat real și funcțional.

În acest scop este necesar ca deciziile care se iau cu privire la educație și la formarea profesională să fie fundamentate pe recomandările structurilor partenariale și avizate de către acestea, printr-o consultare regulată. Sistemul de monitorizare a implementării PRAI și PLAI trebuie să asigure cerințele formulate mai sus.

În vederea asigurării resurselor necesare implementării măsurilor acestui document, este deosebit de important să fie elaborate din timp proiecte mature și de calitate, având la bază parteneriate reale și puternice, pentru a fi finanțate din Fondurile Structurale ale Uniunii Europene. Nivelul județean este abilitat să ia o serie de decizii pentru învățământul profesional și tehnic pe baza analizelor realizate care argumentează diferențele față de situația regională.

Există o serie de recomandări cu caracter general precum evitarea școlarizării în schimburi sau reducerea distanțelor pe care elevii trebuie să le străbată pentru a ajunge la școală, facilitându-se în acest mod accesul la școlile TVET.

Nivelul județean va fi responsabil pentru luarea deciziilor potrivite în funcție de propriile analize. Distribuția geografică a unităților școlare nu este uniformă, o concentrare a acestora înregistrându-se în reședințele de județ.

Pentru perioada următoare se recomandă ca să se facă o analiză a efectelor evoluțiilor demografice și să se definitiveze un proiect al schimbărilor în privința rețelei școlare și a structurii calificărilor la nivelul județului, și a fiecărei unități școlare. Având la dispoziție prognozele demografice, este posibil să se facă o planificare a alocării resurselor (materiale și umane) în funcție de dezvoltarea proiectată pentru calificări / domenii și școli.

Având elaborat și aprobat la nivelul fiecărui județ o listă de priorități de dezvoltare (în termeni de calificări și domenii cu șanse de cerere din partea pieței muncii) cu consultarea

structurilor

de parteneriat, este posibil să se planifice sprijinul financiar prin Fondurile Structurale Europene post aderare în dezvoltarea școlilor.

7. EVALUAREA PROGRESULUI ÎN IMPLEMENTAREA PLAI

Documentul de prognoză al județului Hunedoara PLAI 2016 – 2025 a fost supus unui proces de monitorizare realizat de către 3 membrii desemnați de către Consorțiul Regional Vest, reprezentanți ai CLDPS Arad, în martie 2016.

Activitățile s-au axat în principal pe analiza datelor transmise de către instituțiile responsabile de implementarea acțiunilor propuse și compararea acestora cu acțiunile planificate în PLAI.

Formularea concluziilor s-a concretizat în observații și recomandări pentru unele activități sau măsuri de realizare a obiectivelor care se regăsesc materializate în fișele de monitorizare a obiectivelor după cum urmează:

Obiectivul 1:	Optimizarea procesului de implementare a documentelor PRAI/PLAI
Concluzii:	Aducerea de noi parteneri în CLDPS a demarat și au fost cooptați noi membri în

	structurile de monitorizare și reactualizare a PLAI. A fost constituit CLDPS Hunedoara ca organism cu personalitate juridică, cu scopul coeziunii și colaborării mai eficiente a acestei structuri consultative cu rol deosebit de important în activitatea din învățământul profesional și tehnic.
Obiectivul 2:	Optimizarea cantitativă și calitativă a ofertei educaționale
Concluzii:	Exista centralizarea la nivel județean a parteneriatelor încheiate cu agenții economici. Exista un proiect în implementare (axa 2.3), a cărui intervenție se referă la practica elevilor. Raport de analiză comparativă regională realizat. Broșura realizată cu oferta școlilor va trebui prezentată într-o formă mai accesibilă. Este necesară continuarea colaborării cu AJOFM și unitățile de învățământ în vederea urmăririi absolvenților.
Obiectivul 3:	Dezvoltarea resurselor umane din TVET
Concluzii:	Au fost realizate acțiuni de formare pe implementarea programelor de formare prin programe POSDRU/POCU/POC/PNRR
Obiectivul 4:	Dezvoltarea infrastructurii TVET
Concluzii:	Există o bază de date referitoare la starea unităților de învățământ și o listă de priorități pentru investiții dar nu sunt avizate de CLDPS. Unele unități de învățământ necesită intervenții urgente pentru asigurarea unor condiții optime de funcționare.
Obiectivul 5:	Asigurarea serviciilor de consiliere și orientare pentru carieră tuturor elevilor din TVET
Concluzii:	Au fost efectuate sondaje privind opțiunile elevilor de clasa a VIII-a și centralizarea opțiunilor acestora, de către CJRAE, în scopul fundamentării planului de școlarizare pentru perioada 2016-2024

Există un proiect depus de CJRAE Hunedoara, pe acest domeniu de intervenție.

Ar fi benefic realizarea unui plan de colaborare între instituții (ISJ, AJOFM, CJRAE)

Rezumatul recomandărilor:

- Stabilirea unui termen pentru reorganizarea parteneriatului, prin regulamentul de funcționare, în funcție de situația specifică din județ.
- Monitorizarea modului de aplicare în practica curentă la clasă a competențelor dezvoltate în urma formării continue a personalului didactic.

Deficiențe constatate privind proiectarea obiectivelor, măsurilor, acțiunilor, ținutelor, indicatorilor și recomandări pentru eliminarea deficiențelor.

- Măsuri formulate ambiguu
- Acțiunile nu sunt descrise suficient de detaliat
- Indicatorii nu sunt formulați separat de obiective
- Limbajul instrumentelor de monitorizare nu coincide cu limbajul utilizat în formularea priorităților PRAI, PLAI
- Orizontul de timp nu a fost precizat atunci când au fost planificate acțiunile.

8. ANALIZA SWOT A CORELĂRII OFERTEI DE FORMARE PROFESIONALĂ CU CEREREA PIEȚEI MUNCII

DEMOGRAFIE-ECONOMIE	
Puncte tari	Puncte slabe
• Tradiția industrială a județului Hunedoara; • Situată județului pe principalele trasee rutiere și ferate de intrare în România; • Sector dezvoltat a exploatarei și prelucrării lemnului; • Dezvoltarea sectorului privat în comerț și servicii;	• Productivitatea muncii în întreprinderi sub media națională; • Număr redus de IMM-uri în zonele defavorizate; • Ponderea mică a industrie cu tehnologie de vârf; • Investiții scăzute în resursele umane ale

- Existența unei forțe de muncă cu calificare în domeniu; - Mediu de afaceri atractiv; - Grad înalt de urbanizare; - Reducerea migrației rural – urban; - Centre turistice de tradiție; - Sector activ al confecțiilor textile și pielărie.	IMM-urilor; - Existența unei zone monoindustriale, cu grave probleme sociale; - Inexistența unei autostrăzi; - Produs intern brut pe locuitor sub media națională - Declinul industriei miniere și siderurgice; - Zone alpine cu utilizare minimă; - Număr redus de organizații de promovare a turismului; - Existența unor suprafețe necultivate și nevalorificate aflate în proprietate privată și de stat; - Inexistența în mediul rural a unei filiere de valorificare a lemnului.
Oportunități	Amenințări
- Construirea autostrăzii Nădlac-Arad-Timișoara-Deva-Sibiu, cu impact în dezvoltarea firmelor care oferă produse sau servicii în etapa de construire a autostrăzii, creșterea atractivității județului în raport cu potențiali investitori; - Existența strategiilor de locale de dezvoltare; - Creșterea numărului de investitori în județ, ca urmare a migrației acestora dinspre polii Arad și Timișoara spre estul regiunii; - Existența și utilizarea fondurilor UE pentru România; - Potențial de turism cultural; - Apariția unor fonduri de dezvoltare a gospodăriilor mici; - Regim silvic reglementat legal, cu efecte favorabile asupra mediului și turismului.	- Fiscalitate ridicată; - Instabilitatea legislației; - Specializare îngustă în zonele monoindustriale; - Dezvoltarea necorespunzătoare a infrastructurii de afaceri; - Existența unei infrastructuri de transport insuficient exploatate; - Lipsa de resurse umane specializate în domeniu; - Resurse umane din administrația publică slab pregătite; - Oferta de servicii turistice de slabă calitate; - Valorificarea necorespunzătoare a producției agricole; - Slaba corelare între planurile de dezvoltare din agricultură și silvicultură
PIAȚA MUNCII	
Puncte tari	Puncte slabe
- Existența centrelor universitare în toate județele regiunii - Calificarea profesională prin formare inițială se realizează prin sistemul de învățământ public, acesta asigurând o acoperire foarte bună a tuturor domeniilor de calificare (specializări și meserii) la toate nivelele de calificare (ISCOP și ISCED) - Existența unor specialiști calificării în domeniul consilierii și orientării pentru cariera la nivelul regiunii și existența unor centre create și dotate prin programe anterioare (absolvenți ai cursurilor de masterat în consiliere pentru cariera și centre dotate cu echipament special) - Participarea la programe de referință ale UE (Open Guidance and Advisory System for an Open Europe, etc.)	- Corelarea deficitară a cererii cu oferta de pe piața de muncă - Nivelul de calificare certificat al forței de muncă, profilul de competențe certificate ale persoanelor afla te în șomaj, în căutarea unui (alt) loc de muncă nu corespund cerințelor specifice ale angajatorilor - Neconcordanța între calificarea resurselor umane din administrațiile publice locale și atribuțiile existente în fișa postului - Utilizarea insuficientă a resurselor umane din administrațiile publice locale - Oferta de calificare/reconversie nu este suficient de diversificată și nu există o concurență între ofertanții de formare - Ofertanții de formare activează izolat, neexistând o ofertă globală, corelată a acestora și adaptată nevoilor identificate la

- Existența Planului Regional de acțiune pentru Învățământul Profesional și Tehnic și a Planurilor Locale de Acțiune pentru învățământul profesional și tehnic bine elaborate, cu date relevante și actualizate - Existența unui număr mare de ONG-uri specializate în furnizarea de servicii sociale către beneficiari - Existența unui număr mult mai scăzut de persoane asistate social față de celelalte regiuni ale țării - Raportul cost/calitate pentru forța de muncă disponibilă în regiune este avantajos pentru angajatori - Rata de dependență la nivel regional este inferioară celei de la nivel național - Sold migrator pozitiv	nivel regional - Oferta educațională nu este adaptată nevoilor de calificare viitoare, neexistând mecanisme de prognoza și de identificare a nevoilor viitoare - Nevoia unei schimbări de paradigma (mai ales în cazul formării inițiale) definită prin sintagma - Calificare = pentru mai multe meserii, în loc de filozofia tradițională de tipul: calificare = o meserie - Lipsa de parteneriate eficiente între școală și mediul de afaceri - Lipsa unei platforme de fuzionare a cunoașterii și informației necesare procesului de e-Learning pentru educația continuă la nivelul întregii regiuni - Insuficienta dezvoltare a unui sistem de protecție socială pentru tinerii cu vârsta peste 18 ani care părăsesc sistemul de protecție socială a copiilor precum și pentru persoanele victime ale violenței domestice - Insuficienta implicare din partea consiliilor locale în dezvoltarea serviciilor comunitare pentru copil și familie, la nivelul comunităților respective - Servicii insuficient diversificate pentru diferitele categorii de persoane defavorizate - Rata natalității scăzută, spor natural negativ - Durata medie a vieții este scăzută, fiind mai redusă decât durata medie a vieții la nivel național
Oportunități	Amenințări
- Numărul companiilor care găsesc în această zonă condiții de stabilitate și resurse umane utilizabile pentru investiții este în creștere - Dezvoltarea agroturismului oferă posibilitatea reconversiei forței de muncă disponibilizate - Apariția altor investiții în regiune, în alte domenii ale economiei și cu productivitate sporită - Ponderea nevoilor de calificare arată o tendință de creștere pentru calificări tehnice cu studii medii și studii superioare (nivel 3,4 ISCOM) în raport cu calificările inferioare (nivel 2,1 ISCOM) - Investițiile de tip lohn constituie o soluție pe termen scurt pentru absorbția forței de muncă disponibile - Cadru legislativ flexibil și corelat cu cel european în domeniul calificărilor profesionale prin sistemul de învățământ (formare inițială) - Existența programelor de finanțare din partea	- Scăderea populației tinere și îmbătrânirea populației - Fluctuațiile de pe piața forței de muncă depind dramatic de mișcările pieței europene / mondiale, atât în cazul întreprinderilor mari, dar mai ales în cazul celor mici și medii - Extinderea practicării muncii la negru - Migrarea forței de muncă calificate și mai ales înalt calificate către țările membre ale UE este un proces cu tendințe de creștere având efecte pe termen mediu și lung - Investițiile de tip lohn vor migra către zone mai avantajoase pentru investitori, cauzând astfel apariția șomajului secundar - Nivelul scăzut al salariilor din învățământ și cercetare - Balanța negativă natalitate – mortalitate - Creșterea numărului de „captivi” (persoane dependente) în sistemul de protecție socială - Continuarea scăderii populației - Apariția agenților de muncă temporară

UE și a finanțării naționale în domeniul resurselor umane • Alinierea la prevederile Cadrului European al Calificărilor (EQF) – document de lucru al Comisiei Europene • Înființarea Centrului Regional de Resurse cu oferirea de training și formare către mediul privat din regiune pe diferite domenii • Existența unui program de înființare de campusuri școlare (realizarea de unități școlare complexe pentru educarea și pregătirea resursei umane solicitate de piața forței de muncă și de dezvoltare regională) • Autorizarea ca furnizori de formare a cât mai multor școli din regiune care să formeze personal conform cerințelor agenților economici.	• Dezvoltarea în toate județele regiunii a unei baze de date în vederea corelării ofertei cu cererea de pe piața forței de muncă • Dezvoltarea învățământului la distanță • Dinamica pieței forței de muncă determinată de dinamica economiei regionale (cu disparități intraregionale pronunțate) • Existența mentalității de încurajare a investițiilor în capitalul uman
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL ȘI TEHNIC	
Puncte tari	Puncte slabe
• Implicarea a școlilor IPT în mai multe proiecte finanțat FSE care au asigurat desfășurarea stagiilor de pregătire practică la agenții economici pentru cel puțin 3000 de elevi, proiecte finalizate care au constituit exerciții importante pentru implementarea altor proiecte cu succes. • Existența posibilității de susținere materială prin subvenții pentru elevii din grupul țintă. • Servicii de consiliere și orientare oferite prin proiecte POCU/POC/PNRR/Banca Mondială (ROSE) • Proces de monitorizare a PAS demarat în anul școlar 2015 și continuat pe perioada de referință, care a furnizat de către membrii CLDPS Hunedoara o analiză cu valoare de feedback pentru școlile IPT. • Existența exercițiului de corelare a ofertei IPT cu recomandările PLAI Hunedoara.	• Promovare slabă a școlilor IPT la examenul de bacalaureat. • Număr mic de opțiuni exprimate de elevii din clasa a VIII-a, pentru școlile IPT. • Insuficiente activități de consiliere și orientare destinate elevilor din gimnaziu, pentru alegerea traseului profesional • Incapacitatea școlilor de a furniza consiliere pentru toți copiii ai căror părinți sunt plecați în străinătate. • Fenomenul de abandon școlar, care are dimensiuni deloc neglijabile pentru învățământul IPT. • Rezultate slabe obținute de școlile IPT la examenul de bacalaureat, ceea ce duce la scăderea opțiunilor elevilor pentru IPT. • Abordarea procesului de învățământ fără flexibilitate, în ceea ce privește nevoile elevilor.
Oportunități	Amenințări
• Surse de finanțare care pot fi accesate pentru susținerea stagiilor de pregătire practică pentru elevi. • Surse de finanțare care pot fi accesate pentru formarea continuă a cadrelor didactice din IPT. • Existența a numeroase oferte de cursuri de formare furnizate de către M.E., C.N.D.I.P.T., A.R.A.C.I.P sau Universități, pentru cadrele didactice din IPT. • Există în Județul Hunedoara SRL sau ONG care doresc să lucreze cu școlile IPT în cadrul proiectelor ai căror beneficiari sunt.	• Inexistența unei analize în ceea ce privește traseul profesional al tinerilor absolvenți ai școlilor IPT. • Lipsa legislației stimulative pentru agenții economici care primesc elevi în practică. • Lăsarea elevilor în grija bunicilor sau altor tutori, de către părinții plecați în străinătate la lucru • Plecarea în străinătate a elevilor, ai căror părinți au emigrat cu ani în urmă, în căutarea unui loc de muncă.

9. REZUM

ATUL PRINCIPALELOR CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI PENTRU PLANUL DE MĂSURI Demografie

Concluzii	Implicații pentru dezvoltarea resurselor umane IPT
Declinul demografic general	Impune gestionarea eficientă previzională a dezvoltării resurselor umane sprijinită de investiții corespunzătoare în capitalul uman.
Reducerea naturală prognozată a populației tinere	Exprimă pericolul unui deficit de forță de muncă tânără calificată în următoarea perioadă de timp. Creșterea nivelului de calificare și a motivării forței de muncă tinere de a participa la forța de muncă locală, racordarea realistă la piața europeană a muncii – acțiuni de planificare a ofertei educaționale, de informare, orientarea și consiliere, optimizarea alocării resurselor, prin concentrarea pregătirii în școli viabile, în paralel cu rezolvarea problemelor de acces, colaborarea școlilor în rețea prin ofertă cuprinzătoare și diversificată, eliminarea paralelismelor nejustificate și colaborarea pentru acoperirea teritorială optimă. Gradul de urbanizare a județului Hunedoara peste media națională înseamnă pentru IPT o mai mare concentrare în orașe a unităților școlare care oferă servicii de educație și formare profesională, fiind necesar însă asigurarea accesului la aceste servicii pentru populația din mediul rural, totuși semnificativă.
Fenomenul de îmbătrânire demografică	Sporirea numărului de personal calificat pentru asistență socială și medicală și nevoi educaționale specifice. Se impune realizarea unui proces de planificare a ofertei, analizând pe sectoare procentul de persoane active care vor ieși în pensie în următoarea perioadă, cu efecte majore în ceea ce privește forța de muncă calificată și ocupată.
Ponderea semnificativă a populației feminine	Impune oferta de pregătire - calificările dorite de populația feminină programe de sprijin (facilități) pentru participarea la educație.
Fenomenul de emigrare temporară	Populația județului, inclusiv populația de vârstă școlară este afectată de fenomenul de emigrare temporară , cu influențe asupra ofertei de calificări la nivel regional și județean. Diminuarea numărului de elevi, implicit diminuarea claselor din oferta județului are drept efect limitarea diversificării calificărilor. În cazul numărului mai mic de clase propuse, nu se va putea asigura acoperirea nevoilor de calificări și domenii de calificare la nivelul județului Hunedoara. Această situație va influența în mod negativ posibilitățile de adecvare a ofertei la cererea angajatorilor, în primul rând în ceea ce privește includerea de noi calificări profesionale în ofertă.
Diversitatea etnică	Pentru populația de etnie romă sunt necesare trasee de formare profesională de tip „A doua șansă”, având în vedere nivelul de educație și analfabetism înregistrate.
Consolidare relativă a vârstei de mijloc (35-55 ani) active pe piața muncii	Implică nevoi crescânde de formare continuă și de implicarea activă a școlilor ca furnizori de programe de formare pentru adulți.

Se impun, așadar, măsuri pentru dezvoltarea resursei umane precum:

- Creștere a nivelului de calificare și a motivării forței de muncă tinere de a participa la forța de muncă regională
- Acțiuni de planificare a ofertei educaționale de informare orientare și consiliere;
- Optimizarea alocării resurselor prin concentrarea pregătirii în școli viabile în paralel cu rezolvarea problemelor de acces
- Colaborarea școlilor în rețea:
 - o ofertă cuprinzătoare și diversificată;
 - eliminarea paralelismelor nejustificate

- C
olaborare pentru acoperire teritorială optimă

Date economice

Concluzii	Implicații pentru dezvoltarea resurselor umane, IPT
Ritmul susținut de creștere economică din ultimii ani, reflectat în dinamica PIB și a productivității muncii.	Este necesară o continuă prospectare și adaptare pro-activă a sistemului de educație și formare profesională la nevoile pieței, ținând cont de contextul social și economic .
Provocări induse de procesul de integrare europeană Dinamica investițiilor brute și a investițiilor străine	Se impune: creșterea nivelului de calificare, importanța competențelor cheie, limbile străine, antreprenoriat, formarea unor competențe adecvate pentru: noile tehnologii, calitate, design, marketing, tehnici de vânzare Colaborarea între școli pentru calificările care presupun competențe combinate, de exemplu: tehnice și comerciale/economice, tehnice – artistice – IT Formarea continuă a profesorilor în parteneriat cu întreprinderile.
Tendința de creștere a ponderii unor sectoare economice (ex.: serviciile și construcțiile), în paralel cu scăderea ponderii altor sectoare în formarea PIB și a VAB regional. Diversitatea activităților industriale sau dimpotrivă concentrarea activităților industriale în anumite sectoare	Oferta educațională trebuie să reflecte, prin structura ofertei (proporțional cu nevoile pieței muncii) ponderea crescută a sectoarelor economice în dezvoltare: servicii, construcții.
Modificări structurale din economie evidențiate prin modificări ale ponderilor sectoarelor și activităților economiei naționale la formarea PIB și VAB	Identificarea domeniilor și pofilelor de formare profesională inițială prioritare pentru dezvoltarea locală Competențe adecvate și o mobilitate ocupațională sporită (inclusiv intersectorială) a forței de muncă. Adaptări prin curriculum în dezvoltare locală (CDL). Realizarea de CDL conform cerințelor agenților economici.
Ponderea crescândă a IMM	Adaptabilitate crescută a forței de muncă la sarcini de lucru diverse Asigurarea unei pregătiri de bază largi, competențe tehnice generale solide. Consolidarea pregătirii profesionale, indiferent de calificare, cu competențe specifice economiei de piață Adaptări prin curriculum în dezvoltare locală (CDL) Dezvoltarea parteneriatului școală-agenti economici

Piața muncii

Concluzii	Implicații pentru dezvoltarea resurselor umane, IPT
Scăderea ratei de ocupare	Anticiparea nevoilor de calificare și adaptarea ofertei la nevoile pieței muncii. Acțiuni sistematice de informare, orientare și consiliere a elevilor Abordarea integrată a formării profesionale inițiale și continue, din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți cu scopul adaptării la

	cerințele pieței muncii. Implicarea în programele de măsuri active pentru ocuparea forței de muncă, în special în cele privind oferirea unei noi calificări tinerilor care nu și-au găsit un loc de muncă după absolvirea școlii. Parteneriate active cu agenții economici, Agențiile de Ocupare a Forței de Muncă, autorități și alte organizații care pot contribui la integrarea socio-profesională a absolvenților învățământului profesional și tehnic – prioritate permanentă a managementului școlar.
Participarea scăzută a forței de muncă în programe de formare continuă	- Implicare activă a școlilor ca furnizori de formare pentru adulți pentru: - creșterea nivelului de calificare a capitalului uman și formarea de noi competențe pentru adaptarea la schimbările tehnologice și organizaționale din întreprinderi, - adecvarea calificării cu locul de muncă, - reconversia profesională în funcție de nevoile pieței muncii, recunoașterea și valorificarea experienței profesionale și a competențelor dobândite pe cale formală și informală, - diversificarea ofertei de formare și adaptarea la nevoile grupurilor țintă: ex. programe de formare la distanță, consultanță, etc.
Evoluțiile sectoriale în plan ocupațional, analizele și prognozele privind evoluția cererii și ofertei de forță de muncă	Planificarea strategică pe termen lung a ofertei de calificare, corelată la toate nivelurile decizionale: regional (PRAI), județean (PLAI), unitate școlară (PAS) Identificarea și eliminarea unor dezechilibre între oferta IPT și nevoile de calificare Identificarea domeniilor și profilelor de formare profesională inițială prioritară pentru dezvoltarea regională. Stabilirea ponderilor domeniilor și profilelor de formare profesională inițială în oferta de școlarizare în perspectiva 2020 Planurile de școlarizare (realizat în termeni de calificări profesionale, grupate în domenii și profile) trebuie să reflecte nevoile de forță de muncă în creștere în anumite sectoare/activități ale economiei naționale (descrie în termeni de CAEN sau COR) Creșterea calității formării profesionale inițiale menită să conducă la dobândirea de către absolvenți a competențelor profesionale la un nivel superior celorlalți ofertanți de forță de muncă. Dezvoltarea resurselor umane ale școlilor și a unor parteneriate durabile școală-angajatori. Identificarea unor priorități strategice sectoriale pentru agricultură și dezvoltarea rurală: Pregătirea tinerilor pentru exploatarea eficientă a potențialului agricol – creșterea nivelului de calificare (nivel 3, competențe integrate pentru exploatarea și managementul fermei, procesarea primară a produselor agro-alimentare, etc.) Diversificarea ofertei de calificare având în vedere: agricultura ecologică, promovarea agroturismului, a meșteșugurilor tradiționale, valorificarea resurselor locale prin mica industrie și dezvoltarea serviciilor Implicarea în programe de formare continuă pe două componente: formarea competențelor necesare unei agriculturi competitive și reconversia excedentului de forță de muncă din agricultură spre alte activități.

Pentru stabilirea noului plan de școlarizare, CLDPS formulează următoarele recomandări:

- În *fabricarea produselor din lemn*, oferta de școlarizare este corespunzătoare pentru formarea inițială și are o tendință ușor ascendentă datorită specificului județului. Se recomandă formare

profesi

onală continuă pentru agenții economici care și-au dezvoltat activitatea recent, în domeniul pregătirii de bază *fabricarea produselor din lemn*;

- În *electronică și automatizări*, se propune modificarea țintei în sensul creșterii ponderii în domeniul pregătirii de bază *electronică automatizări*; sunt incluse clasele de operator tehnică de calcul la care există solicitare din partea elevilor și care nu au fost anterior în acest domeniu. De asemenea sunt solicitări de calificări din acest domeniu în cadrul serviciilor.
- În *producție media*, nu mai există solicitare pentru formare inițială în domeniul pregătirii de bază *producție media*; se recomandă formarea profesională continuă pentru eventualele solicitări din partea agenților economici;
- În *construcții instalații și lucrări publice*, cu toate că este considerat un domeniu prioritar în județ (deși tendința regională este mai scăzută) și ca urmare ținta PLAI este menținută la 8%, unitățile școlare întâmpină greutăți în realizarea planului de școlarizare datorită atractivității scăzute a calificărilor respective chiar dacă solicitarea s-a realizat de la școli din zone diferite ale județului. Este necesară o mai bună promovare a acestei calificări.
- În domeniul *mecanică*, recomandările sunt de menținere a ponderii pentru acest domeniu de calificare deoarece sunt incluse în acest domeniu mai multe specializări precum sunt: Tehnician proiectant CAD, Tehnician în transporturi, Tehnician mecanic pentru întreținere și reparații, etc.
- În domeniul *electric*, se propune modificarea țintei deoarece există solicitare mai mare decât cea prognozată inițial pentru acest domeniu, datorită reorganizării specializărilor și datorită solicitărilor din cadrul serviciilor;
- În *industrie textilă și pielărie*, conform informațiilor de la agenții economici este necesară o creștere a ofertei de formare în acest domeniu. Este necesară o mai bună colaborare cu agenții economici din acest domeniu și o mai bună promovare a ofertei școlare;
- În domeniul *materiale de construcții*, nu există solicitare pentru formarea profesională inițială, se recomandă formarea profesională continuă pentru eventualele solicitări din partea agenților economici;
- În *tehnici poligrafice*, nu există solicitare pentru formarea profesională inițială, se recomandă formarea profesională continuă pentru eventualele solicitări din partea agenților economici;
- În *comerț*, se propune o scădere a ponderii deoarece se solicită o pondere mai mare la domeniul Turism și alimentație publică datorită dezvoltării turismului în zonele montane ale județului (în stațiunile montane Parâng, Straja și Retezat);
- În *estetica și igiena corpului omenesc*, se propune modificarea țintei în sensul creșterii ponderii PLAI deoarece există solicitări pentru acest domeniu atât din partea agenților economici cât și din partea elevilor. Tendința este de creștere în domeniul serviciilor.

Educație

Profilurile, calificările profesionale și specializările în care se pregătesc elevii din județul Hunedoara sunt stabilite conform prevederilor legislației în vigoare, referitoare la organizarea și funcționarea învățământului în România, pe baza „Nomenclatorului profilurilor, calificărilor profesionale și specializărilor” și numai în instituții de învățământ autorizate să funcționeze provizoriu sau acreditate, potrivit legii.

Rata de cuprindere are valori mici, (pentru învățământul obligatoriu în jurul valorii de 80%) valorile scad odată cu creșterea nivelului de educație, (pentru învățământul secundar superior fiind de 54% față de 85% prognozat la nivel european), valorile fiind critice pentru mediul rural. Valoarea absolută a ratei de cuprindere este mică, dar acest indicator arată și o tendință de scădere, ceea ce este îngrijorător, și necesită intervenții urgente.

Ponderea absolvenților de clasa a VIII-a care își continuă studiile este de peste 90%, însă este necesar să se urmărească acest indicator și în cazul tranziției de la ciclul inferior la cel superior al liceului. Trebuie avut în vedere faptul că ținta europeană este ca 85% din tinerii din

categorii

de vârstă 15 – 25 ani să își finalizeze ciclul secundar superior, iar în prezent înregistrăm o rată de cuprindere de doar 54% pentru acest nivel.

Pe parcursul perioadei de școlarizare se realizează pierderi mari din numărul total de tineri cuprinși în sistemul formal de educație. Aceste pierderi se ridică la peste 22% din numărul celor înscriși în ciclul primar în anul școlar 1994/95, ceea ce în valoare absolută înseamnă 25840 de elevi pentru o cohortă de 4 ani. Acești tineri se vor regăsi în societate fără o calificare, fără studii finalizate, cu risc de marginalizare socio-profesională ridicat, dacă nu se vor realiza intervenții concertate.

Structura calificărilor în regiune a suferit modificări importante datorită analizelor prin intermediul documentelor de planificare a ofertei PRAI și PLAI, înregistrându-se valori care se apropie treptat de țintele stabilite pentru anul de referință 2016.

Structura calificărilor reflectă într-o măsură insuficientă disparitățile interregionale cu privire la cererea pieței actuală și cea viitoare.

Recomandări:

Realizarea unor evidențe complete la nivel de județ, cu privire la categoria tinerilor necuprinși în sistemul formal de educație și identificarea unor măsuri urgente în vederea creșterii ratei de cuprindere, (încurajarea și sprijinirea tinerilor pentru a-și continua studiile, readucerea în școli a celor care au părăsit școala, includerea celor care nu au fost cuprinși) începând cu învățământul primar, și cuprinzând toate nivelele.

Accesul elevilor la educație și la o calificare se poate analiza din punctul de vedere al accesului fizic, accesului la un curriculum adecvat și accesului la servicii specializate.

Sunt necesare măsuri urgente pentru diminuarea fenomenului de abandon școlar la nivelul întregii regiuni, și asigurarea unor alternative pentru completarea studiilor și obținerea unei calificări.

Pentru a asigura competitivitatea absolvenților pe piața forței de muncă, învățământul profesional și tehnic din regiune va trebui să încurajeze obținerea unui nivel de instruire cât mai ridicat, încurajând mobilitatea ocupațională dar și geografică, simultan cu oferirea unor calificări adaptate cerințelor pieței. Pentru a informa tinerii despre cerințele viitoare ale pieței, este necesar să fie continuate cercetările prin studiile regionale.

Se recomandă ca fiecare elev să aibă acces la un curriculum adecvat. Accesul la un curriculum adecvat presupune o structură a calificărilor din oferta școlilor cât mai adaptată cerințelor viitoare ale pieței forței de muncă, pentru a asigura o inserție profesională rapidă și o carieră profesională de succes.

Accesul fizic la o școală care oferă servicii de educație și formare de calitate, înseamnă ca fiecare copil să aibă acces la o unitate școlară care se află la o anumită distanță (stabilită în urma analizelor la nivelul fiecărui județ). Tinerii din mediul rural au acces la școli din mediul urban, ceea ce face ca rata de cuprindere în mediul rural să scadă alarmant pentru ciclul inferior și superior al învățământului secundar.

Asigurarea accesului la servicii suport presupune realizarea unui mecanism de consiliere și orientare pentru carieră individualizat și corelat cu cererea viitoare a pieței forței de muncă. Aceste servicii trebuie oferite de-a lungul întregii perioade de educație și formare (nu doar acțiuni punctuale, izolate, de exemplu înaintea examenelor naționale). Este necesar ca serviciile de consiliere și orientare să fie dezvoltate la nivel regional, pentru a fi corelate cu piața forței de muncă regională, asigurând o mai mare mobilitate ocupațională.

Evoluția populației școlare arată o tendință de descreștere pentru perioada analizată, iar unul din efectele acestui fenomen este creșterea riscului disponibilizărilor în rândul resurselor umane.

Este necesar ca personalul din învățământ să fie corect informat cu privire la tendințele de evoluție a populației școlare și să fie elaborat un plan de măsuri cu implicarea sindicatelor din învățământ, măsuri ce pot compensa aceste efecte (formare pentru adulți, măsuri de readucere a tinerilor în școli, creșterea perioadei petrecute în școală etc.)

Impactul și eficiența formării profesionale poate fi măsurat prin succesul absolvenților pe piața muncii. În acest sens este urgentă realizarea unor anchete regulate de urmărire a absolvenților, validarea și actualizarea studiilor regionale.

Educația și formarea profesională pot fi servicii de calitate oferite beneficiarilor doar în situația în care se bazează pe un parteneriat real și funcțional.

În

acest scop este necesar ca deciziile care se iau cu privire la educație și la formarea profesională să fie fundamentate pe recomandările structurilor partenariale și avizate de către acestea, printr-o consultare regulată. Sistemul de monitorizare a implementării PRAI și PLAI trebuie să asigure cerințele formulate mai sus.

În vederea asigurării resurselor necesare implementării măsurilor acestui document, este deosebit de important să fie elaborate din timp proiecte mature și de calitate, având la bază parteneriate reale și puternice, pentru a fi finanțate din Fondurile Structurale ale Uniunii Europene.

Nivelul județean este abilitat să ia o serie de decizii pentru învățământul profesional și tehnic pe baza analizelor realizate care argumentează diferențele față de situația regională.

Există o serie de recomandări cu caracter general precum evitarea școlarizării în schimburi sau reducerea distanțelor pe care elevii trebuie să le străbată pentru a ajunge la școală, facilitându-se în acest mod accesul la școlile TVET.

Nivelul județean va fi responsabil pentru luarea deciziilor potrivite în funcție de propriile analize. Distribuția geografică a unităților școlare nu este uniformă, o concentrare a acestora înregistrându-se în reședințele de județ.

Pentru perioada următoare se recomandă ca să se facă o analiză a efectelor evoluțiilor demografice și să se definitiveze un proiect al schimbărilor în privința rețelei școlare și a structurii calificărilor la nivelul județului, și a fiecărei unități școlare. Având la dispoziție prognozele demografice, este posibil să se facă o planificare a alocării resurselor (materiale și umane) în funcție de dezvoltarea proiectată pentru calificări / domenii și școli.

Având elaborat și aprobat la nivelul fiecărui județ o listă de priorități de dezvoltare (în termeni de calificări și domenii cu șanse de cerere din partea pieței muncii) cu consultarea structurilor de parteneriat, este posibil să se planifice sprijinul financiar prin Fondurile Structurale Europene post aderare în dezvoltarea școlilor.

10. ACȚIUNI PROPUSE – PLAN DE MĂSURI

Aceste acțiuni reprezintă tipurile de măsuri identificate la nivelul județului Hunedoara, fiind formulate în strânsă legătură cu concluziile și recomandările din PRAI. Aceste acțiuni constituie cadrul pentru definitivarea PAS și sunt grupate în domenii de intervenții prioritare.

Obiective	Optimizarea procesului de implementare a documentului PLAI	Corelarea ofertei de formare cu cererea pieței muncii	Dezvoltarea resurselor umane din TVET	Îmbunătățirea condițiilor de învățare în IPT	Asigurarea serviciilor de consiliere și orientare pentru carieră
Ținte	Asigurarea implementării măsurilor plai într-o proporție de minim 80 %	• Obținerea de informații credibile, de calitate periodic actualizate și accesibile privind nevoile de calificare • Ajustarea structurii ofertei pe termen lung la nevoile de calificare (pe domenii de pregătire și calificări) • Creșterea nivelului de calificare și gradului de adecvare a competențelor formate la nevoile viitoare ale unei economii în schimbare • Implicarea activă a școlilor TVET în programe de formare a adulților și alte servicii în folosul comunității • Îmbunătățirea sistemului de asigurare a calității în IPT	Cuprinderea în sistemul de formare continuă a minim 45% din resursele umane din TVET	Dezvoltarea infrastructurii și a bazei materiale a unităților școlare astfel încât să asigurăm calitatea formării profesionale în contextul descentralizării	75% elevii cuprinși din sistemul TVET vor beneficia de servicii de consiliere și orientare pentru carieră

Obiective	Optimizarea procesului de implementare a documentului PLAI	Corelarea ofertei de formare cu cererea pieței muncii	Dezvoltarea resurselor umane din TVET	Îmbunătățirea condițiilor de învățare în IPT	Asigurarea serviciilor de consiliere și orientare pentru carieră
Rezultate măsurabile	- Cuprinderea reprezentanților cheie la nivel de județ pentru implementarea măsurilor PLAI - Aplicarea instrumentelor de monitorizare - Finalizarea rapoartelor în termenele stabilite 21 PAS al școlilor ÎPT scrise în funcție de informațiile și recomandările din PLAI Hunedoara	- Găzduirea PLAI pe pagina ISJ Hunedoara - Rapoarte periodice furnizate de AJOFM Hunedoara privind evoluția pieței muncii regionale și locale (cel puțin anual) - Elaborarea de analize referitoare la cuprinderea absolvenților în ciclul superior și pe piața forței de muncă. - Actualizare PLAI-ediția revizuită - Planurile de școlarizare, avizate de CLDPS - Un raport de analiză comparativă județeană - CDL pentru clasele a IX-a și a X-a – avizate de CLDPS 18 școli ÎPT informate și consiliate în privința legislației specifice furnizării de formare pentru adulți. - Cel puțin 60% din școlile din rețeaua de ÎPT acreditate ca furnizori de formare pentru adulți - Cel puțin 6 cadre didactice din fiecare unitate de ÎPT care să se înscrie în registrul specialiștilor din cadrul Agenției de Prestații Sociale Hunedoara - Cel puțin 8 cadre didactice din fiecare școală ÎPT care să furnizeze cursuri de formare profesională	- O activitate de informare a întregului personal și un plan de acțiune la nivel de județ 100 cadre didactice care efectuează vizite la agenții economici 25 cadre didactice din ÎPT absolvente de studii universitare de scurtă durată care își vor echivala ciclul I de studii universitare. 50 persoane instruite	- Lista de priorități și urgente, a investițiilor cu aviz CLDPS (pentru minim 4 scoli / an / județ finanțări POR – FEDER) 3 școli ÎPT care se află sub finanțare prin POR – FEDER 7 Centre de informare constituite 5 trasee acoperite 100 elevi beneficiari ai transportului cu microbuze furnizate prin programul MEN	- Informații de calitate, accesibile elevilor privind oportunitățile de carieră, oferta și alternativele în cadrul sistemului de ÎPT și oportunităților de angajare identificate - Ghiduri tipărite și distribuite gratuit pentru elevii din școlile ÎPT - Baza de date care cuprinde elevii cu CES și elevii aflați în dificultate 100 cadre didactice care vor participa în cadrul proiectelor la seminarii de informare privitoare la situația pieței muncii 20 psihologi școlari care participă la seminariile de informare organizare de beneficiarii proiectelor finanțate prin POS DRU.

Obiective	Optimizarea procesului de implementare a documentului PLAI	Corelarea ofertei de formare cu cererea pieței muncii	Dezvoltarea resurselor umane din TVET	Îmbunătățirea condițiilor de învățare în IPT	Asigurarea serviciilor de consiliere și orientare pentru carieră
	Constituirea unei echipe de lucru lărgite care să includă toți factorii de decizie la nivel județean	- Cel puțin 6 școli ÎPT care furnizează cursuri de formare pentru adulți finanțate prin FSE 18 responsabili CEAC din școlile ÎPT sprijiniți pentru desfășurarea activității 18 vizite efectuate de inspectorii școlari în școlile ÎPT 18 rapoarte de autoevaluare validate - Procedurile de asigurare a calității implementate în toate școlile din rețeaua de ÎPT		500 elevi beneficiari ai decontării navetei de către autoritățile locale - Până în 2020, toate școlile TVET din județ să corespundă normelor de siguranță, igienă și confort pentru elevi	- Realizarea indicatorului legal de minim 1 psiholog la 800 de elevi pentru rețeaua școlară 130 parteneriate încheiate cu agenții economici la care elevii desfășoară practica - Până în 2020, unitățile de ÎPT beneficiază de programe de consiliere și intervenție individualizată

Obiective	Optimizarea procesului de implementare a documentului PLAI	Corelarea ofertei de formare cu cererea pieței muncii	Dezvoltarea resurselor umane din TVET	Îmbunătățirea condițiilor de învățare în IPT	Asigurarea serviciilor de consiliere și orientare pentru carieră
Acțiuni pentru atingerea obiectivelor	• Lărgirea parteneriatului, la nivel județean, cu recomandarea pentru nivel local • Desfășurarea activității de monitorizare a implementării măsurilor prevăzute în PLAI • Promovarea și stimularea unităților de învățământ profesional și tehnic pentru participarea în vederea obținerii titlului de excelență	• Compatibilizarea bazelor de date ale AJOFM cu noile finalități obținute prin sistemul de educație și formare profesională. • Actualizarea anuală a PLAI • Asigurarea colaborării unităților de învățământ TVET în rețea • Proiectarea anuală a planurilor de școlarizare • Analiza gradului de corelare a ofertei școlare a școlilor • Identificarea cerințelor specifice din partea angajatorilor și adaptarea curriculumului în dezvoltare locală în parteneriat cu aceștia • Asigurarea cunoașterii legislației în vigoare specifică furnizorilor de formare profesională pentru adulți. • Derularea procedurilor în vederea obținerii de autorizări și acreditări pentru noi calificări de către unitățile de învățământ profesional și tehnic.	• Informarea resurselor umane din sistemul ÎPT asupra tendințelor de dezvoltare a sistemului și planificarea măsurilor de intervenție la nivelul județului și unităților școlare • Organizarea de stagii de formare a cadrelor din sistemul ÎPT, la partenerii economici, pentru dezvoltarea competențelor metodice și adaptarea la cerințele reformei din ÎPT	• Asigurarea comunicării între autoritățile locale, ISJ Hunedoara pentru realizarea, evaluarea necesarului de dotare cu echipamente și adoptarea unui plan de acțiune corelat cu strategia ofertei pe termen lung • Transformarea bibliotecilor din școlile ÎPT în centre de informare modernă • Asigurarea unor burse pentru elevii care frecventează ÎPT și își desfășoară stagiile de pregătire practică la agenții economici	• Inventarierea opțiunilor tinerilor, urmată de activități de informare și orientare pentru carieră • Adoptarea unui program de măsuri pentru identificarea și integrarea elevilor cu cerințe educative speciale • Cuprinderea cadrelor didactice în activități de informare cu privire la viitorul regiunii, șansele de ocupare a unui loc de muncă • Implicarea partenerilor sociali în acțiuni de orientare și consiliere pentru carieră

Obiective	Optimizarea procesului de implementare a documentului PLAI	Corelarea ofertei de formare cu cererea pieței muncii	Dezvoltarea resurselor umane din TVET	Îmbunătățirea condițiilor de învățare în IPT	Asigurarea serviciilor de consiliere și orientare pentru carieră
	• Sprijinirea școlilor ÎPT pentru scrierea PAS în funcție de recomandările PLAI • Abilitarea echipelor constituite la nivel de județ în vederea continuării exercițiului de planificare a educației (implementare și reactualizare PLAI, PAS)	• Cuprinderea cadrelor didactice de specialitate pe listele cu specialiști ale Comisiei Județene de Acreditare a Furnizorilor de Formare Profesională a Adulților Formarea unei baze de date cu cadrele didactice de specialitate din ÎPT, care pot deveni formatori. • Constituirea de parteneriate cu beneficiari ai proiectelor finanțate prin POSDRU, în vederea furnizării de cursuri de calificare pentru șomeri și șomeri din mediul rural. • Sprijinirea responsabilului și membrilor CEAC, din școlile ÎPT, pentru aplicarea legislației în vigoare privitoare la CEAC. • Efectuarea inspecțiilor de validare a rapoartelor de autoevaluare a comisiilor CEAC din școlile ÎPT. • Asigurarea implementării planului pentru asigurarea calității în fiecare școală ÎPT.	• Sprijinirea cadrelor didactice cu studii scurte (IP3) și a maiștrilor instructori pentru echivalarea studiilor absolvite cu ciclul I universitar • Instruirea responsabililor cu proiectele europene din școlile ÎPT pentru accesarea fondurilor structurale	• Extinderea programului de asigurarea transportului școlar pentru și pentru școlile ÎPT în vederea creșterii accesibilității școlilor • Colaborarea cu școlile cu autoritățile locale de care aparțin, pentru utilizarea optimă a resurselor disponibile	• Colaborare cu autoritățile, instituții specializate și ONG pentru oferirea de asistență specializată, consiliere și sprijin familiilor/ elevilor cu risc de abandon timpuriu

ȚINTA 1. ASIGURAREA IMPLEMENTĂRII MĂSURILOR PLAI ÎNTR-O PROPORȚIE DE MINIM 80 %

Cod act.	Activitatea – descriere	Rezultat măsurabil	Responsabil	Orizont de timp
A.1.1.	Lărgirea parteneriatului, la nivel județean, cu recomandarea pentru nivelul local.	Cuprinderea în structurile de implementare a reprezentanților cheie la nivel de județ pentru implementarea măsurilor PLAI	CLDPS Hunedoara ISJ Hunedoara	Conform nevoilor concrete pe parcursul implementării
A.1.2.	Desfășurarea activității de monitorizare a implementării măsurilor prevăzute în PLAI, de către membrii CLDPS Hunedoara	Aplicarea instrumentelor de monitorizare Finalizarea rapoartelor în termenele stabilite Grad de realizare a măsurilor propuse prin PLAI Hunedoara	CLDPS Hunedoara ISJ Hunedoara	Perioada de implementare 2019-2025
A.1.3.	Sprijinirea prin acordarea de consiliere școlilor ÎPT pentru scrierea PAS în funcție de recomandările PLAI	21 PAS al școlilor ÎPT scrise în funcție de informațiile și recomandările din PLAI Hunedoara	ISJ Hunedoara Președinte CLDPS Hunedoara	
A.1.4.	Desfășurarea activității de monitorizare a implementării măsurilor prevăzute în PAS, de către membrii CLDPS Hunedoara	Aplicarea instrumentelor de monitorizare Finalizarea rapoartelor în termenele stabilite Grad de acoperire a școlilor ÎPT din Județul Hunedoara	CLDPS Hunedoara ISJ Hunedoara	Perioada de implementare 2019-2025
A.1.5.	Abilitarea echipelor constituite la nivel de județ în vederea continuării exercițiului de planificare a educației (implementare și reactualizare PLAI, PAS)	Constituirea unei echipe de lucru lărgite care să includă toți factorii de decizie la nivel județean	Abilitarea se va realiza prin asistența CNDIPT la solicitarea ISJ-urilor	PLAI anual reactualizat și aprobat în CA al ISJ Hunedoara

**ȚINTA 2. ASIGURAREA UNEI
CONCORDANȚE ÎNTRE OFERTA DE FORMARE PROFESIONALĂ ȘI CEREREA PIEȚEI MĂSURATĂ PRIN RESPECTAREA
RECOMANDĂRILOR PLAI**

**ȚINTA 2.1 OBȚINEREA DE INFORMAȚII CREDIBILE, DE CALITATE PERIODIC ACTUALIZATE ȘI ACCESIBILE PRIVIND NEVOILE DE
CALIFICARE**

Cod act.	Activitatea – descriere	Rezultat măsurabil	Responsabil	Orizont de timp
A.2.1.1.	Compatibilizarea bazelor de date ale AJOFM, de evidență ale absolvenților șomeri, cu noile finalități (calificări profesionale/ niveluri de calificare) obținute prin sistemul de educație și formare profesională.	Găzduirea PLAI pe pagina ISJ Hunedoara Rapoarte periodice furnizate de AJOFM Hunedoara privind evoluția pieței muncii regionale și locale (cel puțin anual)	ISJ Hunedoara CJRAE Hunedoara, Unități școlare ÎPT din Județul Hunedoara	Anual, cu reactualizarea datelor Noiembrie revizuirea țintelor
A.2.1.2.	Dezvoltarea colaborării între ISJ și AJOFM; investigarea evoluției pieței muncii în procesul de planificare a IPT	Statistici și analize la nivelul județului Hunedoara referitoare la cuprinderea absolvenților în ciclul superior, și pe piața forței de muncă.	ISJ Hunedoara Unități școlare AJOFM Hunedoara	Permanent

**ȚINTA 2.2. AJUSTAREA STRUCTURII OFERTEI PE TERMEN LUNG LA NEVOILE DE CALIFICARE (PE DOMENII DE PREGĂTIRE ȘI
CALIFICĂRI)**

Cod act.	Activitatea – descriere	Rezultat măsurabil	Responsabil	Orizont de timp
A.2.2.1.	Actualizarea anuală a PLAI pe baza datelor certificate de INS și a recomandărilor din PRAI	PLAI ediția revizuită	CLDPS Hunedoara ISJ Hunedoara	Anual, înainte de stabilirea planului de școlarizare pt. anul școlar următor
A.2.2.2.	Asigurarea colaborării unităților de învățământ TVET școlilor în rețea, pentru planificarea ofertei pe baza unei strategii comune	2 întâlniri ale coordonatorilor școlilor ÎPT, premergătoare constituirii planului de școlarizare	Unități școlare ISJ Hunedoara	Octombrie Noiembrie
A.2.2.3.	Proiectarea anuală a planurilor de școlarizare în concordanță cu recomandările formulate în PLAI	Planurile de școlarizare anuale, avizate de CLDPS, în concordanță cu PRAI și PLAI	Unități școlare ISJ Hunedoara	decembrie
A.2.2.4.	Analiza gradului de corelare a ofertei școlare a școlilor ținând cont de recomandările din PLAI Hunedoara	Un raport de analiză comparativă județeană	CNDIPT, CLDPS, ISJ	Decembrie Ianuarie

Ținta 2.3: CREȘTEREA NIVELULUI DE CALIFICARE ȘI GRADULUI DE ADECVARE A COMPETENȚELOR FORMATE LA NEVOILE VIITOARE ALE UNEI ECONOMII ÎN SCHIMBARE

Cod act.	Activitatea – descriere	Rezultat măsurabil	Responsabil	Orizont de timp
A.2.3.1.	Identificarea cerințelor specifice din partea angajatorilor și adaptarea curriculumului în dezvoltare locală în parteneriat cu aceștia	CDL – avizate de CLDPS	Școlile din ÎPT	În anul școlar premergător anului școlar în curs
A.2.3.2.	Urmărirea ieșirilor din sistemul TVET la nivel de județ cu accent deosebit pe analiza problematicei de abandon școlar și a rezultatelor obținute la examenul de Bacalaureat	Statistici și analize la nivelul județului referitoare la cuprinderea absolvenților TVET în ciclul superior și pe piața forței de muncă. Rata de tranziție de la ciclul inferior al liceului la ciclul superior al liceului: minim 95% până în 2019	ISJ Hunedoara Unități școlare AJOFM CNDIPT	Anual
A.2.3.3	Măsuri metodice și colaborare interdisciplinară pentru consolidarea pregătirii de bază și a pregătirii tehnice generale, cât și a competențelor cheie.	Analize la nivelul județului realizate cu prilejul inspecțiilor frontale	- Inspectorii de specialitate - Școlile din ÎPT - Rețele de școli și parteneri	În conformitate cu calendarul compartimentului Inspecție școlară din ISJ Hunedoara
A.2.3.3.	Măsuri conjugate pentru consolidarea pregătirii profesionale, indiferent de calificare, cu competențe specifice economiei de piață (marketing, competențe antreprenoriale, tehnici de vânzări, etc.)	Furnizarea unor cursuri prin CCD Deva care vizează creșterea competitivității și flexibilității forței de muncă, cadrelor didactice din ÎPT	CCD Deva Inspectorul responsabil cu dezvoltarea resursei umane.	Calendarul desfășurării cursurilor de formare, al CCD Deva

Ținta 2.4: IMPLICAREA ACTIVĂ A ȘCOLILOR TVET ÎN PROGRAME DE FORMARE A ADULȚILOR ȘI ALTE SERVICII ÎN FOLOSUL COMUNITĂȚII

Cod act.	Activitatea – descriere	Rezultat măsurabil	Responsabil	Orizont de timp
A.2.4.1.	Asigurarea cunoașterii legislației în vigoare specifică furnizorilor de formare profesională pentru adulți.	18 școli ÎPT informate și consiliate în privința legislației specifice furnizării de formare pentru adulți.	Președintele CLDPS Hunedoara	Ianuarie - februarie 2020

A.2.4.1.	Derularea procedurilor de acreditare	Cel puțin 60% din școlile din rețeaua de ÎPT din jud. Hunedoara acreditate ca furnizori de formare pentru adulți până în 2025	ISJ Hunedoara	Calendar de activități la nivelul școlilor ÎPT
A.2.4.2.	Cuprinderea cadrelor didactice de specialitate pe listele cu specialiști ale Comisiei Județene de Acreditare a Furnizorilor de Formare Profesională a Adulților	Cel puțin 6 cadre didactice din fiecare unitate de ÎPT care să se înscrie în registrul specialiștilor din cadrul Agenției de Prestații Sociale Hunedoara	Președinte CLDPS Hunedoara Vicepreședinte CLDPS Hunedoara	Ianuarie – februarie 2024
A.2.4.3.	Formarea unei baze de date cu cadrele didactice de specialitate din ÎPT, care pot deveni formatori în cadrul cursurilor de perfecționare, inițiere, specializare sau calificare	Cel puțin 8 cadre didactice din fiecare școală ÎPT care să furnizeze cursuri de perfecționare, inițiere, specializare sau calificare	Președinte CLDPS Hunedoara Vicepreședinte CLDPS Hunedoara	Martie – aprilie 2024
2.4.4.	Constituirea de parteneriate cu beneficiari ai proiectelor finanțate prin FSE POSDRU, în vederea furnizării de cursuri de calificare pentru șomeri și șomeri din mediul rural.	Cel puțin 6 școli ÎPT care furnizează cursuri de formare pentru adulți finanțate prin FSE.	Președinte CLDPS Hunedoara Vicepreședinte CLDPS Hunedoara	Ianuarie – februarie 2024

ȚINTA 2.5. ÎMBUNĂTĂȚIREA SISTEMULUI DE ASIGURARE A CALITĂȚII ÎN ÎPT

Cod act.	Activitatea – descriere	Rezultat măsurabil	Responsabil	Orizont de timp
2.5.1.	Sprijinirea responsabilului și membrilor CEAC, din școlile ÎPT, pentru aplicarea legislației în vigoare privitoare la CEAC	18 responsabili CEAC din școlile ÎPT sprijiniți pentru desfășurarea unei activități în conformitate cu legislația în vigoare	ISJ Hunedoara prin inspectorul școlar general adjunct - inspecție școlară Președinte CLDPS	Anual - Calendarul implementării la nivel național
2.5.2	Efectuarea inspecțiilor de validare a rapoartelor de autoevaluare a comisiilor CEAC din școlile ÎPT	18 vizite efectuate de inspectorii școlari în școlile ÎPT 18 rapoarte de autoevaluare validate	ISJ Hunedoara prin inspectorul școlar general adjunct - inspecție școlară	Octombrie a fiecărui an școlar.
2.5.3.	Asigurarea implementării planului pentru asigurarea calității în fiecare școală ÎPT, centrat pe calitatea procesului de predare învățare dar și analiza și implementarea celorlalte principii.	Procedurile de asigurare a calității implementate în toate școlile din rețeaua de ÎPT	Școlile IPT Coordonatorul județean al CEAC	Calendarul implementării la nivel național ARACIP
2.5.4.	Efectuarea inspecțiilor de evaluare	18 vizite efectuate de inspectorii	ISJ Hunedoara prin	

	externa a comisiilor CEAC din școlile ÎPT	școlari în școlile ÎPT • 18 rapoarte de evaluare externă	inspectorul școlar general adjunct – domeniu inspecție școlară	
--	---	---	--	--

ȚINTA 3. CUPRINDEREA ÎN SISTEMUL DE FORMARE CONTINUĂ A MINIM 45% DIN RESURSELE UMANE DIN TVET

Cod act.	Activitatea – descriere	Rezultat măsurabil	Responsabil	Orizont de timp
A.3.1.	Informarea resurselor umane din sistemul ÎPT asupra tendințelor de dezvoltare a sistemului și planificarea măsurilor de intervenție la nivelul județului Hunedoara și unităților școlare	O activitate de informare a întregului personal și un plan de acțiune la nivel de județ	ISJ Hunedoara SIP prin reprezentantul în CLDPS CLDPS Hunedoara CNDIPT	Noiembrie 2013 Aprilie 2024
A.3.2.	Organizarea de vizite sau stagii de formare a cadrelor din sistemul ÎPT, la partenerii economici, pentru dezvoltarea competențelor metodice și adaptarea la cerințele reformei din ÎPT (stagii de formare prin instituțiile acreditate, întâlniri metodice, lecții deschise, scheme de mentorat în școli, etc.)	100 cadre didactice care efectuează vizite la agenții economici, care asigură desfășurarea stagiilor de pregătire practică pentru elevi	ISJ Hunedoara	Martie 2013 Februarie 2024
A.3.3.	Sprijinirea cadrelor didactice cu studii scurte (IP3) și a maiștrilor instructori din școlile ÎPT pentru echivalarea studiilor absolvite cu ciclul I universitar respectiv profesor pentru instruire practică, în conformitate cu Legea Educației Naționale și OMECTS nr 5484/2011 și nr. 5553/2011	25 cadre didactice din ÎPT absolvente de studii universitare de scurta durata care își vor echivala ciclul I de studii universitare.	ISJ Hunedoara prin compartimentul DRU	Ianuarie 2013 Ianuarie 2024
A.3.4.	Instruirea responsabililor cu proiectele europene din școlile ÎPT pentru accesarea fondurilor structurale	50 persoane instruite	CLDPS Hunedoara ISJ Hunedoara	În funcție de deschiderea liniilor de finanțare

ȚINTA 4.

DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII ȘI A BAZEI

**MATERIALE A UNITĂȚILOR ȘCOLARE ASTFEL ÎNCÂT SĂ ASIGURĂM CALITATEA FORMĂRII PROFESIONALE ÎN CONTEXTUL
DESCENTRALIZĂRII**

Cod act.	Activitatea – descriere	Rezultat măsurabil	Responsabil	Orizont de timp
A.4.1.	Asigurarea comunicării în cadrul CLDPS Hunedoara, între autoritățile locale, ISJ Hunedoara pentru realizarea evaluarea necesarului de dotare cu echipamente si adoptarea unui plan de acțiune corelat cu strategia ofertei pe termen lung	• Lista de priorități și urgente, a investițiilor cu aviz CLDPS (pentru minim 4 școli / an / județ finanțări POR – FEDER) • 3 școli ÎPT din Județul Hunedoara care se află sub finanțare prin POR – FEDER: Colegiul Tehnic Energetic Dr. Hurmuzescu Deva, Colegiul de T. F. Anghel Saligny Simeria, Colegiul Național I.C. Brătianu Hațeg.	CLDPS Hunedoara Primăria Deva Primăria Simeria Primăria Hațeg	În funcție de deschiderea liniilor de finanțare
A.4.2.	Transformarea bibliotecilor din școlile ÎPT în centre de informare modernă	• 7 Centre de informare constituite în 6 școlile ÎPT din Județul Hunedoara	CCD Deva Conducerile unităților de învățământ Consiliile locale	2023-2024
A.4.3.	Asigurarea unor burse pentru elevii care frecventează ÎPT în Județul Hunedoara și își desfășoară stagiile de pregătire practică la agenții economici	• 1250 elevi beneficiari ai bursei obținute din FSE prin proiectul ID 60004	ISJ Hunedoara	2023-2024
A.4.4.	Extinderea programului de asigurarea transportului școlar pentru și pentru școlile ÎPT în vederea creșterii accesibilității școlilor	• 5 trasee acoperite • 100 elevi beneficiari ai transportului cu microbuze furnizate prin programul MECS • 500 elevi beneficiari ai decontării navetei de către autoritățile locale	Consiliul Județean Hunedoara ISJ Hunedoara Consiliile locale	2024
A.4.5.	Colaborarea școlilor cu autoritățile locale de care aparțin, pentru utilizarea optimă a resurselor disponibile;	• Până în 2025, toate școlile TVET din județ să corespundă normelor de siguranță, igienă și confort pentru elevi	Școli, autorități locale	Permanent
A.4.6.	Promovarea și stimularea unităților de învățământ profesional și tehnic pentru participarea în vederea obținerii titlului de excelență	• Toate școlile TVET din județ să participe la obținerea titlului de excelență	ISJ Hunedoara CLDPS Școli, autorități locale	Anual

ȚINTA 5.

75% ELEVII CUPRINȘI DIN SISTEMUL TVET

VOR BENEFICIA DE SERVICII DE CONSILIERE ȘI ORIENTARE PENTRU CARIERĂ

Cod act.	Activitatea – descriere	Rezultat măsurabil	Responsabil	Orizont de timp
A.5.1.	Inventarierea opțiunilor tinerilor, urmată de activități de informare și orientare pentru carieră	- Informații de calitate accesibile elevilor privind oportunitățile de carieră, oferta și alternativele în cadrul sistemului de ÎPT de la nivelul regiunii și oportunităților de angajare identificate pe termen mediu și lung la nivel regional; - Ghiduri tipărite și distribuite gratuit pentru elevii din școlile ÎPT	CJRAE Hunedoara , ISJ Hunedoara Beneficiari ai proiectelor POS DRU Axa 2, DMI 2.1 Președintele CLDPS Hunedoara	Martie 2024
A.5.2.	Adoptarea unui program de măsuri pentru identificarea și integrarea elevilor cu cerințe educative speciale și oferirea de programe pentru elevii cu dificultăți de învățare sau care aparțin grupurilor defavorizate	- Baza de date care cuprinde elevii cu CES și elevii aflați în dificultate, alcătuită la nivelul CJRAE Hunedoara - Elevii din categoriile dezavantajate beneficiază de facilități specifice de acces și de sprijin, de planuri de intervenție individualizată și de curriculum diferențiat în vederea continuării studiilor în cadrul ÎPT	CJRAE Hunedoara ONG beneficiare ale proiectelor POS DRU DMI 2.2	Anual în luna octombrie
A.5.3.	Cuprinderea cadrelor didactice în activități de informare cu privire la viitorul regiunii, șansele de ocupare a unui loc de muncă	100 cadre didactice care vor participa în cadrul proiectelor la seminarii de informare privitoare la situația pieței muncii în Județul Hunedoara și în Regiunea Vest. 20 psihologi școlari care participă la seminariile de informare organizare de beneficiarii proiectelor finanțate prin POS DRU. - Realizarea indicatorului legal de minim 1 psiholog la 800 de elevi pentru rețeaua școlară din Județul Hunedoara	ISJ Hunedoara CJRAE Hunedoara	
A.5.3.	Implicarea partenerilor sociali în acțiuni de orientare și consiliere pentru carieră	20 parteneriate încheiate cu agenții economici la care elevii desfășoară practica	ISJ Hunedoara	Permanent

A.5.4.	Colaborare cu autoritățile, instituții specializate și ONG pentru oferirea de asistență specializată, consiliere și sprijin familiilor/ elevilor cu risc de abandon timpuriu (din mediul rural, medii sociale sau etnice defavorizate, familii de emigranți, familii monoparentale, etc.)	Până în 2025, unitățile de ÎPT beneficiază de programe de consiliere și intervenție individualizată	ONG Asociații de părinți constituite pe lângă unitățile școlare	Permanent în funcție de deschiderea liniilor de finanțare
---------------	---	---	--	---

**Anexa A la
planul de acțiuni**

Tinte pe domenii pentru structura planurilor de școlarizare

- județul Hunedoara -

Domeniu de pregătire	Plan școlarizare realizat la clasa a IX-a liceu + profesională în anul școlar 2017/2018			Ținte pentru oferta ÎPT pentru 2017-2025 ^{*)} liceu+profesională (nivelul 3 și 4 de calificare)	
	Nr. clase	Nr. elevi	%	Min.-max.	Ținta (medie județeană) (%)
agricultură	0,50	10,00	0,76%	1-3%	2,50%
silvicultură	0,50	13,00	0,76%	0-1%	1%
protecția mediului	1,00	28,00	1,53%	1-2%	1,50%
ind. alimentară	1,00	28,00	1,53%	1-3%	2,00%
comerț	0,00	0,00	0,00%	5-8%	6%
economic	6,00	169,00	9,16%	8-9%	8%
turism și alimentație	19,00	466,00	29,01%	25-30%	25%
estetica și igiena corpului omenesc	3,00	67,00	4,58%	1-3%	2%
construcții, instalații și lucrări publice	1,50	28,00	2,29%	1-3%	2%
mecanică	20,00	463,00	30,53%	28-32%	32%
electric	1,50	43,00	2,29%	4-5%	5%
electromecanică	4,50	109,00	6,87%	3-5%	5%
electronică automatizări	2,00	52,00	3,05%	1-3%	4%
chimie industrială	1,00	28,00	1,53%	1-2%	1,50%
materiale de construcții	0,00	0,00	0,00%	0%	0%
fabric.prod.din lemn	0,00	0,00	0,00%	1-2%	1,50%
industrie textilă și pielărie	3,00	42,00	4,58%	0-1%	0%
tehnici poligrafice	0,00	0,00	0,00%	0%	0%
Producție media	1,00	29,00	1,53%	1%	1%
TOTAL	65,50	1575,00	100,00%	100,00%	100,00%¹

^{*)} NOTĂ: Valorile menționate vor fi actualizate la un interval de 1-2 ani pe baza analizei evoluțiilor și previziunilor cererii pieței muncii.

¹ Procentul pe calificări se va raporta la ponderea de 60% prognozată pentru învățământul profesional și tehnic.

ANEXE PLAI 2023-2024 JUDEȚUL HUNEDOARA